

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Kirkon keskusrahasto

**Talousarvio vuodelle 2017 ja
toiminta- ja taloussuunnitelma
vuosille 2017-2019**

Kirkkohallituksen esitys 5/2016 kirkolliskokoukselle

Asianumero: DKIR/711/02.00.01/2016

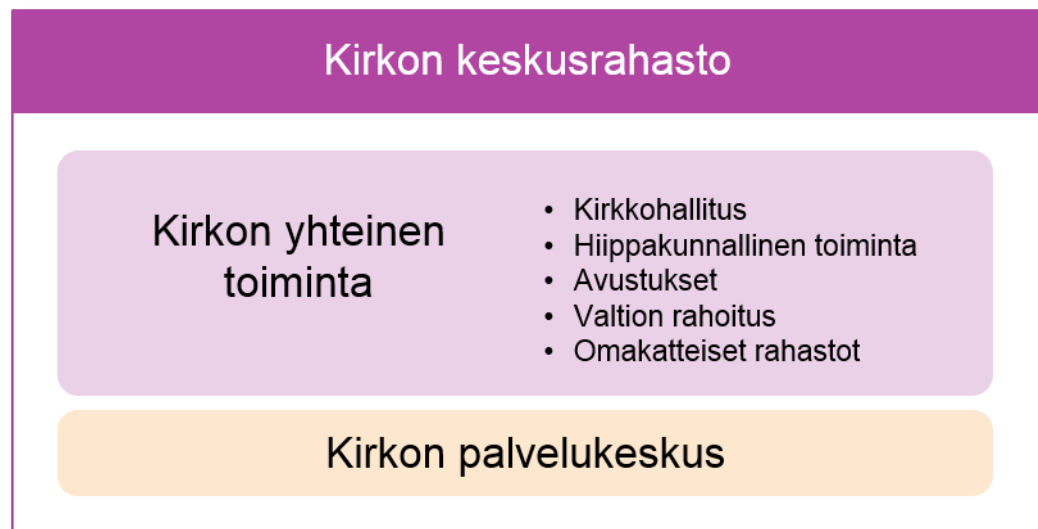
Sisällys

Yleisperustelut	1
Suunnittelun lähtökohdat.....	1
Seurakuntasektorin taloudellinen tilanne	3
Tilinpäätöstiedot.....	3
Verotulojen kehitys	3
Osuus yhteisöveron tuotosta	5
Negatiiviset vuosikatteen ja tilikauden tulokset	6
Yleinen talouskehitys.....	7
Kirkkohallituksen ja osastojen perustoiminnan kuvaus	8
Hallinto-osasto.....	8
Työmarkkinaosasto.....	9
Talousosasto	11
Toiminnallinen osasto.....	12
Ulkoasiain osasto	13
Kansliapäällikön toimisto.....	14
Kirkon tiedotuskeskus.....	15
Kirkon tutkimuskeskus.....	16
Kirkon ruotsinkielisen työn keskus	16
Kirkon palvelukeskus	18
Piispainkokouksen kanslia	18
Arkkipiispan kanslia	19
Suunnitelman keskeiset kohdat	20
Kirkkohallitus, hiippakunnallinen toiminta ja avustukset.....	20
Strategiset hankkeet.....	21
Kansainvälisen työn hiippakuntasihteerit	23
Lapsivaikutusten arviointi.....	23
Kirkon yhteisen toiminnan rahoittaminen	24
Sitovuustaso	25
Päätösesitys	26
Kirkon keskusrahaston talousarvio.....	27
Kirkon yhteinen toiminta.....	29
Talousarvio	29
Kirkkohallituksen talousarvio ja tulokortti.....	30

Hiippakuntien talousarviot sekä toiminta- ja taloussuunnitelmat	33
Turun arkkihiippakunta	34
Tampereen hiippakunta	38
Oulun hiippakunta	41
Mikkelin hiippakunta	44
Porvoon hiippakunta / Borgå stift	47
Kuopion hiippakunta	50
Lapuan hiippakunta	53
Helsingin hiippakunta	56
Espoon hiippakunta	59
Tuomiokapitulien toimitilat	63
Tuomiokapitulien yhteiset	63
Avustukset	65
Avustukset seurakunnille	65
Avustukset yhdistyksille ja laitoksille	67
Muut avustukset	68
Valtion rahoitus	75
Talousarvio	76
Omakatteiset rahastot	77
Kirkon palvelukeskus	80
Suunnittelun lähtökohdat	80
Taloudelliset lähtökohdat	85
Talousarvio	89
Investoinnit ja hankkeet	90
Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit	90
Hanketoiminnan mukaiset hankkeet	91
Rahoituslaskelma	96
Kirkkohallituksen suunnitteluyksiköiden talousarviot ja toiminnan kuvaus	97
Kirkolliskokous	97
Piispainkokouksen kanslia	98
Arkkipiispan kanslia	102
Kirkkohallituksen yhteinen toiminta	104
Kansliapäällikön toimisto	107
Hallinto-osasto	108
Kirkkohallituksen työmarkkinaosasto (TMO), Kirkon työmarkkinalaitos (KiT)	119
Talousosasto	125

Toiminnallinen osasto	131
Ulkoasiain osasto.....	152
Kirkon tiedotuskeskus	159
Kirkon tutkimuskeskus.....	167
Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)	172
Jäsenmaksut ja erityisavustukset kirkkojen kansainvälisille yhteistyöjärjestöille.....	183
Kirkon ulkomaiset yhteydet.....	185
Kirkon ulkosuomalaistyö	186
Muut yhteiset tarpeet	189
Kiinteistöt	191
Rahastot.....	192

Yleisperustelut

Suunnittelun lähtökohdat

Kirkkohallituksen arvot

Usko

- Liitymme maailmanlaajaan Kristuksen kirkkoon ja sen uskoon.

Toivo

- Vahvistamme luottamusta tulevaisuuteen.

Rakkaus

- Toimimme vuorovaikutteisesti, vastuullisesti ja oikeudenmukaisesti.
-

Kirkkohallituksen tehtävä

- Hoidamme kirkon yhteisiä tehtäviä kotimaassa ja kansainvälisesti.
- Vaikutamme yhteiskunnassa tuoden esiin kirkon sanomaa ja arvoja.
- Tuemme seurakuntia muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kirkkohallitus vuonna 2020

- Olemme muutoksen keskellä yhteistyöhakuinen seurakuntien palvelija ja yhteiskunnallinen vaikuttaja.

Strategiset painopisteet

- **Nostamme kirkon sanoman esiin:** Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.
 - **Kohtaaminen koskettaa:** Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.
 - **Rakastamme lähimmäistä:** Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävän kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.
 - **Arvostamme jäsenyyttä:** Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.
-

Taloudelliset lähtökohdat

Seurakuntasektorin taloudellinen tilanne

Tilinpäätöstiedot

Jäljempänä olevat taloustiedot perustuvat seurakuntien lähettämiin tilinpäätöstietoihin Kirkko-
hallitukselle. Tässä seurakunnalla tarkoitetaan seurakuntataloutta eli itsenäistä seurakuntaa ja
seurakuntayhtymää. Vuonna 2015 seurakuntatalouksia oli 290. Yhtymään kuulumattomia itse-
näisiä seurakuntia on 258, seurakuntayhtymiä 32.

Seuraavassa taulukossa verrataan vuosien 2014 ja 2015 tilinpäätöksiä.

Koko kirkon taloustietoja 2015			
(milj. euroa)	2015	2014	muutos
Toimintatuotot	186	180	3,6 %
Toimintakulut	-1041	-1 037	0,3 %
Henkilöstökulut	-625	-627	-0,3 %
Toimintakate	-855	-858	- 0,4 %
Verotulot	1030	1 012	1,8 %
Kirkollisverotulo	905	896	1,0 %
Yhteisöverotulo	124	116	7,6 %
Vuosikate	134	98	36,5 %
Tilikauden tulos	55	28	94,5 %

Seurakunnat saivat verotuloja aikaisempaa enemmän ja ovat onnistuneet alentamaan toimin-
nan kustannuksia jo kolmatta vuotta peräkkäin. Vuonna 2015 toimintakate eli toiminnan tuot-
tojen ja kulujen erotus pieneni 3,2 milj. eurolla.

Toimintatuotot ovat kasvaneet jo useamman vuoden. Vuonna 2015 ne kasvoivat 6,5 milj. eu-
roa, toimintakulut kasvoivat 3,3 milj. euroa. Seurakuntien henkilöstökulut olivat 625 milj. euroa
ja myös ne ovat alentuneet kolmatta vuotta peräkkäin.

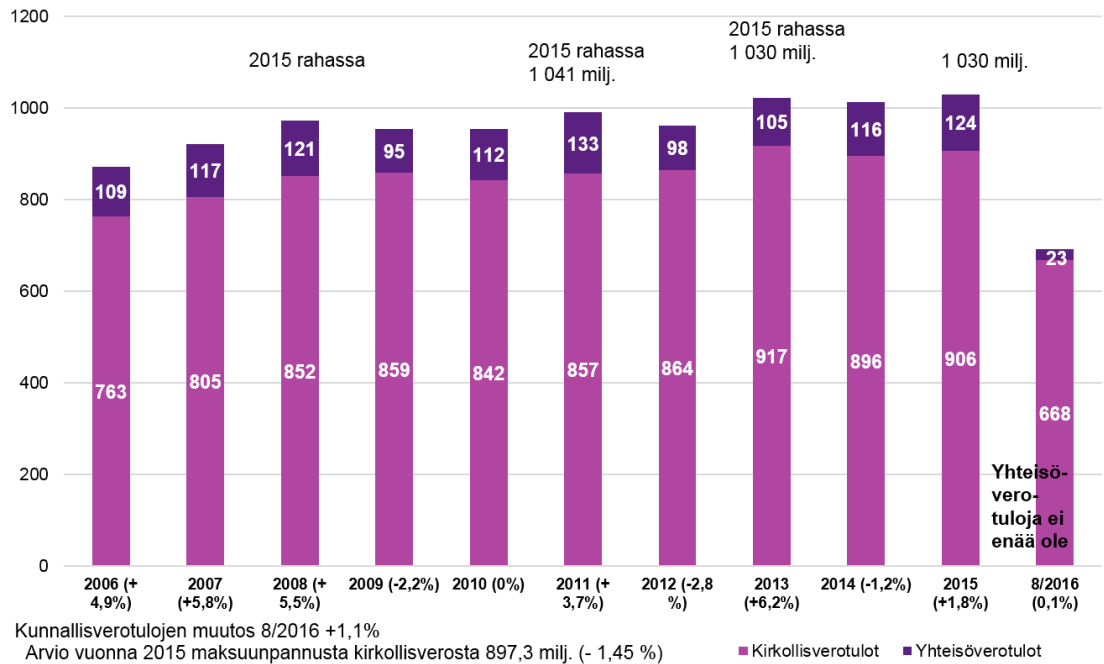
Verotulojen kehitys

Verotulot kasvoivat 17,8 milj. eurolla (+ 1,8 %). Kirkollisverotuotto kasvoi 9,0 milj. euroa ja
osuus yhteisöveron tuotosta 8,8 milj. euroa.

Seuraavassa taulukossa tarkastellaan verotulojen kehitystä vuosina 2006–2016 (elokuu). Mi-
käli rahanarvon muutos otetaan huomioon, vuoden 2008 verotulot ovat tähän mennessä
korkeimmalla tasolla. Kirkollisverotulot 8/2016 olivat hieman suuremmat (+ 0,1 %) kuin vuosi
aikaisemmin.

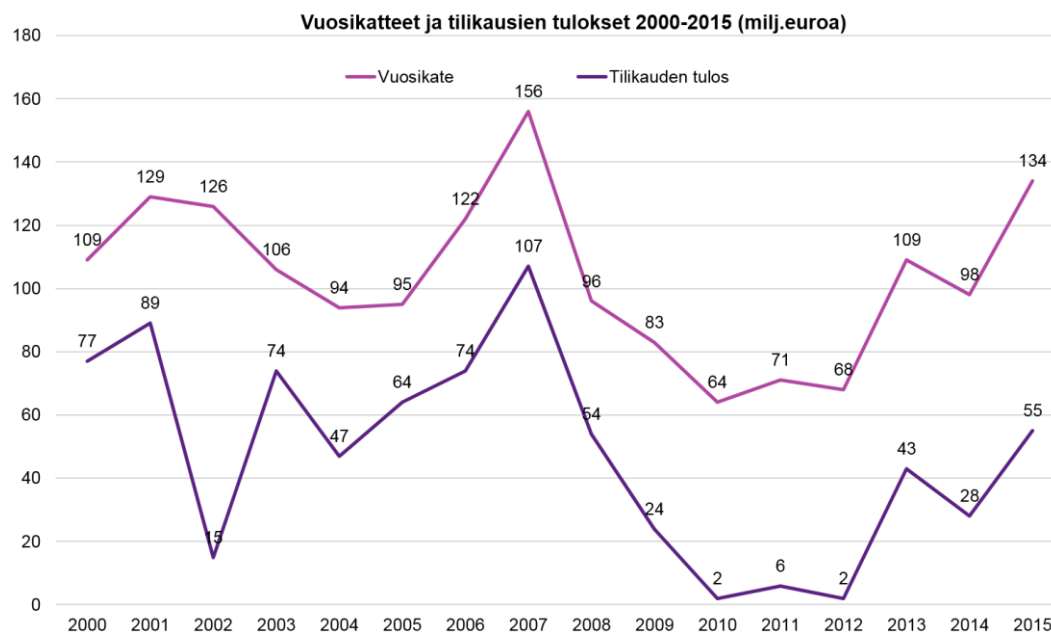
Kunnallisverokertymän muutos kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana oli + 1,1 %. Kirkollisveron ja kunnallisveron veropohja on sama, joten näin suuri ero kertymissä kertoo jäsenten vähenemisen vaikutuksesta tulonmuodostukseen.

Verotulot 2006-2016 (milj. euroa)

Yhteenlasketut vuosikatteen ja tilikauden tulokset

Seurakuntien yhteenlaskettu vuosikate nousi 36 % ja tilikauden tulos 95 % vuoteen 2014 verrattuna.

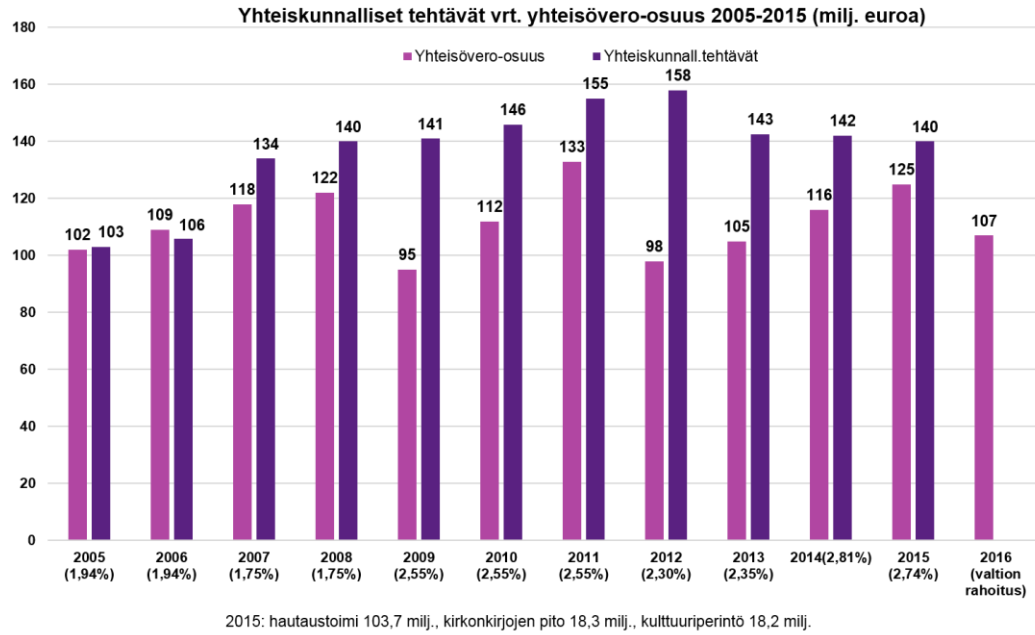

Osuus yhteisöveron tuotosta

Seurakuntien oikeutta saada osuus yhteisöveron tuotosta on perusteltu hautaustoimen, väestökirjanpitoon liittyvien tehtävien ja kansallisen kulttuuriperinnön hoitokustannuksilla. Vuonna 2015 yhteisöveron tuotto oli 125 milj. euroa. Yhteiskunnallisten tehtävien nettokulut vuonna 2015 olivat yhteensä 140 milj. euroa.

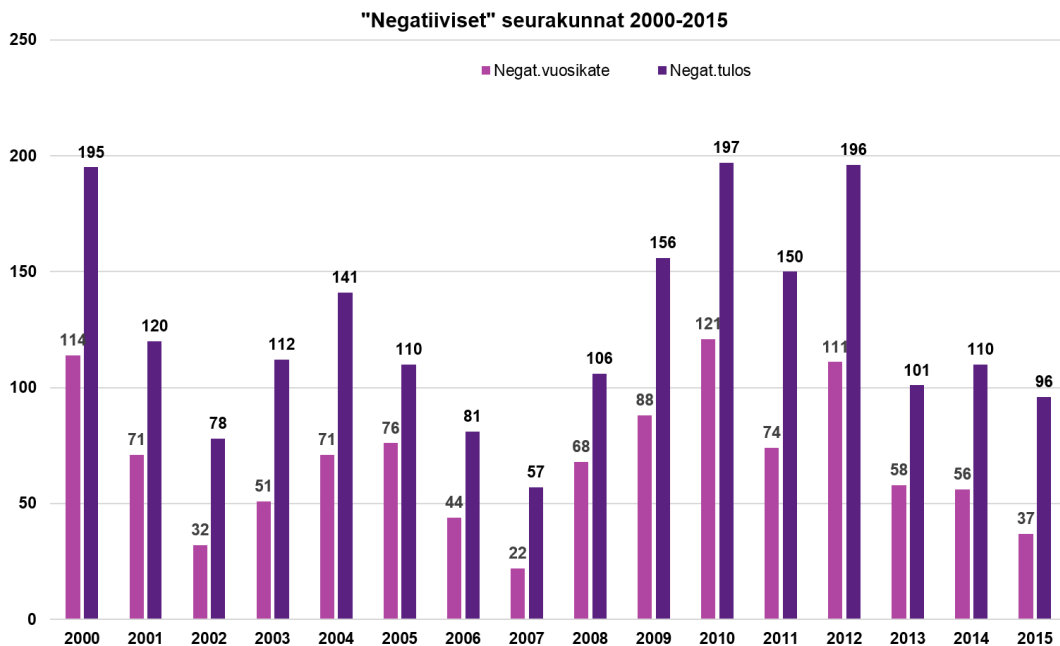
Vuodesta 2016 alkaen seurakunnat eivät enää saa osuutta yhteisöveron tuotosta. Tilalle tuli 114 milj. euron suuruinen valtion rahoitus seurakuntien lakisääteisten tehtävien rahoittamiseksi. Rahoituksen taloudellinen vaikutus on 120 milj. euroa, koska seurakuntien verotuskustannukset alenevat 6 milj. eurolla. Rahoituksesta 107 milj. euroa jaetaan seurakunnille mittarin, euroa/kunnan jäsen, perusteella.

Seurakuntien yhteisövero-osuus poistettiin vuoden 2016 alusta lukien ja kirkolle myönnettiin valtion rahoitusta yhteiskunnallisiin tehtäviin 114 milj. euroa. Valtionavun määrää tarkistetaan vuosittain kuluttajahintaindeksin muutosta vastaten. Lisäksi seurakuntien verotuskustannuksia alennetaan noin 6 miljoonalla eurolla, koska seurakunnat eivät enää ole yhteisöveron veronsaajia. Muutosta kuvataan tarkemmin jäljempänä.

Negatiiviset vuosikatteet ja tilikauden tulokset

Reilulla puolella seurakunnista (55 % / 159 seurakuntataloutta) talous on tasapainossa tai ylijäämäinen. Neljäsosalla (73 seurakuntataloutta) seurakunnan talous on pääosin tasapainossa. 58 seurakunnan talous on useilla tunnusluvuilla mitattuna vaikeuksissa. Näistä 17:lla on taseeseen kertynyttä alijäämää, 37:llä on negatiivinen vuosikate, 23:n lainakanta on kasvanut ja kaikilla rahoitusvarallisuus on negatiivinen.

Yleinen talouskehitys

Valtiovarainministeriön 15.9.2016 julkaisemassa taloudellisessa katsauksessa todetaan Suomen talouden näkymistä seuraavaa:

Suomen talous kasvaa tänä vuonna 1,1 prosenttia. Myös seuraavina vuosina talouskasvu jää yhden prosentin tuntumaan.

Vaikka tuotannon hintakilpailukyky kohenee ja työttömyys laskee vähitellen, kokonaistuotannon kasvu on kovin hidasta ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä. Vuonna 2018 BKT on yhä lähes 3 prosenttia ja teollisuustuotanto runsaan viidenneksen alemmalla tasolla kuin vuonna 2008.

Vaikka maailmantalouden ja -kaupan näkymät ovat heikentyneet viime aikoina, useissa Suomen viennille tärkeissä maissa näkymät ovat varsin suotuisat. Suomen vienti kasvaa kuitenkin maailmankauppaa ja vientimarkkinoita hitaammin ja Suomi menettää edelleen osuuttaan kansainvälisessä kaupassa.

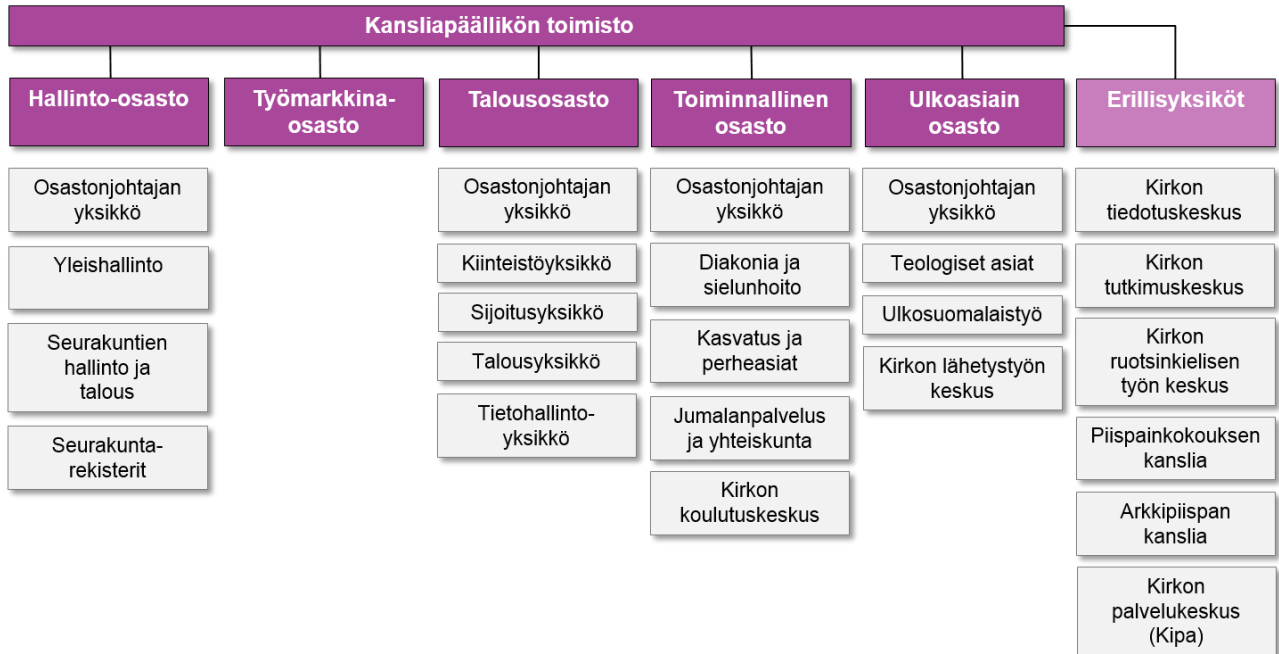
Hiljalleen koheneva työllisyys, tulevaisuudenuskon vahvistuminen, alhainen inflaatio ja kilpailukyky sopimukseen liittyvät veronalennukset tukevat kulutusta. Vuonna 2018 työttömyysasteen ennustetaan olevan 8,5 prosenttia. Investointien kasvu on laajapohjaista. Erityisesti rakentaminen on hyvässä vauhdissa.

Kilpailukyky sopimuksen myötä ansiot nousevat alle prosentin vuonna 2017 ja työnantajien sosiaaliturvamaksut alenevat noin 7 prosenttia. Ennusteen mukaan sopimus parantaa suomalaisten yritysten hintakilpailukykyä selvästi esimerkiksi Ruotsiin ja Saksaan verrattuna. Vaikka sopimuksen suotuisat vaikutukset näkyvät taloudessa täydessä mitassaan vasta pidemmällä aikavälillä, alkaa se lisätä työllisyyttä jo ennustejaksolla.

Vaikka Suomen julkisen talouden alijäämä pienenee, julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä ennustejaksolla. Talouden vaisu kasvu ei tuota tarpeeksi tuloja rahoittamaan julkisia menoja. Menoja kasvattaa erityisesti väestön ikääntyminen. Hallitusten sopeutustoimet pienentävät alijäämää ennustejaksolla.

Julkinen velka suhteessa BKT:hen on kasvanut jo pitkään. Julkisyhteisöjen velka ylitti EU:n perussopimuksen mukaisen 60 prosentin rajan viime vuonna. Ennusteen mukaan velkasuhteen kasvu pysähtyy vuosikymmenen lopulla. Velkasuhde uhkaa kuitenkin kääntyä uudelleen kasvuun seuraavalla vuosikymmenellä, koska julkisen talouden rahoitus ei ole kestäväällä pohjalla pitkällä aikavälillä.

Kirkkohallituksen ja osastojen perustoiminnan kuvaus

Hallinto-osasto

Hallinto-osasto toteuttaa ja kehittää muuttuvassa toimintaympäristössä kirkon hyvää hallintoa yhteistyössä seurakuntien ja muiden tahojen kanssa. Tuemme seurakuntia antamalla asiantuntija-apua ja vaikuttamalla yhteiskunnassa. Hallinto-osasto käsittelee asiat, jotka koskevat säädösvalmistelua, kirkon yhteistä hallintoa, seurakuntien hallintoa ja taloutta, kirkon kulttuuriperintöä, kirkollisverotusta, kirkonkirjojenpitoa ja kirkollisia vaaleja. Hallinto-osasto käsittelee lisäksi ne asiat, jotka eivät kuulu muiden osastojen ja yksiköiden toimialaan. Hallinto-osasto on jakautunut kolmeen yksikköön.

Yleishallinnon yksikkö tarjoaa palveluita ja neuvontaa sekä sidosryhmille että Kirkkohallituksen sisällä. Yleishallinnon tehtäviin kuuluvat kirkon keskushallinnon päätöksentekoa sekä asian- ja dokumentinhallintaa tukevat toiminnot, kuten kirkolliskokouksen kansliatoiminnot sekä Kirkkohallituksen täysistunnon ja virastokollegion tukitoiminnot. Yksikkö vastaa myös Kirkkohallituksen kirjastosta ja käännöstoiminnasta.

Seurakuntien hallinto ja talous -yksikkö vastaa asiantuntija-avun antamisesta seurakuntien hallinnon, taloushallinnon ja kiinteistötoimen kehittämiseen sekä hautaustoimen ja kirkon kulttuuriperintöön liittyvistä tehtävistä. Yksikkö hoitaa myös kirkollista tilastointia ja kirkollisia vaaleja koskevia tehtäviä.

Seurakuntarekisterit-yksikkö vastaa kirkon yhteisen jäsentietojärjestelmän (Kirjurin) toiminnasta ja kehittämisestä sekä antaa ohjeita ja neuvoja kirkonkirjojen pidosta ja kirkkoherranviraston hoidosta seurakunnille.

Hallinto-osaston tehtäväkenttä kirkon hallinnon osajana on laaja, kun osasto toimillaan palvelee, tukee ja kehittää sekä kirkon keskushallintoa että seurakuntien ja seurakuntayhtymien hallintoa ja taloutta. Myös kirkon yhteisen jäsentietojärjestelmän ylläpito ja kehittäminen sekä kirkon kulttuuriperinnön säilymisen turvaaminen on osaston fokuksessa. Toimintaympäristön ja yleislainsäädännön nopeat muutokset, seurakuntien taloudellinen kehitys sekä sähköisten tietojärjestelmien ja asiointipalvelujen vaatimukset tuovat omat haasteensa osaston tehtäväkenttään. Hallinto-osastolla onkin työn alla useita sen tehtäväkenttään liittyviä tietojärjestelmähankkeita.

Kun useat osaston tehtävät vaativat erityisasiantuntijuutta, on tämä johtanut osittain osaamisen pirstaloitumiseen siten, että erityisasiantuntijuus on yhden osajan vastuulla. Tilanteesta johtuen osaston perustehtävien hoitaminen on haavoittuvaa, vaikka tilannetta onkin pyritty korjaamaan esimerkiksi tiimityöskentelyllä sekä seurakuntaosaajien mukanaololla erityisprojekteissa.

Henkilöstön perustehtävien laajuus on johtanut myös siihen, että suurempia kehityshankkeita on jouduttu viemään läpi määräaikaisen projektihenkilöstön turvin. Vaikka hallintoa tukevien tietojärjestelmien kehittäminen ja käyttöönotto edellyttää henkilöstön tehtävien priorisointia sekä mahdollisesti myös hetkellistä lisäresursointia, arvioidaan tietojärjestelmien helpottavan myös osaston perustehtävien hoitamista, kun toiminnot ovat vakiintuneet.

Hallinto-osaston työvahvuus on tällä hetkellä 29 henkilöä. Määräaikaisten projektien päättymisen myötä sekä eläköitymisen yhteydessä tapahtuvien töiden uudelleen allokoitien johdosta henkilöstön määrä vähenee 24:ään toiminta- ja taloussuunnitelmakauden aikana.

Työmarkkinaosasto

Kirkon työmarkkinaosasto huolehtii kirkon palveluksessa olevien palvelussuhdetta koskevasta säädösvalmistelusta ja mallisääntöjen laatimisesta, kirkon henkilöstöpolitiikasta, kirkon työnantajaviestinnästä ja kirkon henkilöstön osaamisen kehittämisestä henkilöstöpolitiikan alalla ja muilta osin yhteistyössä toiminnallisen osaston kanssa. Lisäksi työmarkkinaosasto hoitaa kirkon työmarkkinalaitokselle kuuluvat tehtävät.

Kirkon työmarkkinalaitos toimii evankelis-luterilaisen kirkon sekä seurakuntien ja seurakuntayhtymien edunvalvojana ja vaikuttajana työmarkkina-asioissa. Kirkon työmarkkinalaitos on

yksi Suomen työmarkkinoiden keskusorganisaatioista (ns. työmarkkinakeskusjärjestö). Se neuvottelee ja sopii keskusjärjestö- ja liittotasoin sopimukset mm. työntekijöiden ja viranhaltijoiden palvelussuhteen ehdoista sekä valvoo kirkkoyönantajien etuja työoikeuden ja työelämän kehittämisasiöissa.

Osalle TMO:ssa hoidettavista tehtävistä on luonteenomaista, että ne ovat samanaikaisesti sekä työmarkkinailoksen että Kirkkohallituksen toimintaa. Tätä työtä tehdään yhteistyössä niin seurakuntatyönantajien, pääsopijajärjestöjen ja muiden työmarkkinaosapuolten että eri Kirkkohallituksen osastöiden ja yksiköiden ja tuomiökapitulien kanssa.

Työmarkkinailokselle kuuluvaa työnantajaedunvalvontaa ja -vaikuttamista hoidetaan keskusjärjestö- ja liittotasölla sekä 3-kantaisessa yhteistyössä valtiovaltaan päin. Keskusjärjestöjen asema tulöpoliittisten sopimusten osapuolina on muuttumassa. Muutos ei vähennä työmarkkinaosaston tehtäviä, koska sille kuuluvat myös liittotasöin työnantajaedunvalvonta, sopimustoiminta ja yhteistyö liittotasölla ja koska keskusjärjestöillä säilynee edelleen työmarkkina-asioiden edunvalvontatehtäviä, mm. työläinsäädännön ja koulutuksen alalla.

Liittotasöin sopimustoiminnassa on tarkoituksenmukaista määrätä keskeisistä ja kaikille yhteisistä asioista, kuten palkkaus- ja työaikajärjestelmästä sekä paikallisen sopimustoiminnan raameista. Paikallista sopimustoimintaa kehittämällä lisätään paikallisen työnantajan liikkumavaraa erityisesti taloudellisesti vaikeina aiköina. Sillä voidaan myös lisätä joustavuutta ja ketteryyttä, joita tarvitaan toimintaympäristön jatkuvassa muutöksessa. Oman haasteensa paikalliselle sopimustoiminnalle tuo seurakuntatyönantajien pieni koko. Suurimmalla osalla niistä on vähän henkilöstöhallinnon ja paikallisen sopimustoiminnan edellyttämiä resursseja ja osaamista.

Työmarkkinaosastölla työskentelee yhteensä 8 henkilöä: johtajan lisäksi 5 asiantuntijaa ja 2 avustavissa tehtävissä. Resurssit ovat niukat, joten työnkuvien joustavuus ja monipuolisuus korostuvat entisestään tulevaisuudessa: on osattava mm. neuvotella, kirjoittaa sopimustekstejä, analysöida toimintaympäristöä, laskea ja ymmärtää kustannuksia, tuottaa tilastoja, hallita työläinsäädännön ja kirkon viranhaltijöiden henkilöstösäännösten säädösvalmistelua, kouluttaa ja kirjoittaa, tuntea työelämän tulöksellisen toiminnan ja hyvinvoinnin osatekijöitä.

Verkostoituminen ja yhteistyö kirkon sektorin työpaikkojen, työmarkkinaosapuolten ja lukuisien muiden toimijöiden kanssa tulee korostumaan nykyisestään. Lisäksi pitää vahvistaa seurakuntatyönantajien identiteettiä erilaisin työnantajaviestinnän keinöin. Haasteena on osaston resurssien niukkuus – resursseja tarvitaan aiempaa enemmän suomen- ja ruotsinkieliseen työnantajaviestintään ja osaamisen parantamiseen sekä erilaisiin selvityksiin ja palkintöihin. Esimerkiksi rahoitusta uuteen työelämäpalkintöon on jouduttu hankkimaan Kevalta.

Taloussasto

Kirkon keskusrahaston/taloussaston (kiinteistö-, talous- ja tietohallinto) tehtävänä on vastata Kirkon keskusrahaston toiminnan rahoituksesta ja omaisuuden hoidosta.

Kiinteistöyksikkö vastaa Kirkon talon sisäisistä tukipalveluista. Lisäksi kiinteistöyksikkö vastaa Kirkon keskusrahaston omistamien kiinteistöjen ja huoneistojen peruskorjauksesta ja kunnossapidosta. Pienempiä korjaushankkeita toteutetaan Kirkon koulutuskeskuksessa, Turun piispalassa sekä Porvoon tuomiokapitulissa.

Taloussyksikkö vastaa Kirkon keskusrahaston ja eläkerahaston taloushallinnosta. Tiedetyt toiminnot (ostolaskujen reititys ja tiliointi, matkalaskujen asiataarkastus matkustussäännön mukaisesti, Kirkkohallituksen maksamien palkkioiden asiataarkastus ja tiliointi sekä käyttäjien ohjaaminen koko Kirkkohallituksen osalta) on keskitetty taloustiimiin. Tiimin ja Kirkkohallituksen sekä tiimin ja Kipan välistä työnjakoa hiotaan edelleen tehokkuuden lisäämiseksi.

Tietohallintoyksikkö toteuttaa kirkon voimassa olevaa tietohallintostrategiaa. Tietohallintoyksikön keskeisenä toiminta-alueena on hankehallinnan ylläpitäminen ja kehittäminen, tietoteknisten palveluiden tuottaminen sekä hankintoihin liittyvä asiantuntemus ja hankintojen tekeminen.

Hankkeiden hallinta toteutetaan yhteisen hankemallin kautta. Hankemallin kautta arvioidaan kaikki käynnistettävät projektit yhtenäisen mallin mukaan. Vuoden 2017 hankkeet on kuvattu business case -ajattelun kautta. Kuvaukset löytyvät talousarvion kohdasta ”Investoinnit ja hankkeet – Hanketoiminnan mukaiset hankkeet”.

Tietohallintoyksikkö tuottaa tietotekniset peruspalvelut koko kirkolle sekä työasema- ja toimipistepalvelut kirkon keskushallinnolle ja niistä sopineille seurakunnille. Seurakuntien toiminnan tueksi tarjotaan sopimus pohjaisesti koko kirkon laajuisia palvelu- ja tietojärjestelmäkokonaisuuksia.

Hankinnat toteutetaan joko kirkon omina kilpailutuksina tai KL-kuntahankintojen kautta. Tietojärjestelmäkilpailutukset tehdään Kirkkohallituksessa koko kirkon hyödynnettäväksi. Muut hankintasopimukset pyritään mahdollisuuksien mukaan kanavavoimaan KL-kuntahankintojen kautta. Lähtökohtaisesti kirkon omat hankintapalvelut kattavat ne hankintojen osa-alueet, joita ei KL-kuntahankintojen kautta voida hankkia. Lähivuosina tietotekniikan yleinen kehitys siirtää edelleen IT-hankintoja entistä enemmän palveluiksi suurien kertahankintojen sijaan. Tästä syystä käyttötalousmenot kasvavat ja investoinnit vähenevät, yhteenlaskettu euro-määrä pysyy kuitenkin entisen suuruisena.

Taloussaston henkilöstö säilyy suunnitelmakauden nykyisen suuruisena. Henkilöstömäärä on vähentynyt huomattavasti viime vuosina, kun Kirkon keskusrahasto siirtyi Kipaan, ja Kirkkohallitus muutti Katajanokan kiinteistöstä Etelärantaan Kirkon taloon, mikä vaikutti kiinteistötoimen henkilöstön vähenemiseen. Toisaalta taloussaston henkilöstömäärää on kasvattanut Kipan tietohallinnon siirtyminen Kirkkohallituksen tietohallintoyksikköön sekä Seinäjoen IT-alueen yhdistyminen Kirkon keskusrahaston IT-alueeseen. Tällä hetkellä taloussastolla työskentelee 43 henkilöä. Henkilöstön määrään ei ole odotettavissa muutoksia suunnitelmakaudella.

Toiminnallinen osasto

Toiminnallisen osaston tehtävänä on hoitaa kirkon yhteistä toimintaa koordinoimalla ja kehittämällä kirkon työtä yhteistyössä seurakuntien, hiippakuntien ja kirkollisten järjestöjen kanssa, huolehtimalla kirkon toimintaan liittyvistä yhteyksistä ja vaikuttamalla päätöksentekoon yhteiskunnassa sekä edistämällä kirkon toiminnan verkostoitumista ja yhteistyötä.

Tämä edellyttää toiminnallisen osaston asiantuntijoilta aktiivisuutta yhteiskunnallisessa vaikuttamistoiminnassa erityisesti seurakuntatyöhön liittyvissä kysymyksissä. Haasteet liittyvät yhtäältä kirkon edunvalvontaan ja toisaalta kirkon arvoperustaiseen yhteiskuntavastuuseen ja ne koskevat lainsäädäntöä ja muuta vaikuttamista esimerkiksi koulutus-, työvoima-, talous-, sosiaali-, terveys-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja ympäristöpolitiikan alueilla. Keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat tällöin valtion viranomaiset sekä erilaiset kansalaisjärjestöt.

Tällä hetkellä ajankohtaisia ovat esimerkiksi laaja sote-uudistus, uskonnon opetusta ja uskon- tokasvatusta koskevat kysymykset yhteiskunnan kasvatus ja koulutusjärjestelmissä, turvapai- kanhakijoihin ja maahanmuuttajiin liittyvät kysymykset sekä ammatillista koulutusta koskeva reformi.

Kirkkohallituksen toiminnallinen osasto vastaa myös monista kirkon keskushallinnolle usko- tuista kirkon yhteisistä tehtävistä, kuten esimerkiksi palvelevasta puhelimesta, nettiauttami- sesta sekä kirkon työstä verkossa. Olennainen osa toiminnallisen osaston tehtävää on seura- kuntatyön tukeminen sekä sisällöllinen ja menetelmällinen kehittäminen. Keskeisiä tehtävä- alueita ovat jumalanpalveluselämä, kasvatus ja opetus, sielunhoito ja diakonia. Toiminnalli- sella osastolla tuetaan ja edistetään myös kirkon ja seurakuntien erityistehtävien työtä, kuten perheneuvontaa, sielunhoitoa sairaaloissa ja muissa organisaatioissa ja evankelioimista.

Toiminnallinen osasto edistää kirkon työtä erilaisissa erityisryhmissä (esim. viittomakieliset, vammaisryhmät, maahanmuuttajat ja monikulttuuriset yhteisöt, saamelaiset, romanit jne.). Tärkeä ulottuvuus seurakuntatyön kehittämistä on kirkon työntekijöiden koulutus. Erityisesti Kirkon koulutuskeskus huolehtii kirkon työntekijöiden täydennyskoulutuksesta ja sen koordi- noinnista sekä osallistuu kirkon työntekijöiden ammatillisen peruskoulutuksen kehittämiseen yhteistyössä oppilaitosten kanssa.

Kirkkohallituksen työjärjestyksen muutoksen myötä luovuttiin yksiköiden yhteyteen peruste- tuista toimikunnista. Niiden tilalle perustettiin syksyllä 2016 uudenlaisia yksikkörajat ylittäviä neuvottelukuntia, joiden tehtävänä on seurata, edistää ja tukea toimialallaan tehtävää työtä. Toiminnallinen osasto tekee läheistä yhteistyötä kristillisten järjestöjen ja kouluttavien oppi- laitosten kanssa. Kirkkohallituksen organisaatiossa toiminnallisen osaston vastuulla on myös valmiusasiat.

Toiminnallinen osasto vastaa myös monista kirkon ajankohtaisista kehityshankkeista, jotka ovat yleensä määräaikaaisia. Tällä hetkellä toiminnallisella osastolla esimerkiksi valmistellaan reformaation merkkivuoden materiaaleja ja tapahtumia sekä tuetaan seurakuntia merkkivuo- den vietossa.

Ulkoasiain osasto

Ulkoasiain osasto hoitaa kirkon ekumeenisia ja kansainvälisiä suhteita ja niihin liittyviä teologisia asioita. Se valmistelee ja toimeenpanee kirkkomme teologisia dialogeja, hoitaa yhteyksiä eri kirkkoihin, kansainvälisiin kirkkoliittoihin ja Suomen Ekumeeniseen Neuvostoon sekä yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin. Osasto koordinoi ystävyysseurakuntatyötä, erityisesti suhteita Inkerin, Viron ja Unkarin evankelis-luterilaisiin seurakuntiin sekä hoitaa stipendivaihtoa sopimuskirkkojen kanssa.

Osasto vastaa ulkomailla asuvien suomalaisten parissa tehtävän kirkollisen työn suunnittelusta ja toteutuksesta yhteistyössä paikallisten sisarkirkkojen kanssa. Ulkomailla arvioidaan asuvan yhteensä 1,5 miljoonaa suomalaistaustaista henkilöä. Kirkon ulkosuomalaistyötä tehdään lähes 40 maassa. Ulkosuomalaisia palvelee noin 160 päätoimista työntekijää, jotka muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ovat ulkomaisten sisarkirkkojen palveluksessa. Tämän lisäksi määräaikaiset kirkon turistityön tekijät palvelevat kausisiirtolaisia ja matkailijoita suurimmissa ulkomaisissa lomamatkakohteissa.

Osasto koordinoi kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun yhteistä toimintaa. Se huolehtii kirkon lähetystyön yhteisestä linjauksesta ja kasvatus-, koulutus- ja tiedotustoiminnasta. Se hoitaa yhteyksiä lähetysten kansainvälisiin toimijoihin ja verkostoihin ja seuraa kansainvälistä lähetystyötä ja missiologista keskustelua. Lisäksi osasto osallistuu uskontojen väliseen keskusteluun ja yhteydenpitoon muiden uskontojen kanssa.

Kirkkomme on Luterilaisen maailmanliiton (LML), Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN) ja Euroopan kirkkojen konferenssin (EKK) perustajajäsen. Merkittävä osa kirkon kansainvälisestä ekumeenisesta toiminnasta toteutuu näiden järjestöjen puitteissa. Lisäksi kirkkomme osallistuu alueellisiin kirkkojen välisiin verkostoihin ja käy kahdenvälisiä teologisia dialogeja. Ulkoasiain osasto koordinoi näitä yhteyksiä. LML ja KMN ovat hyväksyneet merkittäviä ekumeenisia asiakirjoja ja ulkoasiain osasto edistää niiden reseptiota yhteistyössä hiippakuntien kanssa. Luterilaisen maailmanliiton yleiskokous järjestetään Namibiassa reformaation merkivuonna 2017. Kirkkomme delegaatio valmistautuu yleiskokoukseen ja laatii yhteiset tavoitteet yleiskokoukseen sekä huolehtii kokoukseen liittyvästä viestinnästä kotimaahan.

Kristittyjen määrä kasvaa. Kirkkoihin ja kristillisiin yhteisöihin kuuluvien määrä on jatkanut voimasta kasvuaan Latinalaisessa Amerikassa, Afrikassa ja Aasiassa. Jo 2/3 maailman kristityistä on globaalissa etelässä. Tämä edellyttää yhteyksien vahvistamista globaalin etelän kirkkoihin. Haasteena on myös yhteydenpito ekumeenisen liikkeen ulkopuolella oleviin kirkkoihin, joiden jäsenmäärät ovat voimakkaassa kasvussa. Kirkkoja jakavaksi kysymykseksi – niin kirkkojen sisällä kuin niiden välillä – on muodostunut suhtautuminen seksuaalivähemmistöihin.

Kirkkojen väliset suhteet Suomessa ovat hyvät. Merkittävin kirkkojen yhteistyöverkosto on Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN). Kirkkomme osallistuu aktiivisesti sen toimintaan ja on järjestön merkittävin rahoittaja. Yhteyttä Vapaakristilliseen neuvostoon ja Frikyrklika Samvärkaniin ylläpidetään säännöllisten tapaamisten kautta. Lisäksi neuvottelukunnat Suomen Vapaakirkon ja Suomen helluntaiherätyksen kanssa tuovat kirkot käsittelemään yhteisiä kysymyksiä ja vaihtamaan informaatiota.

Uskontojen välisen vuoropuhelun ja yhteistyön merkitys on lisääntynyt ja tämä kehityksen voidaan ennakoida jatkuvan lisääntyneen muuttoliikkeen ja muiden uskontojen jäsenmäärien

lisääntyessä. Kirkkomme osallistuu aktiivisesti Uskot-foorumin toimintaan. Sen tavoitteena on vaalia yhteiskuntarauhaa maassamme uskonnonvapautta vahvistavassa hengessä edistämällä uskontojen välistä vuoropuhelua, yhdenvertaisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä. Ulkoasiain osasto koordinoi myös kirkkomme kahdenvälisiä suhteita juutalaisiin ja muslimeihin. Uskontodialogi edellyttää myös osallistumista kansainvälisiin uskontodialogin verkostoihin. Vuonna 2017 eurooppalainen uskontodialogiverkosto järjestää kokouksensa Turun kirkkopäivien yhteydessä.

Ulkosuomalaiset koostuvat useista erilaisista ryhmistä, joiden tarpeet ja odotukset poikkeavat toisistaan. Tämä edellyttää työn painopisteiden jatkuvaa arviointia ja resurssien uudelleen kohdentamista tarpeen mukaan. Kausisiirtolaisten määrän voi odottaa kasvavan merkittävästi suomalaisten ikärakenteen seurauksena.

Lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa on solmittu perussopimus, joka määrittelee järjestöjen oikeudet ja velvollisuudet. Perussopimuksen toteutumista seurataan mm. ohjauskeskustelujen kautta. Kaikissa hiippakunnissa on kansainvälisen työn hiippakuntasiihteerit, jotka ovat ulkoasiain osaston keskeisiä yhdyshenkilöitä hiippakuntiin. Kirkkomme lähetystä ohjaa lähetysten peruslinjaus. Lähetystyön haasteena ovat vaikeutuvat työolosuhteet useissa maissa.

Henkilöstön määrä (sisältäen turistipapit ja kanttorit) oli vuoden 2015 lopussa 31. Henkilöstömäärään ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia.

Kansliapäällikön toimisto

Kansliapäällikkö johtaa Kirkkohallituksen viraston toimintaa ja henkilöstöhallintoa. Hän vastaa Kirkkohallituksen yhteyksistä viranomaisiin ja muuhun yhteiskuntaan. Keskeisimpiä yhteistyökumppaneita yhteiskuntasuhteiden näkökulmasta ovat ministeriöt, virastot ja kansalaisjärjestöt. Kansliapäällikön toimistossa hoidetaan myös muutamia Kirkkohallituksen erityistehtäviä, kuten EU-toiminta ja yhteiskunnan vaikuttajille suunnatun Arvojen Akatemian järjestäminen. Kansliapäällikön toimisto tukee kansliapäällikköä näissä tehtävissä.”

Kansliapäällikön toimistossa työskentelee kahdeksan henkilöä: Kansliapäällikkö, kansliapäällikön erityisavustaja, EU-lakimies, koordinaattori (julkaisut, messutoiminta, Arvojen Akatemia) ja toimistosiihteerit. Kansliapäällikön toimistoon kuuluvassa Kirkkohallituksen HR-yksikössä työskentelevät henkilöstöpäällikkö, henkilöstösiihteerit ja toimistosiihteerit. Vuoden 2016 aikana on kokeiltu toimistosiihteerin työpanoksen jakamista kahden yksikön kesken (KCSA). Jatkossa on tarkoitus jakaa toimistosiihteerin työpanos Piispainkokouksen kanslian kanssa ja vähentää näin 0,5 henkilötyövuotta.

Kirkon tiedotuskeskus

Kirkon tiedotuskeskus palvelee seurakuntia ja suurta yleisöä vuorovaikutteisesti

Kirkon tiedotuskeskus (KT) huolehtii kokonaiskirkon viestinnän suunnittelusta ja koordinoimisesta. Se vastaa osaltaan kirkon valtakunnallisesta päätöksentekotiedottamisesta. KT vastaa Ylen suomenkielisten hartausohjelmien sisällöntuotannosta sekä tarjoaa eri kanaville ja verkkoon kirkkoon, etiikkaan, kristinuskoon ja muihin uskontoihin liittyviä sisältöjä. KT kehittää kirkon sisäistä viestintää, tukee seurakuntien ja hiippakuntien viestintää luomalla työvälineitä, kouluttamalla ja koordinoimalla. KT huolehtii osaltaan kirkon yhteisistä verkkotuotannoista ja niiden kehittämisestä.

KT kohtaa työssään viestintätodellisuuden jatkuvan muutostilan niin sisällöllisesti kuin välineellisesti. Tämä todellisuus pakottaa kehittämään erillisyyksikköä rakenteeltaan mahdollisimman joustavaksi, alati vaihtuviin haasteisiin sopeutuvaksi viestintäosastoksi. KT:lle on luonteenomaista muista organisaatioviestintäosastoista poikkeava tuotantorakenne. Radio- ja televisio-ohjelmien tuotanto ei yleensä ole ominaista viestintäosastoille, mutta kirkon viestinnässä niillä on varsin keskeinen rooli. Suuri osa suomalaisista kohtaa kirkon ja muodostaa kuvan kirkosta juuri median välityksellä.

Verkkoviestintä elää jatkuvaa usein hyvinkin nopeatempoista muutostilaa, mikä asettaa erityisiä haasteita kirkon ja sen sanoman läsnäololle siellä, missä ihmiset ovat. Verkkoviestinnässä keskeinen sosiaalinen media ja sen käyttö ei enää ole vain käyntiä jollain tietyllä foorumilla – se on yhä useammin olemista siellä. Ihmisten läsnäolo somessa voi myös vähentyä. Tätäkin suuntausta on seurattava.

Koventuneet asenteet haasteena

Audiovisuaalinen viihteinen, informaation ja tuotannon yleisö siirtyy koko ajan selvemmin perinteellisiltä radio- ja tv-kanavilta verkkoon ja sellaiseen ympäristöön, missä omat valinnat aikaan ja paikkaan katsomatta ovat mahdollisimman helppokäyttöisiä ja edullisia. Tämä on huomioitava myös kirkon viestinnässä. Kirkon on huolehdittava kuuntelijoiden ja katselijoiden palvelemisesta radio- ja tv-jumalanpalveluksin ja hartausohjelmin. KT:n on huomioitava jatkossakin myös perinteellisten radio- ja TV-jumalanpalvelusten ja hartausohjelmien yleisöt.

Loppuvuodesta 2015 julkisen keskustelun sävy muuttui erityisesti sosiaalisessa mediassa ja tiedotusvälineiden kommentointipalstoilla niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa selvästi rajumpaan ja aggressiivisempaan suuntaan. Pakolaiskysymyksen kärjistyminen Euroopassa oli yksi selkeästi erottuva teema ns. vihapuheen kiihtymisessä, mutta kielteisen kommunikoinnin tyyli on voimistunut kautta linjan myös muissa teemoissa. Kirkon viestinnän on määrätietoisesti rohkaistava rakentavaa, toisia kunnioittavaa keskustelukulttuuria jo kirkon perusviestin ja opetuksensakin pohjalta.

Seurakuntien tarpeet ohjaavat myös henkilöstöresurssit

KT:n henkilöstön määrä on vuoden 2017 alussa 34 henkilöä mukaan lukien määräaikaisten työntekijät. Erittäin tarpeelliseksi osoittautunut seurakuntien tarpeisiin suunniteltu ja toteutettu Lukkari-verkkoalusta edellyttää huolenpitoa ja tukipalvelualttiutta jatkossakin. Erityisesti tämän hankkeen, mutta myös yleisemminkin Kirkkohallituksessa on selvästi havaittua tarvetta graafisen osaamisen vahvistamiselle. Tämä tarve on jatkuva Lukkarin ohella myös evl.fi- ja Sakasti-sivustojen uudistamisessa ja ylläpidossa.

Kirkon tutkimuskeskus

Kirkon tutkimuskeskuksen tehtävänä on toteuttaa kirkon ja seurakuntien päätöksenteolle ja toiminnan kehittämiseksi tarpeellista kirkon ja uskonnollisen elämän sekä yhteiskunnan muutosten tutkimusta. Kirkon tutkimuskeskus huolehtii siitä, että kirkko saa tarvitsemaansa tutkimustietoa. Tutkimustoimintansa kautta keskus tukee Kirkkohallitusta toimintaympäristön muutosten ennakkoinnissa, kirkon toiminnan kehittämisessä ja viestinnässä.

Tunnettuna asiantuntijatoimijana keskus huolehtii siitä, että yhteiskunta saa tietoa kirkosta ja uskonnollisesta elämästä. Tutkimuskeskuksen tutkijat tuovat asiantuntemustaan kotimaisiin ja kansainvälisiin tutkimushankkeisiin sekä erilaisiin työryhmiin ja luottamuselimiin.

Tutkijoiden tutkimustuloksia julkaistaan sekä tieteellisinä että yleistajuisina artikkeleina kansainvälisissä ja kotimaisissa julkaisuissa. Tutkimuskeskus järjestää myös ajankohtaisiin aiheisiin liittyviä seminaareja.

Oman tutkimustoimintansa lisäksi Kirkon tutkimuskeskus myöntää sille osoitetuista varoista vuosittain apurahoja kirkon ja seurakuntien päätöksenteolle ja toiminnan kehittämiseksi tarpeelliseen tutkimukseen. Tutkimuskeskus toimii Kirkkohallituksen erillisyyksikkönä kansliapäällikön alaisuudessa. Sen toimintaa tukee Kirkkohallituksen asettama neuvottelukunta.

Monet havainnot viittaavat siihen, että Suomessa on käynnissä uskonnon yhteiskunnalliseen asemaan liittyvä murros, johon vaikuttavat uskonnollisen ja etnisen kirjon lisääntyminen ja uskonottomien määrän kasvu sekä hyvinvointivaltion ylläpitämiseen kohdistuvat paineet. Nopean muutoksen aikana kirkko joutuu entistä enemmän etsimään tulevaisuuden rooliaan ja määrittämään tehtävänsä suhteessa yhteiskunnan muihin toimijoihin. Tässä tehtävässä tutkimustiedon merkitys päätöksenteon tukena kasvaa.

Odotettavissa on, että myös kirkollisen ja uskonnollisen elämän tutkimukseen tullaan tulevaisuudessa kohdistamaan lisääntyviä paineita. Tässä tilanteessa tutkimuskeskukselle on tärkeää kyetä joustavasti kohdistamaan resursseja ajankohtaisiin ja seurakuntien työn kehittämisen kannalta tärkeisiin tutkimushankkeisiin.

Tutkimuskeskuksessa työskentelee vakinaisesti kahdeksan työntekijää. Tutkimuskeskuksen vt. johtajana toimii FT Kimmo Ketola 18.11.2016 saakka, jonka jälkeen johtaja TT, YTT Hanna Salomäki palaa hoitamaan virkaansa.

Tutkimuskeskuksen henkilöstön määrään ei ole odotettavissa suuria muutoksia. Jokainen virka ja tehtävä on toiminnan ja työnjaon kannalta tarpeellinen, ja toisaalta ajankohtaisiin tai kiireellisiin tutkimushankkeisiin on yleensä ollut mahdollista palkata tilapäistä lisätyövoimaa joko omalla tai ulkopuolisella tutkimusrahoituksella.

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK) on Kirkkohallituksen erillisyyksikkö ja sen tehtävänä on toimia ruotsinkielisen työn palvelukeskuksena. Työssä otetaan huomioon suomenruotsalaisen kulttuurin erityispiirteet, jotka vaikuttavat merkittävästi ruotsinkielisellä kirkollisella toimintakentällä.

KRTK tuottaa materiaalia ja työkaluja seurakuntien työntekijöille helpottamaan heidän työtään. Ruotsinkielisen työn keskus kerää eri tehtävissä työskentelevät seurakuntien työntekijät yhteisille neuvottelupäiville ja tarjoaa asiantuntemusta kirkon ruotsinkieliseen henkilöstökoulutukseen sekä työhön sosiaalisessa mediassa.

KRTK:n tehtäviin kuuluu seurata kirkon toimintaa koskevaa uutta lainsäädäntöä, ottaa se huomioon ja tiedottaa siitä. Lisäksi KRTK pitää yhteyttä pohjoismaisiin sisarkirkkoihin ja tekee aktiivista yhteistyötä yhteiskunnan toimijoiden kanssa, erityisesti Suomen ruotsinkielisillä alueilla.

Kirkon ruotsinkielisen työn keskuksessa on kaksi yksikköä: toiminnallinen yksikkö ja viestintäyksikkö. Keskus tekee tiivistä yhteistyötä Porvoon hiippakunnan kanssa. Toiminnallisen yksikön vastuualueisiin kuuluvat kasvatus ja opetus, kulttuuri, diakonia ja yhteiskuntakysymykset. Yksikössä on myös kaksi papinvirkaa, joiden haltijat työskentelevät kognitiivisesti toimintatarjoitteisten ja kuurojen parissa.

Viestintäyksikkö vastaa osasta niitä tehtäviä, joita Kirkon tiedotuskeskus hoitaa suomeksi. Viestintäyksikkö tuottaa radiohartauksia, radio- ja televisiojumalanpalveluksia, hoitaa osan kirkon yhteisestä verkkoviestinnästä ja tarjoaa tiedotusvälineille tietoa kirkon toiminnasta ja hallinnosta. Molempien yksiköiden toimintaan kuuluu läsnäolo ja näkyvyys sosiaalisessa mediassa.

Ruotsinkielisen työn keskus toimii nykyisellään hyvin. Keskuksen henkilökunta on pätevää ja motivoitunutta ja työyhteisö on luova ja toimiva. Yhteistyö ruotsinkielisten ja kaksikielisten seurakuntien kanssa sujuu hyvin ja yhteydet kirkon työntekijöiden kesken hoidetaan säännöllisesti eri ammattiryhmille järjestettävien koulutusten ja tapahtumien yhteydessä. Sama koskee yhteistyötä kirkollisten organisaatioiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Ruotsinkielisen työn keskuksen työntekijät kuuluvat Kirkkohallituksen alaisuuteen ja he osallistuvat säännöllisesti yhteisiin neuvotteluihin ja hankkeisiin suomenkielisten kollegoidensa kanssa.

Talous on suuri haaste tulevaisuudessa. KRTK on noudattanut Kirkkohallituksen yleisiä budjettiohjeita, mutta jos lisäleikkauksia joudutaan vielä tekemään, edessä ovat huomattavat toiminnan priorisoinnit. Viestintäyksikkö ei esim. voi täyttää kirkon Ylelle antamaa sitoumusta radioon ja televisioon tuotettavista jumalanpalveluksista ja hartauksista, jos yksikön budjettia leikataan edelleen. Myös toiminnallisen yksikön asema on haavoittuva, koska työnkuvat ovat jo nykyisellään hyvin laajat ja kullakin työalalla on vain yksi työntekijä. Lisäleikkaukset tarkoittavat, että koko tehtäväaluetta ei pystytä hoitamaan, mikä puolestaan asettaa ruotsinkieliset seurakunnat eriarvoiseen asemaan suomenkielisiin seurakuntiin nähden.

Lisähaasteen toiminnalle tuovat KRTK:n muita Kirkkohallituksen osastoja huomattavasti pienemmät käyttövarat. KRTK on käytännössä riippuvainen vuosittain saamastaan neljästä Porvoon hiippakunnan hiippakuntakolehdistä pitääkseen budjettinsa tasapainossa. Toimintaan tarkoitettujen varojen niukkuus rajoittaa mahdollisuuksia uusien panostuksiin ja toiminnan kehittämiseen. Tässä mielessä kirkon ruotsinkielinen työ pitäisi priorisoida, jotta kirkko voisi tarjota myös ruotsinkielisille jäsenilleen ja ruotsinkielisille seurakunnille relevanttia sisältöä, materiaalia ja tukea.

KRTK:n tulevaisuudennäkymät ovat kuitenkin yleisesti ottaen hyvät, jos keskus saa pitää nykyisen henkilöstövahvuutensa ja saa lisävaroja toimintaansa. Suhteet Kirkkohallituksen muihin osastoihin, ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin seurakuntiin ja muihin yhteistyökumppaneihin ovat hyvät, ja seurakuntien työntekijät osallistuvat ahkerasti KRTK:n järjestämiin koulutuksiin ja muihin tilaisuuksiin.

KRTK:lla on tällä hetkellä 18 työntekijää. Tavoitteena on säilyttää henkilöstövahvuus nykyisellään, mikä on myös edellytys sille, että Kirkkohallitus pystyy jatkossakin tarjoamaan ruotsinkielisille seurakunnille ja muille yhteistyökumppaneille ruotsinkielistä palvelua.

Kirkon palvelukeskus

Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) tehtävänä on tuottaa kirjanpidon ja palkanlaskennan sekä maksuliikenteen palveluja seurakuntatalouksille, hiippakunnille ja Kirkon keskusrahastolle.

Kipa tukee asiakasta asiakkaan prosessien kehittämisessä mm. jakamalla parhaita käytäntöjä. Kipa huolehtii palvelukeskuksen toiminnan läpinäkyvyydestä niin, että luottamus ja kumppanuus asiakkaiden kanssa syntyy ja syvenee.

Asiakastyytyväisyys varmistetaan hyvällä asiakaspalvelulla, asiakkaan kuuntelemisella ja vuorovaikutuksella sekä jatkuvalla toiminnan kehittämisellä yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Asiakastyytyväisyyttä mitataan vuosittain ja toimintaa kehitetään palautteen perusteella.

Prosesseja kehitetään niin, että prosessien yhtenäisyys, toimintavarmuus ja hinta-laatusuhde ovat tasolla, joka takaa asiakastyytyväisyyden sekä mahdollistaa asiakkaille taloudellisia hyötyjä. Riskitön palvelutuotanto varmistetaan henkilöstön osaamisen jatkuvalla kehittämisellä.

Piispainkokouksen kanslia

Piispainkokouksen kanslia auttaa piispainkokousta toteuttamaan kirkkolain ja kirkkojärjestyksen tälle säätämät tehtävät, jotka liittyvät kirkon uskoon, opetukseen, ekumeniaan ja lähetystehtävään, hiippakuntien hoitoon sekä pappisvirkaan, jumalanpalveluselämään ja rippikouluun. Lisäksi piispainkokouksen kanslia tukee arkkipiispan ja piispojen kollegion työskentelyä sekä Kirkkohallituksen toimintaa erityisesti teologisissa kysymyksissä.

Piispainkokouksen kanslian työ on kirkon keskushallinnon uudistamisen myötä muuttunut aiempaa nopeatempoisemmaksi. Myös yhteydet ulkoasiain osastoon ovat tiivistyneet päätöksentekoprosessien ohjautuessa uudella tavalla. Kanslian resurssit ovat pääsääntöisesti olleet sopivassa suhteessa työmäärään, mutta tiivistyneen kokousrytmin ja lisääntyneiden tehtävien myötä työtilannetta on toisinaan vaikea ennakoida. Tässä tilanteessa haastavaksi tulee

kokonaistyömäärän ennakointi, kun huomioidaan myös yhteistyö muun Kirkkohallituksen kanssa, joka kuuluu kanslian tehtäviin mutta joka vaatii ennalta tapahtuvaa sitoutumista.

Tulevaisuuden kehityssuuntana on yhteistyön tiivistäminen arkkipiispan kanslian kanssa. Keskushallinnon uudistamisen myötä piispojen keskinäisen yhteistyön ja piispainkokouksen hallinnon välille on avautunut uudenlaisia mahdollisuuksia, joiden toteuttamiseksi tarvitaan aiempaa enemmän piispainkokouksen kanslian ja arkkipiispan kanslian yhteistä työskentelyä ja keskinäistä koordinaatiota.

Piispainkokouksen kanslia on pieni erillisyksikkö, jossa on kolme työntekijää. Nykytilanteen perusteella arvioituna lisätyövoiman tarpeeseen liittyvät järjestelyt voisi ensi sijassa hoitaa yhteistyössä arkkipiispan kanslian kanssa.

Arkkipiispan kanslia

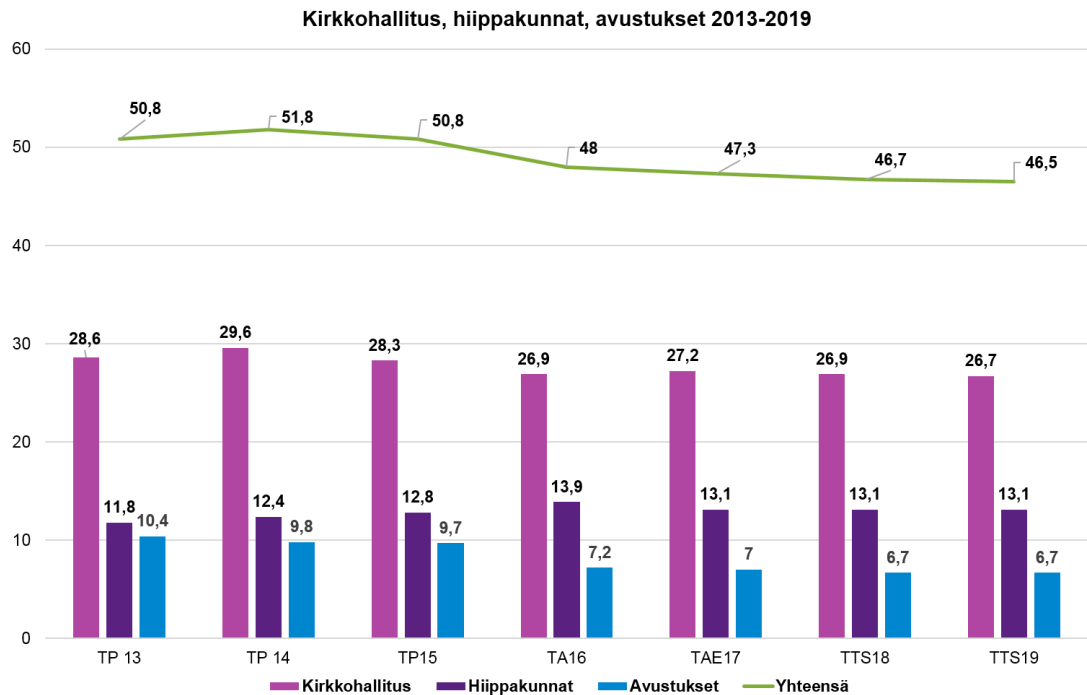
Arkkipiispan tehtävät jakautuvat kirkon keskushallinnon johtotehtäviin, oman hiippakunnan hoitamiseen sekä kirkon edustamiseen suomalaisessa yhteiskunnassa ja kansainvälisesti. Arkkipiispan kokonaiskirkollisiin tehtäviin kuuluvat muun muassa puheenjohtaminen Kirkolliskokouksessa, Piispainkokouksessa, Kirkkohallituksen täysistunnossa, Kirkon tiedotuskeskuksen toimikunnassa ja Kirkon EU-neuvottelukunnassa. Arkkipiispalla on lisäksi vastuu kirkon kansainvälisten ja ekumeenisten asioiden hoitamisesta sekä kirkon edustamisesta suomalaisessa yhteiskunnassa ja mediassa.

Arkkipiispan kanslian tehtävänä on avustaa arkkipiispaa hänen virkansa hoidossa ja suorittaa muut arkkipiispan antamat tehtävät. Arkkipiispan kansliassa työskentelee kaksi arkkipiispan teologista erityisavustajaa, joista toinen on sijoitettu Turkuun ja toinen Helsinkiin, sekä arkkipiispan sihteeri, joka on sijoitettu Turkuun.

Arkkipiispan kansallisen ja kansainvälisen roolin kasvaessa sekä viestintäympäristön monipuolistuessa ja nopeutuessa myös kanslian työt ovat lisääntyneet työntekijämäärän pysyessä samana. Tämä aiheuttaa paineen arkkipiispan kanslian työntekijävoiman kasvattamiseen. Tähän mennessä lisääntyneeseen työtarpeeseen on pyritty vastaamaan kehittämällä yhteistyötä ja sijaisjärjestelyjä etenkin piispainkokouksen kanslian ja Turun arkkihiippakunnan tuomiokapitulin kanssa. Jatkossa tulee kuitenkin voida arvioida kanslian työntekijämäärää suhteessa tehtävien määrään ja vaativuuteen.

Suunnitelman keskeiset kohdat

Kirkkohallitus, hiippakunnallinen toiminta ja avustukset

Yllä olevasta taulukosta näkyy se osuus Kirkon yhteisestä toiminnasta, jota rahoitetaan seurakunnilta perittävillä perusmaksuilla. Vuodesta 2016 alkaen Kirjuri-jäsenrekisteri ja kulttuuri-historiallisesti merkittävien rakennusten ja irtaimiston kunnossapito siirtyivät valtion rahoituksen piiriin. Alun perin Kirjuri-jäsentietojärjestelmä oli Kirkkohallituksen erikseen seurattava strateginen hanke. Järjestelmän käyttöönoton jälkeen Kirjuri siirtyi osaksi Kirkkohallituksen perustöitä.

Tämän muutoksen seurauksena perusmaksu alennettiin 8,2 %:sta 7,5 %:iin vuodesta 2016 alkaen.

Talousvaliokunta totesi mietinnössään 3/2016: ”Tulevina vuosina seurakuntien taloustilanne kiristyy ja kyky maksaa keskusrahastomaksuja heikkenee. Tämän takia yhteisen toiminnan nettokuluja tulisi saada pienennettyä.” Tämä tavoite saavutetaan suunnitelmakaudella jatkamalla toiminnan tehostamista ja prosessien kehittämistä.

Strategiset hankkeet

Kirkon keskusrahaston talousarvioon on aiemmin sisällytynyt huomattava määrä ns. strategisia hankkeita, joiden rahoittamiseksi on laadittu alijäämisiä talousarvioita. Kirkolliskokouksen tekemän päätöksen mukaisesti tarkoituksena on ollut käyttää aikaisemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää yhteisten, kaikkia seurakuntia tasapuolisesti hyödyttävien hankkeiden rahoittamiseen, jolloin ei synny painetta seurakuntamaksujen korottamiseen.

Vuosille 2017 - 2019 ehdotetaan seuraavia hankkeita:

(1 000 euroa)	2016	2017	2018	2019
Tuki Kipan asiakkaille	200	200	200	200
Reformaation merkkivuosi	100	200		
Kirkon tulevaisuuskomitea	200	200		
Varautuminen SOTE- ja maakuntauudistukseen		100	100	100
Yhteensä	500	700	300	300

Tuki Kipan asiakkaille

Kirkolliskokouksen marraskuussa 2013 tekemän päätöksen mukaisesti lisättiin Kirkkohallituksen talousarvioon 200 000 euroa vuosille 2014 - 2017 käytettäväksi henkilöstön palkkaamiseen tavoitteena helpottaa ja aikaistaa seurakuntien Kipan asiakkaaksi siirtymistä vuodelta 2017. Kipan johtokunta oli asettanut tavoitteeksi, että alkuperäisestä suunnitelmasta vuodelta 2017 siirtymistään aikaistaisi 30 % asiakkaista eli 37 asiakasta. Aikaistamistavoite saavutettiin. Tukiprojektia esitetään jatkettavaksi vuoden 2019 loppuun tavoitteena prosessien kehittäminen seurakunnissa siten, että Kipan avulla saatavat hyödyt on mahdollista saavuttaa. Määrärahaa on käytetty henkilöstön palkkaamiseen sekä muiden palvelujen rahoittamiseen.

Reformaation merkkivuosi

Hankkeen tarkoituksena on valmistella vuosina 2016 ja 2017 vietettävää reformaation merkkivuotta. Vuonna 2016 merkkivuoden kansalaisvaltuuskunta, päätoimikunta sekä keskeiset työryhmät ja verkostot jatkavat työtään ja merkkivuoden viettäminen käynnistyy 31.10.2016. Hankkeessa työskentelee vuosina 2016 - 2017 kokoaikainen projektisihteeri. Merkkivuoden painopiste on paikallistasolla seurakunnissa.

Tavoitteena on edistää kirkon perustehtävän toteuttamista luterilaisesti ja ekumeenisesti sekä tehdä tunnetuksi kristinuskon ja luterilaisen reformaation merkitystä ja vaikutusta Suomessa. Lähtökohtana on siten perinteen ja tulevaisuuden sekä nykyisen suomalaisen kontekstin yhdistäminen. Tähän pyritään reformaation teemojen monipuolisen käsittelyn, ekumeenisen yhteistyön sekä esimerkiksi kouluyhteistyön kautta.

Reformaation merkkivuoden näkyminen mediassa ja sosiaalisessa mediassa edellyttää panostuksia valtakunnalliseen viestintään. Vuonna 2017 vietettävä Suomi 100 -juhlavuosi alahank-

keineen lisää viestinnän tarvetta. Jo olemassa olevien, merkkivuotta varten laadittujen verkkomateriaalien levittäminen seurakuntiin, kouluihin ja muille tahoille edellyttää lisäpanosta viestintään. Erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten tavoittaminen edellyttää aktiivista ja suunnitelmallista toimintaa sekä laadukasta materiaalia sosiaalisessa mediassa. Rahoitusta tullaan suuntaamaan päätoimikunnan ohjaamana toimiin, jotka tukevat valtakunnallista näkyvyyttä ja jo olemassa olevien materiaalien vaikuttavuutta.

Reformaation teemoja lähestytään tulevaisuuden näkökulmasta ja niille pyritään saamaan näkyvyyttä koko Suomessa. Toteuttamistapa perustuu paikalliseen yhteistyöhön.

Reformaation merkkivuosi liittyy Suomen itsenäisyyden juhluvuoteen niin, että molemmat saavat siitä lisäarvoa. Kirkkomme toimii yhteistyössä valtioneuvoston kanslian kanssa. Näin vältetään päällekkäisyydet reformaation muiston ja itsenäisyyden juhluvuoden viettämisessä.

Kirkon tulevaisuuskomitea

Kirkolliskokouksen asettama Kirkon tulevaisuuskomitea jättää mietintönsä kirkolliskokoukselle syksyllä 2016. Kirkolliskokous aloittaa sen käsittelyn marraskuun istunnossa 2016. Käsittely jatkuu vuoden 2017 istunnoissa. Määrärahalla varaudutaan tulevaisuuskomitean mietinnöstä ja kirkolliskokouksen toimeksiannosta aiheutuviin selvityksiin ja mahdollisiin lainsäädäntötoimiin.

Varautuminen SOTE- ja maakuntauudistukseen

Sote- ja maakuntauudistus on suurimpia hallinnon ja toimintatapojen uudistuksia, mitä Suomessa on tehty. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen ja muita alueellisia tehtäviä siirtyy maakunnille 1.1.2019, jolloin 18 uutta maakuntaa aloittaa toimintansa. Uudistuksen tavoitteena on, että maakunnat määrittelevät palvelujen tarpeen, määrän ja laadun sekä niiden tuottamistavan alueellaan. Maakunta voi myös palvelut itse tai yhteistoiminnassa esimerkiksi muiden palvelutuottajien kanssa.

Tuleva SOTE-uudistus ja siihen liittyvä maakuntauudistus tulee vaikuttamaan seurakuntien toteuttamien ja ylläpitämien palveluiden toteuttamiseen ja yhteistyöverkostoihin. Seurakuntien, seurakuntayhtymien ja muiden etenkin ns. erityistyydytysmuotoja toteuttavien yhteistyöverkostojen on päivitettävä toiminnan järjestämistä koskevat sopimuksensa uusien maakuntien vastaavien toimijoiden kanssa. Asiassa tarvitaan tukea malli- ja puitesopimusten laatimisessa sekä kirkon kentän toimijoiden koordinoinnista. Sote-uudistuksella saattaa olla myös heijastusvaikutuksia kuntarakenteisiin ja sitä myötä seurakuntarakenteisiin sekä mahdollisesti myös hiippakuntajakoon.

Hankkeessa seurataan ja arvioidaan SOTE- ja maakuntauudistukseen vaikutuksia seurakuntien ja seurakuntayhtymien toimintaan ja tuetaan kirkon ja seurakuntien toimijoiden verkostoitumista uusien yhteistyökumppanien kanssa. Hankkeessa seurataan myös uudistuksen vaikutuksia kuntarakenteeseen ja seurakuntarakenteisiin. Samalla seurakuntien muutosvalmiutta pyritään ylläpitämään ja vahvistamaan. Hanke myös pohtii uuden maakuntajaon vaikutuksia nykyiseen hiippakuntajakoon ja sen tarkoituksenmukaisuuteen.

Kansainvälisen työn hiippakuntasihteerit

Talousvaliokunta on (mietintö 4/2015) pyytänyt Kirkkohallitusta selvittämään, onko vuoden 2017 alusta lähtien mahdollista siirtää hiippakuntien kansainvälisen työn hiippakuntasihteerien ja asiantuntijoiden toimien palkkauskustannukset kokonaan Kirkon keskusrahaston vastuulle. Myös Kirkon ulkoasiain neuvosto esitti (12/2015), että kansainvälisen työn hiippakuntasihteerien palkkakustannukset siirretään Kirkon keskusrahastolle.

Kirkkohallituksen ja järjestöjen perussopimus, jossa nykyisestä mallista on sovittu, on voimassa 13.6.2018 saakka. Kirkkohallituksen käsityksen mukaan ei ole perusteltua muuttaa nykyistä sopimusta kesken sopimuskautta. Mahdollinen uusi rahoitusmalli otettaisiin käyttöön uuden sopimuskauden alkaessa.

Nykyisen sopimuksen mukaan järjestöt vastaavat kuluista siinä suhteessa kuin ne saavat seurakuntien budjettiavustuksia. Kirkkohallitus on sitoutunut palkkaamaan kansainvälisen työn koordinaattorin ja osoittaa toimintakuluihin 20 000 euroa/hiippakunta/vuosi.

Muutoksen tarvetta arvioitaessa Kirkkohallitus on selvittänyt eri kirkkojen menettelytapoja. Kansainvälinen vertailu osoittaa, että lähetystyön järjestelyt ja järjestöjen rooli poikkeavat eri kirkkoissa merkittävästi. Lähimpänä Suomen mallia on Norjan kirkko, jossa järjestöt tekevät lähetystyötä kirkon valtuuttamina. Norjassa kirkko maksaa puolet hiippakuntien kansainvälisen työn sihteerien palkkauskustannuksista, järjestöt maksavat toisen puolen.

Kirkkohallituksen käsityksen mukaan olisi mahdollista siirtyä uuden sopimuskauden alkaessa Norjan mallia muistuttavaan rahoitusratkaisuun, jolloin Kirkon keskusrahasto maksaisi palkkakuluista puolet ja järjestöt toisen puolen. Lisäksi Kirkon keskusrahasto kattaisi edelleen toimintamenot. Kustannusten lisäys nykyisellä palkkasummalla (565 000 euroa/vuosi) olisi Kirkon keskusrahastolle vuonna 2018 (7 kk) 164 800 euroa ja vuodesta 2019 alkaen 282 500 euroa vuodessa.

Lapsivaikutusten arviointi

Kirkkohallitus hoitaa kirkon yhteistä hallintoa, taloutta ja toimintaa. Suurin osa Kirkkohallituksen työstä on luonteeltaan sellaista, että sillä ei lähtökohtaisesti ole suoranaisia vaikutuksia lapsiin. Hallinnollisessa päätöksenteossa lapsivaikutusten arviointi on suurelta osin tapahtunut jo asioiden käsittelyn aiemmissa vaiheissa, koska nykyisen ohjeistuksen mukaan lapsivaikutukset arvioidaan siinä vaiheessa, kun asiaa ensimmäisen kerran käsitellään.

Toisaalta Kirkkohallituksen eri osastojen toiminnalla on usein välillisesti vaikutuksia lapsiin. Tällöin on kyse erityisesti perhe- ja kasvatustyön kysymyksistä, joissa tavoitteena on usein lasten aseman ja osallisuuden vahvistaminen kirkon ja sen seurakuntien toiminnassa (esimerkiksi 10-14 -vuotiaiden seurakuntalaisuuden kehittäminen, rippikoulusuunnitelma, lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmatyöskentelyyn osallistuminen).

Sähköisiä asiointipalveluja kehitettäessä ensisijainen tavoite on mahdollistaa lapsen liittämisen kirkkoon verkkopalvelua käyttäen. Palvelun arvioidaan edistävän lapsen mahdollisuuksia seurakuntayhteisöisyyteen. Myös lainsäädäntöhankkeissa pyrkimyksenä on erikseen tutkia, onko säännösmuutoksilla vaikutuksia lapsiin.

Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2017 ei sisällä yllä kuvatun lisäksi sellaisia esityksiä, joilla olisi suoranaisia vaikutuksia lapsiin.

Kirkon yhteisen toiminnan rahoittaminen

Kirkon keskusrahasto saa pääosan tuloistaan seurakunnilta seurakuntamaksuina. Keskusrahaston tulot määräytyvät kaksi vuotta aikaisempien verotulojen mukaan (vuoden 2017 keskusrahastomaksutulot perustuvat vuoden 2015 verotuloihin). Näin ollen seurakuntien verotuloissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset vaikuttavat automaattisesti keskusrahaston tuloihin kahden vuoden viiveellä.

Kirkolliskokous alensi toukokuussa 2015 seurakuntamaksuprosentin 8,2 %:sta 7,5 %:iin. Tämä oli mahdollista, koska valtion myöntämää rahoitusta yhteiskunnallisiin tehtäviin voidaan käyttää myös kirkon keskusrahaston rahoittaman jäsentietojärjestelmän ylläpitoon ja kehittämiseen sekä kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten kunnossapitoon. Suunnitelmakaudella perusmaksuprosentti voidaan säilyttää nykytasolla, ellei keskusrahaston rahoitettavaksi siirry joitain uusia laajoja tehtäväalueita.

	2015	2016	2017	2018	2019
Maksuprosentti	8,2 %	7,5 %	7,5 %	7,5 %	7,5%
Perusmaksutulo	54,5 milj.	49,8 milj.	49,3 milj.	48,6 milj.	48,5 milj.
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1,3 milj.	-0,5 milj.	-0,3 milj.	-0,4 milj.	- 0,3 milj.

Seurakuntamaksujen lisäksi keskusrahasto saa tuloja sijoitustoiminnastaan. Tuottojen perustason on arvioitu olevan vuositasolla n. 1,6 milj. euroa. Kuten eläkerahastossakin, myös täällä käytetään varainhoitajien palveluja ja noudatetaan vastuullisen sijoittamisen periaatteita.

Suunnitelmakaudella tilikauden tulos on 0,3–0,4 milj. euroa alijäämäinen. Alijäämä johtuu strategisten hankkeiden rahoitusmallista.

Kirkon keskusrahaston rahavarat vähenevät vuonna 2017 n. 600 000 euroa, tämän jälkeen rahavarat kasvavat arviolta n. 500 000–600 000 euroa vuodessa. Suunnitelmakauden lopussa (31.12.2019) rahavarat ovat rahoituslaskelman mukaan n. 36,6 milj. euroa.

Sitovuustaso

1. Kirkkohallituksen sitovuustaso on Kirkkohallituksen toimintajäämä.
2. Hiippakunnallisen toiminnan sitovuustaso on kunkin tuomiokapitulin toimintajäämä.
3. Avustusten sitovuustaso on seurakunta-avustusten osalta avustusten yhteismäärä, muiden avustusten osalta sitovuustaso on kuhunkin kohteeseen myönnetty avustus.
4. Kirkon palvelukeskuksen sitovuustaso on Kirkon palvelukeskuksen toimintajäämä.

Talousarvion suunnitelmavuosien osalta luvut eivät ole sitovia.

Investointiosassa sitovuustaso on pääryhmien (tietojärjestelmäinvestoinnit, kiinteistöt, kalusto) mukainen sekä Kirkkohallituksen että tuomiokapitulien osalta.

Päätösesitys

Edellä esitetyn nojalla ja viitaten jäljempänä oleviin yksityiskohtaisiin perusteluihin Kirkkohallitus esittää, että kirkolliskokous päättäisi

Kirkon yhteinen toiminta

1. vahvistaa, että perusmaksu määräytyy vain laskennallisen kirkollisveron perusteella ja vahvistaa perusmaksun suuruudeksi vuonna 2017 7,5 %
2. vahvistaa, että lisämaksua ei peritä

Kirkon palvelukeskus

3. vahvistaa, että Kirkon palvelukeskuksen palvelumaksut määräytyvät seuraavasti:
 - a) hinnoittelu tapahtuu omakustannushinnoitteluna tavoitetilan 2017 mukaisesti siten, että vuodesta 2018 alkaen hinnoittelussa ei oteta huomioon palvelukeskuksen vuosien 2012 - 2017 aikana syntynyttä alijäämää
 - b) yksikköhinnat ovat kaikille asiakkaille samat, joista Kirkon palvelukeskuksen johtokunta voi myöntää alennusta, jos palvelukeskuksen taholta tapahtuu olennainen sopimusrikkomus
 - c) asiakas maksaa saamansa palvelut omien suoritemääriensä mukaisesti tai kiinteänä palvelumaksuna

Kirkon keskusrahasto

4. hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen Kirkon keskusrahaston talousarvioksi vuodeksi 2017 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosiksi 2017–2019.

Helsingissä 20. päivänä syyskuuta 2016

Arkkipiiispa

Kari Mäkinen

Kirkkoneuvos

Leena Rantanen

Kirkon keskusrahaston talousarvio

Kirkon keskusrahasto (Kirkon yhteinen toiminta ja Kipa)

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-11 524 713,34	-11 867 488,91	-130 169 520,00	-130 519 520,00	-130 919 520,00
Korvaukset	-577 347,00	-1 345 288,91	-114 826 000,00	-115 326 000,00	-115 826 000,00
Myyntituotot	-50 658,48	-23 500,00	-17 000,00	-17 000,00	-17 000,00
Maksutuotot	-1 194 053,00	-1 679 800,00	-2 373 400,00	-2 373 400,00	-2 373 400,00
Kirkon keskusrahaston toimintatuotot		-6 950 000,00	-9 150 000,00	-9 000 000,00	-8 900 000,00
Vuokratuotot	-371 375,74	-259 600,00	-336 550,00	-336 550,00	-336 550,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 192 579,58	-336 000,00	-1 045 200,00	-1 045 200,00	-1 045 200,00
Tuet ja avustukset	-444 183,01	-408 300,00	-580 400,00	-580 400,00	-580 400,00
Sijoitustuotot	-661 880,82		-700 770,00	-700 770,00	-700 770,00
Muut toimintatuotot	-5 765 851,50	-55 000,00	-208 700,00	-208 700,00	-208 700,00
Sisäiset tuotot	-1 266 784,21	-810 000,00	-931 500,00	-931 500,00	-931 500,00
Toimintakulut	66 592 944,50	176 025 768,91	177 450 520,00	177 196 120,00	177 393 420,00
Henkilöstökulut	31 083 646,01	30 859 678,00	30 249 650,00	29 900 490,00	29 757 790,00
Palkat ja palkkiot	23 636 695,36	23 334 490,00	23 390 473,00	23 136 673,00	23 027 273,00
Henkilösivukulut	7 804 252,95	7 602 036,00	7 425 077,00	7 329 717,00	7 296 417,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-357 302,30	-76 848,00	-565 900,00	-565 900,00	-565 900,00
Palvelujen ostot	16 883 346,94	18 774 806,91	18 336 600,00	18 233 860,00	18 123 860,00
Palvelun ostot - sisäiset	1 227 309,57	586 000,00	861 000,00	861 000,00	861 000,00
Vuokrakulut	2 300 511,76	2 133 050,00	2 099 320,00	2 099 320,00	2 099 320,00
Aineet ja tarvikkeet	966 153,13	988 660,00	967 650,00	973 150,00	968 150,00
Ostot tilikauden aikana	966 153,13	988 660,00	967 650,00	973 150,00	968 150,00
Annetut avustukset	13 937 691,53	121 642 500,00	124 094 700,00	124 286 700,00	124 741 700,00
Muut toimintakulut	194 285,56	1 041 074,00	841 600,00	841 600,00	841 600,00
Siirto omakatteiseen rahastoon	26 121,37				
TOIMINTAKATE	55 094 352,53	164 158 280,00	47 281 000,00	46 676 600,00	46 473 900,00
Keskusrahastomaksut	-54 494 340,00	-163 800 000,00	-49 300 000,00	-48 600 000,00	-48 500 000,00
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 569 889,50	-1 626 000,00	-1 600 000,00	-1 600 000,00	-1 600 000,00
Korkotuotot	-637 585,31	-600 000,00	-600 000,00	-600 000,00	-600 000,00
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	-762 159,58	-759 000,00	-877 545,08	-877 545,08	-877 545,08
Muut rahoitustuotot	-1 395 782,34	-1 569 700,00	-978 454,92	-978 454,92	-978 454,92
Arvon muutokset sijoituksista	195 797,42				
Korkokulut	217 544,53	208 000,00	0,00	0,00	0,00

Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	810 419,50	1 064 700,00	856 000,00	856 000,00	856 000,00
Muut rahoituskulut	1 876,28	30 000,00			
VUOSIKATE	-969 876,97	-1 267 720,00	-3 619 000,00	-3 523 400,00	-3 626 100,00
Poistot ja arvonalentumiset	3 788 713,79	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot	3 788 713,79	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00
TILIKAUDEN TULOS	2 818 836,82	2 732 280,00	381 000,00	476 600,00	373 900,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-77 042,45	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 741 794,37	2 632 280,00	281 000,00	376 600,00	273 900,00

Kirkon yhteinen toiminta

Talousarvio

Kirkkohallitus, hiippakunnallinen toiminta, avustukset, valtion rahoitus ja omakatteiset rahastot

KKR Yhteinen toiminta (ei KIPA)	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-6 154 226,37	-4 667 488,91	-120 769 520,00	-121 269 520,00	-121 769 520,00
Korvaukset	-577 347,00	-1 345 288,91	-114 826 000,00	-115 326 000,00	-115 826 000,00
Myyntituotot	-50 658,48	-23 500,00	-17 000,00	-17 000,00	-17 000,00
Maksutuotot	-1 193 373,00	-1 679 800,00	-2 373 400,00	-2 373 400,00	-2 373 400,00
Vuokratuotot	-363 425,74	-259 600,00	-336 550,00	-336 550,00	-336 550,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 192 579,58	-336 000,00	-1 045 200,00	-1 045 200,00	-1 045 200,00
Tuet ja avustukset	-410 686,67	-408 300,00	-580 400,00	-580 400,00	-580 400,00
Sijoitustuotot	-661 880,82		-700 770,00	-700 770,00	-700 770,00
Muut toimintatuotot	-696 008,63	-55 000,00	-208 700,00	-208 700,00	-208 700,00
Sisäiset tuotot	-1 008 266,45	-560 000,00	-681 500,00	-681 500,00	-681 500,00
Toimintakulut	57 172 655,92	166 725 768,91	168 050 520,00	167 946 120,00	168 243 420,00
Henkilöstökulut	25 261 910,62	24 944 678,00	24 669 650,00	24 535 490,00	24 467 790,00
Palkat ja palkkiot	19 238 208,48	18 914 490,00	19 204 473,00	19 103 673,00	19 052 273,00
Henkilösivukulut	6 343 984,54	6 107 036,00	6 031 077,00	5 997 717,00	5 981 417,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-320 282,40	-76 848,00	-565 900,00	-565 900,00	-565 900,00
Palvelujen ostot	14 663 762,60	16 629 806,91	15 706 600,00	15 538 860,00	15 453 860,00
Palvelun ostot - sisäiset	563 989,57	26 000,00	301 000,00	301 000,00	301 000,00
Vuokratulut	1 621 759,06	1 503 050,00	1 519 320,00	1 519 320,00	1 519 320,00
Aineet ja tarvikkeet	937 022,54	938 660,00	917 650,00	923 150,00	918 150,00
Ostot tilikauden aikana	937 022,54	938 660,00	917 650,00	923 150,00	918 150,00
Annetut avustukset	13 937 691,53	121 642 500,00	124 094 700,00	124 286 700,00	124 741 700,00
Muut toimintakulut	186 520,00	1 041 074,00	841 600,00	841 600,00	841 600,00
Siirto omakatteiseen rahastoon	26 121,37				
TOIMINTAKATE	51 044 550,92	162 058 280,00	47 281 000,00	46 676 600,00	46 473 900,00
Keskusrahastomaksut	-54 494 340,00	-163 800 000,00	-49 300 000,00	-48 600 000,00	-48 500 000,00
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 569 889,50	-1 626 000,00	-1 600 000,00	-1 600 000,00	-1 600 000,00
Korkotuotot	-637 585,31	-600 000,00	-600 000,00	-600 000,00	-600 000,00
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	-762 159,58	-759 000,00	-877 545,08	-877 545,08	-877 545,08
Muut rahoitustuotot	-1 395 782,34	-1 569 700,00	-978 454,92	-978 454,92	-978 454,92
Arvon muutokset sijoituksista	195 797,42				
Korkokulut	217 544,53	208 000,00	0,00	0,00	0,00
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	810 419,50	1 064 700,00	856 000,00	856 000,00	856 000,00

Muut rahoituskulut	1 876,28	30 000,00			
VUOSIKATE	-5 019 678,58	-3 367 720,00	-3 619 000,00	-3 523 400,00	-3 626 100,00
Poistot ja arvonalentumiset	3 788 713,79	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot	3 788 713,79	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00
TILIKAUDEN TULOS	-1 230 964,79	632 280,00	381 000,00	476 600,00	373 900,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-77 042,45	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 308 007,24	532 280,00	281 000,00	376 600,00	273 900,00

Kirkkohallituksen talousarvio ja tulokortti

		Edellinen TP 2015	Kuluvaan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Kirkkohallitus	Toimintatuotot	-2 635 532,01	-3 232 888,91	-2 975 950,00	-2 975 950,00	-2 975 950,00
Kirkkohallitus	Korvaukset	-72 000,00	-1 029 288,91	-140 000,00	-140 000,00	-140 000,00
Kirkkohallitus	Myyntituotot	-50 267,08	-23 000,00	-16 500,00	-16 500,00	-16 500,00
Kirkkohallitus	Maksutuotot	-826 039,03	-1 199 200,00	-1 853 600,00	-1 853 600,00	-1 853 600,00
Kirkkohallitus	Vuokratuotot	-219 511,04	-244 400,00	-175 850,00	-175 850,00	-175 850,00
Kirkkohallitus	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-102 604,71	-97 000,00	-97 000,00	-97 000,00	-97 000,00
Kirkkohallitus	Tuet ja avustukset	-68 332,38	-65 000,00	-60 000,00	-60 000,00	-60 000,00
Kirkkohallitus	Sijoitustuotot	0,28				
Kirkkohallitus	Muut toimintatuotot	-573 729,50	-15 000,00	-73 000,00	-73 000,00	-73 000,00
Kirkkohallitus	Sisäiset tuotot	-723 048,55	-560 000,00	-560 000,00	-560 000,00	-560 000,00
Kirkkohallitus	Toimintakulut	30 975 286,96	32 145 268,91	30 137 430,00	29 841 030,00	29 683 330,00
Kirkkohallitus	Henkilöstökulut	15 811 613,06	15 835 258,00	15 099 580,00	14 965 420,00	14 897 720,00
Kirkkohallitus	Palkat ja palkkiot	12 072 020,20	11 783 920,00	11 580 203,00	11 479 403,00	11 428 003,00
Kirkkohallitus	Henkilösivukulut	3 949 767,38	3 798 486,00	3 580 377,00	3 547 017,00	3 530 717,00
Kirkkohallitus	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-210 174,52	252 852,00	-61 000,00	-61 000,00	-61 000,00
Kirkkohallitus	Palvelujen ostot	11 790 768,05	12 890 036,91	11 151 000,00	10 983 260,00	10 898 260,00
Kirkkohallitus	Palvelun ostot - sisäiset	300 919,14		266 000,00	266 000,00	266 000,00
Kirkkohallitus	Vuokratulut	262 901,76	242 900,00	204 700,00	204 700,00	204 700,00
Kirkkohallitus	Aineet ja tarvikkeet	508 920,72	443 000,00	434 750,00	440 250,00	435 250,00
Kirkkohallitus	Ostot tilikauden aikana	508 920,72	443 000,00	434 750,00	440 250,00	435 250,00
Kirkkohallitus	Annetut avustukset	2 155 173,90	1 734 000,00	2 185 200,00	2 185 200,00	2 185 200,00
Kirkkohallitus	Muut toimintakulut	144 990,33	1 000 074,00	796 200,00	796 200,00	796 200,00
Kirkkohallitus	TOIMINTAKATE	28 339 754,95	28 912 380,00	27 161 480,00	26 865 080,00	26 707 380,00

TULOSKORTTI 2017			
Kirkkohallitustasoiset strategiset tavoitteet			
Kirkkohallituksen strategia 2015-2020: Strategiset painopisteet	Strategian painopisteisiin liittyvät tavoitteet vuodelle 2017	Keinot vuoden 2017 tavoitteisiin pääsemiseksi	Miten tavoitteen toteutumista mitataan?
Nostamme kirkon sanoman esiin: Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Reformaation merkkivuosi on näkyvästi esillä seurakuntien toiminnassa yhteistyössä muiden paikallisten toimijoiden kanssa.	Toteutamme Kirkkohallituksen vastuulla olevat reformaation merkkivuoden hankkeet ja tuemme seurakuntia ja järjestöjä merkkivuoden viettämisessä.	Merkkivuoden alussa tehdään verkopaneelina lähtötilaselvitys ja vuoden lopussa vastaava selvitys merkkivuoden vaikuttavuudesta.
	Tietoisuus luterilaisuuden ominaispiirteistä ja vaikutuksesta kulttuuriin ja yhteiskuntaan lisääntyy sekä käsitys luterilaisuuden globaalista ja ekumeenisesta luonteesta vahvistuu.	Nostamme reformaation merkkivuoden viestinnässä esiin luterilaisuudelle ominaisia näkemyksiä armosta ja lähimmäisenrakkaudesta sekä luterilaisuuden yhteiskunnallisesta vaikutuksesta.	Selvitetään luterilaisuuden ominaisluonteista kertova medianäkyvyys merkkivuoden aikana (media-analyysin tulokset).
Kohtaaminen koskettaa: Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Kirkkohallituksen yhteistyö seurakuntien, hiippakuntien ja muiden kumppanien kanssa hankkeiden suunnittelussa vahvistuu.	Pidämme aktiivisesti ja aloitteellisesti yhteyttä tärkeimpiin yhteistyökumppaneihimme ja hyödynnämme palautejärjestelmäämme.	Seurakunnilta ja muilta kumppaneilta kerätty palaute yhteistyön kehittämistä on pääosin myönteistä.
	Yhteistyö kirkon eri toimijoiden (seurakunnat ja seurakuntayhtymät, hiippakunnat, Kirkkohallitus, järjestöt, kouluttavat laitokset) kesken vahvistuu.	Arvioimme Järki-yhteistyön (järjestöt ja Kirkkohallitus) nykytilaa ja kehittämistarpeita yhdessä järjestöjen kanssa.	Järki-yhteistyön arvioinnissa on tunnistettu ja todettu tulevaisuuden kehittämissuunnat.
Rakastamme lähimmäistä: Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävästi kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Kirkon työ heikoimmassa asemassa olevien puolesta tulee nykyistä näkyvämmäksi.	Hyödynnämme aiempaa enemmän diakoniatyön ja kirkon kansainvälisen työn (lähetyt ja kv-diakonia) myötä kertynyttä tietoa vaikuttamistoiminnassamme.	Kirkon diakoniatyön ja kv-työn näkökulmat ovat esillä julkisessa keskustelussa ihmisten arjesta ja hyvinvoinnista.

	Kirkon työ kestävän kehityksen puolesta vahvistuu.	Vahvistamme tiedotustamme kirkon ympäristödiplomista ja vastuullisesta sijoittamisesta.	Ympäristödiplomiseurakuntien määrä ja vastuullisen sijoittamisen periaatteita soveltavien seurakuntien määrä on kasvanut.
	Yhteiskunnallisten yhteistyökostojen jatkuvuus varmistetaan (Sote).	Sote-uudistuksessa tuemme seurakuntia tekemään tarvittavat yhteistyösopimukset (mm. perheneuvonta, sairaalasielunhoito, kehitysvammatyö).	Sote-uudistuksen edellyttämät sopimukset on tehty tai ne ovat valmis-teilla.
Arvostamme jäsenyyttä: Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Läpinäkyvyys kirkon hallinnossa lisääntyy.	Kehitämme Kirkkohallituksen työtä entistä avoimemmaksi, vuorovaikutteisemmaksi ja osallistavammaksi.	Uudistamme Sakastia ja hankerekisteriä, jotta valmistelussa olevat asiat löytyvät helposti. Uusi palautejärjestelmä on aktiivisessa käytössä.
	Osallisuuden ja vuorovaikutteisuuden kokemukset kirkossa vahvistuvat.	Osallistava seurakuntalaisuus ja seurakuntalaisen vaikuttamismahdollisuudet ovat merkittävästi esillä koulutuksissa, neuvottelupäivillä ja muilla kontaktipinoilla seurakuntien kanssa.	Kysely seurakunnille.
	Kirkon jäsenyyden merkitys ymmärretään syvemmin ja se on yhä useammalle merkittävä valinta.	Pidämme esillä kirkon jäsenyyden merkitystä ja kirkkoon liittymisen mahdollisuutta julkisuudessa.	Kirkkoon liittyneiden määrässä saavutetaan uusi kaikkien aikojen ennätys.

Hiippakuntien talousarviot sekä toiminta- ja taloussuunnitelmat

Hiippakunnallinen toiminta, talousarvio

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Hiippakunnallinen toiminta	Toimintatuotot	-1 539 060,62	-1 434 600,00	-1 379 100,00	-1 379 100,00	-1 379 100,00
Hiippakunnallinen toiminta	Korvaukset	-505 347,00	-316 000,00	-186 000,00	-186 000,00	-186 000,00
Hiippakunnallinen toiminta	Myyntituotot	-391,40	-500,00	-500,00	-500,00	-500,00
Hiippakunnallinen toiminta	Maksutuotot	-367 333,97	-480 600,00	-519 800,00	-519 800,00	-519 800,00
Hiippakunnallinen toiminta	Vuokratuotot	-17 318,08	-15 200,00	-28 700,00	-28 700,00	-28 700,00
Hiippakunnallinen toiminta	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-238 792,91	-239 000,00	-199 000,00	-199 000,00	-199 000,00
Hiippakunnallinen toiminta	Tuet ja avustukset	-23 942,35	-343 300,00	-220 400,00	-220 400,00	-220 400,00
Hiippakunnallinen toiminta	Muut toimintatuotot	-100 717,01	-40 000,00	-103 200,00	-103 200,00	-103 200,00
Hiippakunnallinen toiminta	Sisäiset tuotot	-285 217,90		-121 500,00	-121 500,00	-121 500,00
Hiippakunnallinen toiminta	Toimintakulut	14 368 392,10	15 335 000,00	14 456 100,00	14 456 100,00	14 456 100,00
Hiippakunnallinen toiminta	Henkilöstökulut	9 389 418,21	9 109 420,00	9 129 570,00	9 129 570,00	9 129 570,00
Hiippakunnallinen toiminta	Palkat ja palkkiot	7 110 983,66	7 130 570,00	7 294 270,00	7 294 270,00	7 294 270,00
Hiippakunnallinen toiminta	Henkilösivukulut	2 388 542,43	2 308 550,00	2 340 200,00	2 340 200,00	2 340 200,00
Hiippakunnallinen toiminta	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-110 107,88	-329 700,00	-504 900,00	-504 900,00	-504 900,00
Hiippakunnallinen toiminta	Palvelujen ostot	2 765 547,12	3 739 770,00	2 905 030,00	2 905 030,00	2 905 030,00
Hiippakunnallinen toiminta	Palvelun ostot - sisäiset	40 875,43	26 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00
Hiippakunnallinen toiminta	Vuokrakulut	1 297 939,29	1 260 150,00	1 249 200,00	1 249 200,00	1 249 200,00
Hiippakunnallinen toiminta	Aineet ja tarvikkeet	419 733,51	495 660,00	473 900,00	473 900,00	473 900,00
Hiippakunnallinen toiminta	Ostot tilikauden aikana	419 733,51	495 660,00	473 900,00	473 900,00	473 900,00
Hiippakunnallinen toiminta	Annetut avustukset	413 372,51	663 000,00	618 000,00	618 000,00	618 000,00
Hiippakunnallinen toiminta	Muut toimintakulut	41 506,03	41 000,00	45 400,00	45 400,00	45 400,00
Hiippakunnallinen toiminta	TOIMINTAKATE	12 829 331,48	13 900 400,00	13 077 000,00	13 077 000,00	13 077 000,00

Turun arkkihiippakunta

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli on Jumalan palvelijoiden palvelija.

1. Tuomiokapituli tukee uskon ja rakkauden toteutumista arkkihiippakunnassa seurakuntien ja seurakuntayhtymien kumppanina.
2. Tuomiokapituli edistää armon, oikeudenmukaisuuden ja elämän mielekkyyden toteutumista kirkossa ja yhteiskunnassa vuorovaikutuksessa arkkihiippakunnan ihmisten kanssa. Tehtävänsä toteuttamiseksi tuomiokapituli a) ohjaa, neuvoo ja päättää, b) viestii ja c) valmentaa ja tukee.

Tuomiokapitulin toiminta on osa piispan ja arkkipiispan viranhoitoa.

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Kristuksen kirkon elämä toteutuu Turun arkkihiippakunnassa ensinnäkin seurakunnissa, joita on vuoden 2017 alussa 54. Määrä on laskenut seurakuntaliitosten myötä, viimeisimpinä 1.1.2017 lukien toteutuva Eurajoen ja Luvian liitos sekä Pöytyän ja Oripään liitos. Toisekseen keskeisiä tukitoimintoja ja osin seurakuntatyötäkin hoidetaan Naantalissa, Porissa sekä Turussa ja Kaarinassa seurakuntayhtymän toimesta. Kolmantena kirkon elämän tasona on hiippakunnallinen työ, jota toteuttavat piispa ja arkkipiispa, tuomiokapitulin istunto ja henkilöstö sekä hiippakuntavaltuusto ja erilaiset hiippakunnalliset vastuunkantajaryhmät.

Kaikilla mainituilla tasoilla kohdataan suoraan tai välillisesti kirkon talouden haasteet sekä ne toiminnalliset muutostarpeet, jotka johtuvat toimintaympäristön katsomuksellisista, kulttuurisista ja yhteiskunnallisista muutoksista. Samalla todellisuutta ovat ne mittavat resurssit ja toimintamahdollisuudet, joita arkkihiippakunnassa yhä on – varsinkin, jos seurakuntien elämää ei nähdä vain työntekijöistä riippuvaisena, vaan lähdetään tietoisesti kehittämään seurakuntalaislähtöistä vastuunkantoa ja yhteisöllisyyttä.

Arkkihiippakunnan henkilöstöön kuuluvat sekä piispa että arkkipiispa. Tuomiokapitulissa piispan alaisuudessa työskentelee tällä hetkellä 14 työntekijää. Heistä yksi on määräaikaissä virkasuhteessa 31.12.2016 asti ja yhdellä on 80-prosenttinen viranhoitovelvollisuus. Lisäksi arkkipiispalla on käytössään oma kolmen hengen kansliahenkilökuntansa, joka kuuluu kuitenkin Kirkkohallituksen henkilöstöön.

Viime vuosina toteutettujen virkajärjestelyjen ja rekrytointien myötä tuomiokapitulin henkilöstön määrää, henkilöstörakennetta ja tehtävänkuvia on muokattu varsin merkittävästi. Vuosi 2017 on toteutettavissa hyvin pitkälti nykyisellä henkilöstöllä. Vain määrä- ja osa-aikaisten virkasuhteiden osalta täytyy tehdä tarkempaa harkintaa, miten 1.1.2017 lukien tullaan toimimaan. Lisäksi on todettava, että kansainvälisen työn hiippakuntasihteerin työsuhteen jatkuvuudesta on olennaista saada kokonaiskirkon taholta selvyys hyvissä ajoin ennen kuin nykyinen järjestöpohjainen rahoitusjärjestely päättyy.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2017–2019

1. **Seurakuntalaisvastuu ja yhteisöllisyys:** Seurakuntien ja seurakuntayhtymien tukeminen vapaaehtoisen seurakuntalaisvastuun kehittämisessä ja yhteisöllisyyden rakentamisessa
2. **Kulttuurienvälinen ja missionaarinen kirkko:** Uusien toimintatapojen kehittäminen seurakuntien ja seurakuntayhtymien välittäessä evankeliumia ja kantaessa diakonista vastuuta muuttuneessa monikulttuurisessa ja katsomuksellisessa toimintaympäristössä
3. **Muutoksen tuki:** Seurakuntien ja seurakuntayhtymien muutosprosessien hallinnollinen ja konsultatiivinen tukeminen sekä toivon luominen

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2017

1. **Seurakuntalaisvastuu ja yhteisöllisyys:**
 - Tuomiokapitulin kehittämistiimi täydentää osaamistaan perehtymällä erilaisiin yhteisöllisyyden ja yhteisönrakentamisen malleihin ja kokeilemalla seurakuntien työntekijöiden valmentamista yhteisönrakentamisen ja seurakuntalaisvastuunkannon ohjaamisen saralla.
 - Työntekijöiden valmennuksissa ja työyhteisöjen ja -tiimien kohtaamisissa luodaan edellytyksiä sille, että osallistujat voivat prosessoida muuttuvaa ammatillista rooliaan, jossa korostuu toteuttavan työn ja asiakaspalvelu-tyyppisen työtteen sijasta seurakuntalaisten vastuunkannon mahdollistaminen ja valmentava johtaminen.
 - Seurakunnille tarjotaan mahdollisuuksia jumalanpalveluselämän edelleen kehittämiseen yhteisölliseen ja osallistavaan suuntaan toteuttamalla seurakuntien tarpeista nousevia kehittämiskonsultaatioita ja laajentamalla jumalanpalveluselämän kehittäjien ja seurakuntayhteisöjen rakentajien verkostoa.
 - Edellä kuvatuissa tavoitteissa liitytään piispainkokouksen esittämiin näkökohtiin: ”Vapaaehtoisten kasvanut rooli seurakuntatyössä on huomioitava tuomiokapitulin toiminnassa. Tuomiokapitulien tulee tukea seurakuntia ja työntekijöitä tässä muutosprosessissa.” (PK 25.1.2016 § 5, liite)
2. **Kulttuurienvälinen ja missionaarinen kirkko:**
 - Seurakuntia ja seurakuntayhtymiä tuetaan ja kannustetaan liikkeelle laittamissaan hankkeissa, joissa turvapaikanhakijat ja maahanmuuttajat tulevat seurakuntaelämässä kohdatuiksi kokonaisvaltaisesti uskon ja rakkauden toteutumisen näkökulmista.
 - Kehittämiskonsultaatioita tarjotaan erityisesti sellaisten seurakuntayhteisöjen rakentamisen tueksi, joissa on aidosti tilaa erilaisista kulttuuritaustoista tuleville ja joissa luodaan tietoisesti yhteyttä kantasuomalaisen ja muualta tulleiden välille.
 - Yhteiskunnassa esiintyvien rasististen asenteiden tunnistamiseen ja vastustamiseen kiinnitetään kaikessa hiippakunnan toiminnassa ja viestinnässä huomiota. Mikäli rasistisia tai muuten eriarvoistavia asennoitumis- ja toimintatapoja tulee vastaan arkkihiippakunnan seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä, niihin puututaan.
 - Seurakuntien työyhteisöille tarjotaan konsultatiivisesti ohjattuja työskentelypäiviä, jossa voidaan seurakuntien tunnistamista tarpeista käsin tukea työyhteisön spiritualiteettia ja/tai keskittyä seurakunnan perustehtävän kokonaisvaltaisen toteutumisen tukemiseen. Osana tällaista työskentelyä voi olla myös sen yhteinen etsintä, millaisia kirkon missiosta nousevia tuoreita lähestymistapoja voisi löytyä kristillisestä uskosta vieraantuneiden suomalaisten kohtaamiseen.

- Luterilaisen kirkkomme identiteetin ja tehtävän tutkimiseen tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden myös Reformaation merkkivuosi, jonka päätapaukset järjestetään 2017 Turussa. Samalla vietetään sekä Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaa että Suomen ev.lut. kirkon arkkipiispuuden 200-vuotisjuhlaa. Nämä kaikki tapahtumat vaikuttavat olennaisesti hiippakuntamme piispojen ja kapitulihenkilöstön työhön juhluvuoden aikana.

3. Muutoksen tuki:

- Seurakuntien ja seurakuntayhtymien rakennemuutosprosesseille ja yhteistyöhankkeille annetaan konsultatiivista ja hallinnollista tukea. Tarkoituksena on luoda edellytyksiä mm. vapaaehtoisille seurakuntaliitoksille ja yhtymien kehittämishankkeille sekä uudenlaisten yhteistyörakenteiden syntymiselle, esimerkkeinä keskusrekisterit, yhteiset taloustoimistot ja henkilöstöyhteistyö.
- Seurakuntien ja seurakuntayhtymien johtamisen kehittämiseen – erityisesti muutostohtamukseen – annetaan koulutuksellista, valmennuksellista, konsultatiivista ja hallinnollista tukea, jonka tulee palvella niin ylintä viranhaltijajohtoa, lähiesimiehiä kuin luottamushenkilöitäkin.
- Tuomiokapitulin edustajat osallistuvat aktiivisesti Sote-uudistuksen edellyttämiin neuvotteluihin ja maakuntayhteyksien rakentamiseen, jotta seurakunnat ja seurakuntayhtymät saavat tarvitsemansa tuen uusien yhteistyösuhteiden ja -sopimusten solmimiselle.
- Edellä kuvatuissa tavoitteissa liitytään piispainkokouksen esittämiin näkökohtiin: ”Tuomiokapitulit ottavat aktiivisemmin vastuuta seurakuntien muutosprosesseista. Hiippakunnille on annettu resursseja tehtävän hoitamiseen. Sen vuoksi niiden tulee käynnistää muutokseen johtavia prosesseja.” (PK 25.1.2016 § 5, liite)

Taloussuunnitelman v. 2017–2019 erityisperustelut

Kirkkohallitus ohjaa vuosina 2016–2018 kullekin tuomiokapitulille 50 000 € määrärahan käytettäväksi kehittämishankkeisiin, jotka liittyvät rakennemuutoksiin ja seurakuntien yhteistyön kehittämiseen. Määräraha mahdollistaa tuomiokapitulin aktiivisemmän roolin seurakuntien muutosprosessien tukemisessa. Muutoin tuomiokapituli mitoittaa toimintansa annettujen määräraha-kehysten puitteisiin.

Turun arkkihiippakunnan talousarvio 2017

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Turun arkkihiippakunta	Toimintatuotot	-161 317,73	-170 200,00	-199 200,00	-199 200,00	-199 200,00
Turun arkkihiippakunta	Korvaukset	-65 035,14	-69 000,00	-69 000,00	-69 000,00	-69 000,00
Turun arkkihiippakunta	Myyntituotot		-500,00	-500,00	-500,00	-500,00
Turun arkkihiippakunta	Maksutuotot	-42 486,28	-73 700,00	-39 000,00	-39 000,00	-39 000,00
Turun arkkihiippakunta	Kolehdit, keräyk- set ja lahjoitusva- rat	-32 552,01	-25 000,00	-25 000,00	-25 000,00	-25 000,00
Turun arkkihiippakunta	Tuet ja avustuk- set	-3 756,48	-2 000,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Turun arkkihiippakunta	Muut toiminta- tuotot	-16 538,50		-62 700,00	-62 700,00	-62 700,00
Turun arkkihiippakunta	Sisäiset tuotot	-949,32				
Turun arkkihiippakunta	Toimintakulut	1 843 244,28	1 929 200,00	1 958 200,00	1 958 200,00	1 958 200,00
Turun arkkihiippakunta	Henkilöstökulut	1 267 402,70	1 271 200,00	1 331 400,00	1 331 400,00	1 331 400,00
Turun arkkihiippakunta	Palkat ja palkkiot	947 573,79	961 200,00	1 006 600,00	1 006 600,00	1 006 600,00
Turun arkkihiippakunta	Henkilösivukulut	328 964,12	312 000,00	326 800,00	326 800,00	326 800,00
Turun arkkihiippakunta	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-9 135,21	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Turun arkkihiippakunta	Palvelujen ostot	340 732,17	372 300,00	356 200,00	356 200,00	356 200,00
Turun arkkihiippakunta	Palvelun ostot - sisäiset	4 309,50	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Turun arkkihiippakunta	Vuokrakulut	123 039,75	132 300,00	131 300,00	131 300,00	131 300,00
Turun arkkihiippakunta	Aineet ja tarvik- keet	88 326,86	75 900,00	61 800,00	61 800,00	61 800,00
Turun arkkihiippakunta	Ostot tilikauden aikana	88 326,86	75 900,00	61 800,00	61 800,00	61 800,00
Turun arkkihiippakunta	Annetut avustuk- set	19 180,00	67 500,00	67 500,00	67 500,00	67 500,00
Turun arkkihiippakunta	Muut toimintaku- lut	253,30				
Turun arkkihiippakunta	TOIMINTAKATE	1 681 926,55	1 759 000,00	1 759 000,00	1 759 000,00	1 759 000,00

Tampereen hiippakunta

Katsaus nykyhetkeen ja tulevaan

Tampereen hiippakunnan seurakunnat elävät keskellä voimakasta toimintaympäristön muutosta. Muutosta sävyttää kirkosta vieraantuminen, kansainvälistyminen, monikulttuuristuminen sekä voimakas verkostoituminen ja medioituminen. Alueen demografinen kehitys on haaste kirkolle: Syrjäseudut menettävät väkeä ja ikärakenne muuttuu vanhusvoittoiseksi. Kasvukeskukset muuttuvat entistä kirkkosuhteeltaan irrallisemman väestön alueiksi.

Hiippakunnallinen tuki ja ohjaus keskittyvät seurakuntien toimintaedellytysten turvaamiseen muutoksen keskellä. Kuormittuneen henkilöstön jaksamisesta on huolehdittava. Luottamus-henkilöiden kanssa on pystyttävä luotsaamaan seurakuntia strategisesti kauaskantoisiin ratkaisuihin. Seurakunnat tarvitsevat innostamista, rohkeaa uudistumista ja luottamusta tulevaisuuteen.

Tampereen hiippakunta painottaa toiminnassaan kumppanuus-ajattelua: vahvaa verkosto- maista toimintatapaa ja yhteisöjen rakentamista. Painotamme seurakuntien monikulttuurista osaamista ja kykyä toimia dialogissa eri tavalla uskovien kanssa. Painopisteenä on edelleen toimintaympäristön mutkikkaan muutoksen tutkiminen ja rohkea muutosjohtaminen. Jatkamme kontekstuaalisen teologisen ajattelun vahvistamista. Vahvistamme seurakuntien viestinnällistä osaamista esim. seurakuntavaalit huomioiden.

Hiippakunnan henkilöstö on 13 henkeä ja 12,1 henkilötyövuotta.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2017 - 2019

1. Seurakuntien verkostoitumisen, kumppanuuksien ja yhteisöjä rakentavan työtavan vahvistaminen
2. Seurakuntien toimintaedellytysten turvaaminen rakenteellisin ja toiminnallisoin muutoksin
3. Tuki seurakuntien monikulttuurisuuden haasteeseen ja uskontodialogin edistäminen
4. Seurakuntien työyhteisöjen innostaminen uudistuksiin ja kokeiluihin
5. Reformaation merkkivuoden ”Armoa 2017” teemoihin ja hankkeisiin liittyminen

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2017

1. Seurakuntien verkostoitumisen, kumppanuuksien ja yhteisöjä rakentavan työtavan vahvistaminen
 - Piispantarkastusten erityisen huomion kohteena on seurakuntien yhteistoimintaverkostojen ja yhteisöllisyyden rakentaminen
 - Yhteisöpaja hanke: Yhteistyössä Diakoniakorkeakoulun (Diak:n), Helsingin Diakonissalaitoksen (HDL:n), Helsingin yliopiston (HY:n) teologisen tiedekunnan ja Manchesterin hiippakunnan kanssa luodaan uutta yhteisöajattelua ja yhteisöjen rakentamisen osaamista seurakunnissa.
 - Kirkko ja ääripää hanke: eri yhteistyökumppanien kanssa rakennetaan dialogisarja, missä on tarkoitus saattaa vuoropuheluun yhteiskunnan ääripäitä ja sitä kautta edistää

uusien ratkaisumallien tuottamista yhteiskuntaa jakaviin ongelmiin. Teemoina köyhyys ja syrjäytyminen (taloudellisen eriarvoistuminen) sekä monikulttuurisuus (suvaitsevaisuus ja vieraanvaraisuus vastaan ennakkoluulot ja vihapuhe).

2. Seurakuntien toimintaedellytysten turvaaminen rakenteellisin ja toiminnallisin muutoksin
 - henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin liittyvä tuki ja ohjaus (esim. hengellinen ohjaus)
 - rakennemuutoksen ohjaus ja muutosjohtamisen tuki
 - seurakuntien välisen sopimussyhteistyön vahvistaminen
 - SOTE uudistuksen seuranta
 - hankeosaamisen vahvistaminen seurakunnissa
 - Hollolan uuden seurakunnan ohjaustuki
3. Tuki seurakuntien monikulttuurisuuden haasteeseen ja uskontodialogin sekä lähetystyön edistäminen
 - uskontodialogikoulutus antaa pohjaa uskontojen, erityisesti islamin ymmärtämiseen sekä valmiuksia vuoropuhelun käymiseen
 - seurakuntien tukeminen maahanmuuttajien kotoutumisessa
 - asennevaikuttaminen ja yhteiskuntarauhaa koskevaan keskusteluun osallistuminen
4. Seurakuntien työyhteisöjen innostaminen uudistuksiin ja kokeiluihin
 - johtajuusvalmennukset ja johtajien happi-päivät
 - seurakuntien viestintäosaamisen tukeminen
 - seurakuntien tukeminen jumalanpalveluselämän monipuolistamiseksi ja seurakuntalaisten osallisuuden vahvistamiseksi
 - uusien työntekijöiden ohjaustuki ja osaamisen hyödyntäminen
5. Reformaation merkivuoden ”Armoa 2017” teemoihin ja hankkeisiin liittyminen
 - Salvation not for sale – korostamme pelastuksen armoa Kristuksessa.
 - Human beings not for sale – puolustamme ihmisoikeuksia.
 - Creation not for sale – teemme työtä ympäristön puolustamiseksi.

Taloussuunnitelman v. 2017 – 2019 erityisperustelut

Taloussuunnitelmassa ei ole erityisperusteluja. Vuoden 2017 talousarvioesitys on laadittu Kirkkohallituksen ohjeiden mukaisesti ja sen toimintakate on hiippakunnalle myönnetyn kehysten mukaisesti 1 149.000 euroa ilman toimitilakustannuksia.

Tampereen hiippakunnan talousarvio 2017

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Tampereen hiippa- kunta	Toimintatuotot	-153 104,77	-149 500,00	-96 000,00	-96 000,00	-96 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Korvaukset	-65 035,14	-65 000,00	0,00		
Tampereen hiippa- kunta	Maksutuotot	-25 802,80	-32 000,00	-33 000,00	-33 000,00	-33 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-58 943,00	-50 000,00	-60 000,00	-60 000,00	-60 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Tuet ja avustukset	-2 906,93	-2 500,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Muut toimintatuotot	-386,90				
Tampereen hiippa- kunta	Sisäiset tuotot	-30,00				
Tampereen hiippa- kunta	Toimintakulut	1 437 102,69	1 552 500,00	1 501 500,00	1 501 500,00	1 501 500,00
Tampereen hiippa- kunta	Henkilöstökulut	1 006 704,37	1 006 800,00	991 900,00	991 900,00	991 900,00
Tampereen hiippa- kunta	Palkat ja palkkiot	756 468,33	763 600,00	792 400,00	792 400,00	792 400,00
Tampereen hiippa- kunta	Henkilösivukulut	254 630,52	245 200,00	265 500,00	265 500,00	265 500,00
Tampereen hiippa- kunta	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-4 394,48	-2 000,00	-66 000,00	-66 000,00	-66 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Palvelujen ostot	253 107,90	295 500,00	262 000,00	262 000,00	262 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Palvelun ostot - si- säiset	6 078,00		7 000,00	7 000,00	7 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Vuokrakulut	114 438,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Aineet ja tarvikkeet	32 417,15	50 200,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Ostot tilikauden ai- kana	32 417,15	50 200,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Annetut avustukset	23 476,58	80 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00
Tampereen hiippa- kunta	Muut toimintakulut	880,69		600,00	600,00	600,00
Tampereen hiippa- kunta	TOIMINTAKATE	1 283 997,92	1 403 000,00	1 405 500,00	1 405 500,00	1 405 500,00

Oulun hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Reformaation merkkivuoden juhlinnassa painopiste on seurakunnissa ja jossain määrin kokonaiskirkon tasolla. Hiippakunta kokoaa ja koordinoi juhlintaa hiippakunnassa. Erityisenä painostuksena hiippakunnassa on projektikuoro ja orkesteri, jotka toteuttavat Händelin Messias-oratorion vuoden aikana eri puolilla hiippakuntaa ja myös Luleån hiippakunnassa. Seurakuntien ja sen henkilöstön tukemiseksi tiukkenevassa taloudellisessa ja toiminnallisessa tilanteessa jatkaa UUTE-hanke, jossa etsitään aktiivisia toimintatapoja meneillään olevassa seurakuntakentän muutoksessa sekä kehitetään seurakuntien toimintaa vastaamaan entistä paremmin seurakuntalaisten tarpeisiin. Se toteutetaan yhteistyössä Oulun Diakonissalaitoksen säätiön kanssa kuudessa seurakunnassa.

Hiippakunnan tulevaisuustyöryhmä jatkaa seurakuntien toiminnallisen yhteistyön ja sen kehittämisen koordinoitua. On kuitenkin taloudellinen realiteetti, että muutamien seurakuntien hankala taloudellinen tilanne johtaa rakenteellisten ratkaisujen etsimiseen. Rakenteellisissa ratkaisuissa olisi hyvä löytää ennakoivaa työtapaa, jotta toimet voisivat olla harkittuja hiippakunnan kokonaisuuden huomioon ottavia.

Jaetut eväät – jumalanpalveluspäivät järjestetään Oulun hiippakunnassa vuonna 2017. Jumalanpalveluselämän kehittäminen tavalla, jossa seurakuntalaiset pyritään saamaan aktiivisesti mukaan sekä toteuttajina että osallistujina, on käynnissä eri puolilla hiippakuntaa. Maallikouden arvostaminen ammatillisen työn rinnalla avaa uusia mahdollisuuksia seurakunnille tulevaisuudessa, kun resurssit niukkenevat.

Pohjois-Suomessa syksyllä tapahtunut pakolaisvirta on ainakin toistaiseksi tasaantunut. Vuoden 2017 mennessä on turvapaikanhakijat saaneet päätökset ja palautukset pääasiassa tehty. Haasteena tulee olemaan oleskeluluvan saaneiden kotouttaminen. Tässä asiassa on yhteiskunnan puolelta vedottu kirkon mukanaoloon yhteistyössä. Tämä tulee olemaan tärkeä haaste. Diakonian- ja kansainvälisen työn hiippakuntasihteerit ovat olleet mukana koordinoimassa ja tukemassa seurakuntia pakolaisiin liittyvissä asioissa.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet v. 2017–2019

1. Tuetaan seurakuntia ja niiden johtamista kirkon toimintaympäristön muutoksessa
 - a. seurataan ja tuetaan seurakuntia sekä henkisten että rakenteellisten muutosten keskellä
 - b. tuetaan seurakuntien johtamista muutostilanteissa
 - c. tuetaan luottamushenkilöitä seurakunnan päättäjinä
2. Tarjotaan seurakunnille välineitä kristillisen uskon merkityksen esillä pitämiseksi
 - a. tuetaan seurakunnan työntekijöiden kirkollista identiteettiä sekä hengellistä elämää
 - b. tuetaan vähemmistökulttuurien mahdollisuutta oman kulttuurin ja kielen mukaiseen toimintaan kirkossa huomioiden maahanmuuttajien tarpeet
 - c. vahvistetaan seurakuntien evankelioivaa ja tavoittavaa toimintaa
 - d. kehitetään palautejärjestelmiä hiippakunnallisen toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi

3. Tuetaan seurakuntia seurakuntalaisten osallisuuden vahvistamisessa
 - a. tuetaan seurakuntia yhteistyössä viranomaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa syrjäytymisen ehkäisyssä ja erityisesti maahanmuuttajien kotoutumisessa
 - b. tuetaan seurakuntalaisten osallistumismahdollisuuksia seurakunnan jumalanpalveluselämässä
 - c. kannustetaan seurakuntia vapaaehtoistyön kehittämiseen

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet v. 2017

- Tuetaan työntekijöiden identiteettiä ja hengellistä elämää erityisesti pitämällä esillä reformaation perinnettä ja sen merkitystä tässä ajassa
 - Reformaation merkkivuotta varten perustettu projektikuoro ja orkesteri esiintyvät eri osissa hiippakuntaa
 - Reformaatioon liittyvät asiat ovat mukana läpäisyperiaatteella vuoden toiminnassa
- Tuetaan seurakuntalaisten osallisuutta ja seurakuntien jumalanpalveluselämää
 - Valtakunnalliset Jaetut Eväät – jumalanpalveluspäivät järjestetään Oulussa
- Tuetaan seurakuntia johtamisen ja työyhteisöjen haasteissa sekä muutosprosesseissa
 - tuetaan seurakuntien johtamista kirkkoherroille, työalajohtajille, virkamiesjohdolle ja luottamusmiesjohdolle suunnatun ohjaamisen ja koulutuksen kautta
 - kehitetään edelleen hiippakunnan työnohjaajien ja työyhteisökonsulttien koordinaatiota ja koulutusta
 - Järjestetään työnohjauskoulutus Oulun hiippakunnassa
- Kehitetään hiippakunnallisen toiminnan palautejärjestelmää
 - Jatketaan toimivien mallien kehittämistä palautteen kokoamiseen, arviointiin, käytön toiminnan kehittämisessä. Kiinnitetään huomiota myös palautteen palauttamiseen.

Oulun hiippakunnan talousarvio 2017

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Oulun hiippakunta	Toimintatuotot	-249 837,71	-278 900,00	-278 900,00	-278 900,00	-278 900,00
Oulun hiippakunta	Korvaukset	-65 035,14				
Oulun hiippakunta	Maksutuotot	-34 812,00	-44 500,00	-44 500,00	-44 500,00	-44 500,00
Oulun hiippakunta	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-33 660,91	-25 000,00	-25 000,00	-25 000,00	-25 000,00
Oulun hiippakunta	Tuet ja avustukset	-3 844,15	-207 400,00	-207 400,00	-207 400,00	-207 400,00
Oulun hiippakunta	Muut toimintatuotot	-9 486,93	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Oulun hiippakunta	Sisäiset tuotot	-102 998,58				
Oulun hiippakunta	Toimintakulut	1 611 289,92	1 740 900,00	1 741 900,00	1 741 900,00	1 741 900,00
Oulun hiippakunta	Henkilöstökulut	1 105 039,37	1 100 300,00	1 100 300,00	1 100 300,00	1 100 300,00
Oulun hiippakunta	Palkat ja palkkiot	836 890,97	831 300,00	831 300,00	831 300,00	831 300,00
Oulun hiippakunta	Henkilösivukulut	272 630,99	269 000,00	269 000,00	269 000,00	269 000,00
Oulun hiippakunta	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-4 482,59				
Oulun hiippakunta	Palvelujen ostot	427 847,04	477 100,00	478 100,00	478 100,00	478 100,00
Oulun hiippakunta	Palvelun ostot - si- säiset	6 336,04				
Oulun hiippakunta	Vuokratulut	1 821,07	6 500,00	6 500,00	6 500,00	6 500,00
Oulun hiippakunta	Aineet ja tarvikkeet	60 495,25	85 000,00	85 000,00	85 000,00	85 000,00
Oulun hiippakunta	Ostot tilikauden ai- kana	60 495,25	85 000,00	85 000,00	85 000,00	85 000,00
Oulun hiippakunta	Annetut avustukset	8 674,70	68 000,00	68 000,00	68 000,00	68 000,00
Oulun hiippakunta	Muut toimintakulut	1 076,45	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Oulun hiippakunta	TOIMINTAKATE	1 361 452,21	1 462 000,00	1 463 000,00	1 463 000,00	1 463 000,00

Mikkelin hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Hiippakunnan strategian mukaisesti painopistealueina ovat:

- seurakuntien toimintaedellytysten vahvistaminen: työntekijän hengellisen identiteetin ja työidentiteetin, ykseyden, ammattitaidon, rekrytoinnin, muutosvalmiuden, työyhteisöjen toimivuuden vahvistaminen sekä toivon näkökulman, tulevaisuususkon ylläpitäminen.
- seurakuntien auttaminen kirkon tehtävän hyvään toteuttamiseen rakennemuutoksissa, kriisitilanteissa, kumppanuus- ja kehittämishankkeissa sekä hallinnossa.

Seurakuntien tilanne hiippakunnan alueella on haastava vanhusvoittoisen väestörakenteen, poismuuton ja kirkosta eroamisen sekä niiden aiheuttamien talousvaikutusten vuoksi.

Henkilöstö:

- 12 täysipäiväistä ja yksi osa-aikainen työntekijä sekä Mikkelin piiriin kuurojenpappi.
- Henkilöstön määrään ei ole suunniteltu muutoksia.
- Kirkon ja lähetysjärjestöjen sopimus hiippakuntasihteerin (kansainvälinen työ ja lähetys) palkkaamisesta hiippakuntiin päättyy vuoden 2019 lopussa.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2017–2019

- Seurakuntien tarkoituksenmukaisen hallinnon ja kestävän talouden tukeminen
- Seurakuntien tukeminen mielekkäisiin toimintarakenteisiin siirtymisessä
- Seurakuntien perustehtävälähtöisen toiminnan suunnittelun ja toteutuksen edistäminen
- Seurakuntien työyhteisöjen toimivuuden edistäminen ja työntekijöiden tukeminen
- Seurakuntien työntekijöiden ammatillinen täydennyskoulutus

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuosina 2017

Ohjaamme seurakuntia aktiivisesti etsimään ja toteuttamaan perustehtävän, toimintaympäristön muutoksen ja taloudellisen itsekannattavuuden näkökulmasta mielekkäitä rakenneuudistuksia.

- Tarvittaessa tuomiokapituli käyttää aloiteoikeuttaan välttämättömien rakennemuutosten käynnistämiseksi
- Rautjärven ja Ruokolahden seurakuntien yhteistyömalli on ratkaistu
- Puumalan ja Sulkavan seurakuntien toiminnallisen yhteistyön käynnistäminen
- Tohmajärven ja Kiteen seurakuntien tukeminen liitoshankkeessa Joensuun seudun seurakuntien kanssa.

Tuemme seurakuntien työyhteisöjen toimivuutta, omaehtoista ongelmanratkaisua sekä autamme seurakuntia tarttumaan työyhteisön ongelmiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tuemme seurakuntien työyhteisöjä muutostilanteissa järjestämällä työyhteisönohjausta.

- Vuoden 2017 alusta yhtenä seurakuntana aloittavan Kotka-Kymin seurakunnan työyhteisön auttaminen prosessikonsultoinnin avulla uuden toimintarakenteen ja -kulttuurin luomisessa
- Vuoden 2017 alusta yhdistyvien Rääkkylän ja Kiteen seurakuntien työyhteisön auttaminen prosessikonsultoinnin avulla uuden toimintarakenteen ja -kulttuurin luomisessa.

Tuemme rekrytoitumista seurakuntatyöhön pitämällä yhteyttä kirkon virkaan opiskeleviin eri oppilaitoksissa ja järjestämme erityisesti uusille työntekijöille työnhajusta, mentorointia ja vertaisryhmätukea.

- Työelämä- ja kehittämispalveluiden hanke 2017.

Pidämme yllä seurakuntien työntekijöiden ammatillista osaamista vastaamalla seurakuntien sekä kokonaiskirkon hankkeisiin liittyvään koulutustarpeeseen.

- Kolme papiksi vihittävien ja yksi diakonian virkaan vihittävien ordinaatiovalmennuskokouksia, kaksi pastoraalikurssia ja KirJo 2005 -ohjelman mukainen johtamiskoulutus.
- IV Myö- ja työ päivät Reformaation merkivuoteen liittyen syyskuussa 2017 huipentavat syksyllä 2016 alkaneen Matkalla armon maahan -hankkeen.

Kehitämme toimintaamme Kirkon ympäristödiplomin mukaisesti ja tuemme seurakuntia ympäristödiplomin hankkimisessa. Tavoitteena on ympäristödiplomiseurakuntien määrän lisääminen hiippakunnassamme.

Taloussuunnitelma v. 2017 – 2019 erityisperustelut

Talousarviossa on Kirkkohallituksesta saadun tiedon mukaisesti huomioitu piispojen palkkausjärjestelmän muutoksen aiheuttama budjettiraamin ylitys. Talousarvio on laadittu oletuksella, että Kirkkohallitus korvaa lähetysten ja kansainvälisen työn hiippakuntasihteerin tehtävästä aiheutuvat kulut hiippakunnalle täysimääräisesti, kuten Kirkkohallitus tehtävää perustettaessa ilmoitti. Kun tehtävä täytettiin Mikkelin hiippakunnassa uudelleen vuonna 2016, määriteltiin kyseisen hiippakuntasihteerin palkkaus alkuperäisen, Kirkkohallituksen ilmoittaman vaativuusryhmä 603 mukaisesti. Edellisen työntekijän osalta palkkaus oli 602 mukainen. Henkilöstökulujen lisäksi kirkon ja lähetysjärjestöjen sopimuksen mukaan kirkon keskusrahasto varaa hiippakuntasihteerille noin 20 000 euroa. Talousarviossamme toimintamäärä rahaa on varattu noin 19 000 euroa.

Hiippakuntien talousarviomäärärahaossa kuurojen papin virasta aiheutuvat kulut (henkilöstö- ja toimintakulut) tulee huomioida täysimääräisinä määrärahasta päältä katettavaan erityisosaan. Tuomiokapitulilla ei ole tarkkaa tietoa siitä mikä osa kuurojen papin kuluista on huomioitu vuoden 2017 talousarvioraameja määriteltäessä. Tuomiokapituli pitää mahdollisena, että kuluja ei ole huomioitu täysimääräisesti. Talousarviossamme kuurojen papin kokonaismenot ovat 93 700 euroa.

Mikkelin hiippakunnan talousarvio 2017

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Mikkelin hiippakunta	Toimintatuotot	-107 805,50	-37 400,00	-108 000,00	-108 000,00	-108 000,00
Mikkelin hiippakunta	Korvaukset	-63 738,92				
Mikkelin hiippakunta	Maksutuotot	-40 511,50	-34 500,00	-80 500,00	-80 500,00	-80 500,00
Mikkelin hiippakunta	Tuet ja avustuk- set	-2 906,93	-2 900,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Mikkelin hiippakunta	Muut toiminta- tuotot	-540,15		-24 500,00	-24 500,00	-24 500,00
Mikkelin hiippakunta	Sisäiset tuotot	-108,00				
Mikkelin hiippakunta	Toimintakulut	1 299 069,03	1 257 400,00	1 299 100,00	1 299 100,00	1 299 100,00
Mikkelin hiippakunta	Henkilöstökulut	1 022 843,29	990 600,00	986 800,00	986 800,00	986 800,00
Mikkelin hiippakunta	Palkat ja palkkiot	771 309,95	793 350,00	813 200,00	813 200,00	813 200,00
Mikkelin hiippakunta	Henkilösivukulut	255 484,04	264 950,00	279 300,00	279 300,00	279 300,00
Mikkelin hiippakunta	Henkilöstökulu- jen oikaisuerät	-3 950,70	-67 700,00	-105 700,00	-105 700,00	-105 700,00
Mikkelin hiippakunta	Palvelujen ostot	211 937,13	215 400,00	250 100,00	250 100,00	250 100,00
Mikkelin hiippakunta	Palvelun ostot - sisäiset	3 315,50				
Mikkelin hiippakunta	Aineet ja tarvik- keet	29 700,11	31 300,00	32 900,00	32 900,00	32 900,00
Mikkelin hiippakunta	Ostot tilikauden aikana	29 700,11	31 300,00	32 900,00	32 900,00	32 900,00
Mikkelin hiippakunta	Annetut avustuk- set	20 456,00	18 500,00	18 500,00	18 500,00	18 500,00
Mikkelin hiippakunta	Muut toimintaku- lut	10 817,00	1 600,00	10 800,00	10 800,00	10 800,00
Mikkelin hiippakunta	TOIMINTAKATE	1 191 263,53	1 220 000,00	1 191 100,00	1 191 100,00	1 191 100,00

Porvoon hiippakunta / Borgå stift

Verksamhetsidé

Borgå stift med sitt domkapitel och stiftsfullmäktige har som sin uppgift att hjälpa och stödja stiftets församlingar, kyrkliga samfälligheter och anställda vid fullgörandet av deras grunduppgifter att förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, utöva diakoni, mission och ansvara för den kristna fostran. Domkapitlet sköter dessutom de myndighetsuppgifter som i enlighet med kyrkans bekännelse och bestämmelserna i kyrkolagen och kyrkoordningen ankommer på nämnda organ: att betjäna förvaltningen och ge stöd i det dagliga arbetet, samt att företräda kyrkan i ärenden som gäller stiftet.

Tyngdpunktsområden 2017–2019

- Stöd i utvecklandet av gudstjänst- och musiklivet i stiftets församlingar
- Personalvårdande åtgärder och arbetslagsutveckling, samt stöd till församlingar som berörs av förändringar i församlingsstrukturen
- Missionsarbetet och kyrkans internationella ansvar uppmärksammas och verksamheten inom sektorn utvidgas
- Satsningen på andlig fördjupning och frivilligarbetet fortsätter
- Pastoralutbildningsförnyelsen implementeras
- Rekrytering 2.0-gruppens rapport och konsekvenser
- Reformationens märkesår 2017

De centrala verksamhetsmålen inom tyngdpunktsområdena 2017

- En sista grupp för församlingar i södra Finland inleder sin gudstjänstutbildning år 2016 och avslutar den hösten 2017. Gruppen samlar församlingar i Nyland och Åboland som inte deltog i den fortbildning som genomfördes 2011-2012. Sedan övergår stiftets satsning på gudstjänstutbildningen från att ha varit kursverksamhet till fortbildning för regionala grupper.
- Förändringarna i församlingsstrukturen följs upp och stödåtgärder i form av arbetslagsutveckling och arbetshandledning sätts in vid behov. Biskopen och domkapitlets övriga personal besöker församlingarna och hjälper dem att finna fungerande lösningar för ekonomi, verksamhet och personal. Vid behov används stiftets arbetslagskonsulter eller annan konsult hjälp för att stöda församlingarna i dessa processer.
- Borgå stift betonar i sin verksamhet ansvaret för missionen och kyrkans internationella arbete. För att inspirera till mission planerar stiftssekreteraren för mission och internationellt arbete två studieresor: den ena till Sjömanskyrkan i London och den andra till Israel.
- Samtalsdagarna kring andligt liv i Borgå stift arrangeras för tredje gången. Intresset för dagarna har vuxit för varje år som gått. Stiftet fortsätter sin strävan att inspirera till frivilligarbete, även med tanke på de ekonomiska framtidsutsikterna.
- Pastoralutbildningen genomgår under perioden 2015-2017 en förnyelse. En del av kurserna slås samman samtidigt som två helt nya studiehelheter introduceras: 1) diakoni, mission och globalt ansvar samt 2) kommunikation och växelverkan.

- Rekryteringen till kyrkliga yrken har uppmärksamats på stiftsnivå genom att en arbetsgrupp Rekrytering 2.0 grundades 2015. Arbetsgruppens slutrapport behandlas av domkapitlet, som ger direktiv för framtiden.
 - Märkesåret 2017 syns på ett genomgripande sätt på olika plan
-

Porvoon hiippakunta: Toiminta-ajatus

Porvoon hiippakunnan ja sen tuomiokapitulin ja hiippakuntavaltuuston tehtävänä on auttaa ja tukea hiippakunnan seurakuntia, seurakuntayhtymiä ja niiden työntekijöitä perustehtävissään; Jumalan sanan julistamisessa, sakramenttien jakamisessa, diakoniatyössä, lähetystyössä sekä kristillisessä kasvatuksessa. Lisäksi tuomiokapituli hoitaa viranomaistehtäviä, jotka kuuluvat sille kirkon tunnustuksen sekä kirkkolain ja kirkkojärjestyksen nojalla, palvelee hallintoa, tukee jokapäiväistä työtä sekä edustaa kirkkoa hiippakuntaa koskevissa asioissa.

Painopistealueet 2017–2019

- Hiippakunnan seurakuntien jumalanpalvelus- ja musiikkielämän tukeminen
- Henkilöstöhuolto ja työyhteisön kehittäminen sekä rakennemuutosseurakuntien tukeminen
- Huomion kiinnittäminen lähetystyöhön ja kirkon kansainväliseen vastuuseen ja tämän sektorin toiminnan laajentaminen
- Panostus hengelliseen syventymiseen ja vapaaehtoistyöhön jatkuu
- Pastoraalikoulutuksen uudistus toteutetaan
- Rekrytointi 2.0 -ryhmän raportti ja seuraukset
- Reformaation merkkivuosi 2017

Painopisteiden keskeiset toimintatavoitteet 2017

- Etelä-Suomen seurakuntien viimeinen ryhmä aloittaa jumalanpalveluskoulutuksensa vuonna 2016 ja saa sen päätökseen syksyllä 2017. Ryhmä kokoaa yhteen Uudenmaan ja Turunmaan seurakunnat, jotka eivät osallistuneet 2011–2012 toteutettuun jatkokoulutukseen. Tämän jälkeen hiippakunnan panostus jumalanpalveluskoulutukseen muuttuu siten, että kurssitoiminnasta siirrytään alueryhmien jatkokoulutukseen.
- Seurakuntarakenteen muutoksia seurataan, ja tarvittaessa otetaan käyttöön tukitoimia kuten työyhteisöjen kehittäminen ja työnohjaus. Piispa ja tuomiokapitulin muu henkilöstö vierailevat seurakunnissa ja auttavat niitä löytämään toimivat ratkaisut talouteen, toimintaan ja henkilöstökysymyksiin. Tarvittaessa käytetään hiippakunnan työlainsäädännön konsultteja tai muuta konsulttiapua seurakuntien tukemiseksi näissä prosesseissa.
- Porvoon hiippakunta korostaa toiminnassaan vastuuta lähetystyöstä ja kirkon kansainvälisestä työstä. Lähetystyön ja kansainvälisen työn hiippakuntasihteeri suunnittelee kahta opintomatkaa lähetystyöhön innoittamiseksi: matkoja Lontoon merimieskirkkoon ja Israeliin.

- Porvoon hiippakunnan Samtalsdagarna kring andligt liv (hengellisen elämän keskustelupäivät) järjestetään kolmannen kerran. Kiinnostus päiviä kohtaan on kasvanut vuosi vuodelta. Hiippakunta pyrkii edelleen innostamaan vapaaehtoistyöhön, myös taloudelliset tulevaisuuden näkymät huomioon ottaen.
- Pastoraalikoulutusta uudistetaan kaudella 2015–2017. Osa kursseista liitetään toisiinsa, ja koulutukseen sisällytetään kaksi kokonaan uutta opintokokonaisuutta: 1) diakonia, missio ja globaali vastuu sekä 2) viestintä ja vuorovaikutus.
- Kirkollisiin ammatteihin rekrytoimiseen on kiinnitetty huomiota hiippakuntatasolla perustamalla työryhmä Rekrytointi 2.0 vuonna 2015. Työryhmän loppuraportin käsittelee tuomiokapituli, joka antaa toimintaohjeet tulevaisuutta varten.
- Merkkivuosi 2017 näkyy vahvasti eri tasoilla.

Porvoon hiippakunnan talousarvio 2017

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Porvoon hiippakunta	Toimintatuotot	-157 999,82	-165 500,00	-159 000,00	-159 000,00	-159 000,00
Porvoon hiippakunta	Maksutuotot	-26 626,99	-33 500,00	-28 000,00	-28 000,00	-28 000,00
Porvoon hiippakunta	Tuet ja avustukset	-5 260,23	-122 000,00	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Porvoon hiippakunta	Muut toiminta- tuotot	-6 112,60	-10 000,00	-9 000,00	-9 000,00	-9 000,00
Porvoon hiippakunta	Sisäiset tuotot	-120 000,00		-120 000,00	-120 000,00	-120 000,00
Porvoon hiippakunta	Toimintakulut	1 691 299,02	1 730 800,00	1 723 300,00	1 723 300,00	1 723 300,00
Porvoon hiippakunta	Henkilöstökulut	1 022 276,30	974 850,00	1 016 800,00	1 016 800,00	1 016 800,00
Porvoon hiippakunta	Palkat ja palkkiot	812 807,43	782 350,00	835 900,00	835 900,00	835 900,00
Porvoon hiippakunta	Henkilösivukulut	276 239,99	252 500,00	244 900,00	244 900,00	244 900,00
Porvoon hiippakunta	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-66 771,12	-60 000,00	-64 000,00	-64 000,00	-64 000,00
Porvoon hiippakunta	Palvelujen ostot	204 211,93	230 440,00	191 500,00	191 500,00	191 500,00
Porvoon hiippakunta	Palvelun ostot - si- säiset	3 483,95		1 000,00	1 000,00	1 000,00
Porvoon hiippakunta	Vuokratulut	349 355,96	358 850,00	353 000,00	353 000,00	353 000,00
Porvoon hiippakunta	Aineet ja tarvikkeet	69 842,56	66 660,00	70 800,00	70 800,00	70 800,00
Porvoon hiippakunta	Ostot tilikauden ai- kana	69 842,56	66 660,00	70 800,00	70 800,00	70 800,00
Porvoon hiippakunta	Annetut avustuk- set	41 902,87	100 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00
Porvoon hiippakunta	Muut toimintakulut	225,45		200,00	200,00	200,00
Porvoon hiippakunta	TOIMINTAKATE	1 533 299,20	1 565 300,00	1 564 300,00	1 564 300,00	1 564 300,00

Kuopion hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Kuopion hiippakunnan alue kuuluu taloudellisesti haasteelliseen Itä-Suomeen, jossa väestön ikääntyminen ja muuttoliike vaikuttavat suuresti seurakuntien toimintaan ja resursseihin. Hiippakuntaan kuuluu vuonna 2016 53 seurakuntaa, joissa kirkon jäseniä on noin 400 000. Työntekijöitä on hieman alle 2 000. Tulevina vuosina seurakuntien ja niiden työntekijöiden määrässä tulee tapahtumaan muutoksia seurakuntaliitosten ja yhtymien muodostumisen kautta. Seurakuntien taloutta rasittavat myös monin paikoin varsin suuret kiinteistöhoitokulut.

Tuomiokapitulin toiminnan ja hallinnon painopistealueet ovat hengellisen elämän vahvistaminen, kirkon sisäisen ykseyden vahvistaminen, seurakuntarakenteen muutoksen tukeminen niin, että muutos viedään läpi hallitusti ja kirkon omista lähtökohdista sekä yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Henkilöstön määrä tuomiokapitulissa on 12 ja lisäksi palkkalistoille kuuluu kaksi vankiladiakonia, jotka työskentelevät Pelson ja Naarajärven vankiloissa. Henkilöstön määrässä ei ole suuria muutoksia eikä henkilöstösuunnitelmassa vuosille 2016–2018 sellaisia myöskään esitetä, lukuun ottamatta mahdollista vahtimestarin viran lakkauttamista.

Vuosi 2017 on reformaation merkkivuosi ja Suomen itsenäisyyden juhluvuosi. Tuomiokapitulin toiminnassa merkkivuosi otetaan huomioon läpäisyperiaatteella lähes kaikissa tapahtumissa. Sen lisäksi järjestetään joitakin reformaation merkkivuoteen liittyviä erityistapahtumia.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosille 2017-2019

- 1. Hengellisen elämän vahvistaminen.** Seurakuntien hengellistä perustehtävää tuetaan teologisesti, hallinnollisesti ja toiminnallisesti erityisesti työntekijöiden koulutuksen ja ohjauksen avulla. Tuomiokapituli rohkaisee ja vahvistaa työntekijöiden hengellistä elämää koulutuksiin sisältyvällä hartaudella, retiriittien tukemisella ja kaikkien työntekijöiden kirkollisen ammatti-identiteetin vahvistamisella. Pappisvihkimyksiä järjestetään vuosittain kaksi.
- 2. Kirkon sisäisen ykseyden vahvistaminen.** Hyvää työyhteyttä seurakunnissa vahvistetaan kehittämällä sekä ennaltaehkäisevää työtä (koulutus, työnohjaus) että kriisityötä (varhainen puuttuminen, konsultointi). Kehitetään sovitteluun ja kriisien ratkaisuun tähtääviä järjestelyjä. Erilaisuus kirkossa nähdään voimavarana
- 3. Seurakuntarakenteen muutoksen tukeminen niin, että muutos viedään läpi hallitusti ja kirkon omista lähtökohdista.** Tuomiokapitulin välineinä ovat neuvonta, hallintoratkaisut ja sihteeristön tukitoimenpiteet. Tuomiokapituli keskittyy sen erityisvastuulle kuuluviin koulutuksiin (pastoraalitutkinnot ja johtamiskoulutus). Näiden lisäksi järjestetään eri henkilöstöryhmille tarvittavaa koulutusta ja neuvottelupäiviä. Seurakuntia varustetaan sellaiseen toimintakulttuuriin muutokseen, jossa vapaaehtoisilla toimijoilla on nykyistä suurempi rooli.
- 4. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen.** Kirkko osallistuu hyvän yhteiskunnan rakennustalkoisiin vaikuttamisen kautta yhteistyössä viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja elinkeinoelä-

män edustajien kanssa. Erityisasemassa ovat lapset, nuoret, syrjäytyneet ja köyhät. Tuomiokapituli tukee seurakuntien työntekijöiden ja vapaaehtoisten verkostoitumista. Viestintää kehitetään viestintästrategian mukaisesti. Tuomiokapituli puolustaa positiivista uskonnonvapautta hiippakunnan alueella.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2017

1. Kirkon työntekijän hengellisen identiteetin vahvistaminen
 - Seurakuntien työntekijöiden hengellistä elämää tuetaan ja vahvistetaan koulutuksen, neuvottelupäivien ja monimuotoisen ohjauksen avulla.
 - Seurakuntien työyhteisöille tarjotaan ns. virvoituspäiviä, joiden sisältönä on yhteisöllinen hengellinen matkakumppanuus.
 - Retriitinohjaajia, hengellisiä ohjaajia ja bibliodraamaohjaajia tuetaan ja rohkaistaan toimimaan ohjaajina hiippakunnan koolle kutsumissa ryhmissä.
 - Pyritään lisäämään seurakuntien työntekijöiden mahdollisuutta osallistua kerran vuodessa retriittiin, liittyä matkakumppanuusryhmään sekä hakeutua hengelliseen ohjaukseen.
 - Tuetaan kirkon virkaan opiskelevien hengellistä identiteettiä.
2. Työhyvinvoinnin edistäminen seurakunnissa
 - Tuomiokapituli varustaa seurakuntia kehittämään työhyvinvointia tarjoamalla välineitä ja hyviä käytäntöjä johtamisen ja työyhteisön yhteistoiminnan avuksi.
 - Työhyvinvoinnin edistämiseksi toimitaan yhteistyössä alan toimijoiden kanssa.
3. Toimimme yhteistyössä Jordanian ja Pyhän maan luterilaisen kirkon kanssa – keväällä 2014 solmittu jatkosopimus vahvistaa yhteistyötä, hengellistä yhteyttä ja solidaarisuutta sopijaosapuolten välillä
 - Yhteistyötä kehitetään järjestämällä vierailuja, koulutusyhteistyötä sekä työntekijä- ja harjoittelijavaihtoa. Painopisteenä on yhteistyön kehittäminen kirkkomusiikin alalla. Lähetysaktiiviteettiä vahvistetaan erilaisilla hankkeilla, joiden kautta seurakunnat voivat kolehtivaroin ja suoriin lahjoituksin tukea Jordanian ja Pyhän maan luterilaisen kirkon toimintaa Suomen Lähetysseuran kautta.
4. Muutoksessa olevien seurakuntien tukeminen
 - Tuomiokapituli tukee seurakuntien työyhteisöjä niin, että muuttuneessa tilanteessa seurakunnat pystyvät toteuttamaan kirkon tehtävää.
5. Seurakuntien vapaaehtoistoiminnan tukeminen
 - Seurakuntia varustetaan sellaiseen toimintakulttuuriin, jossa vapaaehtoisilla on nykyistä suurempi rooli.
 - Järjestetään joitakin tapahtumia myös vapaaehtoistoimijoille.
6. Uskontodialogi ja kulttuurienvälisen ymmärryksen lisääminen
 - Seurakuntia pyritään tukemaan eri uskontokuntien kohtaamisissa.
 - Uskonnollisella kasvatuksella on erittäin merkittävä rooli. Kristinuskon ja myös muiden uskontojen perinteitä tulisi pitää esillä päiväkodeissa ja kouluissa.

Taloussuunnitelman v. 2017 - 2019 erityisperustelut

Vuonna 2017 on varauduttava piispan liturgisen vaatetuksen hankintaan, johon esitetään varattavaksi 20 000 €. Reformaation merkkivuoden tapahtumiin esitetään 10 000 €. Tuomiokapitulin tiedossa ei ole muita kehyksen ylittäviä hankintoja vuosille 2017-2019.

Kuopion hiippakunnan talousarvio 2017

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Kuopion hiippakunta	Toimintatuotot	-160 162,10	-75 900,00	-77 800,00	-77 800,00	-77 800,00
Kuopion hiippakunta	Korvaukset	-68 221,54				
Kuopion hiippakunta	Maksutuotot	-52 214,73	-49 900,00	-51 800,00	-51 800,00	-51 800,00
Kuopion hiippakunta	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-31 541,38	-24 000,00	-24 000,00	-24 000,00	-24 000,00
Kuopion hiippakunta	Tuet ja avustukset	-1 837,09	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Kuopion hiippakunta	Muut toimintatuotot	-5 985,86				
Kuopion hiippakunta	Sisäiset tuotot	-361,50				
Kuopion hiippakunta	Toimintakulut	1 430 763,42	1 516 100,00	1 520 800,00	1 520 800,00	1 520 800,00
Kuopion hiippakunta	Henkilöstökulut	1 002 979,43	949 000,00	952 900,00	952 900,00	952 900,00
Kuopion hiippakunta	Palkat ja palkkiot	753 996,99	760 100,00	772 200,00	772 200,00	772 200,00
Kuopion hiippakunta	Henkilösivukulut	253 160,10	258 900,00	250 700,00	250 700,00	250 700,00
Kuopion hiippakunta	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-4 177,66	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Kuopion hiippakunta	Palvelujen ostot	257 938,58	316 900,00	325 400,00	325 400,00	325 400,00
Kuopion hiippakunta	Palvelun ostot - sisäiset	3 710,76	16 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Kuopion hiippakunta	Vuokratkulut	116 248,47	120 000,00	120 900,00	120 900,00	120 900,00
Kuopion hiippakunta	Aineet ja tarvikkeet	29 233,77	42 900,00	46 300,00	46 300,00	46 300,00
Kuopion hiippakunta	Ostot tilikauden aikana	29 233,77	42 900,00	46 300,00	46 300,00	46 300,00
Kuopion hiippakunta	Annetut avustukset	20 401,80	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00
Kuopion hiippakunta	Muut toimintakulut	250,61	1 300,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00
Kuopion hiippakunta	TOIMINTAKATE	1 270 601,32	1 440 200,00	1 443 000,00	1 443 000,00	1 443 000,00

Lapuan hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja tulevaan

Lapuan hiippakunta edistää kirkon tehtävän toteutumista ja vahvistaa seurakuntien toiminta-edellytyksiä alueellaan. Tällä hetkellä seurakunnat tarvitsevat hiippakunnan tukea seurakuntien välisen yhteistyön kehittämisessä, rakennratkaisujen valmistelussa ja läpiviemisessä, johtamisen tukemisessa sekä henkilöstön yhteistyön vahvistamisessa. Seurakuntien työskentelynsä keskeisin uudistamisen odotus on seurakuntalisten ja palkattujen viranhaltijoiden kumppanuuden edistämässä.

Hiippakunnalla on toimisto ja työntekijöitä sekä Seinäjoella että Jyväskylässä. Hiippakunnan toiminnassa kiinnitetään huomiota eri alueiden tasapuoliseen huomioimiseen.

Lapuan hiippakunnan toiminta painottuu seurakuntien tarpeisiin vastaavaan konsultointiin, koulutukseen, työn sisältöjen kehittämiseen ja johtamisen tukemiseen.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2017 - 2019

Hengellisen elämän kehittäminen

- Seurakuntien monimuotoisen jumalanpalveluselämän tukeminen
 - o Kasteen sisällön ja merkityksen korostaminen:
 - Otetaan kaste Lapuan hiippakunnassa reformaation merkkivuoden erityisteemaksi tavalla, jossa tulee esiin kasteen merkityksellisyys ihmisen elämän näkökulmasta
 - Etelä-Pohjanmaalla ja Keski-Suomessa kaikille työntekijöille tarkoitettu kasteseminaari
 - Kastejuhlien järjestäminen, aamukastetapahtumien järjestäminen
 - Aikuiskasteiden ja aikuisrippikoulujen huomioiminen (rippikoulusuunnitelman 2017 yhteydessä)
 - Nostetaan kaste ja yhteinen pappeus seurakuntien vapaaehtoistoiminnan lähtökohdaksi
 - o Pilottiseurakunnissa seurakuntalaisille vastuuta jakavan ja vuorovaikutteisen seurakuntaelämän kehittäminen.
 - Laajennetaan vapaaehtoistyön tukiryhmää

Missionaarisuuden vahvistaminen

- Seurakuntien lähetystyön tukeminen syvempään vuorovaikutteiseen kumppanuuteen yhteistyökirkkojen kanssa nimikkoseurakuntien ja -lähettien kautta.
 - Selvitetään hiippakunnan kumppanuustoiminnan periaatteet ja yhteistyösuunnat
 - Selvitetään edellytykset monivuotisen yhteistyön jatkamiseksi tansanialaisten kanssa
- Vieraanvaraisuuden korostaminen. Kansankirkosta kansojen kirkoksi, erilaisuuden kohtaamisen kirkoksi.
 - Maahanmuuttotilanteen tuomiin käytännön kysymyksiin vastaaminen
- Yhteisvastuukeräyksen ja muun seurakuntien auttamistyön esillä pitäminen.

Tuomiokapitulin aktiivinen rooli seurakuntien muutosprosesseissa

- Perustehtävälähtöisyyden painottaminen rakennemuutosprosesseissa.

- Tehtävien arviointi, työtehtävien rajaaminen

Tuomiokapitulin oman toiminnan kehittäminen vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin

- Kehitetään viestinnän monimuotosuutta.
 - Työskentelyalustojen monipuolinen hyödyntäminen
- Toimintatapojen kehittäminen työntekijäkeskeisyydestä yhteisökeskeisyyteen-Kehitetään aktiivisesti tuomiokapitulin toimintoja vastaamaan seurakuntien ja kirkon toimintaympäristön muutoksia.
 - Luodaan ja kehitetään verkostoyhteistyötä muiden hiippakunnan alueella toimivien tahojen ja asiantuntijoiden kanssa
 - Uudistetaan tuomiokapitulin toimintoja tukemaan seurakuntien kehittämistarpeita
 - Varaudutaan tuomiokapitulin henkilöstön toimenkuvien muutokseen seurakuntien muutosprosessien tukemiseksi
 - Vahvistetaan hiippakunnallisen toiminnan kumppanuusluonnetta
- Ratkaistaan Haapaniemen hiippakuntakartanon tulevaisuuden toimintaedellytykset.
 - Ratkaistaan, rakennetaanko uusi majoitusrakennus vai korjataanko nykyinen

Keskeiset tehtävät ja hankkeet

1. Tavoitteena kehittää toimintatapoja työntekijäkeskeisyydestä yhteisökeskeisyyteen
2. Reformaation juhluvuoden ja Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumiin osallistuminen.
 - Katkismuksen sisältöön tutustuminen eri työmuodoissa läpäisyperiaatteella
 - Yhteistyön kehittäminen yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa
3. Rippikoulun opetusmetodien ja toteutusvaihtoehtojen kehittäminen. Rippikoulun kokonaissuunnitelman 2017 valmennus.
 - Toteutetaan rippikoulusuunnitelman edellyttämä valmennus
4. Seurakuntien monimuotoisen yhteistyön tukeminen.
 - Yhteisen taloustoimisto- ja kirjurimallin esillä pitäminen
 - Yhteisten työntekijöiden puolesta puhuminen
5. Jäsen 360° -työkalun hyödyntämisen tukeminen.
 - Aktiivinen Jäsen 360° -työkalun esittely uusille seurakunnille

Taloussuunnitelman v. 2017 - 2019 erityisperustelut

Kuvataan tarvittaessa rahoitustilanne sekä perustelut lisärahoituksen tarpeesta.

Tuomiokapituli on tehnyt alijäämäiset tilikaudet vuosina 2014 ja 2015. Osittain ylitykset ovat olleet ennakoitavissa, ja niihin on reagoitu henkilöstöstrategiassa siten, että lakimiesasessorin ja talouspäällikön virkojen tehtävät on yhdistetty ja vahtimestarin ja toimistosihteerin eläköityessä tilalle palkataan vain yksi henkilö. Lisäksi tuomiokapitulilla on kaksi viranhaltijaa, kuntoutussihteerin ja liikuntapappi, joiden palkkakustannusten rahoitus tulee tuomiokapitulin kehyksen ulkopuolelta.

Tuomiokapitulin koulutustoiminnan määrässä on nähtävissä seurakuntien talouspaineet, seurakunnat eivät lähetä viranhaltijoitaan maksullisiin koulutuksiin yhtä aktiivisesti. Tästä johtuen tuomiokapitulin toimintatuotot ovat olleet laskusuunnassa.

Tuomiokapituli toiminta tulee sopeutumaan nyt tiedossa oleviin kehyksiin.

Lapuan hiippakunnan talousarvio 2017

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Lapuan hiippakunta	Toimintatuotot	-281 431,70	-268 000,00	-268 000,00	-268 000,00	-268 000,00
Lapuan hiippakunta	Korvaukset	-65 685,49	-65 000,00	-65 000,00	-65 000,00	-65 000,00
Lapuan hiippakunta	Myyntituotot	-180,00				
Lapuan hiippakunta	Maksutuotot	-115 319,20	-156 000,00	-156 000,00	-156 000,00	-156 000,00
Lapuan hiippakunta	Vuokratuotot	-4 188,00	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Lapuan hiippakunta	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-46 370,51	-45 000,00	-45 000,00	-45 000,00	-45 000,00
Lapuan hiippakunta	Tuet ja avustukset	-300,00				
Lapuan hiippakunta	Muut toimintatuotot	-5,00				
Lapuan hiippakunta	Sisäiset tuotot	-49 383,50				
Lapuan hiippakunta	Toimintakulut	1 744 872,98	1 673 000,00	1 673 000,00	1 673 000,00	1 673 000,00
Lapuan hiippakunta	Henkilöstökulut	1 189 151,94	1 024 470,00	1 024 470,00	1 024 470,00	1 024 470,00
Lapuan hiippakunta	Palkat ja palkkiot	893 535,45	887 470,00	887 470,00	887 470,00	887 470,00
Lapuan hiippakunta	Henkilösivukulut	300 144,31	262 000,00	262 000,00	262 000,00	262 000,00
Lapuan hiippakunta	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-4 527,82	-125 000,00	-125 000,00	-125 000,00	-125 000,00
Lapuan hiippakunta	Palvelujen ostot	349 820,94	398 530,00	398 530,00	398 530,00	398 530,00
Lapuan hiippakunta	Palvelun ostot - sisäi- set	5 861,18				
Lapuan hiippakunta	Vuokrakulut	151 684,30	92 000,00	92 000,00	92 000,00	92 000,00
Lapuan hiippakunta	Aineet ja tarvikkeet	45 753,62	68 000,00	68 000,00	68 000,00	68 000,00
Lapuan hiippakunta	Ostot tilikauden aikana	45 753,62	68 000,00	68 000,00	68 000,00	68 000,00
Lapuan hiippakunta	Annetut avustukset	2 375,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00
Lapuan hiippakunta	Muut toimintakulut	226,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Lapuan hiippakunta	TOIMINTAKATE	1 463 441,28	1 405 000,00	1 405 000,00	1 405 000,00	1 405 000,00

Helsingin hiippakunta

Katsaus nykytilanteeseen ja toimintaan

Helsingin hiippakunnan toiminta-ajatuksen mukaan tuomiokapituli ja piispan toimisto ovat olemassa seurakuntia varten iloksi ja hyödyksi, jotta kristityn identiteetti vahvistuu, kirkko näkyy ja kuuluu sekä seurakuntien toimintaedellytykset kehittyvät. Tämän mukaisesti Helsingin hiippakunta on myös asettanut tavoitteensa erillisen tulokortin muodossa, jonka avainmittareiden avulla on mahdollista arvioida tavoitteiden toteutumista vuoden 2018 tilinpäätöksessä.

Seurakuntien toimintaedellytykset kehittyvät, kun kristityn identiteetti vahvistuu ja kirkko näkyy sekä kuuluu. Piispan toimisto ja tuomiokapituli pyrkivät tukemaan seurakuntien työtä eri tavoin vähenevien resurssien todellisuudessa ja vähenevän jäsenkehityksen keskellä. Hiippakunta tukee seurakuntia jakamalla osaamistaan, tukemalla työntekijöitä ja luottamushenkilöitä tehtävissään, olemalla käytettävissä hallinnollisena tukena, järjestämällä koulutusta, olemalla mukana julkisessa keskustelussa sekä sosiaalisessa mediassa. Piispan toimisto tukee seurakuntien yhteistyötä eri kielisten kristittyjen ja heidän edustamiensa yhteisöjen kanssa.

Helsingin hiippakunnan taloutta on pyritty hoitamaan suunnitelmallisesti ja ennakoiden siten, että Helsingin hiippakunnalle myönnettyt kehysvarat ovat riittäneet kattamaan toiminnasta aiheutuvat kulut ja tiedossa olleet säästötarpeet on toteutettu hyvissä ajoin ennakkoivasti. Talouden heikentyvät näkymät ovat kuitenkin otettava huomioon talouden suunnittelussa.

Hiippakuntien rahanjakomalli päivitettiin vastaamaan muuttuneita olosuhteita ensimmäisen kerran vuoden 2016 kehyksessä, minkä johdosta Helsingin hiippakunnan saamaa määrärahaa vähennettiin. Tähän varauduttiin ennakoivasti henkilöstön luonnollisen poistuman myötä, ja Helsingin hiippakunnan työntekijöiden lukumäärä on nyt vakiintunut 11 henkilöön: piispa, piispan erityisavustaja, hiippakuntadekaani, lakimiesasessori, notaari, kolme hiippakuntasihtööriä, kansainvälisen työn sihtööri, talouden ja hallinnon sihtööri sekä toimistosihtööri. Tällä henkilöstömäärällä arvioidaan voitavan turvata Helsingin hiippakunnan piispan toimiston ja tuomiokapitulin toimintaedellytykset.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosille 2017-2019

Vuodelle 2017 osuu muutama suurempi juhlatapahtuma. Vuosi 2017 on reformaation merkivuosi, joka näkyy myös hiippakunnan toiminnassa. Vuonna 2017 Suomi täyttää myös 100 vuotta, ja piispa Irja Askola on hallituksen jäsenenä valtioneuvoston asettamassa Suomi 100-hankkeessa. Talousarviossa on varattu erikseen määrärahoja Berliinissä toukokuussa 2017 järjestettäviä kirkkopäiviä varten, johon Helsingin hiippakunnasta osallistutaan laajasti, muun muassa Helsingin ja Vantaan seurakuntayhtymien kirkkoherrat, Itä-Uudenmaan kirkkoherroja sekä Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulin henkilökunta. Hiippakunnan kirkkoherrojen vuosittainen seminaari supistetaan 2017 yksipäiväiseksi kokoontumiseksi Helsingissä. Siihen varattuja resursseja siirretään Saksan kirkkopäiviin. Samoin piispan toimiston ja tuomiokapitulin vuosittainen kesäretki yhdistyy kirkkopäiviin ja siihen varatut resurssit siirtyvät käytettäväksi Berliinin kirkkopäiviin.

Seurakuntarakenteet itäisellä Uudellamaalla, erityisesti Loviisan ja Porvoon alueiden seurakunnat ja seurakuntayhtymät, ovat parhaillaan rakennemuutosprosessissa, jota tuomiokapituli omalta osaltaan tukee eri tavoin. Rakenneprosessit sekä niiden tukeminen sitovat oletet-

tavasti piispan toimiston henkilöstö- ja taloudellisia resursseja lähivuosien aikana. Tarvittaessa konsultointeihin osoitetaan määrärahoja kirkon keskushallinnon rakennemuutosten tuksi varatuista varoista.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2017

- 1) Hengellinen elämä vahvistuu. Tavoitteena on:
 - a) Tunnistamme ja arvostamme uskon uusia lähteitä ja ilmaisumuotoja. Tähän tavoitteeseen pyritään kehittämällä moniammatillista työssäoppimista, joka vahvistaa kirkon työntekijän identiteettiä. Sosiaalinen media hengellisen elämän ilmenemisaikana.
 - b) Kristityn arki-identiteetin vahvistaminen. Tähän tavoitteeseen pyritään löytämällä ja arvostamalla uskon uusia lähteitä. Rakennamme siltoja niihin ja niiden välille. Käymme uskontodialogia ja kannustamme siihen. Organisoimme kirkon alan oppilaitoksissa hengellisen elämän rakenteita: messuja, hengellisen kasvun ryhmiä, raamatunopetusta ja musiikkiryhmiä.
 - c) Seurakunnat löytävät yhteyden eri kielisiin kristittyihin ja tekevät yhteistyötä heidän yhteisöjensä kanssa. Kirkostamme tulee monikielinen ja monikulttuurinen jumalanpalvelusyhteisö. Näihin tavoitteisiin pyrimme tukemalla seurakuntia kansainvälisten messujen järjestämisessä sekä kontaktien ja verkostojen luomisessa etnisiin seurakuntiin. Osallistumme Helsingin ekumeeniseen toimikuntaan ja kansalaisjärjestöjen monikulttuurisiin tapahtumiin. Hymnet-projekti <http://www.hymnet.fi/>.
 - d) Tuemme seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden identiteettiä kirkon jäsenenä. Tähän tavoitteeseen pyritään piispanmessuilla, vierailuilla, kohtaamisilla ja monivälineisellä mediayhteistyöllä luottamushenkilöiden osaaminen huomioiden. Järjestämme ordinaatio-, orientaatio- ja johtamiskoulutusta.
- 2) Kirkko näkyy ja kuuluu. Tavoitteena on:
 - a) Kiinnitymme kirkon tavoitemielikuvaan: Rohkea, Ihmiskasvoinen, Pyhä, Intohimoinen. Osallistumme kirkon vahvuudet -ryhmään. Piispan toimiston toiminta- ja asennekulttuurin kehittäminen tavoitemielikuvan suuntaisesti ja toimien rakentaminen tavoitemielikuvan perusteella.
 - b) Vahvistamme globaalia ajattelua ja edistämme ympäristövastuuta. Tähän tavoitteeseen pyritään olemalla aktiivisesti mukana julkisessa keskustelussa ja sosiaalisessa mediassa. Vihapuhe-seminaari sekä teemaseminaarien järjestäminen. Globaalin kristikunnan näkyvä tai symbolinen läsnäolo tilaisuuksissamme.
 - c) Myönteinen mielikuva kirkosta työpaikkana. Keinoina ovat läsnäolo kirkon alan oppilaitoksissa sekä moniammatillinen yhteistyö oppilaitoksissa.
- 3) Seurakuntien toimintaedellytykset vahvistuvat. Tavoitteena on:
 - a) Vahvistamme muutosrohkeutta neuvotteluin, yhteydenpidoin, konsultaatioin sekä koulutuksella.
 - b) Tuemme seurakuntien strategioita omilla koulutuselementeillä. Läsnäolo Vantaan seurakuntien tuotekehittäjä-prosessissa. Kirkko 2020 hankkeet.
 - c) Tuemme seurakuntien hallintoa neuvonnalla, yhteydenpidolla ja koulutuksella.

Taloussuunnitelman 2017-2019 erityisperustelut

Helsingin hiippakunnan 60-vuotisjuhlavuosi on vuonna 2019, johon on syytä varata talousarviossa erikseen varoja.

Piispan toimiston koulutustilaan tarvitaan uudenlaisia kevyemmin siirrettäviä huonekaluratkaisuja, jotta koulutustilaa voidaan muunnella kulloistakin koulutusta paremmin vastaavaksi. Tilaratkaisuissa pyritään hyödyntämään jo olemassa olevaa kalustusta, mutta myös uusia hankintoja tarvitaan samoin kuin ammattitaitoista sisustussuunnittelua. Kirkon keskusrahastosta on tarkoitus anoa varoja tätä tarkoitusta varten vuodelle 2016 tai 2017.

Helsingin hiippakunnan talousarvio 2017

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Helsingin hiippakunta	Toimintatuotot	-140 968,67	-174 000,00	-67 700,00	-67 700,00	-67 700,00
Helsingin hiippakunta	Korvaukset	-60 756,07	-65 000,00	0,00		
Helsingin hiippakunta	Myyntituotot	-211,40				
Helsingin hiippakunta	Maksutuotot	-24 838,77	-51 000,00	-43 200,00	-43 200,00	-43 200,00
Helsingin hiippakunta	Vuokratuotot	-6 026,07	-6 000,00	-19 500,00	-19 500,00	-19 500,00
Helsingin hiippakunta	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-23 402,75	-40 000,00	0,00		
Helsingin hiippakunta	Tuet ja avustukset	-3 130,54	-2 000,00	0,00		
Helsingin hiippakunta	Muut toimintatuotot	-12 338,07	-10 000,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
Helsingin hiippakunta	Sisäiset tuotot	-10 265,00				
Helsingin hiippakunta	Toimintakulut	1 532 298,95	1 598 000,00	1 467 400,00	1 467 400,00	1 467 400,00
Helsingin hiippakunta	Henkilöstökulut	882 686,71	916 000,00	848 000,00	848 000,00	848 000,00
Helsingin hiippakunta	Palkat ja palkkiot	663 127,34	687 500,00	689 000,00	689 000,00	689 000,00
Helsingin hiippakunta	Henkilösivukulut	224 856,56	228 500,00	224 000,00	224 000,00	224 000,00
Helsingin hiippakunta	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-5 297,19		-65 000,00	-65 000,00	-65 000,00
Helsingin hiippakunta	Palvelujen ostot	258 742,55	273 000,00	241 700,00	241 700,00	241 700,00
Helsingin hiippakunta	Palvelun ostot - sisäiset	2 203,00		7 000,00	7 000,00	7 000,00
Helsingin hiippakunta	Vuokrakulut	245 736,70	254 000,00	254 500,00	254 500,00	254 500,00
Helsingin hiippakunta	Aineet ja tarvikkeet	29 408,29	42 000,00	34 200,00	34 200,00	34 200,00
Helsingin hiippakunta	Ostot tilikauden aikana	29 408,29	42 000,00	34 200,00	34 200,00	34 200,00
Helsingin hiippakunta	Annetut avustukset	107 783,44	111 000,00	79 000,00	79 000,00	79 000,00
Helsingin hiippakunta	Muut toimintakulut	5 738,26	2 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
Helsingin hiippakunta	TOIMINTAKATE	1 391 330,28	1 424 000,00	1 399 700,00	1 399 700,00	1 399 700,00

Espoon hiippakunta

Nykytilanne ja toiminta

Toimintalinjauksensa Kutsuttuna kirkon työssä mukaisesti Espoon hiippakunnan tuomiokapituli vahvistaa Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa tukemalla hiippakunnan seurakuntia. Tavoitteena on, että hiippakunnan seurakunnat osaavat hyödyntää tuomiokapitulin seurakuntien henkilöstölle ja luottamushenkilöille tarjoamaa tukea ja ohjausta.

Tuomiokapituli keskittyy vahvistamaan suhdettaan seurakuntiin toimintalinjauksensa neljän painopistealueen mukaisesti. Seurakuntien tarpeita kuunnellaan. Samalla yhdessä seurakuntien kanssa hahmotetaan hiippakunnan yhtenäisyyttä ja merkitystä Suomen ev.lut. kirkon kokonaisuudessa.

Tuomiokapitulin omaa suunnittelujärjestelmää kehitetään ja etsitään keinoja toimintalinjauksen, toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen tiiviimmälle vuoropuhelulle. Tuomiokapitulin istunto nähdään paitsi hallinnollisena elimenä myös entistä enemmän keskustelufoorumina, joka tukee piispan ja tuomiokapitulin henkilöstön työtä seurakuntaelämästä nousvilla näkökulmilla. Samoja painotuksia pidetään mielessä myös kehitettäessä hiippakuntavaltuuston toimintaa.

Tuomiokapitulin henkilöstömäärään (11) ei ole tarvetta tehdä muutoksia.

Keskeiset tehtävät ja kehityshankkeet vuosina 2017-2019

Työn rakenteet

1. seurakuntien henkilöstö
 - Seurakuntien työntekijöille ja soveltuvin osin luottamushenkilöille ja seurakuntalaisille suunnattu koulutustarjonta tuotetaan koulutustarjottimen muodossa. Tarjottimelle kootaan koulutusprosessien aihioita, joiden sisältö ja toteutus suunnitellaan yhdessä seurakunnan kanssa. Näin vahvistetaan paikallisen seurakunnan roolia henkilöstönsä kehittämistarpeiden kartoittajana ja niihin vastaajana.
 - Seurakuntien hallintoa ja henkilöstöhallintoa hoitavaa henkilöstöä neuvotaan ja koulutetaan. Tuomiokapituli järjestää vuosittain hallinnon teemapäivän.
2. luottamushenkilöt
 - Luottamushenkilökoulutusta suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä hiippakuntavaltuuston kanssa. Tuomiokapituli tukee seurakuntien omille luottamushenkilöilleen järjestämää tai rovestikunnittain toteutettavaa koulutusta. Luottamushenkilöitä kutsutaan mukaan tuomiokapitulin rukousaamiaisille. Yhteydenpitoa johtaviin luottamushenkilöihin kehitetään.
3. strateginen tuki
 - Seurakuntien rakenneprosesseja, muita muutos- ja kehittämishankkeita, suunnittelu- ja toimintajärjestelmiä sekä johtamista ohjataan ja konsultoidaan seurakuntien kanssa sovittavin tavoin.

4. kansainvälinen työ

- Tuomiokapituli vahvistaa hiippakunnallista kansainvälisen työn verkostoa ja mahdollistaa verkoston yhteen tulon vähintään neljästi vuodessa. Seurakuntia tuetaan kansainvälisen työn tiimien kehittämisessä. Nämä rakenteet ovat keskeisiä monikulttuurista seurakuntaelämää vahvistettaessa.

Työn merkitys

1. uskonnollinen elämä

- Tuomiokapituli seuraa aktiivisesti uskonnollista ja katsomuksellista muutosta, joka on meneillään, sekä mahdollistaa ja tuottaa työntekijöille valmennuksia muutokseen reagoimiseksi.

Hengellinen elämä

1. hengellisen elämän tukeminen

- Seurakuntien henkilöstön hengellistä elämää tuetaan pitämällä hengellistä elämää erottamattomana osana kaikkea tuomiokapitulin yhteydenpitoa ja toimintaa seurakuntien kanssa. Organisoidaan hengellisen ohjauksen hiippakunnallinen verkosto. Järjestetään työntekijäretiriitti ja kehitetään hiippakunnallista rukouskalenteria. Tuomiokapitulin viraston aamuhartaudet jatkuvat.

2. jumalanpalveluselämä ja kirkolliset toimitukset

- Jumalanpalveluselämää ja jumalanpalvelusteologista osaamista seurakunnissa vahvistetaan tilauskoulutusten avulla. Piispanmessut ja tuomiokapitulin järjestämä jumalanpalveluselämä toteutetaan edelleen rikkaasti ja monipuolisesti. Kartoitetaan seurakuntien kirkollisten toimitusten tilanne ja tavoitavuus.

3. luomakuntavastuu

- Toimitaan luomakuntavastuun edistämiseksi ja kannustetaan seurakuntia ympäristödiplomin hyödyntämiseen.

Työn ilo ja työhyvinvointi

1. mentorointi

- Opiskelijoiden ammatillista ja kristillistä identiteettiä tukevia uusia rakenteita etsitään ja kehitetään yhdessä kirkon virkaan kouluttavien laitosten kanssa. Vireillä on mm. työpajahanke.
- Mentorointia järjestetään erityisesti Kutsuttuna kirkon työhön -valmennukseen osallistuville.

2. työnohjaus

- Työnohjauksen tarjontaa ja työnohjaajien tukea on tarpeen pitää yllä vähintään nykyisessä laajuudessa. Kirkollisen työnohjauksen järjestämisen nykymalli on taloudellinen ja toimiva, ja sen säilymistä ja toimivuutta vahvistetaan käytettävissä olevin keinoin ja resurssein.

Keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet vuonna 2017

1. reformaation merkkivuosi 2017
 - Tuomiokapituli huomioi reformaation merkkivuoden ja tarjoaa seurakunnille tukeaa sen teemojen (Liberation is not for sale, Human beings are not for sale and Creation is not for sale) työstämisessä.
2. johtamisfoorumi
 - Syksyllä 2017 järjestetään kaikille hiippakunnan seurakuntien esimiestyössä toimiville työntekijöille johtamisfoorumi suunnitteluryhmän päättämästä tematiikasta.
3. Yhdessä-palkinto
 - Vuoden 2017 alusta Espoon hiippakunta myöntää Yhdessä-palkinnon hankkeesta, projektista, tapahtumasta tms., joka on toteutettu yli työalarajojen ja yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Palkinnolla halutaan edistää uudenlaisia yhteistyön muotoja seurakunnissa sekä tukea työntekijöiden ja seurakuntalaisten vuorovaikutusta.
4. TUKEAT
 - Seurakuntien rippikoulut toteutetaan vuodesta 2019 lukien Rippikoulusuunnitelma (RKS) 2017:n mukaisesti. Suunnitelman käyttöönottoa varten on rekrytoitu paikalliset rippikoulun kehittäjät. He suorittavat tuotekehittäjän erityisammattitutkinnon (TUKEAT) oppisopimuskoulutuksena 11/2016-6/2018. Tuomiokapituli osallistuu yhteistyökumppanina TUKEAT-koulutuksen suunnitteluun, järjestämiseen ja toteutukseen.
5. asianhallintajärjestelmän uudistuminen
 - Domus-asianhallintajärjestelmän käyttöönotto jatkuu.

Espoon hiippakunnan talousarvio

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Espoon hiippakunta	Toimintatuotot	-119 328,61	-108 000,00	-117 300,00	-117 300,00	-117 300,00
Espoon hiippakunta	Korvaukset	-51 839,56	-52 000,00	-52 000,00	-52 000,00	-52 000,00
Espoon hiippakunta	Maksutuotot	-4 721,70	-5 500,00	-43 800,00	-43 800,00	-43 800,00
Espoon hiippakunta	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-12 322,35	-30 000,00	-20 000,00	-20 000,00	-20 000,00
Espoon hiippakunta	Tuet ja avustukset		-2 500,00			
Espoon hiippakunta	Muut toimintatuotot	-49 323,00	-18 000,00			
Espoon hiippakunta	Sisäiset tuotot	-1 122,00		-1 500,00	-1 500,00	-1 500,00
Espoon hiippakunta	Toimintakulut	1 248 847,63	1 335 000,00	1 344 500,00	1 344 500,00	1 344 500,00
Espoon hiippakunta	Henkilöstökulut	846 817,68	876 200,00	877 000,00	877 000,00	877 000,00
Espoon hiippakunta	Palkat ja palkkiot	637 103,64	663 700,00	666 200,00	666 200,00	666 200,00
Espoon hiippakunta	Henkilösivukulut	217 085,15	215 500,00	218 000,00	218 000,00	218 000,00
Espoon hiippakunta	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-7 371,11	-3 000,00	-7 200,00	-7 200,00	-7 200,00
Espoon hiippakunta	Palvelujen ostot	192 086,94	179 600,00	190 500,00	190 500,00	190 500,00
Espoon hiippakunta	Palvelun ostot - si- säiset	5 202,50		6 000,00	6 000,00	6 000,00
Espoon hiippakunta	Vuokrakulut	161 897,66	176 500,00	171 000,00	171 000,00	171 000,00
Espoon hiippakunta	Aineet ja tarvikkeet	30 413,93	33 700,00	34 900,00	34 900,00	34 900,00
Espoon hiippakunta	Ostot tilikauden ai- kana	30 413,93	33 700,00	34 900,00	34 900,00	34 900,00
Espoon hiippakunta	Annetut avustukset	12 370,92	68 000,00	65 000,00	65 000,00	65 000,00
Espoon hiippakunta	Muut toimintakulut	58,00	1 000,00	100,00	100,00	100,00
Espoon hiippakunta	TOIMINTAKATE	1 129 519,02	1 227 000,00	1 227 200,00	1 227 200,00	1 227 200,00

Tuomiokapitulien toimitilat

Tuomiokapitulien toimitiloista ja piispantaloista osa on Kirkon keskusrahaston omistuksessa ja osa vuokrattuja.

Omassa omistuksessa ovat seuraavat kiinteistöt: arkkipiispantalo Turussa, Turun piispantalo, Tampereen piispantalo, Oulun tuomiokapituli, Mikkelin tuomiokapituli, Porvoon tuomiokapituli, Lapuan tuomiokapituli ja piispan asunto Seinäjoella, Espoon piispantalo ja Kuopion piispantalo.

Vuokrattuja ovat Turun tuomiokapituli, Tampereen tuomiokapituli, Porvoon piispantalo, Lapuan tuomiokapituli Seinäjoella, Kuopion tuomiokapituli, Helsingin tuomiokapituli ja piispan asunto sekä Espoon tuomiokapituli.

Tälle menokohdalle kirjataan kiinteistön omistajan kulut. Toimitilojen juoksevat kulut kirjataan tuomiokapitulien kuluiksi.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Tuomiokapitulien toimitilat	Toimintatuotot	-7 104,01	-7 200,00	-7 200,00	-7 200,00	-7 200,00
Tuomiokapitulien toimitilat	Vuokratuotot	-7 104,01	-7 200,00	-7 200,00	-7 200,00	-7 200,00
Tuomiokapitulien toimitilat	Toimintakulut	125 099,35	102 100,00	86 400,00	86 400,00	86 400,00
Tuomiokapitulien toimitilat	Palvelujen ostot	65 874,99	81 000,00	71 000,00	71 000,00	71 000,00
Tuomiokapitulien toimitilat	Vuokrakulut	33 717,38				
Tuomiokapitulien toimitilat	Aineet ja tarvikkeet	3 526,71				
Tuomiokapitulien toimitilat	Ostot tilikauden aikana	3 526,71				
Tuomiokapitulien toimitilat	Muut toimintakulut	21 980,27	21 100,00	15 400,00	15 400,00	15 400,00
Tuomiokapitulien toimitilat	TOIMINTAKATE	117 995,34	94 900,00	79 200,00	79 200,00	79 200,00

Tuomiokapitulien yhteiset

Kirkon koulutusalojen harjoittelun yhteisiä palauteseminaareja järjestetään jokaisessa hiipakunnassa. Tähän varataan edelleen 90 000 euroa.

Syksyllä 2009 piispainkokous päätti tuomiokapitulien antamasta orientaatiokoulutuksesta diakonian virkaan vihittäville sekä nuorisotyönohjaajan ja kanttorin virkaan valmistuville.

Orientaatiokoulutuksen kuluiksi on arvioitu 50 000 euroa vuodessa. Määräraha on varattu vuodesta 2011 alkaen.

Vuodelle 2016 varattiin tälle menokohdalle 760 000 euroa joka kuudes vuosi järjestettäviä synodaalikokouksia varten.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	Toimintakulut	404 504,83	900 000,00	140 000,00	140 000,00	140 000,00
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	Henkilöstökulut	43 516,42				
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	Palkat ja palkkiot	38 169,77				
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	Henkilösivukulut	5 346,65				
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	Palvelujen ostot	203 246,95	900 000,00	140 000,00	140 000,00	140 000,00
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	Palvelun ostot - sisäiset	375,00				
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	Aineet ja tarvik- keet	615,26				
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	Ostot tilikauden aikana	615,26				
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	Annetut avustuk- set	156 751,20				
Tuomiokapitulien yhteinen toiminta	TOIMINTAKATE	404 504,83	900 000,00	140 000,00	140 000,00	140 000,00

Avustukset

Avustukset seurakunnille

Verotulojen täydennys

Täydennyksen myöntämisestä ja laskemisesta säädetään kirkkojärjestyksen 22 luvun 8 §:ssä. ”Kirkkohallitus myöntää kirkon keskusrahastosta verotulojen täydennystä seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle, kun tämän laskennallinen kirkollisvero läsnä olevaa jäsentä kohden alittaa kunnan asukastiheyden ja seurakunnan tai seurakuntayhtymän jäsenmäärän mukaan määräytyvän tasoitusrajan. Tasoitusraja on sen mukaan kuin Kirkkohallitus tarkemmin päättää 65–80 prosenttia kaikkien seurakuntien läsnä olevaa jäsentä kohden laskettujen laskennallisten kirkollisverojen keskiarvosta.”

Kirkkohallituksen täysistunto päättää verotulojen täydennystä myöntäessään, miten ja millä perusteella tasoitusraja määräytyy. Vuodesta 2006 alkaen verotulojen täydennystä on jaettu siten, että 75 % täydennyksestä määräytyy kunnan asukastiheyden mukaan porrastaen ja 25 % seurakunnan jäsenmäärän mukaan.

Verotulojen täydennykseen esitetään varattavaksi edelleen 1 200 000 euroa/vuosi.

Harkinnanvarainen avustus

Avustuksesta säädetään kirkkojärjestyksen 22 luvun 9 §:ssä: ”Kirkkohallitus voi myöntää harkinnanvaraista avustusta seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle, jos tämä syrjäisen sijainnin, pitkien välimatkojen, saaristo-olojen, jäsenmäärän pienuuden, rakennushankkeiden, seurakuntien yhteistoiminnan ja seurakuntatalouden kehittämisen tai muun erityisen syyn johdosta on taloudellisen tuen tarpeessa. Kirkkohallitus voi myöntää harkinnanvaraista avustusta määrääjäksi myös tarkoituksenmukaisen ja kustannuksiltaan edullisen seurakuntien välisen yhteistyön tai seurakuntarakenteen aikaansaamiseksi.”

Perinteinen harkinnanvarainen avustus on tarkoitettu tilapäiseen apuun. Sitä on mahdollista saada kolmena peräkkäisenä vuotena, jollei pitempää ajanjaksoa katsota tarkoituksenmukaiseksi seurakunnan erityisistä olosuhteista johtuen. Harkinnanvaraista avustusta on tarkoituksenmukaista myöntää seurakunnalle pidemmän ajanjakson kuin kolmen peräkkäisen vuoden ajan seuraavista syistä:

1. Seurakunta on maantieteellisistä syistä harkinnanvaraisen avustuksen tarpeessa. Tällöin toteutuu ainakin toinen seuraavista edellytyksistä: a) seurakunta on saaristoseurakunta tai b) seurakunnalla on useampia pysyviä toimipaikkoja, joiden välinen etäisyys on seurakunnan pinta-ala huomioiden kohtuuttoman pitkä niin, että niitä voidaan pitää erillisinä toimintakeskuksina.
2. Määräaikainen harkinnanvarainen avustus: jos seurakunta on päättämässä seurakuntaliitoksesta, avustusta voidaan myöntää liitoksen toteutumiseen saakka, ei kuitenkaan yhteensä yli viittä vuotta peräkkäin.

3. Vuosittainen muista syistä myönnettävä avustus: voidaan myöntää seurakunnalle, joka ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Varaus perinteiseen harkinnanvaraiseen toiminta-avustukseen on edelleen 500 000 euroa/vuosi.

Kirkon palvelukeskukseen siirtymisen tukeminen

Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi maaliskuussa 2010 avustusperiaatteet seuraavasti: Avustusta myönnetään sellaiselle seurakunnalle, jossa on vain yksi taloushenkilö (esim. talouspäälikkö, taloussihteeri), jolloin seurakunnan ei ole mahdollista saada työvoimakustannusten osalta säästöä palvelukeskukseen liittyttäessä. Kullekin seurakunnalle myönnettävä avustus määräytyy palvelukeskuksen ensimmäisen käyttövuoden maksujen perusteella. Liittymisvuonna seurakunnalle maksetaan avustusta palvelukeskukselle maksettavien maksujen verran, toisena vuonna 75 %, kolmantena vuonna 50 % ja neljäntenä vuonna 25 % em. maksuista.

Varaus on 280 000 euroa/vuosi.

Perinteinen Kirkon keskusrahaston rakennusavustus

Kirkon keskusrahaston rakennusavustus koskee ei-suojeltuja kohteita ja seurakuntien muita toimitiloja. Kuten ennenkin, tuen määrä ja avustusprosentti riippuvat seurakuntien verotuloista. Keskusrahaston rakennusavustuksiin esitetään varattavaksi 1 000 000 euroa vuodessa.

Koulutusavustus

Tarkoituksena on tukea pienten ja vähävaraisten seurakuntien työntekijöiden kouluttautumista, varaus tähän on 70 000 euroa/vuosi. Porvoon hiippakunnan tuomiokapitulin tehtäväksi on annettu vastuu ruotsinkielisestä henkilöstökoulutuksesta yhteistyössä Kirkon koulutuskeskuksen ja Kirkon ruotsinkielisen työn keskuksen kanssa. Esitetään edelleen 120 000 euron koulutusavustusta ruotsinkieliseen henkilöstökoulutukseen.

Koulutusavustukset ovat yhteensä 190 000 euroa.

Kirkon kirjojen digitointi

Estetään, että kirkon kirjojen digitointiin varataan 60 000 euroa vielä vuonna 2017. Digitointityön täytyy valmistua vuoden 2017 aikana, joten määrärahan varaamiselle vuodelle 2018 ei ole enää perusteita.

Avustukset yhdistyksille ja laitoksille

Yhteistyösopimuksen tehneet järjestöt

Järki I -ryhmän järjestöjä ovat Kirkkopalvelut ry, Nuorten Keskus ry, Suomen Ev.-lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus ry, Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus – PTK ry, Suomen Merimieskirkko ry ja Församlingsförbundet. Esitetyt avustukset perustuvat yhteistyösopimukseen, jotka on hyväksytty Kirkkohallituksen täysistunnossa 1.4.2003 ja sen jälkeen vuosittain virastokollegiossa.

Vuonna 2016 Seurakuntien Lapsityön Keskuksen avustus oli 10 000 euroa perustasoa korkeampi johtuen Kirkon yhteisten kasvatuksen neuvottelupäivien järjestämisestä.

Kouluttavat laitokset

Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan tuki (yhteensä 158 000 euroa) kohdistuu kolmeen hankkeeseen: Opiskelijoiden työelämävalmiuksien kehittäminen (työelämäsuunnittelijan tehtävä, 53 000 euroa vuodessa; kirkon tuki jatkuu aikaisemmalla tasolla ja se kattaa välittömät henkilöstökustannukset), kaupunkiteologian opetus ja tutkimus (yliopistonlehtori vuosina 2016–2020, 85 000 euroa vuodessa) sekä Teologisen tutkimustiedon näkyvyyden edistäminen (20 000 euroa). Suunnitelmaan sisältyy mm. alan oppilaitosten kanssa julkaistavan teologia.fi -sivuston kehittäminen ja ylläpitäminen.

Itä-Suomen yliopiston sielunhoidon soveltavien opintojen työnohjaus- ja identiteettiryhmien tukeminen (4 000 euroa).

Diakonia-ammattikorkeakoululle esitetään tukea yhteensä 120 000 euroa. Tuki jakaantuu seuraaviin kohteisiin: opiskelijoiden hengellisen ja kirkollisen identiteetin vahvistaminen, sekä kirkon alan tutkimus- ja kehittämistoiminnan vahvistaminen. Vuonna 2017 tukea kohdennetaan tutkimushankkeisiin: Yhteisöpaja – kehittämis- ja tutkimushanke; Kulttuurisensitiivisyys ja uskontolukutaito.

Centria-ammattikorkeakoululle esitetään tukea 8 000 euroa opiskelijoiden kirkollista identiteettiä vahvistavaan retriittiin (3 000 euroa), aikuiskoulutuksen työelämäohjaajien matkakuuluihin (2 000 euroa) ja mentorointiin opiskelijoiden ammatillisen kasvun tukena (3 000 euroa).

Seurakuntaopistolle esitettävä 530 000 euron tuki kohdentuu uskonnonopetuksen ja uskonnonpedagogiikan kehittämiseen sekä erityispedagogisesti suuntautunut uskonnon opetus - hankkeeseen, jota jatketaan aiemmista suunnitelmista poiketen vielä vuonna 2017 (2+1 henkilötyövuotta; 140 000 euroa + 70 000 euroa + esiintyminen Educa-messuilla 5 000 euroa + Raamattuvisatyypinen kampanja 15 000 euroa), varhaiskasvatus ja perhetyö (1 henkilötyövuosi, 70 000 euroa), Seurakuntien aikuistoiminnan koulutus ja tukeminen (aikuiskasvatus ja maallikkotoiminnan tuki 35 000 euroa + luottamushenkilöiden ja kirkon henkilöstön koulutus 55 000 euroa + MOD-toiminta (moninaisuus ja dialogi) (5 000 euroa) sekä kiinteistöjen ylläpidosta ja investoinneista aiheutuviin kustannuksiin (135 000 euroa). Seurakuntaopiston tukeen on sisällytetty aiemmin Kirkkopalveluille Järki-sopimuksen perusteella myönnetty tuki koulutustehtäviin.

Lärkkulla-säätiön tuki kohdistuu Kirkkohallituksen päätösten mukaisesti kiinteistöjen ylläpidosta ja investoinneista aiheutuviin kustannuksiin (40 000 euron vuodessa). Tämän lisäksi

vuodelle 2017 esitetään myönnettäväksi ylimääräinen 35 000 euron avustus kiinteistön lämmönjakojärjestelmän uusimiseksi.

Yrkeshögskolan Novialle esitetään 14 000 euron tukea Novia Dei -hankkeeseen, jolla tuetaan kirkon alan opiskelevien hengellistä ja kirkollista identiteettiä.

Sisar-yhteisöt

Kirkon ulkomaanavulle (KUA) esitetty tuki on yhteensä 1 004 000 euroa. Toiminta-avustus sisältää perusosan, joka avustus käytetään KUA:n kotimaassa olevan henkilökunnan palkkamenoihin ja KUA:n tietojärjestelmien ylläpitoon. Toiminta-avustukseen sisältyy myös vuokratuki, joka kattaa markkinavuokran ja ns. sisäisen vuokran erotuksen Kirkon eläkerahaston omistamissa tiloissa Eteläranta 8:n kiinteistössä.

Kokonaistukeen sisältyy myös 85 000 euron avustus nuorisoverkoston kehittämiseen. KUA:n yhteyteen syksyllä 2004 perustettu Changemaker-nuorisoverkosto tarjoaa vaikuttamismahdollisuuden kirkossa nuorille ja nuorille aikuisille. Changemaker tekee tunnetuksi kansainvälisen vastuun ja diakonian kysymyksiä. Tavoitteena on, että yhteiskunta ja kirkko kantaisivat vastuunsa ja toimisivat oikeudenmukaisemman maailman puolesta. Kirkkohallitus on tukenut verkostoa vuosina 2005–2016. Kirkkohallitus ei puolla esitystä tuen korottamiseksi 90 000 euroon.

Suomen ekumeeniselle neuvostolle (SEN) esitetään tukea 99 000 euroa. Myös SEN on kirkon eläkerahaston vuokralaisena Eteläranta 8:n kiinteistössä.

Muut yhdistykset ja laitokset

Pakolaisneuvonta ry hakee avustusta toimintaansa 50 000 euroa. Kirkon tuki käytettäisiin vaihtamistyöstä syntyviin palkkakuluihin. Vuosina 2016–2017 keskitytään edelleen turvapaikanhakijoita koskeviin oikeusturvaverkon keskeisiin ongelmiin sekä alaikäisten ilman huoltajaa olevien turvapaikanhakijoiden ja ihmiskaupan uhrien asemaan. Pakolaisneuvonta saa tukea toimintaansa mm. myös Suomen Punaiselta Ristiltä, Kirkon ulkomaanavulta, ulkoministeriöltä sekä Raha-automaattiyhdistykseltä. Kirkkohallituksen tuki on ollut aiemmin 40 000 euroa, nyt Kirkkohallitus esittää korotusta 45 000 euroon.

Muiden järjestöjen tuki on yhteensä 161 000 euroa. Kirkkohallituksen täysistunto päättää määrärahan jaosta. Vuodelle 2016 kirkolliskokous lisäsi kertaluonteiseksi tarkoitettun määrärahan 200 000 euroa jaettavaksi niille kirkollisille järjestöille, joihin kehitysyhteistyörahoihin vuonna 2016 tehdyt leikkaukset kohdistuivat.

Muut avustukset

Lapin turistityöhön esitetään edelleen 105 000 euroa.

Suomessa asuvien ulkomaalaisten parissa tehtävään työhön esitetään 158 000 euroa. Tästä 90 000 euroa esitetään jaettavaksi seuraaville tahoille yleisavustuksina:

Tyska evangelisk-lutherska församlingen i Finland	30 000
International Evangelical Church in Finland r.y	30 000
Anglican Church in Finland	30 000
Yhteensä	90 000

Saksalaiselle seurakunnalle (Tyska församlingen i Finland) kuuluva osuus yhteisöveron tuotosta (165 000 euroa) maksettiin kirkon yhteisistä varoista ensimmäisen kerran vuonna 2005. Olaus Petri -seurakunnalle kuuluva osuus yhteisöveron tuotosta (35 000 euroa) maksettiin ensimmäisen kerran vuonna 2013. Vuonna 2016 yhteisövero-osuus poistui ja tilalle tuli valtion rahoitus, joka määräytyy euroa/kunnan jäsen perusteella.

Seurakunnille jaettava valtion rahoitus on tarkoitettu lähinnä hautaustoimen hoitoon. Saksalaisella seurakunnalla tai Olaus Petri -seurakunnalla ei ole omia hautausmaita. Vuoden 2016 talousarviossa todettiin, että seurakuntien avustus on jatkossa euroa/seurakunnan jäsen, jolloin saksalaisen seurakunnan osuus vuonna 2017 on 51 000 euroa (2640 jäsentä) ja Olaus Petrin 17 000 euroa (885 jäsentä). Vuonna 2016 avustukset olivat 108 000 euroa ja 26 000 euroa (siirtymäaika).

Sekalaiset avustukset

Jatkuvat

Kirkkotekstiilien konservointilaitos on Turun maakuntamuseon yhteydessä. Toimintaa tuetaan edelleen 17 000 eurolla.

Lakkautettujen seurakuntien keskusarkisto aiheuttaa vuosittain kuluja Mikkelin tuomiokirkko-seurakunnalle. Tuki on 3 500 euroa.

Suomen Piipliaseuralle on myönnetty pohjoissaamenkielisen Vanhan testamentin käännöstyöhön tukea vuodesta 1999 alkaen. Vuodelle 2017 esitetään edelleen 45 000 euroa käännöstyöhön ja koko Raamatun viimeistelyä varten. Hankkeen on ilmoitettu päättyvän vuonna 2018.

Määräaikaiset

Ylen ja kirkon virsitallenneprojekti 2014–2017. Yleisradio ja kirkko ovat yhdessä tuottaneet ns. kantanauhoja virsistä, jumalanpalvelusmusiikista sekä muusta kirkollisesta musiikista. Kantat nauhat helpottavat merkittävästi hartausohjelmien tuottamista ja kirkon virsien esillä oloa Ylen ohjelmistossa, koska niistä ei pääsääntöisesti koidu tekijänoikeuskuluja. Viimeksi kantanauhoja on tuotettu 2002–2006 projektissa, jossa osa vuonna 1986 valmistuneen kantanau-

han virsistä sai rinnakkaisen version ja lisäksi tallennettiin virsikirjan liiteosan lauluja. Kirkolliskokous varasi marraskuussa 2014 uudelle kaksivuotiselle virsitallenneprojektille erillisrahoituksen, vuoden 2015 osuus on 50 000 euroa ja vuoden 2016 osuus 92 000 euroa.

Virsitallenneprojekti on edennyt suunnitelmien mukaan ja vuoden 2016 loppuun menneessä noin 85 % suomenkielisestä ja 70 % ruotsinkielisestä materiaalista on nauhoitettu. Projektin loppuun saattamiseen tarvittaisiin vielä vuoden 2017 aikana 70 000 euroa seuraaviin projektiosiin: a) ne suomenkielisen virsikirjan liiteosan virret, joita ei ole tallennettu vuosina 2015–2016, b) evl.fi-palvelun sähköisen virsikirjan uusi toiminta-alusta sekä siihen liittyvät valmistelut työt, c) vuonna 2017 nauhoitetaan loput ruotsinkielisistä uusista virsistä (40 kappaletta) ja d) ruotsinkielinen verkkovirsikirja, valmistelut työt.

Karjala-tietokantasäätiön tutkimusrekisterin tallennustyön loppuunsaattaminen 2017–2019. Säätiön tarkoituksena on ollut edistää Neuvostoliitolle luovutetun Karjalan väestöä koskevan väestömateriaalin saamista tutkimusta palvelevaan käyttöön sekä edistää Karjalan väestöä koskevaa tutkimusta. Karjala-tietokantaan on tallennettu tietoja luovutetun Karjalan vuosien 1700–1950 kirkonkirjoista 1980 -luvun lopusta alkaen. Valmiin tietokannan kooksi on arvioitu 11,5 milj. henkilötietuetta ja vuoden 2016 lopun tilanteeksi on arvioitu 10,2 milj. tallennettua tietuetta. Tähän saakka tallennustyö on rahoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavulla sekä useiden eri tahojen, mm. karjalaissäätiöiden lahjoituksilla ja toteutettu työllisyys-hankkeena. Tämän toimintamallin jatkamiselle ei ole enää edellytyksiä.

On arvioitu, että tallennustyön loppuunsaattamisen kustannukset ovat 1,3 milj. euroa (1 euro/tietue). Nyt esitetään, että työn loppuunsaattamiseksi perustetaan kolmivuotinen erillishanke. Työn valmistuttua valmis tietokanta luovutetaan Kansallisarkistolle, joka vastaa jatkossa tietokannan käytettävyydestä. Tarkoitus on, että hankkeen rahoittamiseen osallistuisivat Mikkelin kaupunki (120 000 euroa), Suomen kulttuurirahasto (300 000 euroa), Karjalaisen kulttuurin edistämissäätiö (60 000 euroa), Karjalan kulttuurirahasto (100 000 euroa) ja opetus- ja kulttuuriministeriö (600 000 euroa). Kirkon keskusrahaston osuus olisi 120 000 euroa eli 40 000 euroa/v kolmen vuoden ajan.

Kertaluonteiset

Fokus ry hakee 35 000 euroa avustusta vuoden 2017 Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärryksen teemaviikon 2017 toteuttamiseen ja viikon vieton edelleen laajentamiseen vuonna 2018. Tarkoituksena on hakea tukea myös ministeriöiltä, yksityisiltä säätiöiltä ja muilta yhteistyökumppaneilta hankkeen kulujen kattamiseksi. Teemaviikon toimijaverkoston ja Fokus ry:n tavoitteena on luoda viikosta vuosittain toistuva ja näkyvä tapahtuma, joka antaa eväitä ja välineitä vuorovaikutukseen uskontojen ja myös katsomusten välillä. Tarkoituksena on vakiinnuttaa teemaviikko tulevien vuosien aikana maanlaajuisesti uskontojen ja katsomusten välistä vuorovaikutusta edistäväksi teemaviikoksi, jolloin tapaamisten, tiedotuksen ja ruohonjuuritason toiminnan avulla viedään viestiä rauhanomaisen rinnakkaiselon ja yhteistoiminnan puolesta. Kirkkohallitus puoltaa 35 000 euron avustusta.

Some-yhteistoimintahankkeet

Jatketaan yhteistyötä Nuori Kirkko ry:n kanssa lasten ja nuorten verkkopalveluiden kehittämisessä. Aiemmin tehty yhteistyötä Lasten Keskus ry:n ja PTK ry:n kanssa Lastenkirkko ja Jiipee-netti -verkkopalveluiden toteuttamisessa. Varaus tähän on 60 000 euroa. Avustukset on aikaisemmin maksettu toiminnallisen osaston budjetista.

Saamelaistyö

Rajaseututyöhön on varattu määrärahaa kirkolliskokouksen vuonna 1997 tekemän päätöksen mukaisesti. Inarin (saamelaispappi ja diakonissa), Muonion (saamelaispappi) ja Utsjoen (saamelaispappi) seurakunnille on suoritettu edelleen täysimääräinen korvaus palkkaus- ja muista kuluista, muiden seurakuntien osalta korvaus on päättynyt vuonna 2002. Vuonna 2005 uutena korvattavana menoeränä otettiin mukaan myös Utsjoen seurakunnan kirkkoherran palkkauskustannukset, jolloin Utsjoen seurakunta ei ole enää hakenut harkinnanvaraista avustusta.

Vuodesta 2008 alkaen tältä menokohdalta ryhdyttiin rahoittamaan Oulun tuomiokapituliin sijoitettavan saamelaistyön hiippakuntasihteerin palkkauskustannukset.

Vuodesta 2013 alkaen tältä menokohdalta maksettiin lisäksi Enontekiön saamelaispapin palkkauskustannukset, jolloin Enontekiön seurakunta ei ole enää hakenut harkinnanvaraista avustusta.

Vuosille 2015–2017 on lisäksi varattu 10 000 euron vuosittainen määräraha saamenkielisen lapsi- ja nuorisotyön kehittämiseen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnissa.

Diakonia-ammattikorkeakoulu valmistelee uutena asiana yhdessä Utsjoen, Inarin ja Enontekiön seurakuntien sekä Sami sosterin kanssa ”Nuorten ja perheiden osallisuus ja hyvinvointi saamelaisalueella” -hankehakemusta. Hankehakemus jätetään syksyn 2016 hankerahoitus-haussa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle. Mikäli hanke saa rahoituksen, sen avulla kehitetään seurakuntien välistä yhteistyötä, diakonista nuoriso- ja perhetyötä, vahvistetaan saamelaiskulttuuria sekä edistetään saamelaiskulttuurin ja suomalaisen kulttuurin välistä vuorovaikutusta ja paikallista yhteistyötä.

Hankkeen tavoitteena on saamelaisalueella asuvien nuorten ja heidän vanhempiensa hyvinvoinnin, osallisuuden, työkykyisyyden ja yhteisöllisyyden lisääminen. Hanke on kolmivuotinen. Kirkon keskusrahastolta haetaan hanketoiminnan tueksi 24 000 euron avustusta saamelaisalueen seurakunnille. Kirkkohallitus puoltaa avustusta; ehtona avustuksen maksamiselle on myönteinen hankerahoituspäätös Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Menokohdalle esitetään 494 000 euroa.

AVUSTUKSET	2016 ESITYS	2016 TA	2017 ESITYS	2017 TTS	2018 TTS	2 019 TTS
AVUSTUKSET SEURAKUNNILLE						
VALTIONKORVAUKSEN JAKO		107 000 000				
VEROTULOJEN TÄYDENNYS		1 200 000		1 200 000	1 200 000	1 200 000
PERINT. HARKINNANVARAISET TOI- MINTA-AV.		500 000		500 000	500 000	500 000
KIPA-TUKI PIENILLE SEURAKUNNILLE		280 000		280 000	280 000	280 000
PERINTEISET RAKENNUSAVUSTUKSET		1 000 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000
VALTION KORVAUKSESTA JAETTAVA AVUSTUS		5 000 000				
KOULUTUSAVUSTUKSET		190 000		190 000	190 000	190 000
DIGITOINTIAVUSTUKSET		60 000		60 000		
YHTEENSÄ		115 230 000		3 230 000	3 170 000	3 170 000
AVUSTUKSET YHDISTYKSILLE JA LAITOKSILLE						
JÄRKI -JÄRJESTÖT						
Kirkkopalvelut		110 000		110 000	110 000	110 000
Nuorten Keskus		58 000		58 000	58 000	58 000
Seurakuntien Lapsityön Keskus		68 000		58 000	58 000	58 000
Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus - PTK		50 000		50 000	50 000	50 000
Suomen Merimieskirkko		265 000		265 000	265 000	265 000
Församlingsförbundet		24 000		24 000	24 000	24 000
yhteensä		575 000		565 000	565 000	565 000
KOULUTTAVAT LAITOKSET						
Hgin yliopisto, teol. tdk, työelämäyhteyk- sien suunnittelija	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000	53 000
Hgin yliopisto, teol. tdk, kaupunkiteolo- gia, 2016-2020	85 000	85 000	85 000	85 000	85 000	85 000
Hgin yliopisto, teol. tdk, tutkimustiedon näkyvyyden edistäminen	25 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Itä-Suomen yliopisto, teol. osasto	1 000	1 000	4 000	4 000		
Diakonia-ammattikorkeakoulu		120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Centria ammattikorkeakoulu		8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Seurakuntaopisto		530 000	530 000	530 000	460 000	460 000
Lärkkulla-säätiö		40 000	40 000	75 000	40 000	40 000
Yrkeshögskolan Novia		12 000	14 000	14 000	14 000	14 000
yhteensä		869 000		909 000	800 000	800 000
SISAR-YHTEISÖT						
Kirkon ulkomaanapu		906 000	919 400	919 000	919 000	919 000
-"-, Tuki nuorisoverkoston kehittämiselle	90 000	85 000	90 000	85 000	85 000	85 000
Suomen ekumeeninen neuvosto		99 000	99 225	99 000	99 000	99 000
yhteensä		1 090 000		1 103 000	1 103 000	1 103 000
MUUT YHDISTYKSET JA LAITOKSET						
Pakolaisneuvonta ry	50 000	40 000	50 000	45 000	45 000	45 000

Muut järjestöavustukset	361 000	161 000	161 000	161 000
yhteensä	401 000	206 000	206 000	206 000

YHTEENSÄ	2 935 000	2 783 000	2 674 000	2 674 000
-----------------	------------------	------------------	------------------	------------------

MUUT AVUSTUKSET

Lapin turistityö	105 000	105 000	105 000	105 000
Työ Suomessa asuvien ulkom. parissa	224 000	158 000	158 000	158 000

SEKALAISET AVUSTUKSET

Jatkuvat

Kirkkotekstilien konservointi	17 000	17 000	17 000	17 000
Mikkelin srk-yhtymä, lakkautettujen srk:ien keskusarkisto	3 500	3 500	3 500	3 500
Suomen Pipliaseura/Pohjoissaamenkielinen VT -2018	45 000	45 000	45 000	

Määräaikaiset

Eurajoen ydinvoimalatyömaan työpaikkapappi 2006-16	20 000	10 000		
Virsien kantaneuhaprojekti Ylen kanssa		92 000	70 000	70 000
Karjalan tietokanta-säätiön yhteistyöhanke			40 000	40 000
			40 000	40 000

Kertaluonteinen

Suomen Pipliaseura/Inarinsaamen evankeliumikirja				
Suomen Pipliaseura/Apostolien teot		25 000		
Suomen Pipliaseura/Markuksen evankeliumin uusi käännös		80 000		
Näkövammaisten keskusliitto/pistevirsi-kirjojen lisäosat		9 000		
Focus		0	35 000	35 000
Yhteensä	20 000	281 500	210 500	105 500
				60 500

SOME-YHTEISTOIMINTAHANKKEET

Nuori Kirkko ry			60 000	60 000
Yhteensä			60 000	60 000

SAAMELAISTYÖ

Perusosa	460 000	460 000	460 000	460 000
Lapsi- ja nuorisotyön kehittäminen	10 000	10 000		
Nuorten ja perheiden osallisuus ja hyvinvointi saamelaisalueella		24 000	24 000	
Yhteensä	470 000	494 000	460 000	460 000

YHTEENSÄ	1 080 500	1 027 500	888 500	843 500
-----------------	------------------	------------------	----------------	----------------

YHTEENSÄ	119 245 500	7 040 500	6 732 500	6 687 500
-----------------	--------------------	------------------	------------------	------------------

Avustukset avustustlajeittain

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Avustukset	Toimintatuotot	-10 944,60				
Avustukset	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-944,60				
Avustukset	Muut toimintatuotot	-10 000,00				
Avustukset	Toimintakulut	9 692 220,91	119 245 500,00	7 040 500,00	6 732 500,00	6 687 500,00
Avustukset	Henkilöstökulut	35 633,00				
Avustukset	Palkat ja palkkiot	30 285,00				
Avustukset	Henkilösivukulut	5 348,00				
Avustukset	Palvelujen ostot	11 500,23				
Avustukset	Palvelun ostot - sisäiset	221 195,00				
Avustukset	Annetut avustukset	9 423 892,68	119 245 500,00	7 040 500,00	6 732 500,00	6 687 500,00
Avustukset	TOIMINTAKATE	9 681 276,31	119 245 500,00	7 040 500,00	6 732 500,00	6 687 500,00
Avustukset seurakunn	Toimintakulut	5 467 732,85	115 230 000,00	3 230 000,00	3 170 000,00	3 170 000,00
Avustukset seurakunn	Palvelun ostot - sisäiset	120 395,00				
Avustukset seurakunn	Annetut avustukset	5 347 337,85	115 230 000,00	3 230 000,00	3 170 000,00	3 170 000,00
Avustukset seurakunn	TOIMINTAKATE	5 467 732,85	115 230 000,00	3 230 000,00	3 170 000,00	3 170 000,00
Avustukset yhdistyks	Toimintakulut	3 233 750,00	2 935 000,00	2 783 000,00	2 674 000,00	2 674 000,00
Avustukset yhdistyks	Annetut avustukset	3 233 750,00	2 935 000,00	2 783 000,00	2 674 000,00	2 674 000,00
Avustukset yhdistyks	TOIMINTAKATE	3 233 750,00	2 935 000,00	2 783 000,00	2 674 000,00	2 674 000,00
Muut avustukset	Toimintatuotot	-10 000,00				
Muut avustukset	Muut toimintatuotot	-10 000,00				
Muut avustukset	Toimintakulut	986 738,06	1 080 500,00	1 027 500,00	888 500,00	843 500,00
Muut avustukset	Henkilöstökulut	35 633,00				
Muut avustukset	Palkat ja palkkiot	30 285,00				
Muut avustukset	Henkilösivukulut	5 348,00				
Muut avustukset	Palvelujen ostot	11 500,23				
Muut avustukset	Palvelun ostot - sisäiset	100 800,00				
Muut avustukset	Annetut avustukset	838 804,83	1 080 500,00	1 027 500,00	888 500,00	843 500,00
Muut avustukset	TOIMINTAKATE	976 738,06	1 080 500,00	1 027 500,00	888 500,00	0,00

Valtion rahoitus

Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (rahoituslaki) tuli voimaan vuoden 2016 alussa. Rahoituslain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan jatkossa valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella ja samalla luovutaan seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Korvattavia yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpito tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion rahoituksen suuruus oli 114 milj. euroa vuonna 2016, tämän lisäksi seurakuntien verotuskustannuksia alennettiin noin 6 milj. eurolla.

Rahoituslakiin on kirjattu, että valtion rahoituksen tasoa korotetaan vuosittain kuluttajahintaindeksin mukaisesti. Korotuksen oletetaan olevan 500 000 euroa vuodessa suunnitelmakauden ajan.

Kirkolliskokouksen toukokuussa 2015 tekemän päätöksen mukaisesti korvaus jaetaan vuonna 2017 seuraavasti:

1. Kirkon keskusrahasto saa kuukausittain valtiolta rahoitusta 114,5 milj. euroa.
2. Kirkon keskusrahasto jakaa automaattisesti kuukausittain rahoitusta seurakunnille 107,5 milj. euroa. Jako tapahtuu kunnan väkiluvun mukaan siten, että vuoden 2017 rahat jaetaan viimeisen vahvistetun väkilukutiedon eli tilanteen 31.12.2015 perusteella. Tilastokeskuksen mukaan Suomen virallinen väkiluku oli vuoden 2015 lopussa 5 487 308 henkilöä. Valtionrahoituksen jako-osuus on siten 19,59 euroa/kunnan jäsen.
3. Rahoituksesta 2 milj. euroa jää jakamatta ja tämä osuus käytetään Kirjuri-jäsentietojärjestelmän ylläpito- ja kehitystyöhön.
4. Rahoituksesta 5 milj. euroa käytetään kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitoon. Kirkkohallituksen täysistunto myöntää hakemuksesta avustuksia tähän tarkoitukseen. Jatkossa on kaksi rakennusavustuslinjaa: kirkon keskusrahaston perinteinen rakennusavustus (0,5 - 1,0 milj.euroa/v) ja valtion korvauksella rahoitettava kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston kunnossapitoavustus (5,0 milj. euroa/v). Muutamana ensimmäisenä vuotena (2016 - 2018) tarkoituksena on rahoittaa valtion rahoitusosuudesta yhteisen kiinteistörekisterin laajentaminen (korkeintaan 0,5 milj. euroa/v) kaikkiin seurakuntatalouksiin. Tämän rekisterin olemassa olo on ehdoton edellytys valtion rahoituksen oikeudenmukaiselle jakamiselle.

Talousarvio

		TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Valtion rahoitus	Toimintatuotot	-114 532 500,00	-115 032 500,00	-115 532 500,00
Valtion rahoitus	Korvaukset	-114 500 000,00	-115 000 000,00	-115 500 000,00
Valtion rahoitus	Muut toimintatuotot	-32 500,00	-32 500,00	-32 500,00
Valtion rahoitus	Toimintakulut	114 532 500,00	115 032 500,00	115 532 500,00
Valtion rahoitus	Henkilöstökulut	400 900,00	400 900,00	400 900,00
Valtion rahoitus	Palkat ja palkkiot	300 000,00	300 000,00	300 000,00
Valtion rahoitus	Henkilösivukulut	100 900,00	100 900,00	100 900,00
Valtion rahoitus	Palvelujen ostot	1 629 600,00	1 629 600,00	1 629 600,00
Valtion rahoitus	Aineet ja tarvikkeet	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Valtion rahoitus	Ostot tilikauden aikana	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Valtion rahoitus	Annetut avustukset	112 500 000,00	113 000 000,00	113 500 000,00
Valtion rahoitus	TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00
Valtion rah.tuloina	Toimintatuotot	-114 500 000,00	-115 000 000,00	-115 500 000,00
Valtion rah.tuloina	Korvaukset	-114 500 000,00	-115 000 000,00	-115 500 000,00
Valtion rah.tuloina	TOIMINTAKATE	-114 500 000,00	-115 000 000,00	-115 500 000,00
Rahoituks. jakami- nen	Toimintakulut	107 500 000,00	108 000 000,00	108 500 000,00
Rahoituks. jakami- nen	Annetut avustukset	107 500 000,00	108 000 000,00	108 500 000,00
Rahoituks. jakami- nen	TOIMINTAKATE	107 500 000,00	108 000 000,00	108 500 000,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	Toimintatuotot	-32 500,00	-32 500,00	-32 500,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	Muut toimintatuotot	-32 500,00	-32 500,00	-32 500,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	Toimintakulut	2 032 500,00	2 032 500,00	2 032 500,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	Henkilöstökulut	400 900,00	400 900,00	400 900,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	Palkat ja palkkiot	300 000,00	300 000,00	300 000,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	Henkilösivukulut	100 900,00	100 900,00	100 900,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	Palvelujen ostot	1 629 600,00	1 629 600,00	1 629 600,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	Aineet ja tarvikkeet	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	Ostot tilikauden aikana	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Kirjuri-jäsentietojärj.	TOIMINTAKATE	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
Kult.historial.kohteet	Toimintakulut	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00
Kult.historial.kohteet	Annetut avustukset	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00
Kult.historial.kohteet	TOIMINTAKATE	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00

Omakatteiset rahastot

Talousarvio

		Edellinen TP 2015	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Omakatteiset rahastot	Toimintatuotot	-1 968 683,75	-1 881 970,00	-1 881 970,00	-1 881 970,00
Omakatteiset rahastot	Vuokratuotot	-126 596,62	-132 000,00	-132 000,00	-132 000,00
Omakatteiset rahastot	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-850 237,36	-749 200,00	-749 200,00	-749 200,00
Omakatteiset rahastot	Tuet ja avustukset	-318 411,94	-300 000,00	-300 000,00	-300 000,00
Omakatteiset rahastot	Sijoitustuotot	-661 875,71	-700 770,00	-700 770,00	-700 770,00
Omakatteiset rahastot	Muut toimintatuotot	-11 562,12			
Omakatteiset rahastot	Toimintakulut	2 125 253,23	1 883 990,00	1 883 990,00	1 883 990,00
Omakatteiset rahastot	Henkilöstökulut	25 246,35	39 600,00	39 600,00	39 600,00
Omakatteiset rahastot	Palkat ja palkkiot	24 919,62	30 000,00	30 000,00	30 000,00
Omakatteiset rahastot	Henkilösivukulut	326,73	9 600,00	9 600,00	9 600,00
Omakatteiset rahastot	Palvelujen ostot	84 444,49	20 970,00	20 970,00	20 970,00
Omakatteiset rahastot	Palvelun ostot - sisäiset	1 000,00			
Omakatteiset rahastot	Vuokrakulut	60 918,01	65 420,00	65 420,00	65 420,00
Omakatteiset rahastot	Aineet ja tarvikkeet	8 368,31	7 000,00	7 000,00	7 000,00
Omakatteiset rahastot	Ostot tilikauden aikana	8 368,31	7 000,00	7 000,00	7 000,00
Omakatteiset rahastot	Annetut avustukset	1 945 252,44	1 751 000,00	1 751 000,00	1 751 000,00
Omakatteiset rahastot	Muut toimintakulut	23,63			
Omakatteiset rahastot	Siirto omakatteiseen rahastoon	26 121,37			
Omakatteiset rahasto	TOIMINTAKATE	182 690,85	2 020,00	2 020,00	2 020,00
Diakoniarahasto	Toimintatuotot	-1 178 985,55	-1 143 600,00	-1 143 600,00	-1 143 600,00
Diakoniarahasto	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-757 713,34	-749 600,00	-749 600,00	-749 600,00
Diakoniarahasto	Tuet ja avustukset	-318 411,94	-300 000,00	-300 000,00	-300 000,00
Diakoniarahasto	Sijoitustuotot	-102 860,27	-94 000,00	-94 000,00	-94 000,00
Diakoniarahasto	Toimintakulut	1 155 038,00	1 589 715,00	1 589 715,00	1 589 715,00
Diakoniarahasto	Henkilöstökulut		39 600,00	39 600,00	39 600,00
Diakoniarahasto	Palkat ja palkkiot		30 000,00	30 000,00	30 000,00
Diakoniarahasto	Henkilösivukulut		9 600,00	9 600,00	9 600,00
Diakoniarahasto	Palvelujen ostot	112,90	115,00	115,00	115,00
Diakoniarahasto	Annetut avustukset	1 154 925,10	1 550 000,00	1 550 000,00	1 550 000,00
Diakoniarahasto	TOIMINTAKATE	-23 947,55	446 115,00	446 115,00	446 115,00
Kv. ja ekumeeninen r	Toimintatuotot	-365 130,67	-438 130,00	-438 130,00	-438 130,00
Kv. ja ekumeeninen r	Sijoitustuotot	-365 130,67	-438 130,00	-438 130,00	-438 130,00
Kv. ja ekumeeninen r	Toimintakulut	733 215,02	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Kv. ja ekumeeninen r	Annetut avustukset	733 215,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Kv. ja ekumeeninen r	Muut toimintakulut	0,02			

Kv. ja ekumeeninen r	TOIMINTAKATE	368 084,35	-238 130,00	-238 130,00	-238 130,00
Turun arkkihp:n tk	Toimintatuotot	-53 622,57	-49 000,00	-49 000,00	-49 000,00
Turun arkkihp:n tk	Vuokratuotot	-45 443,25	-45 500,00	-45 500,00	-45 500,00
Turun arkkihp:n tk	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	391,08	400,00	400,00	400,00
Turun arkkihp:n tk	Sijoitustuotot	-8 570,40	-3 900,00	-3 900,00	-3 900,00
Turun arkkihp:n tk	Toimintakulut	61 633,64	30 800,00	30 800,00	30 800,00
Turun arkkihp:n tk	Palvelujen ostot	38 458,35	6 300,00	6 300,00	6 300,00
Turun arkkihp:n tk	Vuokrakulut	23 160,27	24 500,00	24 500,00	24 500,00
Turun arkkihp:n tk	Aineet ja tarvikkeet	15,01			
Turun arkkihp:n tk	Ostot tilikauden aikana	15,01			
Turun arkkihp:n tk	Muut toimintakulut	0,01			
Turun arkkihp:n tk	TOIMINTAKATE	8 011,07	-18 200,00	-18 200,00	-18 200,00
Tampereen hp:n tk r	Toimintatuotot	-38 088,22	-56 000,00	-56 000,00	-56 000,00
Tampereen hp:n tk r	Sijoitustuotot	-38 088,22	-56 000,00	-56 000,00	-56 000,00
Tampereen hp:n tk r	Toimintakulut	24 080,43	150,00	150,00	150,00
Tampereen hp:n tk r	Henkilöstökulut	23 938,62			
Tampereen hp:n tk r	Palkat ja palkkiot	23 938,62			
Tampereen hp:n tk r	Palvelujen ostot	141,81	150,00	150,00	150,00
Tampereen hp:n tk r	TOIMINTAKATE	-14 007,79	-55 850,00	-55 850,00	-55 850,00
Oulun hp:n tk rahas	Toimintatuotot	-2 863,36	-2 800,00	-2 800,00	-2 800,00
Oulun hp:n tk rahas	Sijoitustuotot	-2 863,36	-2 800,00	-2 800,00	-2 800,00
Oulun hp:n tk rahas	Toimintakulut	131,80	135,00	135,00	135,00
Oulun hp:n tk rahas	Palvelujen ostot	131,80	135,00	135,00	135,00
Oulun hp:n tk rahas	TOIMINTAKATE	-2 731,56	-2 665,00	-2 665,00	-2 665,00
Mikkelin hp:n tk ra	Toimintatuotot	-83 414,76	-16 900,00	-16 900,00	-16 900,00
Mikkelin hp:n tk ra	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-66 639,71			
Mikkelin hp:n tk ra	Sijoitustuotot	-16 775,05	-16 900,00	-16 900,00	-16 900,00
Mikkelin hp:n tk ra	Toimintakulut	23 624,78	1 400,00	1 400,00	1 400,00
Mikkelin hp:n tk ra	Henkilöstökulut	1 307,73			
Mikkelin hp:n tk ra	Palkat ja palkkiot	981,00			
Mikkelin hp:n tk ra	Henkilösivukulut	326,73			
Mikkelin hp:n tk ra	Palvelujen ostot	1 483,05	1 400,00	1 400,00	1 400,00
Mikkelin hp:n tk ra	Aineet ja tarvikkeet	81,00			
Mikkelin hp:n tk ra	Ostot tilikauden aikana	81,00			
Mikkelin hp:n tk ra	Annetut avustukset	20 753,00			
Mikkelin hp:n tk ra	TOIMINTAKATE	-59 789,98	-15 500,00	-15 500,00	-15 500,00
Porvoon hp:n tk rah	Toimintatuotot	-48 723,39	-42 900,00	-42 900,00	-42 900,00
Porvoon hp:n tk rah	Vuokratuotot	-5 938,80	-6 000,00	-6 000,00	-6 000,00
Porvoon hp:n tk rah	Sijoitustuotot	-31 243,47	-36 900,00	-36 900,00	-36 900,00
Porvoon hp:n tk rah	Muut toimintatuotot	-11 541,12			
Porvoon hp:n tk rah	Toimintakulut	4 365,92	3 420,00	3 420,00	3 420,00
Porvoon hp:n tk rah	Palvelujen ostot	355,51			

Porvoon hpk:n tk rah	Vuokrakulut	3 410,40	3 420,00	3 420,00	3 420,00
Porvoon hpk:n tk rah	Aineet ja tarvikkeet	40,00			
Porvoon hpk:n tk rah	Ostot tilikauden aikana	40,00			
Porvoon hpk:n tk rah	Annetut avustukset	560,00			
Porvoon hpk:n tk rah	Muut toimintakulut	0,01			
Porvoon hpk:n tk rah	TOIMINTAKATE	-44 357,47	-39 480,00	-39 480,00	-39 480,00
Kuopion hpk:n tk rah	Toimintatuotot	-63 710,69	-8 500,00	-8 500,00	-8 500,00
Kuopion hpk:n tk rah	Sijoitustuotot	-63 710,69	-8 500,00	-8 500,00	-8 500,00
Kuopion hpk:n tk rah	Toimintakulut	31 318,56	1 800,00	1 800,00	1 800,00
Kuopion hpk:n tk rah	Palvelujen ostot	1 119,22	300,00	300,00	300,00
Kuopion hpk:n tk rah	Aineet ja tarvikkeet		500,00	500,00	500,00
Kuopion hpk:n tk rah	Ostot tilikauden aikana		500,00	500,00	500,00
Kuopion hpk:n tk rah	Annetut avustukset	30 199,34	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Kuopion hpk:n tk rah	Siirto omakatteiseen rahastoon	26 121,37			
Kuopion hpk:n tk rah	TOIMINTAKATE	-6 270,76	-6 700,00	-6 700,00	-6 700,00
Lapuan hpk:n tk raha	Toimintatuotot	-29 197,64	-31 540,00	-31 540,00	-31 540,00
Lapuan hpk:n tk raha	Sijoitustuotot	-29 176,64	-31 540,00	-31 540,00	-31 540,00
Lapuan hpk:n tk raha	Muut toimintatuotot	-21,00			
Lapuan hpk:n tk raha	Toimintakulut	6 669,90	70,00	70,00	70,00
Lapuan hpk:n tk raha	Palvelujen ostot	69,90	70,00	70,00	70,00
Lapuan hpk:n tk raha	Palvelun ostot - sisäiset	1 000,00			
Lapuan hpk:n tk raha	Annetut avustukset	5 600,00			
Lapuan hpk:n tk raha	TOIMINTAKATE	-22 527,74	-31 470,00	-31 470,00	-31 470,00
Helsingin hpk:n tk r	Toimintatuotot	-61 316,23	-48 600,00	-48 600,00	-48 600,00
Helsingin hpk:n tk r	Vuokratuotot	-31 583,90	-36 500,00	-36 500,00	-36 500,00
Helsingin hpk:n tk r	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-26 275,39			
Helsingin hpk:n tk r	Sijoitustuotot	-3 456,94	-12 100,00	-12 100,00	-12 100,00
Helsingin hpk:n tk r	Toimintakulut	18 924,62	12 500,00	12 500,00	12 500,00
Helsingin hpk:n tk r	Palvelujen ostot	8 213,24	500,00	500,00	500,00
Helsingin hpk:n tk r	Vuokrakulut	10 711,38	12 000,00	12 000,00	12 000,00
Helsingin hpk:n tk r	TOIMINTAKATE	-42 391,61	-36 100,00	-36 100,00	-36 100,00
Espoon hpk:n tk raha	Toimintatuotot	-43 630,67	-44 000,00	-44 000,00	-44 000,00
Espoon hpk:n tk raha	Vuokratuotot	-43 630,67	-44 000,00	-44 000,00	-44 000,00
Espoon hpk:n tk raha	Toimintakulut	66 250,56	44 000,00	44 000,00	44 000,00
Espoon hpk:n tk raha	Palvelujen ostot	34 358,71	12 000,00	12 000,00	12 000,00
Espoon hpk:n tk raha	Vuokrakulut	23 635,96	25 500,00	25 500,00	25 500,00
Espoon hpk:n tk raha	Aineet ja tarvikkeet	8 232,30	6 500,00	6 500,00	6 500,00
Espoon hpk:n tk raha	Ostot tilikauden aikana	8 232,30	6 500,00	6 500,00	6 500,00
Espoon hpk:n tk raha	Muut toimintakulut	23,59			
Espoon hpk:n tk raha	TOIMINTAKATE	22 619,89	0,00	0,00	0,00

Kirkon palvelukeskus

* Kirkon palvelukeskuksen talousarvio 2017 ja toimintasuunnitelma 2017-2019 on hyväksytty Kirkon palvelukeskuksen johtokunnan kokouksessa 30.8.2016.

Suunnittelun lähtökohdat

Kirkon palvelukeskuksen talousarvio 2017 ja toimintasuunnitelma 2017–2019

Kipan tehtävänä on tuottaa taloushallinnon palveluja seurakunnille, seurakuntayhtymille, tuomiokapituleille ja kirkon keskusrahastolle.

Johdanto

Toimintakautensa aloittava johtokunta laatii 2017 aikana uuden strategian vuoteen 2019. Kirkon palvelukeskuksen nykyinen strategia on voimassa 2017.

Palvelukeskusmallin tavoitteena on edelleen yhtenäistää toimintatapoja ja -malleja, parantaa laatua, lisätä toimintavarmuutta prosesseihin, minimoida mahdollisia henkilöstöön liittyviä riskejä, parantaa tuottavuutta ja varmistaa kustannussäästöjä. Palvelukeskusmallilla tavoitellaan monenlaisia hyötyjä asiakkaille. Yhtenäistämällä ja keskittämällä taloushallintoa tukevia tietojärjestelmiä varmistetaan kustannustehokkuus sekä poistetaan mm. kehitystyön päällekkäisyyksiä. Kipa seuraa aktiivisesti toimintaympäristön kehitystä mitä mahdollisia hyödyntämisvaihtoehtoja digitalisaatio antaa prosessien ja järjestelmien kehitykseen. Automaation ja robotiikan maksimaalista käyttämistä rutiinitehtävissä tullaan hyödyntämään ja vapautuva resurssi voidaan kohdistaa lisäarvoa tuottaviin palveluihin. Asiakkaiden kanssa kehitetään prosesseja (Kipa - asiakas) niin, että palvelukeskusmallista tavoitellut kustannussäästöt asiakkaille saavutetaan. Siirtymäkauden jälkeen on myös tärkeää osoittaa Kipan kilpailukyky muihin vastaaviin toimijoihin osallistumalla palvelukeskusten väliseen benchmarkkaukseen. Vuoden 2017 alusta tuotetaan asiakkaiden tilitarkastajien käyttöön ISAE 3402 2 tyyppin varmennusraportti.

Suunnittelukauden aikana tehdään analyysit ja laskelmat asiakkaiden palvelukeskusmallista saaduista laadullisista hyödyistä ja realisoituneista kustannushyödyistä. Yleinen talouden kiristyminen on tuonut Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) asiakkaille odotuksia saada nopeasti kustannussäästöjä. Kun seurakuntataloudet ostavat taloushallinnon palveluja palvelukeskukselta, alkuvaiheessa muutoksesta aiheutuu lisäkustannuksia niin asiakkaan kuin palvelukeskuksenkin puolelle. Hyötyjen realisoituminen palvelukeskusmallista edellyttää asiakkailta uuden toimintamallin mukaista toimintatapaa, prosessien ja osaamisen kehittämistä sekä uuden toiminnan vakiinnuttamista.

Työntutkimuksen projektit ja projektituki jatkuu 2017. Asiakkaiden taloushallinnon prosessien kehittämistä on tuettu Kirkkohallituksen rahoittamalla projektituella ja työn tutkimuksella. Työntutkimuksella ja projektituella on saatu kehittämiskohteita ja työkaluja prosessien kehittämiseen.

Johtokunta perustaa vuoden 2017 alusta asiakkaista koostuvan seurantaryhmän ja määrittelee sen tehtävät. Siirtymäkaudella on toiminut useita asiakkaista koostuvia työryhmiä, joiden tavoitteena on ollut muuan muassa tuoda asiakkaiden tarpeita ja näkökulmia kehittämiseen; parhaiden käytäntöjen jakaminen, prosessien kehittäminen, tietojärjestelmien automatisoinnin edistäminen ja käytettävyyden parantaminen.

Henkilöstö

Suunnittelukauden aikana Kipan toiminta tulee vakiintumaan. Jos Kipan tarjoamat palvelut tuotetaan nykyisellä palvelukonseptilla henkilöstön rekrytoinnit tulevat olemaan pääosin korvaavia rekrytointeja. Henkilöstön työhyvinvoinnilla on keskeinen merkitys asiakaspalvelun laatuun ja tuottavuuden kehittämiseen. Kipalle asetetut tuottavuuden kehittämisen tavoitteet edellyttävät työhyvinvointiin panostamista. Kipan keskeisiä työhyvinvoinnin lisäämisen keinoja ja kehittämiskohteita ovat:

- Toiminnan arvot ja niiden toimivuus
- Työyhteisön toimivuuden varmistaminen hyvällä johtamisella, esimiestyöllä, tiimityöllä ja pelisäännöillä
- Henkilöstölle määritellyt selkeät vastuut ja tehtäväkuvaukset
- Johtamiseen, esimiestyöhön ja palvelujen tuottamiseen tarvittavat osaamiset; koulutuksesta ja kehittämisestä huolehtiminen
- Töiden tasaisesta jakautumisesta ja perehdyttämisestä huolehtiminen.
- Ratkaisukeskeinen lähestymistapa ja itsensä johtamistaitojen valmentaminen koko henkilöstölle.
- Työympäristön toimivuudesta ja ergonomiasta huolehtiminen.
- Tehdään yhteistyötä työterveyden kanssa ja eri työhyvinvointia edistävien kumppaneiden kanssa.
- Työturvallisuutta, työhyvinvointia ja työkykyä seurataan, mitataan ja arvioidaan säännöllisesti.

Prosessityön laatua parannetaan minimoimalla manuaalisia työvaiheita ja standardisoimalla prosessityötä sekä virheitä karsitaan systemaattisella seurannalla. Osaamisen johtaminen tulee osaksi kehityskeskusteluprosessia. Osaamisen kehittämisessä käytetään ammatillisen koulutuksen rinnalla monia eri keinoja kuten perehdyttämistä ja tiimityötä.

Henkilöstön tilaa arvioidaan Kipassa vuosittain tehtävillä erilaisilla henkilöstökyselyillä. Tulosten perusteella asetetaan kehittämiskohteita ja tavoitteita seuraavalle vuodelle.

Henkilöstökyselyjen toteutuminen vuosina 2013 ja 2014 sekä tavoitteet vuosille 2015–2016:

Kokonaisarvio	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Tavoite 2017
Arvojen toimivuus	3,9	4,0	3,9	4,1	3,9
Johtaminen	3,5	3,6	3,6	3,7	3,6
Esimiestyö	3,5	3,5	3,5	3,7	3,5
Tiimityön toimivuus	4,0	4,0	3,9	4,2	3,9

Arviointiasteikko 1-5: 1= erittäin huono, 5 = erittäin hyvä.

Kipan omassa toiminnassa hyödynnetään Kipan järjestelmien mahdollistamat tuottavuutta ja tehokkuutta edistävät toiminnot: automatisoidaan Kipan talous- ja tuoteseurantaa, suoritelaskentaa, mittaamista ja asiakaslaskutusta. Henkilöstöhallinnon eri sähköisten järjestelmien hyötykäyttöä jatketaan suunnitellusti.

Kipan henkilöstösuunnitelma 2015–2019:

	Toteuma 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Henkilömäärä	132	139	130	128	126
HTV	132	136	130	128	126

Kipan tulostulokset

Otetaan vastaan viimeiset asiakkaat niin, että vuoden 1.1.2017 alusta kaikki seurakuntataloudet ovat Kipan asiakkaina. Vuoden 2017 aikana tehdään vielä viimeisten asiakkaiden siirtymiseen liittyviä tehtäviä ja annetaan erityistukea asiakkuuden alkuvaiheessa. Vuoden 2017 aikana puretaan asiakkaiden vastaanottoprojekti. Vasta vuosi 2018 on ensimmäinen Kipan ns. normaali toimintavuosi. Kipan strategia päivitetään vuoden 2017 aikana.

TULOSKORTTI 2017			
Kirkon palvelukeskus, Kipa			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Asiakkuuden hoitomalli on luotu.	Pilotoimme asiakkuuden hoitomallin ja kehitämme sitä asiakaspalautteen pohjalta.	Uusi asiakkuuden hoitomalli on otettavissa käyttöön kaikille asiakkaille.
	Sisäiset kontrollit toimivat.	Tuotamme ISAE 2-typin varmennusraportin asiakkaiden tilintarkastajien käyttöön.	Raportti on käytössä.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Taloushallinnon toimintatavat tehostuvat seurakuntatalouksissa.	Toteutamme Kipan järjestelmien parannettujen ja uusien toiminnallisuuden käyttöönotot suunnitellusti vaiheittain.	Käyttöönotot ovat toteutuneet.
		Teemme nettikoulutuskokeilun, jossa Kipa kouluttaa seurakuntien työntekijät Kipan järjestelmien käyttöön ja luomme kokeilun pohjalta koulutusmallin.	Koulutuskokeilu on toteutettu, Kipassa on käyttöönotettavissa koulutusmalli.
		Olemme vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa ja tiedotamme ajankohtaisista asioista.	Erilaiset asiakasyhteydenotot, nettikokoukset, palvelupalaverit, uutiskirjeiden säännöllinen julkaiseminen ja tiedottaminen Kipan Akkunassa.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kipan tarjoamia taloushallinnon palveluja parannetaan.	Perustamme asiakkaista koostuvan seurantatyöryhmän.	Seurantatyöryhmä on perustettu, tavoitteet asetettu ja työryhmän työ aloitettu.
KKH-strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Kohtaaminen koskettaa:</i> Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Asiakkaiden antama palaute ohjaa palvelujen kehittämistä ja parantamista.	Keräämme palautetta eri keinoin: asiakkaiden palvelupyynnöt, asiakastyytyväisyyskysely, palvelupalaverit, Kumppanuus-tapahtuma.	Palautteet on kerätty ja analysoitu hyödynnettäviksi palvelun parantamisessa.

Strategia on keskeinen Kipan johtamisen työkalu. Kipan ensimmäinen strategia vuosille 2012-2017 hyväksyttiin johtokunnassa elokuussa 2012. Strategian tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan johtokunnalle kaksi kertaa vuodessa. Strategiassa on määritelty Kipan strategiset päämäärät, kriittiset menestystekijät ja tavoitteet. Kipalle laaditaan myös Kirkkohallituksen mallin mukainen tulokortti.

Strategiset päämäärät 2012 - 2017

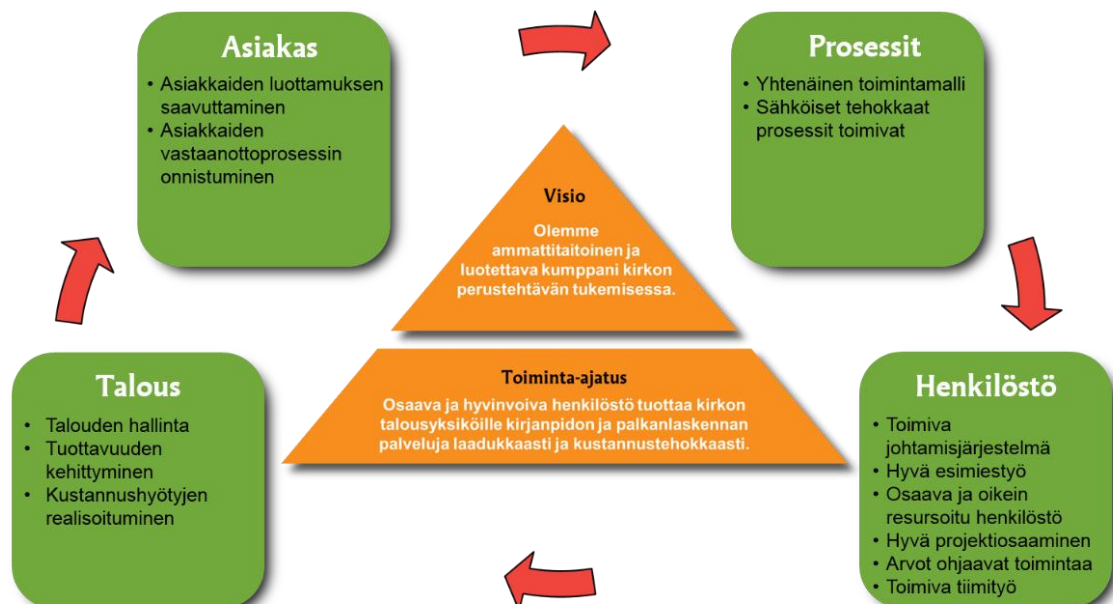
Seuraamme aktiivisesti toimintaympäristön muutoksia ja reagoimme joustavasti asiakkaiden tarpeisiin.

Tuemme asiakasta asiakkaan prosessien kehittämisessä mm. jakamalla parhaita käytäntöjä. Huolehdimme toiminnan läpinäkyvyydestä niin, että luottamus ja kumppanuus asiakkaiden kanssa syntyy ja syvenee.

Kehitämme palvelukeskuksen prosesseja niin, että prosessien yhtenäisyys, toimintavarmuus ja hinta-laatusuhde ovat tasolla, joka takaa asiakastyytyväisyyden sekä mahdollistaa asiak-
kaille taloudellisia hyötyjä.

Huolehdimme palvelukeskuksen henkilöstön osaamisesta ja työhyvinvoinnista.

Kriittiset menestystekijät, visio ja toiminta-ajatus:

Kipan toiminnan arvojen määrittelyn lähtökohtana ovat olleet Kirkkohallituksen arvot. Kipan arvot ohjaavat Kipan toimintaa ja arvojen toimivuutta mitataan vuosittain asiakkaille ja Kipan henkilöstölle suunnatuilla kyselyillä.

Arvojen toimivuus kyselyn tulokset ja tavoitteet:

Kokonaisarvio	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Tavoite 2017
Asiakkaat	2,9	3,1	3,3	3,2	3,4
Kipan henkilöstö	3,9	4,0	4,2	4,1	4,1

Kipan arvot:

Avoimuus

Kuuntelemme asiakkaitamme. Käymme vuoropuhelua ja jaamme tietoa avoimesti. Teemme yhteistyötä rakentavalla ja positiivisella asenteella.

Kumppanuus

Kehitämme palvelujamme yhdessä asiakkaittemme kanssa asiakkaittemme hyväksi. Haemme ratkaisuja yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Palvelemme asiakkaitamme ystävällisesti ja palvelualttiisti.

Luottamus

Tuntemme toisemme ja otamme vastaan palautetta palvelujemme kehittämiseksi. Arvostamme asiakkaitamme ja otamme vastuun palvelujemme laadusta.

Työhyvinvointi

Palvelemme ilolla asiakkaitamme. Varmistamme johtamisella ja tiimityöllä avoimen ja kannustavan ilmapiirin.

Inhimillisyys

Arvostamme ja kunnioitamme toisiamme. Iloitsemme onnistumisistamme. Kohtelemme toisiamme tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti.

Osaaminen

Kehitämme osaamistamme asiakkaittemme hyödyksi. Jaamme hyviä käytäntöjä keskenämme. Kehitämme ammattitaitoamme ja asiakastuntemustamme.

Taloudelliset lähtökohdat

Kipan tuloarvio on laskettu palvelutuotannossa olevien asiakkaiden toteutuneiden suoritemäärien mukaan ja tulevien uusien asiakkaiden suoritelmääräarvioiden mukaan. Kipan tulojen ja menojen kehityksessä alkavat näkymään koko prosessin, asiakas-Kipa kehittämistoimenpiteiden vaikutukset kuten toimintatapojen muutokset, prosessien virtaviivaistaminen ja automatisointi. Kipa on siirtynyt jo yli 2/3 asiakkaita; tällä hetkellä näyttäisi siltä, että toteutuneet suoritelmäärät tulevat olemaan alkuperäistä tavoitetilan arviota pienemmät. Kun toiminta siirtymäkauden jälkeen alkaa normalisoitumaan ja osaaminen kasvaa ja asiakas-Kipa rajapinta toimii sovitulla tavalla, Kipan tuottavuuden arvioidaan edelleen nousevan ja jopa joiden prosessien kohdalla tuottavuustavoitteet ylitetään.

Täysistunto päätti syksyllä 2011 seurakuntatalouksien Kipan asiakkaaksi siirtymisen aikataulun. Ensimmäiset Kipan talouslaskelmat siirtymäkaudelle laskettiin täysistunnon päättämän aikataulun mukaisesti. Kirkolliskokous hyväksyi vuonna 2012 Kipan palvelumaksujen perusteet. Kipan palvelujen hinnoittelu tehtiin näiden vahvistettujen perusteiden mukaisesti oma-

kustannushinnoitteluna tavoitetilan 2017 mukaisesti niin, että yksikköhinnat ovat samat kaikille asiakkaille. Asiakas maksaa saamansa palvelut omien suoritemääriensä mukaisesti. Hinnoittelussa on huomioitu kirkolliskokouksen toukokuussa vuonna 2012 hyväksymä Kirkon keskusrahaston myöntämä tietojärjestelmien 6,2 miljoonan euron investointiavustus.

Siirtymäkauden aikana Kipan taloutta on tasapainotettu mm. toimipisteiden vähentämisellä, tilojen tehokäytöllä, järjeistämällä tietojärjestelmien lisenssisopimuksia sekä toteuttamalla kehittämistoimenpiteitä ja automatisointeja, joilla voidaan nostaa tuottavuutta niin Kipan kuin asiakkaan puolella.

Tunnusluvut

Kipan suoritteet (lukumäärät vuoden lopussa)								
	Tot 2012	Tot 2013	Tot 2014	Tot 2015	E2016	TA2017	Ts2018	Ts2019
Seurakuntataloudet (määrä)	10	46	80	151	188	282	282	282
Ostolaskuja (kpl)	11 380	74 183	165 311	338 530	420 000	590 000	580 000	570 000
Myyntilaskuja (kpl)	2 159	30 935	83 316	133 178	150 000	210 000	205 000	200 000
Myyntireskontra (kpl)	2 177	29 445	113 183	265 620	330 000	420 000	410 000	400 000
Palkkalaskelmia (kpl)	3 998	33 116	73 243	159 547	200 000	280 000	275 000	270 000
Matkat ja kulut (kpl)	1 625	10 080	24 529	41 112	50 000	80 000	78 000	75 000
Kirjanpito (laskutetut tunnit)	326	2 690	6 048	14 172	18 530	31 500	31 500	31 500
Kipan henkilöstö (kpl)	45	98	129	132	135	130	128	126
Palvelumaksut (eur)	-125 638	-1 036 983	-2 511 909	-5 328 361	-6 600 000	-9 400 000	-9 250 000	-9 150 000
Toimintatuotot (eur)	-163 545	-1 056 075	-2 555 518	-5 370 487	-6 600 000	-9 400 000	-9 250 000	-9 150 000

Asiakkaat

Asiakkaiden siirtymisaika 2012 - 2017 päättyy ja kaikki asiakkaat ovat Kipan palvelutuotannossa 1.1.2017.

Kipa aloitti vuonna 2013 vuosittaisten asiakastyytyväisyyskyselyjen tekemisen palvelutuotannossa oleville asiakkailleen. Kyselyjen tulokset käydään asiakkaiden kanssa läpi ja samalla sovitetaan tarvittavista kehittämistoimenpiteistä. Palvelutuotannossa olevat asiakkaat ovat voineet antaa palautetta ja kehittämisohdotuksia myös Kipan palvelupyyntöjärjestelmän kautta. Tavoitteiden mukaisesti asiakastyytyväisyyden oletetaan kasvavan siirtymäkaudella vuosittain. **Asiakastyytyväisyydelle asetetaan siirtymäkauden jälkeen tavoitetasoksi hyvä (4).**

Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset ja tavoitteet:

Kokonaisarvio	Toteuma 2013	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Tavoite 2016	Tavoite 2017
Asiakastyytyväisyys	3,0	3,1	3,3	3,4	3,4

Arviointiaskeikko 1-5: 1= erittäin huono, 5 = erittäin hyvä.

Talous

	TA 2017	Ts 2018	Ts 2019
Toimintatuotot	9.400.000	9.250.000	9.150.000
Toimintakulut	-9.400.000	-9.250.000	-9.150.000
Toimintakate	0	0	0

Vuoden 2017 alusta tullaan kirjanpidon suoritemäärä nostamaan omakustannustasolle; muutos on otettu huomioon vuoden 2017- 2019 tuloarviossa. Vuosien 2017-2019 toimintakate on nolla. Vuosille 2017 - 2019 on varattu käyttötalouteen tietojärjestelmien kehittämiseen 150.000 euroa/v. Vuoden 2018 talousarvion valmistelun yhteydessä tulee päättää tietojärjestelmien investointitaso ja palvelumaksujen yksikköhintojen alentaminen vuoden 2018 alusta. Matka- ja kululaskun yksikköhintaa esitetään laskettavaksi vuoden 2017 alusta 12,7 % (5,61 eurosta 4,90 euroon/kpl).

Kipan arvioimat suoritemäärät ovat tarkentuneet vuosien 2012 - 2016 saatujen seurantatietojen perusteella. Suoritemäärät näyttävät nyt, että Kipan tuloarvio on toteutuneiden suoritemäärien mukaan alkuperäistä tavoitetilan arviota noin miljoonaa euroa pienempi. Tehtyyn uuteen arvioon ovat vaikuttaneet mm. asiakkaiden vuosina 2012 - 2016 tehdyt kehittämistoimet, minkä johdosta suoritemäärät ovat laskeneet ja tätä kautta tuoneet asiakkaille myös kustannushyötyjä. Hinnittelun läpinäkyvyys ja Kipan palvelujen yksikköhinnat ovat ohjanneet asiakkaiden oman toiminnan kehittämistä. Tämä näkyy muun muassa asiakkaiden ostolaskujen vähenemisenä. Matka- ja kuluhallintaprosessia on tehostettu, mikä näkyy matkakulujen suoritemäärien merkittävänä laskuna ja mahdollisuutena laskea palvelumaksuja asiakkaille vuoden 2017 alusta.

Investoinnit

Kirkon voimassa oleva tietohallintostrategia määrittää hankehallinnan tavoitetilan vuodelle 2017 seuraavasti:

”Kirkkohallituksella, kirkon palvelukeskuksella, IT-alueilla sekä seurakunnilla on yhteisesti sovittu valtakunnallinen hankesalkku ja kehityssuunnitelma, jonka avulla varmistetaan se, että yksittäinen tietohallintoon liittyvä kehitysprojekti tehdään vain kerran ja sen tuloksen ovat hyödynnettävissä koko kirkon laajuisesti.”

Tähän pohjautuen Kirkkohallitus, Kirkon palvelukeskus ja muut Kirkkohallituksen erillisyyksiköt ovat ottaneet käyttöönsä vuonna 2016 yhteisen ICT-hankemallin, jonka kautta kaikki tietotekninen kehittäminen toteutetaan. Hankemallin kautta priorisoidaan ja resursoidaan kehittämiskohteet parhaalla mahdollisella tavalla. Priorisointi ottaa huomioon kehitysprojektin vaikuttavuuden, siitä saatavat säästöt kokonaisuudessaan sekä kokonaiskustannukset. Hankkeita ohjataan Kirkkohallituksen talousarvion yhteydessä hyväksytyjen hankekokonaisuuksien kautta, joita esitetään vuodelle 2017 yhteensä 6 kappaletta. Hankkeiden hallinnoinnista vastaa Kirkkohallituksen sisäinen tietotyön kehittämisryhmä. Kehityshankkeet rahoitetaan Kirkkohallituksen talousarvion kautta.

Seuraavien vuosien talous- ja henkilöstöhallinnon tietotekniset kehittämisprojektit ovat laajuudeltaan ja resurssitarpeiden osalta niin laajoja, että niiden tehokas läpivienti edellyttää Kirkkohallituksessa osasto- ja yksikkörajojen yli toimimista sekä seurakuntien osallistamista kehitystyöhön.

Palvelukeskuksen johtokunta voi tehdä esityksiä hankesalkkuun ja hankesalkun tilasta raportoidaan johtokunnalle säännöllisesti.

Tietojärjestelmäinvestointien tarkemmat kuvaukset ja investointiesitykset löytyvät erillisistä hankekuvauksista (Business Case).

Kipaan liittyvät, toimitussopimuksien mukaiset vuoden 2017 investoinnit on huomioitu palvelukeskuksen talousarviossa. Nämä investoinnit liittyvät asiakkaiden vastaanottoprosessiin, käyttöönottoprojekteihin ja lisensseihin seuraavasti:

		Ta 2017	Ts 2018	Ts 2019
Matka- ja kulujärjestelmä (Atos)	Käyttöönotto	40 000		
Maksuliikenne (Basware)	Käyttöönotto	10 000		
Välityspalvelu (Basware)	Käyttöönotto	10 000		
Palkanlaskenta (CGI)	Käyttöönotto	120 000		
Ydinratkaisu (Fujitsu)	Käyttöönotto	260 000		
Lisenssit (Fujitsu)	Lisenssit	260 000		
Investoinnit	yhteensä	700 000		

Taloussuunnitelman 2017–2019 erityisperustelut

Kirkon palvelukeskukseen siirtyvä viimeinen suuri asiakasmäärä ja asiakkaiden siirtymisestä/uusista asiakkaista ja toiminnan vakiintumattomuudesta voi vielä aiheutua lisärekrytointitarpeita. Kipan asiakaspalvelumalli edellyttää vielä kehittämistä suuren asiakasmäärän vuoksi. Lisäksi Kipan asiakaspalvelumallin uudistamistarve edellyttää esim. uuden puhelinpalvelujärjestelmän hankintaa ja näihin muutoksiin liittyvät laatu-, resurssi- ja kustannusvaikutukset voidaan arvioida vasta saatujen pilottikokemusten perusteella.

Suunnittelukaudella päättyvät kaikki Kipan tietojärjestelmäsopimukset. Uusien sopimusten kustannusvaikutuksia ei ole vielä tiedossa. Lisäkustannuksia voi aiheuttaa myös Portaalin lisenssilaskenta. Lisenssilaskentaa tulee uudistaa jotta välttyttäisiin turhilta lisenssihankinnoilta. Asiakkaan ja Kipan järjestelmien välille on tehty liittymärajapintoja nämä aiheuttavat Kipassa merkittävää lisätyötä virheiden muodossa. Vuoden 2017 alusta liittymätyöstä esitetään las-
kutettavaksi asiakkaita aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Talousarvio

	Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Toimintatuotot	-5 370 486,97	-7 200 000,00	-9 400 000,00	-9 250 000,00	-9 150 000,00
Maksutuotot	-680,00				
Kirkon keskusrahaston toimintatuotot		-6 950 000,00	-9 150 000,00	-9 000 000,00	-8 900 000,00
Vuokratuotot	-7 950,00				
Tuet ja avustukset	-33 496,34				
Muut toimintatuotot	-5 069 842,87				
Sisäiset tuotot	-258 517,76	-250 000,00	-250 000,00	-250 000,00	-250 000,00
Toimintakulut	9 420 288,58	9 300 000,00	9 400 000,00	9 250 000,00	9 150 000,00
Henkilöstökulut	5 821 735,39	5 915 000,00	5 580 000,00	5 365 000,00	5 290 000,00
Palkat ja palkkiot	4 398 486,88	4 420 000,00	4 186 000,00	4 033 000,00	3 975 000,00
Henkilösivukulut	1 460 268,41	1 495 000,00	1 394 000,00	1 332 000,00	1 315 000,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-37 019,90				
Palvelujen ostot	2 219 584,34	2 145 000,00	2 630 000,00	2 695 000,00	2 670 000,00
Palvelun ostot - sisäiset	663 320,00	560 000,00	560 000,00	560 000,00	560 000,00
Vuokrakulut	678 752,70	630 000,00	580 000,00	580 000,00	580 000,00
Aineet ja tarvikkeet	29 130,59	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Ostot tilikauden aikana	29 130,59	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Muut toimintakulut	7 765,56				
TOIMINTAKATE	4 049 801,61	2 100 000,00	0,00	0,00	0,00

Investoinnit ja hankkeet

Investoinnit

Tietojärjestelmäinvestoinnit			
Hankkeet	TP 2015	TA 2016	TAE 2017
Seurakuntatyö			200 000
Kiinteistöjärjestelmät			0
Hautatoimen järjestelmät			100 000
Jäsentiedon hallinta			0
Verkkopalvelut		450 000	450 000
Tukipalvelujärjestelmät			2 350 000
Keskushallinnon ja koko kirkon yhteiset tietojärjestelmät	1 000 000	1 800 000	
Jatkuvat palvelut			
IT-alue			
Kipa	1 100 000	1 100 000	700 000
Yhteensä	2 100 000	3 350 000	3 800 000
Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit			
Kiinteistöt	100 000	75 000	200 000
Kalusto	200 000	160 000	220 000
Yhteensä	300 000	235 000	420 000
KAIKKI YHTEENSÄ	2 400 000	3 585 000	4 220 000

Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit

Kirkkohallitus

Kiinteistöt

- Kirkon koulutuskeskuksen kappelin kattoikkunoiden uusimiseen ja saunaosaston puku-huoneiden kunnostukseen varataan 80 000 euroa vuodelle 2017. RAU-järjestelmiin (rakennusautomaatio) varataan määrärahat vuosille 2018-2019, vuonna 2017 tehtävän

kuntokartoituksen pohjalta. Arvio määrärahojen suuruudesta voidaan tehdä vasta kuntokartoituksen valmistuttua.

Hiippakunnat

Kiinteistöt

- Turun piispantalon korjaustöihin varataan 60 000 euroa ja Porvoon vahtimestarin asunnon piha-alueelle ja rakennuksen kunnan ylläpito korjaukseen 60 000 euroa. Arkkipiispan talon aidan rakentamiseen varataan 70 000 euroa vuodelle 2018.

Kiinteistö- ja kalustoinvestoinnit								
	TP 2015	TA 2016	muutos%	TAE 2017	muutos%	TTS 2018	muutos%	TTS 2019
KIRKON YHTEINEN TOIMINTA								
KIRKKOHALLITUS	200 000	140 000	64,3 %	230 000	-56,5 %	100 000	0,0 %	100 000
Kiinteistöt	0	40 000	100,0 %	80 000	-100,0 %	0		0
Kirkon koulutuskeskus	0	40 000		80 000		0		0
Sipoon kiinteistö	0	0		0		0		0
Kalusto	200 000	100 000	50,0 %	150 000	-33,3 %	100 000	0,0 %	100 000
HIIPPAKUNNAT	100 000	95 000	100,0 %	190 000	-42,1 %	110 000	-63,6 %	40 000
Kiinteistöt	100 000	35 000	242,9 %	120 000	-41,7 %	70 000		0
Kalusto	0	60 000		70 000		40 000	0,0 %	40 000
Investoinnit yhteensä	300 000	235 000	78,7 %	420 000	-50,0 %	210 000	-33,3 %	140 000

Hanketoiminnan mukaiset hankkeet

Kirkon yhteinen hankemalli

Kirkon yhteinen hankemalli on luotu hankkeiden hallinnan apuvälineeksi. Hankemallin avulla etsitään ideat, jalostetaan niistä toteutuskelpoiset projektit sekä tuodaan yksittäiset projektit vertailtaviksi keskenään. Hankemallin avulla tekeminen priorisoidaan siten, että kaikkein parhaimmat, prioriteettien mukaiset projektit pystytään toteuttamaan ja niihin löydetään tarvittavat resurssit.

Hankemallin organisaatio koostuu seurakuntien edustajista tehtäväalueittaisissa kehittämissäryhmissä sekä tietohallinnon ohjausryhmässä ja Kirkkohallituksen ylläpitämästä projektitoimistosta, jota johtaa Kirkkohallituksessa tietotyön kehittämissäryhmä. Koko kirkon yhteisten hankkeiden ylimpänä päättävänä elimenä toimii Kirkkohallituksen virastokollegio.

Hankemalli koostuu hankkeista, jotka sisältävät useita projekteja. Hankkeet käsitellään Kirkon keskusrahaston talousarviossa ja niitä seurataan vuosikertomuksessa. Hankkeiden alla toteutettavien projektien laajuus, resurssit sekä aikataulut käsitellään projektitoimiston kautta voimassaolevan talousarvion puitteissa. Hankehallinnassa käytetään apuna hankehallintajärjestelmää.

Hankkeiden tarkemmat projektit määritellään talousarviota lyhyemmissä jaksoissa, joten näiden yhteismitallinen vertailu ei ole mahdollista talousarvion laadinnan yhteydessä. Projektit käsitellään käytössä olevan hankemallin mukaan ja niiden perustiedot ovat hankehallintajärjestelmässä. Jokainen käynnistettävä projekti arvioidaan toteutushetkellä verrattuna muihin projekteihin kustannus-hyötyanalyysillä.

Yksittäisen projektin käynnistyspäätökseen vaikuttavat tekijät:

- strateginen ulottuvuus
- kustannukset
- tarvittavat resurssit
- saavutettavat hyödyt
- mahdolliset pakottavat tekijät, kuten lainsäädännön muuttuminen tai teknologian vanhentuminen
- riskit

Toteutuneista projektikokonaisuuksista raportoidaan jälkikäteen vuosikertomuksessa.

Seurakuntatyön järjestelmät

- Seurakuntatyön järjestelmien kehittäminen kattaa seurakuntien perustoiminnan vaativan palvelukokonaisuuden. Tavoitteena on toteuttaa lähivuosien aikana seurakuntatyöhön yhtenäinen ja kattava tietojärjestelmäkokonaisuus, joka toimisi saumattomasti muiden yhteisten tietojärjestelmien kanssa. Tämä helpottaa merkittävästi seurakuntien välistä yhteistoimintaa ja alentaa kustannuksia. Mikäli kokonaisuus tai sen osa toteutetaan, seurakunnat voivat liittyä käyttäjiksi sopimuspohjaisesti.
- Yleisesti käytössä olevia seurakuntatyön tietojärjestelmiä ovat mm.:
 Varausjärjestelmä
 Kolehtien hallinta
 Rippikoulutyön järjestelmä
 Jäsentietojen ylläpito siltä osin kuin se ei kuulu Kirjuriin
 Diakoniatyö

Kiinteistötoimen järjestelmät

- Kiinteistötoimen järjestelmähankkeen tavoitteena on luoda yhteiset puitteet kiinteistöhallintaan seurakunnissa. Seurakuntien omistamien rakennusten ylläpitoa ja rakentamista sääntelee merkittävin osin lainsäädäntö ja valtion rahoitus osana kulttuuriomaisuuden säilyttämistä.
 - Kiinteistötoimen järjestelmähanke toteuttaa seuraavat toimenpiteet:
 1. Luo puitteet asianmukaiselle kiinteistönpidolle seurakunnissa
 - yhteinen kiinteistö- ja rakennusrekisteri toimii kiinteistöstrategian laatimisen tietopohjana
 - tukee kiinteistökannan arvon säilymistä osana kirkon talousvastuita
 - tarjoaa ajantasaista tilasto- ja vertailutieto rakennuksista
 2. Mahdollistaa kulttuuriomaisuuden ylläpidon ja hallinnan
 - tarjoaa perustan kirkon kulttuuriomaisuuden hoitoon
 - mahdollistaa yhteistyön ja tiedonvälityksen eri sidosryhmien välillä
 3. Luo uusia yhteistyömahdollisuuksia
 - mahdollistaa kirkon kattavat kilpailutukset kiinteistöihin liittyvissä hankinnoissa
 - luo puitteet kirkon yhteisille projekteille ja toiminnan kehittämiseksi tarpeiden mukaan
 - edistää henkilöstöresurssien organisaatioriippumatonta käyttöä
 - Keskeisimmät aineellisen kulttuuriperinnön suojelua koskevat lait ovat muinaismuistolaki (295/1963), rakennussuojelulaki (498/2010), maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999), laki kulttuuriesineiden maastaviennin rajoittamisesta (115/1999) ja kirkkolaki (1054/1993). Kirkkolain luvussa 14 käsitellään kirkollisia rakennuksia. Tarkemmat kirkollista irtaimistoa ja kiinteää sisustusta koskevat säännökset ovat Kirkkojärjestyksessä KJ 23:6 §. Kirjanpitolaki (1336/1997) velvoittaa seurakuntaa pitämään kalustoluetteloja omistamistaan arvoesineistä ja määrittelemään niille laskennallisen arvon.
-

Hautatoimen järjestelmät

- Hautatoimen järjestelmähankkeen tavoitteena on luoda yhteinen hautatoimen järjestelmäkokonaisuus. Uusi järjestelmäkokonaisuus mahdollistaisi yhdenmukaisemmat hautatoimen käytännöt sekä käytäntöjen tehokkuuden vertailemisen. Kustannusten läpinäkyvyys ja raportoitavuus paransivat kirkon sisällä ja ulkoisiin sidosryhmiin.
 - Hautaustoimen tehtäviä ja toimintaa sääntelee Hautaustoimen tehtäviä ja toimintaa sääntelee Hautaustoimilaki 457/2003, Kirkkolain 17 luku ja Kirkkojärjestyksen 17 luku.
-

Jäsentiedon hallinta

- Kirjuri on koko kirkkoa koskeva jäsentietorekisteri, jolla hallinnoidaan kirkkoon kuuluvia jäseniä. Sen tarkoitus on ylläpitää jäsenistön tietoja siltä osin kuin siinä olevat tiedot kuuluvat kirkon ylläpidettäviin. Kirjurissa tallennetaan kirkolliset toimitukset, jotka välitetään väestörekisteriin muilta osin, paitsi rippikoulun osalta. Kirjurin ylläpito on viranomaistoimintaa, josta saadaan kirkkoon kuuluville/kuuluneille niin virkatodistukset kuin sukuselvitykset. Kirjuria sitoo lait, joiden muuttuessa ohjelmistoon on tehtävä lain vaatimat muutokset.
- Kirjurissa on kaksi osiota Data ja Digi, joista jälkimmäinen sisältää digitoidut kirkonkirjat ja perhelehdet. Digitoidut aineistot ovat tärkeä osa jäsentietoa, sillä ne sisältävät tiedot henkilöistä vuosisatoja taaksepäin.
- Hankkeelle on myös tärkeää pysyä yleisen it-kehityksen mukana, jotta kirkko voi tarjota palveluita siinä muodossa kuin seurakunnat ja sitä myötä kansalaiset odottavat saavansa.

Verkkopalvelut

- Verkkopalvelut koostuvat useasta erillisestä kokonaisuudesta. Hankkeen tavoitteena on tarjota seurakuntien jäsenille, kirkon työntekijöille ja muille sidosryhmille nykyaikaiset ja ajantasaiset verkkopalvelut.
- Lukkari-palvelu on seurakuntien käyttöön tarjottava julkaisujärjestelmä, jolla sivustonsa ovat julkaisseet jo kymmenet seurakunnat, ja jolla julkaistaan myös koko kirkon evl.fi-sivusto. Lukkari-projektin tavoitteena on ollut tuottaa seurakunnille laadukas verkkosivujen julkaisujärjestelmä, ja tuottaa yhteisen alustan myötä kustannussäästöä koko kirkolle.
- Sakasti-palvelu on koko kirkon sisäisen viestinnän alusta, tarkoitettu henkilöstölle, luottamushenkilöille ja muille viiteryhmille. Nykyisellään Sakasti koko sisältö on verkossa julkisesti nähtävissä. Sakastin kehitysprojekti on lähtenyt liikkeelle kesäkuussa 2016 projektin suunnittelulla, käyttäjätutkimuksilla ja tavoitteiden asettelulla. Sakastin uudistuksen tavoitteena on kehittää merkittävällä tavalla sisäistä viestintää ja edesauttaa yhdessä tekemistä kirkon sisällä.
- Koko kirkon EVL.fi-sivusto julkaistaan Lukkari-alustaa hyödyntäen syksyllä 2016. EVL.fi-sivuston sisältöjä kehitetään voimakkaasti myös ensimmäisen julkaisun jälkeen. Esimerkiksi Verkkokirkko-osiosta löytyviin audiovisuaalisiin aineistoihin tullaan panostamaan.
- Seurakuntavaalit 2018 vaatii viestinnällistä panostusta ja erillisen seurakuntavaalisivuston pystyttämistä.

Tukipalvelujärjestelmät

- Tukipalvelujärjestelmät -hanke käsittelee sellaiset projektikokonaisuudet ja projektit, joiden avulla toteutetaan kirkon pääasiallisille työaloille tukipalvelut, pois lukien verkkopalvelut, joille on oma hanke.
 - Tukipalvelujärjestelmät koostuvat useasta erikokoisesta projektikokonaisuudesta, joiden alla on yksittäiset projektit. Projektikokonaisuutta ohjaamaan on perustettu tai perustetaan ohjausryhmä.
 - Tukipalvelujärjestelmiin kuuluvat järjestelmät ja toiminnot:
 1. Tietohallintostrategia
 2. Taloushallinto
 3. Henkilöstöhallinto
 4. Käyttäjähallinta
 5. Perustietotekniikka
 6. Tilastointi ja raportointi
 7. Asiakaspalvelun järjestelmät
 8. Asianhallinta
 9. Tietoturva
 10. Projektimalli ja hankehallinta
-

Rahoituslaskelma

(1 000 eur)	TP 2015	TA 2016	TAE 2017	TTS 2018	TTS 2019
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	970	1 468	3 619	3 523	3 626
Tulorahoituksen korjauserät	0				
Yhteensä	970	1 468	3 619	3 523	3 626
Investoinnit					
Investointimenot	-2 447	-3 585	-4 220	-3 020	-3 020
Sijoitukset	1 535				
Yhteensä	-912	-3 585	-4 220	-3 020	-3 020
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	58	-2 117	-601	503	606
Rahoitustoiminnan rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Lyhytaikaisten velkojen muutos	1 550				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Pitkäaikaisten saamisten muutos	90	0	0	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-1 053				
	-963	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	587	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	645	-2 117	-601	503	606
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	42 402	36 125	35 524	36 027	36 634
Rahavarat 1.1.	41 757	38 242	36 125	35 524	36 027
	645	-2 117	-601	503	606

Kirkkohallituksen suunnittelyyksiköiden talousarviot ja toiminnan kuvaus

Kirkolliskokous

		Edellinen TP 2015	Kuluva vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Kirkolliskokous ja s	Toimintakulut	812 870,10	852 000,00	852 000,00	852 000,00	852 000,00
Kirkolliskokous ja s	Henkilöstökulut	403 247,32	405 000,00	437 300,00	437 300,00	437 300,00
Kirkolliskokous ja s	Palkat ja palkkiot	367 227,17	378 000,00	401 300,00	401 300,00	401 300,00
Kirkolliskokous ja s	Henkilösivukulut	36 845,15	27 000,00	36 000,00	36 000,00	36 000,00
Kirkolliskokous ja s	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-825,00				
Kirkolliskokous ja s	Palvelujen ostot	407 979,94	445 000,00	413 200,00	413 200,00	413 200,00
Kirkolliskokous ja s	Aineet ja tarvikkeet	1 642,84	2 000,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Kirkolliskokous ja s	Ostot tilikauden aikana	1 642,84	2 000,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Kirkolliskokous ja s	TOIMINTAKATE	812 870,10	852 000,00	852 000,00	852 000,00	852 000,00
Kkok.yhteiset	Toimintakulut	569 858,34	643 000,00	575 400,00	575 400,00	575 400,00
Kkok.yhteiset	Henkilöstökulut	227 813,89	276 000,00	230 200,00	230 200,00	230 200,00
Kkok.yhteiset	Palkat ja palkkiot	212 528,05	260 000,00	215 000,00	215 000,00	215 000,00
Kkok.yhteiset	Henkilösivukulut	16 110,84	16 000,00	15 200,00	15 200,00	15 200,00
Kkok.yhteiset	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-825,00				
Kkok.yhteiset	Palvelujen ostot	340 401,61	365 000,00	343 700,00	343 700,00	343 700,00
Kkok.yhteiset	Aineet ja tarvikkeet	1 642,84	2 000,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Kkok.yhteiset	Ostot tilikauden aikana	1 642,84	2 000,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00
Kkok.yhteiset	TOIMINTAKATE	569 858,34	643 000,00	575 400,00	575 400,00	575 400,00
Kkok.valiok. ja kom.	Toimintakulut	243 011,76	209 000,00	276 600,00	276 600,00	276 600,00
Kkok.valiok. ja kom.	Henkilöstökulut	175 433,43	129 000,00	207 100,00	207 100,00	207 100,00
Kkok.valiok. ja kom.	Palkat ja palkkiot	154 699,12	118 000,00	186 300,00	186 300,00	186 300,00
Kkok.valiok. ja kom.	Henkilösivukulut	20 734,31	11 000,00	20 800,00	20 800,00	20 800,00
Kkok.valiok. ja kom.	Palvelujen ostot	67 578,33	80 000,00	69 500,00	69 500,00	69 500,00
Kkok.valiok. ja kom.	TOIMINTAKATE	243 011,76	209 000,00	276 600,00	276 600,00	276 600,00

Piispainkokouksen kanslia

Toimintasuunnitelma

Piispainkokouksen kanslian tehtävä on valmistella piispainkokouksen asioita. Koska piispainkokous käsittelee asioita sen mukaan, mitä aloiteoikeuden piispainkokouksen omaavat tahot (KJ 21: 2§) esittävät, vuosien 2017–2019 työmäärää ja asiasisältöjä on hyvin vaikea arvioida tai ennakoida muuta kuin vuosittain toistuvien asioiden osalta.

Joka tapauksessa on havaittavissa, että käsiteltävien asioiden määrä on pikemminkin lisääntymään kuin vähenemään päin. Asialistalle voi odottaa tulevaisuudessakin periaatteellisia teologisia kysymyksiä, mikä johtuu pitkälti kirkon toimintaympäristön muutoksesta ja tämän vaatimasta strategisesta työskentelystä. Lisäksi monista kirkolliskokouksen tai Kirkkohallituksen käsittelemistä asioista tulee pyytää piispainkokouksen lausunto, joten kirkossa tapahtuvat uudistusprosessit heijastuvat käytännössä myös piispainkokouksen kanslian työmäärään.

Toisaalta piispainkokouksen kanslian työntekijät ovat omalla asiantuntijaprofiilillaan mukana Kirkkohallituksen työskentelyssä: tämän työskentelyn suhteen piispainkokouksen kanslia seurailee Kirkkohallituksen muiden osastojen toimintasuunnitelmia, joista nouseviin projekteihin ja työskentelyihin kanslian työntekijöitä kutsutaan mukaan.

Piispainkokouksen kanslia osallistuu ammatillisen koulutuksen seurantaan ja kelpoisuustyöskentelyyn erityisesti pappien osalta ja lisäksi myös työvoiman rekrytoinnin edistämiseen ja siihen liittyvään ennakkointiin muun muassa Kirkon teologikoulutustoimikunnassa ja Ammatillisen koulutuksen ryhmässä (AKR).

Näillä näkymin pohjoismaiset piispat kokoontuvat yhteiseen tapaamiseen Suomeen kesällä 2019. Tämän varsin suurehkon tapahtuman järjestämisessä piispainkokouksen kanslialla tulee olemaan keskeinen rooli.

Vuoden 2017 toiminnassa nousee piispainkokouksen istuntojen lisäksi esille osallistuminen reformaation merkkipuoden toteuttamiseen ja käytännössä myös avioliittolain muutoksesta seuraavaan työskentelyyn.

Vuoden 2018–2019 tavoitteet ja painopistealueet tulevat määrittämään pitkälti piispainkokouksen tulevien aloitteiden pohjalta.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Piispainkokouksen ka	Toimintakulut	349 576,62	366 000,00	366 000,00	366 000,00	366 000,00
Piispainkokouksen ka	Henkilöstökulut	225 804,36	215 000,00	215 000,00	215 000,00	215 000,00
Piispainkokouksen ka	Palkat ja palkkiot	169 718,54	161 000,00	161 000,00	161 000,00	161 000,00
Piispainkokouksen ka	Henkilösivukulut	56 085,82	54 000,00	54 000,00	54 000,00	54 000,00
Piispainkokouksen ka	Palvelujen ostot	117 447,70	142 000,00	142 100,00	142 100,00	142 100,00
Piispainkokouksen ka	Palvelun ostot - sisäiset	60,00				
Piispainkokouksen ka	Aineet ja tarvikkeet	3 711,23	3 000,00	2 900,00	2 900,00	2 900,00
Piispainkokouksen ka	Ostot tilikauden aikana	3 711,23	3 000,00	2 900,00	2 900,00	2 900,00
Piispainkokouksen ka	Annetut avustukset	2 540,33	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Piispainkokouksen ka	Muut toimintakulut	13,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Piispainkokouksen ka	TOIMINTAKATE	349 576,62	366 000,00	366 000,00	366 000,00	366 000,00
Piispainkok.kanslia	Toimintakulut	265 259,68	249 400,00	249 400,00	249 400,00	249 400,00
Piispainkok.kanslia	Henkilöstökulut	225 804,36	215 000,00	215 000,00	215 000,00	215 000,00
Piispainkok.kanslia	Palkat ja palkkiot	169 718,54	161 000,00	161 000,00	161 000,00	161 000,00
Piispainkok.kanslia	Henkilösivukulut	56 085,82	54 000,00	54 000,00	54 000,00	54 000,00
Piispainkok.kanslia	Palvelujen ostot	36 565,14	31 400,00	31 600,00	31 600,00	31 600,00
Piispainkok.kanslia	Palvelun ostot - sisäiset	60,00				
Piispainkok.kanslia	Aineet ja tarvikkeet	2 817,18	2 000,00	1 800,00	1 800,00	1 800,00
Piispainkok.kanslia	Ostot tilikauden aikana	2 817,18	2 000,00	1 800,00	1 800,00	1 800,00
Piispainkok.kanslia	Muut toimintakulut	13,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
Piispainkok.kanslia	TOIMINTAKATE	265 259,68	249 400,00	249 400,00	249 400,00	249 400,00
Piisp.kok.ist. työ	Toimintakulut	35 681,44	54 600,00	54 600,00	54 600,00	54 600,00
Piisp.kok.ist. työ	Palvelujen ostot	34 787,39	53 600,00	53 500,00	53 500,00	53 500,00
Piisp.kok.ist. työ	Aineet ja tarvikkeet	894,05	1 000,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00
Piisp.kok.ist. työ	Ostot tilikauden aikana	894,05	1 000,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00
Piisp.kok.ist. työ	TOIMINTAKATE	35 681,44	54 600,00	54 600,00	54 600,00	54 600,00
Teologikoul.toimik.	Toimintakulut	48 635,50	62 000,00	62 000,00	62 000,00	62 000,00
Teologikoul.toimik.	Palvelujen ostot	46 095,17	57 000,00	57 000,00	57 000,00	57 000,00
Teologikoul.toimik.	Annetut avustukset	2 540,33	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Teologikoul.toimik.	TOIMINTAKATE	48 635,50	62 000,00	62 000,00	62 000,00	62 000,00

TULOSKORTTI 2017			
Piispainkokouksen kanslia (PK)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Luterilaisen uskon historiallinen merkitys ja sen ajankohtaiset tulkin- nat tunnetaan Suomessa.	Osallistumme reformaation merkki- vuoden toteuttamiseen osallistumi- nen ja olemme aktiivisesti esillä me- diassa.	Näkyvyys mediassa (media-analyysi)
	Suomessa on vahva positiivinen us- konnon vapaus.	Tuomme esiin positiivista uskonnon- vapautta edistäviä puheenvuoroja ja ratkaisuehdotuksia (esim. yhdessä Suomen ekumeenisen neuvoston kanssa).	Käytettyjen puheenvuorojen määrä ja näkyvyys.
Seurakuntien toiminnan kehittämi- nen ja tukeminen	Kirkon virat kiinnostavat.	Vaikuttamme teologikoulutustoimi- kunnan kautta ja osallistumme Kirk- kohallituksen ennakointityöhön.	Pappisvirkaan ja muihin kirkon töi- hin hakeudutaan.
	Vastavalmistuneet teologit työllisty- vät kirkkoon entistä useammin.	Tuotamme pappisvirkaan hakeutu- ville materiaalia.	
		Teemme koulutuspoliittista yhteis- työtä KiT:n ja KK:n kanssa teologi- työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamiseksi.	Vastavalmistuneiden työllistymisen helpottuminen esimerkiksi työvoi- mapankkien avulla
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon opillista perustaa tulkitaan suhteessa muuttuvan toimintaym- päristön haasteisiin.	Valmistelemme piispainkokouksen lausuntoja ja kannanottoja hyödyn- täen uusinta ekumeenista teologiaa.	Kannanottojen ja lausuntojen vai- kuttavuus päätöksenteossa ja kansa- laiskeskustelussa.
	Piispojen kollegiolla on tarvittava apu yhteisissä toiminnoissa.	Tuemme piispojen yhteisissä hank- keissa.	Piispojen kollegio on pystynyt työ- kentelemään tarkoituksenmukai- sesti.
	Pohjoismainen piispainkokous jär- jestetään onnistuneesti Suomessa vuonna 2019.	Aloitamme valmistelut pohjoismai- sen piispainkokouksen järjestä- miseksi.	Valmistelut ovat käynnissä.

	Hiippakuntien tulevaisuutta koske- neen selvityksen mukaisesti piis- painkokouksen rooli on selkeä ja vahva kirkon strategiatyössä.	Käynnistämme piispainkokouksen rooliin strategiatyössä liittyvät val- mistelut.	Piispainkokouksen valmistelupro- sessi on käynnistynyt.
	Kirkon tulevaisuuden toimintaympä- ristöä ennakoidaan ja reflektoidaan teologisesti.	Osallistumme kirkon olemusta ja tu- levaisuutta koskevaan keskusteluun sekä teologiseen työskentelyyn yh- dessä Kirkkohallituksen kanssa. Työskentelemme innovatiivisten teologisten lähestymistapojen löytä- miseksi ja tunnetuksi tekemiseksi.	Käydyn keskustelun määrä.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Nostamme kirkon sanoman esiin:</i> Huolehdimme kirkon valtakunnalli- sesta viestinnästä yhteistyössä seu- rakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Kirkon traditio nähdään voimava- rana muuttuvassa yhteiskunnassa.	Osallistumme reformaation merkki- vuoteen ja ajankohtaiseen keskuste- luun luterilaisuutta koskevan ym- märryksen lisäämiseksi.	Näkyvyys mediassa ja kansalaiskes- kustelun vilkkaus.

Arkkipiispan kanslia

Toimintasuunnitelma

Arkkipiispan kokonaiskirkollisiin tehtäviin kuuluvat muun muassa puheenjohtaminen Kirkolliskokouksessa, Piispainkokouksessa, Kirkkohallituksen täysistunnossa, Kirkon tiedotuskeskuksen toimikunnassa ja Kirkon EU-neuvottelukunnassa. Arkkipiispalla on lisäksi vastuu kirkon kansainvälisten ja ekumeenisten asioiden hoitamisesta sekä kirkon edustamisesta suomalaisessa yhteiskunnassa ja mediassa. Arkkipiispan kanslian tehtävänä on avustaa arkkipiispaa hänen virkansa hoidossa ja suorittaa muut arkkipiispan antamat tehtävät.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Arkkipiispan kanslia	Toimintatuotot	-68,36				
Arkkipiispan kanslia	Maksutuotot	-67,50				
Arkkipiispan kanslia	Muut toimintatuotot	-0,86				
Arkkipiispan kanslia	Toimintakulut	265 389,92	248 000,00	248 000,00	248 000,00	248 000,00
Arkkipiispan kanslia	Henkilöstökulut	209 306,35	210 000,00	210 000,00	210 000,00	210 000,00
Arkkipiispan kanslia	Palkat ja palkkiot	156 967,25	158 000,00	158 000,00	158 000,00	158 000,00
Arkkipiispan kanslia	Henkilösivukulut	52 339,10	52 000,00	52 000,00	52 000,00	52 000,00
Arkkipiispan kanslia	Palvelujen ostot	37 860,20	21 000,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00
Arkkipiispan kanslia	Palvelun ostot - sisäiset	949,32				
Arkkipiispan kanslia	Vuokratulot	12 598,80	13 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Arkkipiispan kanslia	Aineet ja tarvikkeet	4 653,77	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Arkkipiispan kanslia	Ostot tilikauden aikana	4 653,77	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Arkkipiispan kanslia	Muut toimintakulut	21,48				
Arkkipiispan kanslia	TOIMINTAKATE	265 321,56	248 000,00	248 000,00	248 000,00	248 000,00

TULOSKORTTI 2017			
Arkkipiispan kanslia			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Avustaa arkkipiispaa viranhoidossa.	Avustaminen.	Arkkipiispa saa tarvitsemansa avun viranhoitoonsa.
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Avustaa arkkipiispaa viranhoidossa.	Avustaminen.	Arkkipiispa saa tarvitsemansa avun viranhoitoonsa.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Avustaa arkkipiispaa viranhoidossa.	Avustaminen.	Arkkipiispa saa tarvitsemansa avun viranhoitoonsa.
KKH - strategiset painopisteet	Avustaa arkkipiispaa viranhoidossa.	Avustaminen.	Arkkipiispa saa tarvitsemansa avun viranhoitoonsa.

Kirkkohallituksen yhteinen toiminta

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Kirkkohallituksen yh	Toimintatuotot	-243 885,57	-120 500,00	-227 850,00	-227 850,00	-227 850,00
Kirkkohallituksen yh	Myyntituotot	-15 910,56	-2 500,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
Kirkkohallituksen yh	Maksutuotot	-85 391,68	-41 000,00	-85 000,00	-85 000,00	-85 000,00
Kirkkohallituksen yh	Vuokratuotot	-7 810,68	-12 000,00	-7 850,00	-7 850,00	-7 850,00
Kirkkohallituksen yh	Tuet ja avustukset	-59 480,26	-65 000,00	-60 000,00	-60 000,00	-60 000,00
Kirkkohallituksen yh	Sijoitustuotot	0,28				
Kirkkohallituksen yh	Muut toimintatuotot	-75 292,67		-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Kirkkohallituksen yh	Toimintakulut	3 633 302,38	2 824 200,00	3 166 860,00	2 766 860,00	2 766 860,00
Kirkkohallituksen yh	Henkilöstökulut	1 066 224,11	740 000,00	785 460,00	640 200,00	640 200,00
Kirkkohallituksen yh	Palkat ja palkkiot	877 459,96	573 300,00	655 200,00	545 400,00	545 400,00
Kirkkohallituksen yh	Henkilösivukulut	285 428,65	168 200,00	191 260,00	155 800,00	155 800,00
Kirkkohallituksen yh	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-96 664,50	-1 500,00	-61 000,00	-61 000,00	-61 000,00
Kirkkohallituksen yh	Palvelujen ostot	1 988 023,50	1 757 200,00	1 904 900,00	1 650 160,00	1 650 160,00
Kirkkohallituksen yh	Palvelun ostot - sisäiset	260 577,76		250 000,00	250 000,00	250 000,00
Kirkkohallituksen yh	Vuokratulut	138 838,66	10 500,00	89 500,00	89 500,00	89 500,00
Kirkkohallituksen yh	Aineet ja tarvikkeet	164 029,30	136 000,00	137 000,00	137 000,00	137 000,00
Kirkkohallituksen yh	Ostot tilikauden aikana	164 029,30	136 000,00	137 000,00	137 000,00	137 000,00
Kirkkohallituksen yh	Annetut avustukset	2 000,00	80 000,00			
Kirkkohallituksen yh	Muut toimintakulut	13 609,05	100 500,00			
Kirkkohallituksen yh	TOIMINTAKATE	3 389 416,81	2 703 700,00	2 939 010,00	2 539 010,00	2 539 010,00
KH, yhteiset	Toimintatuotot	-233 720,93	-119 500,00	-220 850,00	-220 850,00	-220 850,00
KH, yhteiset	Myyntituotot	-15 910,56	-2 500,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
KH, yhteiset	Maksutuotot	-79 987,72	-40 000,00	-80 000,00	-80 000,00	-80 000,00
KH, yhteiset	Vuokratuotot	-5 850,00	-12 000,00	-5 850,00	-5 850,00	-5 850,00
KH, yhteiset	Tuet ja avustukset	-59 480,26	-65 000,00	-60 000,00	-60 000,00	-60 000,00
KH, yhteiset	Sijoitustuotot	0,28				
KH, yhteiset	Muut toimintatuotot	-72 492,67		-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
KH, yhteiset	Toimintakulut	2 362 642,56	1 436 100,00	1 761 100,00	1 761 100,00	1 761 100,00
KH, yhteiset	Henkilöstökulut	649 644,48	652 100,00	523 100,00	523 100,00	523 100,00
KH, yhteiset	Palkat ja palkkiot	557 630,30	507 400,00	459 200,00	459 200,00	459 200,00
KH, yhteiset	Henkilösivukulut	179 766,15	146 200,00	124 900,00	124 900,00	124 900,00
KH, yhteiset	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-87 751,97	-1 500,00	-61 000,00	-61 000,00	-61 000,00
KH, yhteiset	Palvelujen ostot	1 160 643,10	556 500,00	783 000,00	783 000,00	783 000,00
KH, yhteiset	Palvelun ostot - sisäiset	260 577,76		250 000,00	250 000,00	250 000,00
KH, yhteiset	Vuokratulut	138 838,66		79 000,00	79 000,00	79 000,00
KH, yhteiset	Aineet ja tarvikkeet	137 654,51	127 000,00	126 000,00	126 000,00	126 000,00
KH, yhteiset	Ostot tilikauden aikana	137 654,51	127 000,00	126 000,00	126 000,00	126 000,00
KH, yhteiset	Annetut avustukset	2 000,00				

KH, yhteiset	Muut toimintakulut	13 284,05	100 500,00			
KH, yhteiset	TOIMINTAKATE	2 128 921,63	1 316 600,00	1 540 250,00	1 540 250,00	1 540 250,00
Henkil. virkistys	Toimintakulut	15 616,98	59 500,00	59 500,00	59 500,00	59 500,00
Henkil. virkistys	Palvelujen ostot	15 616,98	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Henkil. virkistys	Vuokratulot		10 500,00	10 500,00	10 500,00	10 500,00
Henkil. virkistys	Aineet ja tarvikkeet		9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
Henkil. virkistys	Ostot tilikauden aikana		9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
Henkil. virkistys	TOIMINTAKATE	15 616,98	59 500,00	59 500,00	59 500,00	59 500,00
Tilintarkastus	Toimintakulut	218 573,08	190 000,00	220 000,00	220 000,00	220 000,00
Tilintarkastus	Palvelujen ostot	218 573,08	190 000,00	220 000,00	220 000,00	220 000,00
Tilintarkastus	TOIMINTAKATE	218 573,08	190 000,00	220 000,00	220 000,00	220 000,00
Työyhteisön kehitt.	Toimintakulut	5 376,60	47 000,00	47 000,00	47 000,00	47 000,00
Työyhteisön kehitt.	Palvelujen ostot	5 376,60	47 000,00	47 000,00	47 000,00	47 000,00
Työyhteisön kehitt.	TOIMINTAKATE	5 376,60	47 000,00	47 000,00	47 000,00	47 000,00
Kirkon talo	Toimintatuotot	-4 760,68		-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Kirkon talo	Vuokratuotot	-1 960,68		-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Kirkon talo	Muut toimintatuotot	-2 800,00				
Kirkon talo	Toimintakulut	114 989,32	73 200,00	89 560,00	89 560,00	89 560,00
Kirkon talo	Henkilöstökulut	1 769,21		1 660,00	1 660,00	1 660,00
Kirkon talo	Palkat ja palkkiot	1 327,19		1 200,00	1 200,00	1 200,00
Kirkon talo	Henkilösivukulut	442,02		460,00	460,00	460,00
Kirkon talo	Palvelujen ostot	108 027,87	73 200,00	85 900,00	85 900,00	85 900,00
Kirkon talo	Aineet ja tarvikkeet	4 879,24		2 000,00	2 000,00	2 000,00
Kirkon talo	Ostot tilikauden aikana	4 879,24		2 000,00	2 000,00	2 000,00
Kirkon talo	Muut toimintakulut	313,00				
Kirkon talo	TOIMINTAKATE	110 228,64	73 200,00	87 560,00	87 560,00	87 560,00
Messutoiminta	Toimintakulut	47 930,47	55 700,00	55 700,00	55 700,00	55 700,00
Messutoiminta	Palvelujen ostot	32 764,62	55 700,00	55 700,00	55 700,00	55 700,00
Messutoiminta	Aineet ja tarvikkeet	15 165,85				
Messutoiminta	Ostot tilikauden aikana	15 165,85				
Messutoiminta	TOIMINTAKATE	47 930,47	55 700,00	55 700,00	55 700,00	55 700,00
KH, yht.projektit	Toimintatuotot	30,00				
KH, yht.projektit	Maksutuotot	30,00				
KH, yht.projektit	Toimintakulut	606 364,62	865 000,00	700 000,00	300 000,00	300 000,00
KH, yht.projektit	Henkilöstökulut	309 756,38	75 200,00	215 700,00	70 440,00	70 440,00
KH, yht.projektit	Palkat ja palkkiot	238 616,31	56 300,00	162 800,00	53 000,00	53 000,00
KH, yht.projektit	Henkilösivukulut	80 052,60	18 900,00	52 900,00	17 440,00	17 440,00
KH, yht.projektit	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-8 912,53				
KH, yht.projektit	Palvelujen ostot	295 510,64	709 800,00	484 300,00	229 560,00	229 560,00
KH, yht.projektit	Aineet ja tarvikkeet	1 085,60				
KH, yht.projektit	Ostot tilikauden aikana	1 085,60				
KH, yht.projektit	Annetut avustukset		80 000,00			
KH, yht.projektit	Muut toimintakulut	12,00				

KH, yht.projektit	TOIMINTAKATE	606 394,62	865 000,00	700 000,00	300 000,00	300 000,00
KH, komit. ja työr.	Toimintatuotot	-5 433,96	-1 000,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
KH, komit. ja työr.	Maksutuotot	-5 433,96	-1 000,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
KH, komit. ja työr.	Toimintakulut	192 099,65	97 700,00	234 000,00	234 000,00	234 000,00
KH, komit. ja työr.	Henkilöstökulut	63 230,32	12 700,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00
KH, komit. ja työr.	Palkat ja palkkiot	48 502,10	9 600,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00
KH, komit. ja työr.	Henkilösivukulut	14 728,22	3 100,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
KH, komit. ja työr.	Palvelujen ostot	125 687,48	85 000,00	189 000,00	189 000,00	189 000,00
KH, komit. ja työr.	Aineet ja tarvikkeet	3 181,85				
KH, komit. ja työr.	Ostot tilikauden aikana	3 181,85				
KH, komit. ja työr.	TOIMINTAKATE	186 665,69	96 700,00	229 000,00	229 000,00	229 000,00

Kansliapäällikön toimisto

TULOSKORTTI 2017			
Kansliapäällikön toimisto			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkkohallituksen vaikuttamistoiminta on ennakkoivaa ja hyvin organisoitua.	Kirkkohallituksen vaikuttamistoiminnan painopisteet päätetään kansliapäällikön johdolla KKH:n johtoryhmässä.	Johtoryhmä käy neljä kertaa vuodessa arvioivan keskustelun vaikuttamistavoitteiden toteutumisesta.
	Kirkolla on ajantasainen tieto sellaisesta valmisteilla olevasta EU-lainsäädännöstä, jolla on vaikutusta kirkkoon ja kirkkohallituksella on valmius tarvittaessa vaikuttaa siihen.	Euroopan komission ja parlamentin työlistojen seurataan aktiivisesti. Suomen EU-kantoihin vaikutetaan valtioneuvoston kanslian EU-sihteeristön, substanssiministeriöiden ja Euroopan kirkkojen konferenssin kautta.	Aktiivinen seuranta on toteutunut neljän EU-lainsäädäntöhankkeen osalta ja aktiivinen vaikuttaminen on toteutettu kahden lainsäädäntö-/uudistushankkeen osalta.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Sote-uudistuksen yhteydessä varmistetaan seurakuntien sairaala-sielunhoidon, perheneuvonnan ja kehitysvammatyön jatkuminen uusissa yhteistyörakenteissa.	Pidämme aktiivisesti yhteyttä sisäministeriön sote-valmistelijoihin ja pidetään esillä kirkon lähtökohtien. Asian etenemisestä tiedotamme aktiivisesti seurakuntien ao. vastuuhenkilöille.	Hiippakuntien/seurakuntien ja maakuntien/kuntien sopimusmallipohjat valmistuvat vuoden 2017 aikana.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkkohallituksen henkilöstö on osaavaa ja seurakuntien palvelemaan suuntautunutta sekä viihtyy työssään.	Järjestämme sisäisiä koulutuksia ja esimiesvalmennuksia, rekrytoinneissa kiinnitämme huomiota osamispääoman kartuttamiseen.	Henkilöstön työhyvinvointitutkimus. Työhyvinvointi on kehittynyt positiivisesti verrattuna edelliseen tutkimukseen.

Hallinto-osasto

Johdanto

Hallinto-osaston painopistealueina vuosina 2017–2019 tulee olemaan entistä tiiviimmän vuorovaikutuksen ja yhteistyön rakentaminen sekä julkishallinnon muihin toimijoihin että hiippakuntiin ja seurakuntiin. Lainsäädäntöhankeissa otetaan huomioon kirkkolainsäädännön eteneminen kirkolliskokouksessa, jolloin muutoin edistetään vain välttämättömiä säädösuudistuksia. Näihin kuuluu esimerkiksi seurakuntavaaleja koskevat säädösmuutokset.

Suunnitelmakaudella painottuvat osaston tehtäväälaan liittyvien tietojärjestelmien kehittämiseen, ylläpitoon ja käytön vakiinnuttamiseen liittyvät tehtävät. Painopisteisiin suunnitelmakaudella vaikuttaa lisäksi yhteiskunnan ja muun julkisen hallinnon sähköinen kehitys. Tavoitteena on kehittää keskushallinnon hallintomenettelyä sekä uudistaa seurakuntien hallintoa, taloutta ja kulttuuriperintöä koskevaa ohjeistusta.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2017

Verkostoitumista yhteiskunnan muihin toimijoihin edistetään vakiinnuttamalla osaston uusien neuvottelukuntien toiminta sekä pitämällä yllä virasto- ja ministeriökohtaisia säännöllisiä tapaamisia. Palautejärjestelmän käyttö vakiinnutetaan osaston hankkeissa.

Yleishallinnon yksikön vastuulla on Domus-dokumentinhallintajärjestelmän käytön vakiinnuttaminen kirkon keskushallinnossa. Myös Domusta käyttävien seurakuntien määrän arvioidaan kasvavan, mikä lisää asiakirjahallinnon neuvontatarpeita. Uusi järjestelmä aiheuttaa myös tarpeen kehittää hallintokäytäntöjä. Arkistotoimessa ryhdytään uudistamaan paperiarkistoja tukevaa malliarkistonmuodostussuunnitelmaa (AMS) yhteistyössä seurakuntien kanssa. Toisaalta on kehitettävä myös sähköistä arkistointia.

Seurakuntien hallinto ja talous -yksikössä julkaistaan tilastoportaalien avulla ensimmäiset uudenmuotoiset toiminta- ja taloustilastot. Kiinteistöhallintajärjestelmän käyttöä laajennetaan ja hautaustoimen tietojärjestelmää suunnitellaan. Laaditaan kulttuuriperintöstrategia 2020 sekä uudistetaan taloushallinnon ohjeet.

Seurakuntarekisterit yksikössä merkittävänä haasteena on digitoidun aineiston käyttöönoton valmistelu jäsenrekisterissä ja siihen liittyvien koulutusten järjestäminen. Samalla edistetään karttapalvelua ja sähköistä asiointia. Kehityshankkeissa kuullaan seurakuntien mielipidettä sekä käytettävyydessä että tarvittavissa uusissa toiminnoissa.

Vuosien 2018–2019 toimintasuunnitelma

Osaston tehtäväälaan kuuluvia tietojärjestelmiä ylläpidetään ja niiden käyttöä laajennetaan samalla kun järjestelmän käyttöä pyritään koulutuksen ja ohjeistuksen keinoin vakiinnuttamaan. Hautaustoimen tietojärjestelmä edennee käyttöönottoaiheeseen. Jäsentietojärjestelmään liittyviä sähköisiä asiointipalveluja kehitetään edelleen esimerkiksi rippikoulun ilmoittautumisen osalta.

Hallintokäytäntöjen kehittämistä jatketaan edelleen. Keskushallinnossa on syytä tarkastella, miten toimintakäytäntöjä voitaisiin kehittää ja joustavoittaa. Myös kirkolliskokouksen toiminnan tehostamista jatketaan. Arkistolainsäädännön uudistamistyö on meneillään, ja uusi lainsäädäntö tuo todennäköisesti mukanaan uusia velvoitteita. Tämän vuoksi arkistotoimessa on valmistauduttava arkistolainsäädännön soveltamiseen.

Jäsentietojen ylläpidossa haasteena on digitoinnin myötä jäsentietojärjestelmän valtakunnallisten käyttöoikeuksien laajentuminen sekä alueellisten keskusrekisterien toiminnan alkaminen. Lisäksi EU tietosuoja-asetus täytäntöönpano aiheuttanee joitakin muutostarpeita. Vuonna 2018 toteutettavat seurakuntavaalit vaikuttavat sekä jäsentietojärjestelmän kehittämiseen että edellyttävät vaaleja varten laaditun hallinnollisen ohjeistuksen uudistamista sekä tarvittavien vaaliasiakirjojen laadintaa.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Hallinto-osasto	Toimintatuotot	-35 002,00	-17 500,00	-1 500,00	-1 500,00	-1 500,00
Hallinto-osasto	Myyntituotot		-2 500,00	-1 500,00	-1 500,00	-1 500,00
Hallinto-osasto	Muut toimintatuotot	-35 002,00	-15 000,00	0,00		
Hallinto-osasto	Toimintakulut	3 270 956,34	3 563 900,00	1 547 700,00	1 547 700,00	1 547 700,00
Hallinto-osasto	Henkilöstökulut	1 724 556,29	1 789 300,00	1 398 300,00	1 398 300,00	1 398 300,00
Hallinto-osasto	Palkat ja palkkiot	1 299 261,99	1 341 000,00	1 046 500,00	1 046 500,00	1 046 500,00
Hallinto-osasto	Henkilösivukulut	432 961,18	448 300,00	351 800,00	351 800,00	351 800,00
Hallinto-osasto	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-7 666,88				
Hallinto-osasto	Palvelujen ostot	1 540 734,68	1 766 100,00	139 900,00	139 900,00	139 900,00
Hallinto-osasto	Palvelun ostot - sisäi- set	240,00				
Hallinto-osasto	Aineet ja tarvikkeet	4 533,37	8 500,00	8 900,00	8 900,00	8 900,00
Hallinto-osasto	Ostot tilikauden aikana	4 533,37	8 500,00	8 900,00	8 900,00	8 900,00
Hallinto-osasto	Muut toimintakulut	892,00		600,00	600,00	600,00
Hallinto-osasto	TOIMINTAKATE	3 235 954,34	3 546 400,00	1 546 200,00	1 546 200,00	1 546 200,00
HaO, yleishallinto	Toimintakulut	560 272,95	583 800,00	608 300,00	608 300,00	608 300,00
HaO, yleishallinto	Henkilöstökulut	550 067,16	560 800,00	569 100,00	569 100,00	569 100,00
HaO, yleishallinto	Palkat ja palkkiot	417 724,10	420 100,00	425 900,00	425 900,00	425 900,00
HaO, yleishallinto	Henkilösivukulut	139 248,58	140 700,00	143 200,00	143 200,00	143 200,00
HaO, yleishallinto	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-6 905,52				
HaO, yleishallinto	Palvelujen ostot	7 962,23	20 000,00	34 500,00	34 500,00	34 500,00
HaO, yleishallinto	Aineet ja tarvikkeet	2 223,56	3 000,00	4 600,00	4 600,00	4 600,00
HaO, yleishallinto	Ostot tilikauden aikana	2 223,56	3 000,00	4 600,00	4 600,00	4 600,00
HaO, yleishallinto	Muut toimintakulut	20,00		100,00	100,00	100,00
HaO, yleishallinto	TOIMINTAKATE	560 272,95	583 800,00	608 300,00	608 300,00	608 300,00
Srkien hall. ja tal.	Toimintakulut	632 121,29	590 700,00	607 200,00	607 200,00	607 200,00
Srkien hall. ja tal.	Henkilöstökulut	589 222,66	551 700,00	579 000,00	579 000,00	579 000,00
Srkien hall. ja tal.	Palkat ja palkkiot	441 914,80	413 300,00	433 300,00	433 300,00	433 300,00
Srkien hall. ja tal.	Henkilösivukulut	147 307,86	138 400,00	145 700,00	145 700,00	145 700,00
Srkien hall. ja tal.	Palvelujen ostot	41 518,27	37 500,00	27 500,00	27 500,00	27 500,00
Srkien hall. ja tal.	Aineet ja tarvikkeet	744,36	1 500,00	200,00	200,00	200,00
Srkien hall. ja tal.	Ostot tilikauden aikana	744,36	1 500,00	200,00	200,00	200,00
Srkien hall. ja tal.	Muut toimintakulut	636,00		500,00	500,00	500,00
Srkien hall. ja tal.	TOIMINTAKATE	632 121,29	590 700,00	607 200,00	607 200,00	607 200,00
Seurakuntarekisterit	Toimintatuotot	-34 975,00	-15 000,00	0,00		
Seurakuntarekisterit	Muut toimintatuotot	-34 975,00	-15 000,00	0,00		
Seurakuntarekisterit	Toimintakulut	1 852 031,60	2 015 000,00	0,00		
Seurakuntarekisterit	Henkilöstökulut	404 832,66	399 300,00	0,00		
Seurakuntarekisterit	Palkat ja palkkiot	304 304,84	299 100,00	0,00		
Seurakuntarekisterit	Henkilösivukulut	101 289,18	100 200,00	0,00		

Seurakuntarekisterit	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-761,36				
Seurakuntarekisterit	Palvelujen ostot	1 446 603,34	1 614 700,00	0,00		
Seurakuntarekisterit	Aineet ja tarvikkeet	379,60	1 000,00	0,00		
Seurakuntarekisterit	Ostot tilikauden aikana	379,60	1 000,00	0,00		
Seurakuntarekisterit	Muut toimintakulut	216,00				
Seurakuntarekisterit	TOIMINTAKATE	1 817 056,60	2 000 000,00	0,00		
HaO, yhteiset	Toimintatuotot	-27,00	-2 500,00	-1 500,00	-1 500,00	-1 500,00
HaO, yhteiset	Myyntituotot		-2 500,00	-1 500,00	-1 500,00	-1 500,00
HaO, yhteiset	Muut toimintatuotot	-27,00				
HaO, yhteiset	Toimintakulut	226 530,50	374 400,00	332 200,00	332 200,00	332 200,00
HaO, yhteiset	Henkilöstökulut	180 433,81	277 500,00	250 200,00	250 200,00	250 200,00
HaO, yhteiset	Palkat ja palkkiot	135 318,25	208 500,00	187 300,00	187 300,00	187 300,00
HaO, yhteiset	Henkilösivukulut	45 115,56	69 000,00	62 900,00	62 900,00	62 900,00
HaO, yhteiset	Palvelujen ostot	44 650,84	93 900,00	77 900,00	77 900,00	77 900,00
HaO, yhteiset	Palvelun ostot - sisäiset	240,00				
HaO, yhteiset	Aineet ja tarvikkeet	1 185,85	3 000,00	4 100,00	4 100,00	4 100,00
HaO, yhteiset	Ostot tilikauden aikana	1 185,85	3 000,00	4 100,00	4 100,00	4 100,00
HaO, yhteiset	Muut toimintakulut	20,00				
HaO, yhteiset	TOIMINTAKATE	226 503,50	371 900,00	330 700,00	330 700,00	330 700,00

TULOSKORTTI 2017			
Hallinto-osasto (HaO)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkko näyttäytyy avoimena, luotettavana ja helposti lähestyttävänä sekä hallinnollisesti asiantuntevana ja toimintaansa kehittävänä yhteistyökumppanina.	Verkostoidumme yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa.	Osaston neuvottelukunnat kokoontuvat säännöllisesti.
		Julkaisemme toimielinten esityslistat ja päätöspöytäkirjat liitteineen verkossa heti, kun ne ovat julkisia.	Kirkkohallituksen täysistunnon ja vi-rastokollegion pöytäkirjat on jul-kaistu viikon kuluessa kokouksesta.
		Vaikutamme viestinnän keinoin me-diassa.	Kirkkoa koskevan oikean ja positiivi-sen tiedon näkyvyys viestimissä.
		Rakennamme monipuolisen ja luo-tettavan tilastopalvelun ja hyödyn-nämme sitä.	Tilastotiedot julkaistaan aiempaa käytäntöä nopeammin ja yksityis-kohtaisemmin.
	Vaikuttaminen säädöshankkeisiin.	Välitämme ministeriön lainvalmiste-lijoiille kirkon näkemyksen hank-keista.	Lausunnot ja yhteydenotot ovat vai-kuttaneet valmisteluun.
Seurakuntien toiminnan kehittämi-nen ja tukeminen	Toimiva ja tehokas seurakuntahal-linto ja talous.	Tiedotamme suunnitelmallisesti.	Avattujen uutiskirjeiden määrä py-syy yli 80 % tilatuista.
		Neuvomme ja koulutamme seura-kuntia.	Vastausaika kysymyksiin 1 vko.
		Kehitämme ja otamme käyttöön tie-tojärjestelmiä.	Koulutusten määrä ja koulutuspa-lautteiden arvosanat.
			Hautaustoimen tietojärjestelmän tekninen suunnittelu on käynnis-tetty.
			Kiinteistöhallintajärjestelmän raken-nusrekisteri on otettu käyttöön 150 seurakunnassa ja arvoesinerekisteri on pilotoitu.
			Kaikki seurakunnat käyttävät tilasto-portaalia.

		Laadimme ohjeita seurakuntien käyttöön.	Seurakuntien kirjanpidossa on otettu käyttöön automaattisia kirjauksia. Kirjurin tukipyyntöjen vuosittainen määrä on vähentynyt 5 %.
	Seurakuntien asiakirja- ja dokumenttihakinto ja arkistotoimi hoidetaan asianmukaisesti.	Tiedotamme ja jaamme hyviä kokemuksia asian- ja dokumentinhallinnan sähköisestä järjestelmästä Domuksesta.	Domusta käyttäviä seurakuntia on 10.
		Päivitämme paperiarkiston malliarkistosuunnitelman.	Arkistonmuodostussuunnitelman uudistaminen on käynnistetty.
	Seurakuntavaaleja koskevia säännöksiä kehitetään.	Teemme ehdotuksen kirkon vaalijärjestyksen muuttamiseksi vuoden 2014 vaaleista saadun palautteen ja yleisen vaalilain kehittymisen mukaisesti.	Vaalijärjestystä koskeva muutosehdotus on kirkolliskokouksessa. Jäsentietojärjestelmää koskeva muutostyö on aloitettu.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon keskushallinnon sähköinen asian- ja dokumentinhallintajärjestelmä on toimiva.	Uudelleennarvioimme toimintatapoja ja kehitämme käytäntöjä.	Järjestelmä on vakiintunut ja on luotu toimivat sähköisen asiakirjahallinnon käytännöt.
	Kirkon kulttuuriperintö säilyy ja arvostus pysyy korkealla.	Laadimme ”Kulttuuriperintöstrategia 2020”.	Strategia on laadittu.
		Ohjaamme ja tuemme seurakuntia kulttuuriperintöarvoja koskevissa kysymyksissä.	Ohjeet on uusittu ja julkaistu.
	Kirkon yhteisen jäsentietojärjestelmän (Kirjuri) monipuolinen kehittäminen ja ylläpito.	Kehitämme Kirjuria saatujen palautteiden ja kehitysehdotusten mukaisesti.	Projektit valmistuvat aikataulussa.
		Huomioimme lakimuutokset ja tietoturva-asetukset.	Lakimuutokset ja tietoturva-asetukset on huomioitu.

KKH – strategiset painopisteet:	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Nostamme kirkon sanoman esiin:</i> Huolehdimme kirkon valtakunnallista viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Tietoisuus luterilaisuuden ominaispiirteistä ja vaikutuksista kulttuuriperintöön ja yhteiskuntaan lisääntyy.	Huolehdimme, että kirkon kulttuuri-perintö näkyy reformaation merkkivuoden tiedottamisessa.	Kulttuuriperinnön verkkonäyttely on toteutettu.
		Osallistumme kv. symposiumin ”500 vuotta protestanttista kirkkoarkkitehtuuria” järjestämiseen.	Symposium on järjestetty.
<i>Kohtaaminen koskettaa:</i> Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Osaston yhteistyö seurakuntien kanssa hankkeiden suunnittelussa ja toteuttamisessa vahvistuu.	Kuuntelemme kenttää Kirjurin kehittämisessä ja työskentelemme yhdessä seurakuntien osajien kanssa.	Seurakuntien kehitysehdotukset on otettu huomioon.
		Kiinnitämme säädösvalmistelussa huomiota lausuntomenettelyihin ja viestintään.	Vuosittainen tyytyväisyyskysely. Säädöshankkeissa on toteutettu lausuntomenettelyt.
<i>Arvostamme jäsenyyttä:</i> Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Kansalaisten ja muiden sidosryhmien asiointin helpottaminen.	Kehitämme sähköisiä asiointipalveluja.	Sähköisistä asiointipalveluista lapsen liittäminen kirkkoon ja avioliiton esteiden tutkinta on otettu käyttöön.

TULOSKORTTI 2017			
Hallinto-osasto, yleishallinto			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Päätökset ovat yleisesti kaikkien nähtävillä.	Kirkkohallituksen toimielinten esityslistat sekä pöytäkirjat liitteineen julkaistaan verkossa heti, kun ne tulevat julkisiksi.	Kirkkohallituksen täysistunnon ja vi-rastokollegion pöytäkirjat on julkaistu viikon kuluessa kokouksesta.
	Kirkko näyttäytyy hyvänä, luotettavana ja helposti lähestyttävänä sekä hallinnollisesti asiantuntevana ja toimintaansa kehittävänä yhteistyökumppanina.	Verkostoituminen yhteistyökumppanien ja sidosryhmien kanssa sekä hyvä asiakaspalvelu.	Riittävät verkostot.
		Hyvä asiakaspalvelu.	Annamme vastauksen kysymyksiin viikon sisällä.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Seurakuntien arkistotoimi hoidetaan asianmukaisesti.	Malliarkistonmuodostussuunnitelman päivittäminen ja seurakuntien ohjeistaminen ja kouluttaminen.	Paperi-AMSin (arkistoinmudostussuunnitelma) uudistaminen on käynnistetty.
	Asian- ja dokumentinhallinnan sähköinen järjestelmä Domus on seurakuntien käytössä.	Domuksesta tiedottaminen ja sen esittely eri yhteyksissä sekä hyvien kokemusten jakaminen.	Domusta käyttävien seurakuntien määrä on kasvanut.
	Seurakunnilla on oikeaa tietoa Kirkkohallituksen toiminnasta.	Jaetaan tietoa oikeassa muodossa ja oikeiden kanavien kautta molemmilla kielillä.	Tieto löytyy helposti ja tarpeen mukaan myös ruotsin kielellä.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon keskushallinnon sähköinen asian- ja dokumentinhallintajärjestelmä on toimiva.	Perehdyttäminen järjestelmän käyttöön, toimintatapojen uudelleenarvointi ja käytäntöjen kehittäminen.	Järjestelmä on vakiintunut ja on luotu toimivat sähköisen asiakirjahallinnon käytännöt.

TULOSKORTTI 2017			
Hallinto-osasto, seurakuntien hallinto ja talous (SHT)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Yhteiskunnallisilla toimijoilla on oikea tieto kirkosta ja seurakunnista.	Vaikuttaminen viestinnän keinoin medioissa.	Kirkkoa koskevan oikean tiedon näkyvyys viestimissä.
		Yhteistyö (kirkollisasiain) museo- ja ympäristöviranomaisten kanssa.	Yhteiset julkaisut.
	Kirkon tuottamaan tietoon luotetaan.	Monipuolisen ja luotettavan tilastopalvelun rakentaminen ja hyödyntäminen.	Tilastotiedot julkaistaan nykyistä (v. 2016) käytäntöä nopeammin ja yksityiskohtaisemmin.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Toimiva ja tehokas seurakuntahallinto.	Seurakuntia ohjeistetaan ja neuvotaan hallintomenettelyssä.	Vastausaika kysymyksiin 1 vko.
		Kehitetään yhteistä hautaustoimen tietojärjestelmää.	Hautaustoimen tietojärjestelmän tekninen suunnittelu on käynnistetty.
		Monipuolisen tilastopalvelun hyödyntäminen mahdollistetaan.	Tilastoportaalia käyttävät kaikki seurakunnat.
	Ajantasainen tieto kulttuuriomaisuudesta sekä hyväkuntoinen ja taroituksenmukainen rakennuskanta.	Toimiva kiinteistöhallintajärjestelmä.	Kiinteistöhallintajärjestelmän rakennusrekisteri on otettu käyttöön 150 seurakuntataloudessa ja arvoesinerekisteri on pilotoitu viidessä seurakuntataloudessa.
	Tehokas taloushallinto.	Laaditaan seurakuntien kirjanpitoon yksityiskohtaisia kirjausohjeita, jotka mahdollistavat kirjausten automatisoinnin Kipassa.	Seurakuntien kirjanpidossa on otettu käyttöön automaattisia kirjauksia (Kipan järjestelmässä).
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon kulttuuriperintö säilyy ja arvostus pysyy korkealla.	Kulttuuriperintöstrategia 2020 laatiminen.	Strategia on laadittu.
		Seurakuntien ohjaaminen ja tukeminen kulttuuriperintöarvoja koskevissa kysymyksissä.	Ohjeet on uusittu ja julkaistu Sakastissa.

KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Nostamme kirkon sanoman esiin:</i> Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Tietoisuus luterilaisuuden ominaispiirteistä ja vaikutuksesta kulttuuriperintöön ja yhteiskuntaan lisääntyy.	Kirkon kulttuuriperintö näkyy reformaation merkkivuoden tiedottamisessa.	Kulttuuriperinnön verkkonäyttely on toteutettu.
		Osallistutaan kansainvälisen symposiumin ”500 vuotta protestanttista kirkkoarkkitehtuuria” järjestämiseen.	Symposium on järjestetty.

TULOSKORTTI 2017			
Hallinto-osasto, seurakuntarekisterit			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Ajantasainen keskusteluyhteys yhteistyökumppaneiden kanssa.	Perustetaan vuoden 2017 alusta alkaen neuvottelutoimikunta jossa on mukana muita sidosryhmiä.	Nevottelutoimikunnalla on säännölliset kokoontumiset.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Osaavat ja motivoituneet Kirjurin käyttäjät.	Suunnitelmallinen tiedottaminen	Avattujen uutiskirjeiden määrä.
		Koulutus.	Koulutusten määrä ja koulutuspalautteiden keskimääräinen arvosana.
		Ohjeistus.	Tukipyyntöjen vuosittaisen määrän vähentyminen .
		Neuvonta.	Vuosittainen tyytyväisyyskysely.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirjurin jäsentietojärjestelmän monipuolinen kehittäminen ja ylläpito.	Kentän kuunteleminen ja työskentely projekteissa.	Valmistuneet projektit.
		Sähköisen asioinnin kehittäminen. Lakimuutosten ja tietoturva-asetusten huomioiminen.	Toteutuneet kehitysehdotukset.
		Riittävä henkilöstön ja rahoituksen resursointi. Henkilöstön motivointi ja sitouttaminen.	Henkilöstön pysyvyys.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Arvostamme jäsenyyttä: Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Kansalaisten ja muiden sidosryhmien asioinnin helpottaminen.	Sähköisten palveluiden kehittämisen.	Kehitettyjen palveluiden ja toiminnallisuuksien määrä.

Kirkkohallituksen työmarkkinaosasto (TMO), Kirkon työmarkkinalaitos (KiT)

Johdanto

Koko kirkon henkilöstömäärä vähentynee, ikääntynee ja naisistunee edelleen tarkastelukaudella. Henkilöstömäärän vähentyminen johtuu jäsenmäärän vähenemisestä ja taloudellisten resurssien tiukkenemisestä. Kyse ei ole pelkästään siitä, että lukumäärissä tapahtuu muutoksia, vaan myös siitä, miten kirkko työpaikkana koetaan, miten työtä tehdään tuloksellisesti työyhteisönä, jossa on niin nuoria kuin vanhoja, naisia kuin miehiäkin. Jäsenten ikääntyessä joudutaan entistä enemmän miettimään, miksi seurakunta on olemassa, mitä siltä odotetaan, miten odotukset vaikuttavat henkilöstömäärään, sen tehtäviin ja osaamistarpeeseen.

Vuosien 2017–2019 toiminnassa tavoitteena on toisaalta pyrkiä saamaan paikallisille työnantajille nykyistä yksinkertaisempia, joustavampia ja toimintaa tukevia sekä paikallista liikkumavaran mahdollistavia palvelussuhteen ehtoja ja henkilöstöä koskevaa sääntelyä kuin myös olla mukana tukemassa parempaa työnantajatoimintaa ja sopimus- ja säännösosaamista.

Työnantajien tarpeita ja palautetta selvitetään kyselyillä ja verkostoissa, osaamista kehitetään koulutuksissa, ohjein ja verkostoissa mm. Työturvallisuuskeskuksen ja Kevan kanssa ja työnantajaviestintää kehittämällä. Työyhteisöjen työhyvinvointia selvitetään Kevan joka toinen vuosi tekemällä Julkisen alan työhyvinvointi -tutkimuksella kuin myös henkilöstöraportointitoteutuksen jälkeen sairauspoissaolojen kehitystä tarkastelemalla ja mahdollisten muiden henkilöstöön liittyvien tunnuslukujen avulla.

Tarkastelujaksona hoidetaan työmarkkinalaitoksen perustyötä sekä osallistutaan ja vaikutetaan työläinsäädännön kehittämistyöhön. Lisäksi osallistutaan hallituskauden aikana toteutettaviin hankkeisiin mm. ammatillisen koulutuksen reformin seurantaryhmätyöhön, samapalkkaisuusohjelmatyöhön sekä Työelämä 2020 –hankkeeseen ja siihen liittyvän toimialakohdaisen Kirkon työelämä 2020 –ohjelman toteutukseen. Lisäksi osastollamme uudistetaan neuvottelutoiminnan kustannuslaskennassa tarvittavaa tiedonkeruujärjestelmää.

Vuoden 2017 toimintasuunnitelma

Vuonna 2017 neuvotellaan mm. tuottavuuden ja työhyvinvoinnin lisäämisestä työaikajärjestelyjen avulla ja leirityöhön liittyvistä kysymyksistä, selvitetään yleisen palkkausjärjestelmän henkilökohtaisen palkanosan rakennetta ja ryhmäkannustuspalkkion käyttöönottoa sekä kehitetään toimia, jotka edistävät tuloksellisuutta ja työelämän laatua.

Kirkon työmarkkinalaitoksen roolissa osallistutaan 2- ja 3-kantatyöskentelyyn työnantaja-edunvalvontaa edellyttävissä hallitusohjelman toteutuksissa, mm. työaika sääntelyä selvittävän työryhmän työhön ja koulutuksen reformin seurantaryhmän työhön. Valmistelutyöstä johtuvat lainsäädäntömuutokset virkasuhteisen henkilöstön asemassa työmarkkinaosasto valmistelee ja esittelee tarvittavilta osin kirkkolainsäädäntöön.

Työmarkkinaosasto valmistelee seurakuntatyönantajilta saadun palautteen pohjalta Kirkkohallituksen päätettäväksi tarvittavat virkojen johtosäännöt ja työalojen ohjesäännöt sekä ohjeistaa näistä päätöksistä ja tutkintovaatimuspäätöksestä seurakuntia, hiippakuntia, kouluttavia laitoksia ja mahdollisia muita tahoja.

Työmarkkinaosasto järjestää koulutusta, antaa ohjeita ja neuvoja mm. nettisivuilla, uutiskirjeissä ja yleiskirjeissä sekä toteuttaa verkostotyöskentelyä tavoitteena lisätä työnantajien sopimus- ja lainsäädäntöosaamista sekä työnantajaroolin sisäistämistä. Tilaisuuksista kerätään palautetta, jotta voidaan selvittää niiden hyödyllisyys ja vaikuttavuus.

Työmarkkinalaitos on yhtenä ydintoimijana Kansallista työelämästrategiaa toteuttavassa Työelämä 2020 -hankkeessa. Työmarkkinaosastolla työ on yhdistetty tuloksellisuutta ja työelämän laatua edistävään neuvottelutoimintaan. Kirkon sektorilla työelämästrategiaa toteutetaan pääsopijaosapuolten yhteisellä Kirteko-ohjelmalla laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, joita ovat mm. Työturvallisuuskeskus, Keva, Kirkkohallituksen osastot ja yksiköt, tuomiokapitulit sekä seurakunnat.

Siinä työpaikkoja kannustetaan ja tuetaan omista tarpeista lähtevään kehittämiseen, edistetään yhteistyötä työelämän kehittämistä tukevien toimijoiden välillä sekä viestitään tuottavuutta ja tuloksellisuutta sekä työelämän laatua samanaikaisesti edistävän työelämän kehittämisen puolesta kirkossa. Ohjelman toimintona järjestetään Kirteko-verkostotapaamisia, käynnistetään oppimisverkostotyöskentelyä, kehitetään sähköistä viestintää ja palkitaan työpaikkoja KirTEKO 2017 -palkinnolla, jotta työpaikkojen hyvät toiminnan tuottavuutta ja työelämän laatua edistävät toimintatavat ja käytännöt saataisiin esille ja kaikkien työpaikkojen hyödynnettäviksi.

Kirkon eri toimijoiden välistä yhteistyötä vastavalmistuneiden työllistämässä ja kirkon työn sukupuolisegregaation purkamisessa edistetään osallistumalla piispojen ja piispainkokouksen kanslian, Kirkkohallituksen toiminnallisen osaston ja seurakuntien kanssa toteutettavaan selvitystyöhön.

Lisäksi TMO hyödyntää kolmikantaisessa samapalkkaisuusohjelmassa saatavia tietoja tasavuosuunnitelmien laatimisesta ja sukupuolivaikutusten arvioinnista yms. esimerkiksi työtehtävien sukupuolisegregaation vähentämiseksi kirkon alalla. Lisäksi toteutetaan yhteistyössä toiminnallisen osaston kanssa mm. kirkon rekrytointistrategian mukaisia toimenpiteitä, esim. osallistumalla vuosittain järjestettävälle Studia-messuille.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
KIT	Toimintatuotot	-25 339,27	-7 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
KIT	Maksutuotot	-9 790,00	-7 000,00	-7 000,00	-7 000,00	-7 000,00
KIT	Muut toimintatuotot	-14 799,53		-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
KIT	Sisäiset tuotot	-749,74				
KIT	Toimintakulut	725 571,80	765 600,00	765 600,00	765 600,00	765 600,00
KIT	Henkilöstökulut	665 523,99	682 000,00	687 400,00	687 400,00	687 400,00
KIT	Palkat ja palkkiot	502 027,68	514 000,00	518 400,00	518 400,00	518 400,00
KIT	Henkilösivukulut	165 685,49	168 000,00	169 000,00	169 000,00	169 000,00
KIT	Henkilöstökulujen oikai- suerät	-2 189,18				
KIT	Palvelujen ostot	59 260,60	78 100,00	72 500,00	72 500,00	72 500,00
KIT	Aineet ja tarvikkeet	2 806,04	5 400,00	5 600,00	5 600,00	5 600,00
KIT	Ostot tilikauden aikana	2 806,04	5 400,00	5 600,00	5 600,00	5 600,00
KIT	Annetut avustukset	40,00	100,00	100,00	100,00	100,00
KIT	Muut toimintakulut	-2 058,83				
KIT	TOIMINTAKATE	700 232,53	758 600,00	755 600,00	755 600,00	755 600,00

TULOSKORTTI 2017			
Työmarkkinaosasto (TMO) ja työmarkkinalaitos (KiT)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Seurakuntatyönantajan tarpeet on huomioitu keskustason työmarkkinatoiminnassa.	Osallistumme työmarkkinakeskusjärjestötyöhön ja lainsäädäntöhankkeisiin (mm. kolmikantaiseen samapalkkaisuusohjelmaan).	Määräykset, säännökset yms. ovat soveltuvia myös kirkon alalle.
	Seurakuntatyönantajan tarpeet on huomioitu liittotasolla.	Käymme sopimusneuvotteluja pääsopijajärjestöjen kanssa.	KirVESTES:in allekirjoituspöytäkirjan työryhmien toiminta käynnissä ja tulokset seurakuntatyönantajien tarpeet huomioon ottavia - Työaikajärjestelmät tukevat tuottavuutta ja työhyvinvointia - Yleisen palkkausjärjestelmän kehittämistyö aloitettu ja käynnissä - Ylimmän johdon palkkausjärjestelmä tukee palkitsemista ja tavoitteiden asettamista
Seurakuntien toiminnan kehittäminen ja tukeminen	Esittelysäännös on muutettu kirkkolaissa (KL) kuntapuolen sääntelyä vastaavaksi.	Muutetaan KL:a	KL:n säännös on muutettu tai prosessi vireillä.
	Kirkkohallituksen vuonna 2016 päättämät tutkintovaatimukset ovat seurakuntien tiedossa.	Ohjeistamme seurakuntia, hiippakuntia, kouluttavia laitoksia Kirkkohallituksen päätöksistä ja niiden täytäntöönpanosta seurakunnissa. Uudistamme Sakastin sivujen tutkintovaatimuksia koskevan osuuden.	Sakastin sivujen tutkintovaatimuksia koskeva osuus on uudistettu ja ohjeistettu yleis- ja uutiskirjeessä.
	Virkojen johtosäännöt ja työalojen ohjesäännöt on uusittu	Valmistelemme Kirkkohallituksen päätöksen ja ohjeistamme seurakuntia päätöksistä.	Kirkkohallituksen päätös on tehty ja ohjeistettu yleis- ja uutiskirjeessä.

	Seurakuntatyönantajalla on parempi valmius työhyvinvoinnin johtamiseen, osaamisen ennakointiin, henkilöstösuunnittelun ja -raportoinnin prosessien toteuttamiseen.	Järjestämme koulutustilaisuuksia ja verkostotapaamisia ja hyödynnämme yhteistä intranet-sivustoa seurakuntien käytäntöjen ja mallien tiedonvaihdoissa.	Koulutustilaisuuksia on järjestetty, oppimisverkostotyöskentely ja yhteinen intranet-sivusto ovat käytössä.
			Palautekysely osoittaa, että seurakuntatyönantajat ovat saaneet lisää valmiuksia työhyvinvointiin liittyviin kysymyksiin.
	KiTi:illä on toimiva palvelussuhdetilastojen tiedonkeruujärjestelmä.	Laadimme projektisuunnitelman ja käynnistämme projektin.	Projekti on käynnissä.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Seurakuntatyönantajilla on vahva työnantajarooli.	Järjestämme koulutustilaisuuksia ja verkostotapaamisia sekä pidämme työnantajarooliin liittyviä kysymyksiä esillä ohjeissa ja uutiskirjeissä.	Koulutustilaisuuksia, verkostoja on järjestetty sekä työnantajarooliin liittyviä kysymyksiä on pidetty esillä uutiskirjeissä ja ohjeissa. Palautteen mukaan tilaisuudet ovat olleet hyödyllisiä.
		Informoimme seurakuntatyönantajaa koskevista lainsäädäntöhankkeista	Seurakuntatyönantajaa on tiedotettu yleis- ja uutiskirjeissä.
	Henkilöstöä koskevat lainsäädäntömuutokset toteutettu kirkon virkasuhteisten osalta.	Muutetaan KL:a	Tarvittavat säännösmuutokset on tehty tai prosessi on vireillä.
	Kirkon alojen työpaikkojen työsuojeluosaaminen on hyvä.	Käsitlemme työsuojelun teemoja koulutustilaisuuksissa ja verkostotapaamisissa.	Työsuojeluun liittyviä teemoja on käsitelty koulutustilaisuuksissa ja verkostotapaamisissa. Palautteen mukaan seurakuntatyönantajat ovat saaneet lisävalmiuksia työsuojeluun liittyvissä kysymyksissä.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit

<i>Kohtaaminen koskettaa:</i> Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Keräämme palautetta toiminnastamme seurakuntatyönantajilta.	Keräämme kyselyllä tietoja sopimusmääräysmuutostarpeista ja muista henkilöstöhallinnon ja työelämän teemoista sekä kehitysideoista toiminnan kehittämiseksi	Kyselyitä on toteutettu ja tuloksia on huomioitu toiminnan suunnittelussa.
	Vahvistamme yhteistyötä vastavalmistuneiden työllistymisessä.	Osallistumme piispojen ja piispainkokouksen kanslian, Kirkkohallituksen toiminnallisen osaston ja seurakuntien kanssa toteutettavaan selvitystyöhön.	Selvitystyöhön on osallistuttu.
	Vahvistamme yhteistyötä kirkon työn sukupuolisegregaation purkamisessa.	Osallistumme kolmikantaiseen samapalkkaisuohjelmaan ja teemme selvityksen tasa-arvosuunnitelmien laatimisesta ja sukupuoli-vaikutusten arvioinnista.	Ohjelmaan on osallistuttu ja selvitys tehty.
<i>Arvostamme jäsenyyttä:</i> Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Kirkon työ on näkyvää.	Palkisemme parhaita työpaikkoja KirTEKO 2017 -palkinnolla	KirTEKO 2017 -palkinnot on jaettu.

Taloussosasto

Johdanto

Taloussosasto kirkon keskusrahastona toimii kokonaiskirkon yhteisen toiminnan rahoittajana. Suunnitelmakaudella seurakuntien kirkollisverotulot alenevat, joten rahoitustehtävä käy entistä haasteellisemmaksi. On pystyttävä vähenevillä tuloilla saamaan aikaan enemmän ja laadukkaampaa palvelua seurakunnille. Taloussosasto keskittyy edelleen suunnittelemaan ja toteuttamaan omaa alaansa koskevia sekä koko kirkon yhteisiä että Kirkon keskusrahastoa koskevia kehityshankkeita tavoitteena osaamisen ja kustannustehokkuuden lisääminen.

Vuoden 2017 toimintasuunnitelma

Taloussyksikkö vastaa ostotoimintoprosessin uusimisesta ottamalla käyttöön uudet automatisoidut toimintatavat palvelujen ja tavaroiden tilauksissa sekä ostolaskujen sähköisessä kierrätyksessä. Viimeistellään palkkioiden käsittelyn hajauttaminen eri yksiköihin. Toimenpiteet vapauttavat taloussyksikön resursseja ja parantavat laskujen ja palkkioiden kiertonopeutta. Myös sisäisen- ja ulkoisen kirjanpidon laatu paranee.

Tietohallintoyksikön painopisteenä on uuden tietohallintostrategian luominen sekä kirkon yhteisten hankkeiden hanketoiminnan ja hankemallin kehittäminen. Varsinaiset hankkeet on kuvattu talousarvioesityksessä erikseen.

Uuden hankintalain arvioidaan tulevan voimaan vuoden 2017 alkupuolella. Kirkkohallituksen hankintapalvelut järjestää koulutusta ja päivittää ohjeistusta, jotta uuden lain käyttöönotto ja sen antamat mahdollisuudet hyödynnettäisiin mahdollisimman hyvin seurakunnissa. Kirkkohallituksen omat sisäiset menettelytavat ja hankintavaltuudet käydään läpi ja saatetaan vastamaan uuden lain vaatimuksia.

Kuluanalyysi on kaikkien Kipassa olevien seurakuntien käytettävissä ja hyödynnettävissä. Kuluanalyysissä tarkastellaan sitä, mihin seurakuntatalouden rahat kuluvat ja eritellään suoritettut hankinnat ja toimittajakenttä hankintakategorioittain. Tämä luo pohjaa hankintaprosessin kehittämiseksi sekä kategoriajohtamiselle. Lisäksi säännöllinen analyysi tuo hankintojen kehittämiseen ja johtamiseen jatkuvuutta sekä täsmällistä tietoa kehityksen suunnasta.

Yhteistyö KL-Kuntahankintojen kanssa jatkuu ja seurakunnat hyödyntävät entistä enemmän puitejärjestelyjä.

Itse kilpailutettavat hankinnat toteutetaan aina koko kirkon laajuisina puitejärjestelyinä, silloin kun hankinnalle on tarvetta myös seurakunnissa.

Kiinteistöyksikkö huolehtii osaltaan vastuullaan olevien kulttuurihistoriallisesti merkittävien kiinteistöjen kunnossapidosta. Arvokaiden kiinteistöjen kuntoarviot päivitetään Oulun ja Porvoon tuomiokapituleihin, Turun arkkipiispan taloon, sekä Tampereen piispantaloon. Keskusrahaston omistamien kiinteistöjen rakennusautomaatiojärjestelmien (RAU-järjestelmien) nykykunto kartoitetaan ja vaatimukset määritellään. Tavoitteena on liittää kiinteistöt keskitettyyn talovalvomoon (Ivisa-valvomo).

Vuosien 2018–2019 toimintasuunnitelma

Talouslyksikkö varautuu ottamaan tehtäviä tekijänoikeusrahastosta sekä Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulista, kun resursseja on saatu lisää tehostamalla käytännön talouden prosesseja. Otetaan käyttöön valtakunnallinen kolehtien kerääminen. Tavoitteena on, että kaikki ev.lut. kirkossa kerätyt kolehdit kerätään Kirkon keskusrahastoon, josta ne välitetään oikeille tahoille valtion rahoituksen tulojen jakamisen mallia avuksi käyttäen. Tämä säästää merkittävästi seurakunnissa tehtyä työtä kolehtien maksatusprosessissa.

Tietohallintoyksikön painopisteenä on uuden tietohallintostrategian toimeenpano sekä yhteisen hankemallin sovittaminen seurakuntien tarpeisiin.

Hankintojen merkitys ja rooli koko kirkon toiminnassa on tunnistettu. Vastuulliset hankinnat on huomioitu kaikissa hankinnoissa. Kuluanalyysit luovat pohjaa hankintaprosessien kehittämiseksi ja seurakunnat hyödyntävät niitä systemaattisesti. KL-Kuntahankintojen ja Kirkon yhteisiä puitejärjestelyjä hyödynnetään seurakuntatalouksissa kattavasti ja niistä saadaan ennistä enemmän prosessi- ja euromääräisiä säästöjä.

Koko kirkon hankintastrategia on määritelty ja tavoitteellinen hankintajohtaminen tukee strategian toteuttamista.

Kiinteistöyksikkö keskittyy toteuttamaan kuntoarviossa esitetyt korjausta tai uusimista vaativat kohdat.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Talousosasto	Toimintatuotot	-791 346,60	-1 499 288,91	-1 430 000,00	-1 430 000,00	-1 430 000,00
Talousosasto	Korvaukset	-72 000,00	-939 288,91	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Talousosasto	Maksutuotot	-43,40		-800 000,00	-800 000,00	-800 000,00
Talousosasto	Vuokratuotot	-13 389,69				
Talousosasto	Muut toimintatuotot	-42 773,51				
Talousosasto	Sisäiset tuotot	-663 140,00	-560 000,00	-560 000,00	-560 000,00	-560 000,00
Talousosasto	Toimintakulut	5 868 754,01	6 534 928,91	6 512 450,00	6 512 450,00	6 512 450,00
Talousosasto	Henkilöstökulut	1 798 268,48	2 187 392,00	2 149 700,00	2 149 700,00	2 149 700,00
Talousosasto	Palkat ja palkkiot	1 352 692,84	1 447 000,00	1 672 000,00	1 672 000,00	1 672 000,00
Talousosasto	Henkilösivukulut	451 922,80	484 600,00	477 700,00	477 700,00	477 700,00
Talousosasto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-6 347,16	255 792,00			
Talousosasto	Palvelujen ostot	4 008 873,99	4 347 036,91	4 361 400,00	4 361 400,00	4 361 400,00
Talousosasto	Vuokrakulut	32 500,70				
Talousosasto	Aineet ja tarvikkeet	26 999,06	500,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00
Talousosasto	Ostot tilikauden aikana	26 999,06	500,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00
Talousosasto	Muut toimintakulut	2 111,78				
Talousosasto	TOIMINTAKATE	5 077 407,41	5 035 640,00	5 082 450,00	5 082 450,00	5 082 450,00
Talousosaston johto	Toimintakulut	264 039,53	385 700,00	352 550,00	352 550,00	352 550,00
Talousosaston johto	Henkilöstökulut	233 394,27	263 900,00	264 600,00	264 600,00	264 600,00
Talousosaston johto	Palkat ja palkkiot	179 408,61	197 800,00	198 100,00	198 100,00	198 100,00
Talousosaston johto	Henkilösivukulut	59 816,02	66 100,00	66 500,00	66 500,00	66 500,00
Talousosaston johto	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-5 830,36				
Talousosaston johto	Palvelujen ostot	29 394,74	121 800,00	86 600,00	86 600,00	86 600,00
Talousosaston johto	Aineet ja tarvikkeet	1 240,52		1 350,00	1 350,00	1 350,00
Talousosaston johto	Ostot tilikauden aikana	1 240,52		1 350,00	1 350,00	1 350,00
Talousosaston johto	Muut toimintakulut	10,00				
Talousosaston johto	TOIMINTAKATE	264 039,53	385 700,00	352 550,00	352 550,00	352 550,00
Kirkon tietohallinto	Toimintatuotot	-777 912,67	-630 000,00	-630 000,00	-630 000,00	-630 000,00
Kirkon tietohallinto	Korvaukset	-72 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Kirkon tietohallinto	Muut toimintatuotot	-42 772,67				
Kirkon tietohallinto	Sisäiset tuotot	-663 140,00	-560 000,00	-560 000,00	-560 000,00	-560 000,00
Kirkon tietohallinto	Toimintakulut	3 861 429,18	3 564 800,00	2 900 000,00	2 900 000,00	2 900 000,00
Kirkon tietohallinto	Palvelujen ostot	3 836 730,87	3 564 800,00	2 900 000,00	2 900 000,00	2 900 000,00
Kirkon tietohallinto	Vuokrakulut	9 979,10				
Kirkon tietohallinto	Aineet ja tarvikkeet	13 973,69				
Kirkon tietohallinto	Ostot tilikauden aikana	13 973,69				
Kirkon tietohallinto	Muut toimintakulut	745,52				
Kirkon tietohallinto	TOIMINTAKATE	3 083 516,51	2 934 800,00	2 270 000,00	2 270 000,00	2 270 000,00
Tietohallintoyksikkö	Toimintatuotot	0,00	-869 288,91			
Tietohallintoyksikkö	Korvaukset		-869 288,91			

Tietohallintoyksikkö	Toimintakulut	1 134 425,03	1 985 428,91	1 224 300,00	1 224 300,00	1 224 300,00
Tietohallintoyksikkö	Henkilöstökulut	1 004 822,43	1 371 992,00	1 224 300,00	1 224 300,00	1 224 300,00
Tietohallintoyksikkö	Palkat ja palkkiot	753 974,26	836 100,00	924 000,00	924 000,00	924 000,00
Tietohallintoyksikkö	Henkilösivukulut	251 364,97	280 100,00	300 300,00	300 300,00	300 300,00
Tietohallintoyksikkö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-516,80	255 792,00			
Tietohallintoyksikkö	Palvelujen ostot	117 225,58	613 436,91			
Tietohallintoyksikkö	Aineet ja tarvikkeet	10 887,02				
Tietohallintoyksikkö	Ostot tilikauden aikana	10 887,02				
Tietohallintoyksikkö	Muut toimintakulut	1 490,00				
Tietohallintoyksikkö	TOIMINTAKATE	1 134 425,03	1 116 140,00	1 224 300,00	1 224 300,00	1 224 300,00
IT - alue	Toimintatuotot			-800 000,00	-800 000,00	-800 000,00
IT - alue	Maksutuotot			-800 000,00	-800 000,00	-800 000,00
IT - alue	Toimintakulut			1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00
IT - alue	Henkilöstökulut			181 200,00	181 200,00	181 200,00
IT - alue	Palkat ja palkkiot			136 700,00	136 700,00	136 700,00
IT - alue	Henkilösivukulut			44 500,00	44 500,00	44 500,00
IT - alue	Palvelujen ostot			1 318 800,00	1 318 800,00	1 318 800,00
IT - alue	TOIMINTAKATE			700 000,00	700 000,00	700 000,00
Kiinteistöyksikkö	Toimintatuotot	-13 433,09				
Kiinteistöyksikkö	Maksutuotot	-43,40				
Kiinteistöyksikkö	Vuokratuotot	-13 389,69				
Kiinteistöyksikkö	Toimintakulut	332 209,44	272 200,00	270 400,00	270 400,00	270 400,00
Kiinteistöyksikkö	Henkilöstökulut	305 643,32	272 200,00	270 400,00	270 400,00	270 400,00
Kiinteistöyksikkö	Palkat ja palkkiot	229 228,51	203 900,00	204 000,00	204 000,00	204 000,00
Kiinteistöyksikkö	Henkilösivukulut	76 414,81	68 300,00	66 400,00	66 400,00	66 400,00
Kiinteistöyksikkö	Palvelujen ostot	3 882,72				
Kiinteistöyksikkö	Vuokrakulut	22 521,60				
Kiinteistöyksikkö	Aineet ja tarvikkeet	161,80				
Kiinteistöyksikkö	Ostot tilikauden aikana	161,80				
Kiinteistöyksikkö	TOIMINTAKATE	318 776,35	272 200,00	270 400,00	270 400,00	270 400,00
Talousyksikkö	Toimintatuotot	-0,84				
Talousyksikkö	Muut toimintatuotot	-0,84				
Talousyksikkö	Toimintakulut	276 650,83	326 800,00	265 200,00	265 200,00	265 200,00
Talousyksikkö	Henkilöstökulut	254 408,46	279 300,00	209 200,00	209 200,00	209 200,00
Talousyksikkö	Palkat ja palkkiot	190 081,46	209 200,00	209 200,00	209 200,00	209 200,00
Talousyksikkö	Henkilösivukulut	64 327,00	70 100,00			
Talousyksikkö	Palvelujen ostot	21 640,08	47 000,00	56 000,00	56 000,00	56 000,00
Talousyksikkö	Aineet ja tarvikkeet	736,03	500,00			
Talousyksikkö	Ostot tilikauden aikana	736,03	500,00			
Talousyksikkö	Muut toimintakulut	-133,74				
Talousyksikkö	TOIMINTAKATE	276 649,99	326 800,00	265 200,00	265 200,00	265 200,00

TULOSKORTTI 2017			
Talousosasto (TaO; pl. Kirkon eläkerahasto)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Jokaisessa seurakunnassa on tietotekniset edellytykset kirkon verkko-työlle ja viestinnälle.	Toteutamme tietohallintostrategiaa. Vahvistamme yhteistyötä.	Käyttäjäkyselyn tulokset osoittavat tietohallintostrategian toteutumista.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Seurakunnille on käytössään yhteiset tietojärjestelmät ja ne palvelevat toimintaa.	Toteutamme kirkon tietohallintostrategiaa. Kilpailutamme, tilaamme ja tarjoamme sopimus pohjaisesti yhteisiä tietojärjestelmiä seurakuntien käyttöön.	Yhteisten järjestelmien määrä kasvaa yhdellä vuosittain. Sopimus pohjaisten yhteisten tietojärjestelmien käyttäjämäärä kasvaa vuosittain 5 %.
	Seurakuntien tukitoimintojen prosessit ovat tehokkaat ja toimivat.	Luomme yhdessä seurakuntien kanssa kirkon yhteisiä toimintamalleja seurakuntiin sekä jaamme parhaita käytäntöjä taloushallinnon kustannustehokkuuden saavuttamiseksi. Ylläpidämme tietotekniikan palveluluetteloa. Puramme päällekkäisiä IT-toimintoja. Valtakunnallinen asiakaspalvelu on toiminnassa.	Yhteisten toimintamallien kehitystyö on käynnistynyt.
	Seurakuntien hankintatoimi on sujuvaa ja kustannustehokasta.	Tiedotamme aktiivisesti seurakunnille KL-kuntahankintojen kanssa tehtävästä hankintatoiminnasta ja -prosessista. Teemme kirkon laajuisia hankintoja sekä vahvistamme yhteistyötä KL-kuntahankintojen kanssa.	Yhteishankintoihin osallistuvien seurakuntien hankintavolyymi kasvaa 5 %.
	Yhteisten hankkeiden hankehallinta on kunnossa.	Kasvatamme seurakunnissa hankemallin osaamista. Kytkeimme palautejärjestelmän hankemalliin.	Yhteisten hankkeiden hankesalkkua käyttävien sidosryhmien määrä kasvaa.

			Palautejärjestelmä on toiminnassa.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkon yhteinen tietotekniikka palvelee kirkon perustehtävää sekä kirkon yhteiskunnallisia tehtäviä.	Ylläpidämme asiantuntijaosaamista sekä varmistamme, että valitsemme kulloinkin parhaat tekijät tehtäviin.	Käyttäjäkyselyn tulokset osoittavat tietohallintostrategian toteutumista.
	Kirkon tietoturva on kunnossa.	Ylläpidämme tietoturvapolitiikkaa ja -määräyksiä.	Havaitut tietoturvapoikkeamat on käsitelty asianmukaisesti ja niiden johdosta on ryhdytty korjaaviin toimenpiteisiin.
	Kulttuurihistoriallisesti merkittävät Kirkon keskusrahaston rakennukset säilyvät kunnossa.	Vastaamme rakennusten kunnossapidosta.	Tehdyt toimenpiteet.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Kohtaaminen koskettaa:</i> Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstimme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Kirkkohallituksen yhteistyö seurakuntien ja muiden kumppanien kanssa hankkeiden suunnittelussa vahvistuu.	Pidämme aktiivisesti ja aloitteellisesti yhteyttä tärkeimpiin yhteistyökumppaneihimme: järjestämme yhteisiä tilaisuuksia ja valmistelemme asioita avoimesti.	Seurakunnilta ja muilta kumppaneilta kerätty palaute yhteistyön kehittämistä on pääosin myönteistä.
			Tietotyön askeleet 2017 -tapahtuma on järjestetty.
			IT-käyttäjäkysely on toteutettu.
		Perustamme kirkon tietohallinnon ohjausryhmän. Tehostamme viestintää.	Tietohallintostrategia 2018-2022 on luotu.
			Ohjausryhmä on perustettu ja sen toiminta on vakiintunut. Julkaistut uutiskirjeet ja erilaiset tilaisuudet.

Toiminnallinen osasto

Johdanto

Toiminnallinen osasto hoitaa kirkon yhteistä toimintaa, huolehtii kirkon toimintaan liittyvistä yhteyksistä ja vaikuttaa päätöksentekoon yhteiskunnassa sekä edistää kirkon toiminnan verkostoitumista ja yhteistyötä. Tällä hetkellä ajankohtaisia haasteita ovat esimerkiksi laaja Sote-uudistus, hallitusohjelman kärkihankkeet, turvapaikan hakijoihin ja maahanmuuttajiin liittyvät kysymykset, uskonnon opetus ja uskontokasvatus sekä ammatillista koulutusta koskeva reformi.

Kirkon sisällä merkittävä toiminnallinen tavoite on seurakuntalaisuuden vahvistuminen. Tämä tarkoittaa uudenlaista toimintakulttuuria, jossa kirkon työntekijät kantavat vastuuta kirkon tehtävästä yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Tavoitteena on vapaaehtoistoiminnan vahvistuminen sekä osallisuuden kokemusten edistäminen niin jumalanpalveluselämässä kuin myös muussa seurakunnan toiminnassa.

Yhteiskunnan ilmiöt heijastuvat kirkon työhön. Tällaisia ovat esimerkiksi verkon ja sosiaalisen median merkityksen jatkuva vahvistuminen, yhteiskunnan polarisoituminen, joka näkyy esimerkiksi maahanmuuttajia tai parisuhteita koskevassa kärjistyneessä keskustelussa sekä irtautumisena perinteisistä instituutioista, joka havaitaan kirkossa esimerkiksi jäsenmäärän ja kirkollisten toimitusten laskuna.

Lähivuosina vaikuttamistoiminnan tavoitteena on Sote-uudistuksen ja muiden yhteiskunnallisten reformien toteutuminen niin, että kirkolle tärkeät toiminnot eivät ainakaan heikenny uudistusten aikana. Toinen painopiste on kirkon jäsenyyden tukeminen. Tätä edistetään mm. pitämällä esillä kirkon hyvää työtä, mahdollistamalla osallisuuden kokemuksia, kehittämällä palveluja niin, että ne vastaavat nykyajan haasteita sekä vahvistamalla kirkon sisäisiä yhteistyön rakenteita

Vuoden 2017 toimintasuunnitelma

Edunvalvonnassa ja vaikuttamistoiminnassa painottuvat Sote-uudistus ja hallitusohjelman kärkihankkeet. Osaston asiantuntijat osallistuvat hankkeiden valmisteluun sekä pitävät esillä kirkolle tärkeitä näkökulmia. Tavoitteena on turvata kirkon työn toimintaedellytykset sekä tukea seurakuntia valmistautumaan uudistuksiin. Toinen tavoite on kirkon työn tekeminen näkyväksi vahvistamalla viestintää ja läsnäoloa verkossa, käyttämällä kirkon arvoperustaan pohjautuvia puheenvuoroja yhteiskunnallisessa keskustelussa, tukemalla seurakuntien työtä sekä järjestämällä erilaisia tapahtumia.

Kirkon yhteisten tehtävien hoitamisessa tuetaan kirkon jäsenyyttä ja jäseneksi liittymistä. Tavoitteena on kirkkoon liittyneiden määrän kasvu. Samalla huolehditaan osaston vastuulla olevien tehtävien, kuten palvelevan puhelimen ja netin järjestelmästä sekä kirkon diakoniarahaston toimintamallien kehittämisestä. Osasto osallistuu reformaation merkkivuoden toteutukseen yhdessä seurakuntien kanssa.

Toimintavuonna myös vahvistetaan kirkon toiminnan eri tasojen yhteistyötä. Olennaisia tulevat olemaan Sote-uudistuksen edellyttämän isäntäseurakuntamallin kehittäminen, yhteistyöhankkeiden hyvä toteuttaminen ja uuden palautejärjestelmän hyödyntäminen. Toinen painopiste on vapaaehtoisuuden ja osallisuuden kokemusten vahvistaminen kehittämällä toimintamalleja ja koulutuksia sekä tuottamalla seurakunnille hyödyllistä materiaalia.

Vuodet 2018–2019

Lähivuosien tavoitteena on viedä suunnitellut hankkeet loppuun laadukkaasti. Sote-uudistus toteutunee 2019. Tavoitteena on, että seurakunnat kykenevät jatkamaan mm. sairaalasielunhoitoa, kehitysvammaistyötä sekä perheneuvontaa muuttuneissa rakenteissa. Samaan aikaan on huolehdittava myös muusta yhteistyöstä kuntien kanssa.

Toinen painopiste tulee olemaan osallisuuden ja vapaaehtoisuuden edistäminen seurakuntatyössä. Tätä varten järjestetään koulutusta kirkon työntekijöille sekä tuetaan seurakuntien hankkeita ja tapahtumia. Seurakuntatyötä tukevat myös kasvatuksen teemavuosi Rauha (2018–2019), uuden rippikoulusuunnitelman käyttöönotto, uusien jumalanpalvelusmateriaalien tuottaminen verkkoon sekä henkilöstön koulutus. Viimeksi mainitussa keskeisiä kehittämishankkeita ovat kirkon erityiskoulutusten uudistaminen, henkilöstökoulutuskalenterin päivitys sekä HR-osaamisen vahvistaminen kirkon johtamiskoulutuksessa.

Osastolla jatketaan vuonna 2017 valmistuneiden / käyttöönotettujen toimintamallien kehittämistä hyödyntäen mm. palautejärjestelmää. Tavoitteena on kirkkoon liittyneiden määrän kasvu ja kastettujen lasten osuuden säilyminen prosentuaalisesti nykytasolla. Tätä tuetaan esimerkiksi kirkon eri tasojen (Kirkkohallitus, hiippakunnat, seurakunnat ja yhtymät sekä järjestöt ja oppilaitokset) yhteistyöllä.

Toiminnallisen osaston yhtenä tavoitteena on nostaa kirkon sanoma esiin. Tämän vuoksi esitetään kirkon arvopohjaan perustuvia näkökulmia yhteiskunnallisessa keskustelussa, sosiaalisessa mediassa, Kirkkohallituksen verkkolehdistä sekä erilaisissa tapahtumissa.

		Edellinen TP 2015	Kuluvaan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Toiminnallinen osasto	Toimintatuotot	-848 895,10	-982 200,00	-721 600,00	-721 600,00	-721 600,00
Toiminnallinen osasto	Myyntituotot	-25 196,30	-3 000,00			
Toiminnallinen osasto	Maksutuotot	-570 630,52	-954 200,00	-721 600,00	-721 600,00	-721 600,00
Toiminnallinen osasto	Vuokratuotot	0,00	-25 000,00			
Toiminnallinen osasto	Tuet ja avustukset	-6 213,30				
Toiminnallinen osasto	Muut toimintatuotot	-193 321,88				
Toiminnallinen osasto	Sisäiset tuotot	-53 533,10				
Toiminnallinen osasto	Toimintakulut	5 780 057,47	5 882 200,00	5 562 300,00	5 562 300,00	5 562 300,00
Toiminnallinen osasto	Henkilöstökulut	4 084 203,62	4 034 000,00	3 909 500,00	3 909 500,00	3 909 500,00
Toiminnallinen osasto	Palkat ja palkkiot	3 087 022,24	3 024 400,00	2 956 600,00	2 956 600,00	2 956 600,00
Toiminnallinen osasto	Henkilösivukulut	1 028 750,88	1 009 600,00	952 900,00	952 900,00	952 900,00
Toiminnallinen osasto	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-31 569,50				
Toiminnallinen osasto	Palvelujen ostot	1 521 373,89	1 649 400,00	1 529 300,00	1 529 300,00	1 529 300,00
Toiminnallinen osasto	Palvelun ostot - si- säiset	22 508,49		10 000,00	10 000,00	10 000,00
Toiminnallinen osasto	Vuokratulut	9 680,54	109 000,00	9 600,00	9 600,00	9 600,00
Toiminnallinen osasto	Aineet ja tarvikkeet	100 295,35	85 100,00	95 900,00	95 900,00	95 900,00
Toiminnallinen osasto	Ostot tilikauden ai- kana	100 295,35	85 100,00	95 900,00	95 900,00	95 900,00
Toiminnallinen osasto	Annetut avustukset	34 997,90				
Toiminnallinen osasto	Muut toimintakulut	6 997,68	4 700,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00
Toiminnallinen osasto	TOIMINTAKATE	4 931 162,37	4 900 000,00	4 840 700,00	4 840 700,00	4 840 700,00
Osaston johtajan toi	Toimintatuotot	-12,40				
Osaston johtajan toi	Maksutuotot	-12,40				
Osaston johtajan toi	Toimintakulut	647 053,71	917 000,00	856 700,00	856 700,00	856 700,00
Osaston johtajan toi	Henkilöstökulut	361 670,41	636 400,00	562 700,00	562 700,00	562 700,00
Osaston johtajan toi	Palkat ja palkkiot	285 606,06	476 700,00	424 800,00	424 800,00	424 800,00
Osaston johtajan toi	Henkilösivukulut	95 138,01	159 700,00	137 900,00	137 900,00	137 900,00
Osaston johtajan toi	Henkilöstökulujen oi- kaisuerät	-19 073,66				
Osaston johtajan toi	Palvelujen ostot	230 043,68	280 600,00	286 000,00	286 000,00	286 000,00
Osaston johtajan toi	Palvelun ostot - si- säiset	1 352,00				
Osaston johtajan toi	Aineet ja tarvikkeet	20 069,82		8 000,00	8 000,00	8 000,00
Osaston johtajan toi	Ostot tilikauden ai- kana	20 069,82		8 000,00	8 000,00	8 000,00
Osaston johtajan toi	Annetut avustukset	32 500,00				
Osaston johtajan toi	Muut toimintakulut	1 417,80				
Osaston johtajan toi	TOIMINTAKATE	647 041,31	917 000,00	856 700,00	856 700,00	856 700,00
Diakonia ja sielunho	Toimintatuotot	-65 618,59	-178 000,00	-50 000,00	-50 000,00	-50 000,00
Diakonia ja sielunho	Maksutuotot	-38 430,20	-178 000,00	-50 000,00	-50 000,00	-50 000,00
Diakonia ja sielunho	Tuet ja avustukset	-6 213,30				
Diakonia ja sielunho	Muut toimintatuotot	-13 829,09				
Diakonia ja sielunho	Sisäiset tuotot	-7 146,00				

Diakonia ja sielunho	Toimintakulut	987 612,55	1 015 300,00	884 600,00	884 600,00	884 600,00
Diakonia ja sielunho	Henkilöstökulut	778 887,62	652 600,00	649 900,00	649 900,00	649 900,00
Diakonia ja sielunho	Palkat ja palkkiot	586 711,71	488 800,00	490 500,00	490 500,00	490 500,00
Diakonia ja sielunho	Henkilösivukulut	195 822,45	163 800,00	159 400,00	159 400,00	159 400,00
Diakonia ja sielunho	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-3 646,54				
Diakonia ja sielunho	Palvelujen ostot	191 945,85	330 700,00	222 200,00	222 200,00	222 200,00
Diakonia ja sielunho	Palvelun ostot - sisäiset	1 555,73				
Diakonia ja sielunho	Vuokratulut	0,00	25 000,00			
Diakonia ja sielunho	Aineet ja tarvikkeet	11 992,12	5 000,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00
Diakonia ja sielunho	Ostot tilikauden aikana	11 992,12	5 000,00	7 500,00	7 500,00	7 500,00
Diakonia ja sielunho	Muut toimintakulut	3 231,23	2 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
Diakonia ja sielunho	TOIMINTAKATE	921 993,96	837 300,00	834 600,00	834 600,00	834 600,00
Jumalanpalvelus ja y	Toimintatuotot	-119 438,83	-45 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Jumalanpalvelus ja y	Myyntituotot	395,00				
Jumalanpalvelus ja y	Maksutuotot	-99 268,05	-45 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Jumalanpalvelus ja y	Muut toimintatuotot	-17 226,78				
Jumalanpalvelus ja y	Sisäiset tuotot	-3 339,00				
Jumalanpalvelus ja y	Toimintakulut	1 268 984,19	1 013 200,00	1 038 200,00	1 038 200,00	1 038 200,00
Jumalanpalvelus ja y	Henkilöstökulut	995 639,70	797 800,00	837 200,00	837 200,00	837 200,00
Jumalanpalvelus ja y	Palkat ja palkkiot	749 238,50	598 300,00	646 400,00	646 400,00	646 400,00
Jumalanpalvelus ja y	Henkilösivukulut	249 298,57	199 500,00	190 800,00	190 800,00	190 800,00
Jumalanpalvelus ja y	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 897,37				
Jumalanpalvelus ja y	Palvelujen ostot	256 860,68	212 000,00	189 000,00	189 000,00	189 000,00
Jumalanpalvelus ja y	Palvelun ostot - sisäiset	6 750,90		10 000,00	10 000,00	10 000,00
Jumalanpalvelus ja y	Aineet ja tarvikkeet	8 183,40	2 700,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Jumalanpalvelus ja y	Ostot tilikauden aikana	8 183,40	2 700,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Jumalanpalvelus ja y	Annetut avustukset	1 100,00				
Jumalanpalvelus ja y	Muut toimintakulut	449,51	700,00	0,00		
Jumalanpalvelus ja y	TOIMINTAKATE	1 149 545,36	968 200,00	968 200,00	968 200,00	968 200,00
Kasvatus ja perheasi	Toimintatuotot	-165 168,91	-170 000,00			
Kasvatus ja perheasi	Myyntituotot		-3 000,00			
Kasvatus ja perheasi	Maksutuotot	-27,90	-142 000,00			
Kasvatus ja perheasi	Vuokratuotot	0,00	-25 000,00			
Kasvatus ja perheasiat	Muut toimintatuotot	-162 211,01				
Kasvatus ja perheasiat	Sisäiset tuotot	-2 930,00				
Kasvatus ja perheasiat	Toimintakulut	1 384 902,36	1 396 800,00	1 221 200,00	1 221 200,00	1 221 200,00
Kasvatus ja perheasiat	Henkilöstökulut	966 124,04	878 800,00	860 200,00	860 200,00	860 200,00
Kasvatus ja perheasiat	Palkat ja palkkiot	726 127,40	660 800,00	650 800,00	650 800,00	650 800,00
Kasvatus ja perheasiat	Henkilösivukulut	241 959,40	218 000,00	209 400,00	209 400,00	209 400,00
Kasvatus ja perheasiat	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 962,76				
Kasvatus ja perheasiat	Palvelujen ostot	381 005,42	390 000,00	308 000,00	308 000,00	308 000,00

Kasvatus ja perheasiat	Palvelun ostot - sisäiset	2 164,50				
Kasvatus ja perheasiat	Vuokrakulut	186,00	75 000,00			
Kasvatus ja perheasiat	Aineet ja tarvikkeet	33 334,89	51 000,00	51 000,00	51 000,00	51 000,00
Kasvatus ja perheasiat	Ostot tilikauden aikana	33 334,89	51 000,00	51 000,00	51 000,00	51 000,00
Kasvatus ja perheasiat	Annetut avustukset	1 100,00				
Kasvatus ja perheasiat	Muut toimintakulut	987,51	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Kasvatus ja perheasiat	TOIMINTAKATE	1 219 733,45	1 226 800,00	1 221 200,00	1 221 200,00	1 221 200,00
Kirkon koulutuskeskus	Toimintatuotot	-498 656,37	-589 200,00	-601 600,00	-601 600,00	-601 600,00
Kirkon koulutuskeskus	Myyntituotot	-25 591,30				
Kirkon koulutuskeskus	Maksutuotot	-432 891,97	-589 200,00	-601 600,00	-601 600,00	-601 600,00
Kirkon koulutuskeskus	Muut toimintatuotot	-55,00				
Kirkon koulutuskeskus	Sisäiset tuotot	-40 118,10				
Kirkon koulutuskeskus	Toimintakulut	1 491 504,66	1 539 900,00	1 561 600,00	1 561 600,00	1 561 600,00
Kirkon koulutuskeskus	Henkilöstökulut	981 881,85	1 068 400,00	999 500,00	999 500,00	999 500,00
Kirkon koulutuskeskus	Palkat ja palkkiot	739 338,57	799 800,00	744 100,00	744 100,00	744 100,00
Kirkon koulutuskeskus	Henkilösivukulut	246 532,45	268 600,00	255 400,00	255 400,00	255 400,00
Kirkon koulutuskeskus	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-3 989,17				
Kirkon koulutuskeskus	Palvelujen ostot	461 518,26	436 100,00	524 100,00	524 100,00	524 100,00
Kirkon koulutuskeskus	Palvelun ostot - sisäiset	10 685,36				
Kirkon koulutuskeskus	Vuokrakulut	9 494,54	9 000,00	9 600,00	9 600,00	9 600,00
Kirkon koulutuskeskus	Aineet ja tarvikkeet	26 715,12	26 400,00	27 400,00	27 400,00	27 400,00
Kirkon koulutuskeskus	Ostot tilikauden aikana	26 715,12	26 400,00	27 400,00	27 400,00	27 400,00
Kirkon koulutuskeskus	Annetut avustukset	297,90				
Kirkon koulutuskeskus	Muut toimintakulut	911,63		1 000,00	1 000,00	1 000,00
Kirkon koulutuskeskus	TOIMINTAKATE	992 848,29	950 700,00	960 000,00	960 000,00	960 000,00

TULOSKORTTI 2017			
Toiminnallinen osasto			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Olemme aktiivinen vaikuttaja ajan-kohtaisissa ja merkittävässä yhteiskunnallisissa verkostoissa ja kysymyksissä.	Huolehdimme, että kirkolle tärkeät näkökulmat ovat esillä sote-asioiden valmisteluissa.	Kirkolle tärkeät asiat ovat mukana sote-neuvotteluissa.
		Valmistamme seurakunnille sote-sopimusmalleja.	Sopimusmalleja on valmisteltu.
		Olemme mukana hallituksen kärkihankkeissa: mm. lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma sekä osamisen ja koulutuksen kärkihankkeet.	Hallituksen kärkihankkeisiin on osallistuttu.
	Kirkon työ heikoimmassa asemassa olevien puolesta on näkyvää ja vaikuttavaa.	Viestimme aktiivisesti kirkon työstä: esim. kirkon palvelutoiminta, diakonian ja yhteisvastuun hankkeet.	Kirkon esillä pitämät asiat ovat mediaseurannassa havaittavissa.
		Osallistumme aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun (esim. SuomiAreena).	
		Vahvistamme omaa viestintäämme (esim. verkkosivut).	Verkkosivut on päivitetty.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkkoon on liittynyt enemmän jäseniä kuin aikaisempia vuosia.	Kehitämme toimintamalleja yhdessä seurakuntien kanssa helpottamaan kirkkoon liittymistä.	Kirkkoon liittyneiden määrä kasvaa. Toimintamallit on luotu ja niitä käytetään.
	Kirkon jäsenten lapset kastetaan.	Tuemme ja koordinoimme seurakuntien hankkeita.	Kirkon jäsenten kastettujen lasten osuus säilyy prosentuaalisesti nykytasolla. Toteutuneet hankkeet.
	Palveleva puhelin ja palveleva netti vastaavat tämän päivän tarpeita.	Palvelevan puhelimen ja netin tekniset järjestelmät päivitetään.	Päivitetyt järjestelmät on otettu käyttöön.

	Kirkkohallitus huolehtii osaltaan tehokkaasti ulkopuolisuuden ehkäisemiseen liittyvistä tehtävistä.	Uudistamme Kirkon diakoniarahaston toimintamallin ja sen yhteistyöverkoston.	Kirkon diakoniarahaston toimintamalli on uudistettu.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Seurakunnat toimivat verkostoituneina ja yhteistyössä.	Toteutamme seurakuntien kanssa yhteisesti hankkeita (esim. sote).	Uusia seurakuntien välisiä verkostoja on muodostunut, ns. isäntäseurakuntamalli.
	Toiminnallisen osaston, hiippakuntien ja seurakuntien välinen yhteistyö on kehittynyt.	Otamme käyttöön Kirkkohallituksen palautejärjestelmä.	Palautejärjestelmän tulokset on huomioitu.
	Vapaaehtoistoiminta on nykyistä vahvempaa.	Valmistelemme hankkeita ja järjestämme neuvotteluja yhteistyössä seurakuntien ja hiippakuntien kanssa.	Toteutuneet hankkeet ja neuvottelut.
		Kehitämme vapaaehtoistoimintaa ja osallisuutta edistäviä toimintamalleja (esim. jmp-elämän kehittäminen) ja koulutuksia (esim. vapaaehtoistoiminnan johtaminen).	Tuotettu materiaali ja sen käyttö. Tapahtumia on järjestetty, uudet vapaaehtoistoiminnan koulutukset ovat koulutuskalenterissa. Toteutuneet tapahtumat.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Nostamme kirkon sanoman esiin:</i> Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Reformaation merkkivuosi on näkyvästi esillä seurakuntien toiminnassa yhteistyössä muiden paikallisten toimijoiden kanssa.	Toteutamme Kirkkohallituksen vastuulla olevat reformaation merkkivuoden hankkeet ja tuemme seurakuntia ja järjestöjä merkkivuoden viettämisessä.	Merkkivuoden alussa tehdään verkopaneelina lähtötilaselvitys ja vuoden lopussa vastaava selvitys merkkivuoden vaikuttavuudesta.
			Tapahtumien ja hankkeiden määrä Suomessa ja ulkosuomalaisyhteisöissä, osallistujien määrä.
			Tuotettu materiaali ja sen käyttö.

	Tietoisuus luterilaisuuden ominaispiirteistä ja vaikutuksesta kulttuuriin ja yhteiskuntaan lisääntyy sekä käsitys luterilaisuuden globaalista ja ekumeenisesta luonteesta vahvistuu.	Nostamme reformaation merkkipuoden viestinnässä esiin luterilaisuudelle ominaisia näkemyksiä armosta ja lähimmäisenrakkaudesta sekä luterilaisuuden yhteiskunnallisesta vaikutuksesta.	Luterilaisuuden ominaisluonteista kertova medianäkyvyys merkkipuoden aikana (media-analyysin tulokset).
--	---	---	--

TULOSKORTTI 2017			
Toiminnallinen osasto, Diakonia ja sielunhoito			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Sote-prosessiin liittyen varmistamme yhteistyön jatkumisen ja kehittymisen niin sote-alueiden (maakuntien) kuin kuntien kanssa.	Yhteydenpito eduskuntaan, ministeriöihin, kuntaliittoon ja muihin yhteiskunnallisiin vaikuttajiin. Kirkon palvelutoiminnan ja sopimusprosessien selkeyttäminen. Selvitämme osaltamme seurakuntien ja kuntien välisiä kumppanuusmalleja.	Palvelujen prosessikuvaukset, uusi sopimusrakenne, ”Kunnat ja seurakunnat yhteistyössä 2017” -prosessi ja asiakirja, lausunnot.
	Perustoimeentulotuen myöntämisen ja maksamisen siirtyessä Kelalle vuoden 2017 alusta edistämme muutoksen myönteistä vaikutusta kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kannalta.	Yhteydenpito Kelaan, kuntiin ja seurakuntiin (diakoniatyöntekijöiden toteuttama seuranta ja advokaattitoiminta). Kokoamme systemaattisesti kentän kokemuksia ja viestimme niistä.	Neuvottelut, tiedontuotanto, raportit.
	Vaikutamme vihapuheen, moralistisen asenteellisuuden ja yhteiskunnallisen radikalisoitumisen väheneeseen. Edistämme erilaisten ryhmien keskinäistä kohtaamista ja kokemusmaailmojen lähentymistä.	Tuotamme yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa vaihtoehtoja vastapuhetta, edistämme keskinäisten kohtaamisten foorumeita ja välitämme kirkon diakonisen toiminnan kautta saatavaa tietoa erilaisissa elämäntilanteissa elävistä erityisesti yhteiskunnallisille päättäjille.	Kannanotot, puheenvuorot, tiedotteet.
	Edistämme heikoimmassa asemassa olevien työosallisuutta kirkossa.	Kehitämme työosallisuutta vahvistavia toimintamalleja kirkossa ja seurakunnissa. Pyrimme ohjaamaan hankintamme laajempaa sosiaalista vastuuta kantaville toimijoille (esim. sosiaaliset yritykset, työpajat, kuntouttavan työtoiminnan verstaat).	Toimintamallit, palveluostot työosallisuutta toteuttavilta toimijoilta, kartoitus seurakunnissa toteutettavista toimintamalleista.

	Kirkon merkitys erityisesti heikoim- massa asemassa olevien hyvinvoin- nin edistäjänä tulee näkyvämmäksi.	Kehitämme seurakuntien ja yhteis- työkumppanien kanssa osallistavia toimintamalleja auttamistyössä. Uusi Kirkkohallituksen tilastointi, Diakoniabarometri, toimintaa ku- vaavat esitteet ja sähköiset materi- aalit, kirkon diakonisen toiminnan laajuutta ja reagoitiherkkyyttä kar- toittava selvitys.	Toimenpiteet, mediaosumat.
Seurakuntien toiminnan tukeminen	Vahvistamme diakoniaa ja sielunhoi- toa muuttuvissa rakenteissa.	Tuemme seurakuntien ja kirkon toi- mijoiden kykyä ennakoida sote- ja Kela-totu-prosesseihin liittyen (hyö- dynnämme kokemuksellista tietoa kokonaiskuvan muodostamisessa, arvioimme diakonian ja sielunhoi- don palvelurakenteen muutoksia, konsultaatiot, ohjeistukset, keskus- telufoorumit, materiaalit, uudet toi- mintamallit).	Toimenpiteiden toteutuminen tavoit- tellusti, asiakaskyselyt
	Vahvistamme kirkon diakonian brändiä.	Tuotamme erityisesti seurakuntien käyttöön uutta tunnusta hyödyntä- viä markkinointimateriaaleja (esit- teet, jaettavat materiaalit, paidat, kassit ym.). Lähimmäisen päivän ma- teriaalit ja markkinointi. Uudistettu Diakonia-lehti verkkoympäristöi- neen. Kirkkopäivien diakoniaohjel- mat. Selvitämme hyväntekeväisyys- tuotteiden tuottamisen mahdolli- suus. Kehitämme yhteistyössä seu- rakuntien ja diakoniatoimijoiden kanssa diakoniabrändiä hyödyntäviä	Markkinointimateriaalit, uudistettu Diakonia-lehti verkkoympäristöi- neen (käyttäjäpalaute, levikki), selvi- tys, uudet toiminnot.

		työosallisuutta ja kansalaistoimintaa edistäviä toimintoja.	
	Vahvistamme seurakuntien ja kirkon diakoniatoimijoiden toimintaedellytyksiä muuttuvassa toimintaympäristössä.	Selvitämme kirkon diakonian ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyön mahdollisuuksia ja käynnistämme kokeiluhankkeita. Koulutukset.	Toimenpiteiden toteutuminen tavoitellusti.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Vahvistamme puhelin- ja verkkoauttamisen tunnettuutta, toimintaedellytyksiä ja -prosesseja.	Puhelinauttamisen uusi tekninen järjestelmä, uudet valtakunnalliset työskentelyalustat, ikäihmisten digi-hanke, markkinointitoimenpiteet.	Toimenpiteiden toteutuminen tavoitellusti, käyttäjämäärät.
	Vahvistamme sairaalasielun- ja van- kilasielunhoidon toimintaedellytyksiä.	Neuvottelut valtionhallinnon kanssa, sairaalasielunhoidon yhteistyösopimusten päivittäminen, aiempaa laajemmat hallintorakenteet (esim. Rikosseuraamusalan hengellisen työn neuvottelukunta), koulutukset, konsultaatiot, keskustelufooromit, yhteydenpito, lausunnot.	Toimenpiteiden toteutuminen tavoitellusti.
	Vahvistamme Kirkon diakoniarahaston toimintaedellytyksiä, tunnettuutta ja vaikuttavuutta.	Taloudellisen kriisiavustamisen mallin kehittäminen, KDR:n 50-vuotisjuhla, työntekijäresurssien vahvistaminen, tiedontuotanto ja viestintä, köyhyys ja syrjäytyminen tiimin työskentely.	Toimenpiteiden toteutuminen tavoitellusti.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit

	Huomioitu edellä mm. seuraavat tavoitteet: Kirkkohallituksen yhteistyö seurakuntien ja muiden kumppanien kanssa hankkeiden suunnittelussa vahvistuu. Yhteistyö kirkon eri toimijoiden (seurakunnat ja seurakuntayhtymät, hiippakunnat, Kirkkohallitus, järjestöt, kouluttavat laitokset) kesken vahvistuu. Kirkon työ heikoimmassa asemassa olevien puolesta tulee nykyistä näkyvämmäksi. Kirkon työ kestävän kehityksen puolesta vahvistuu. Yhteiskunnallisten yhteistyöverkostojen jatkuvuus varmistetaan (Sote). Osallisuuden ja vuorovaikutteisuuden kokemukset kirkossa vahvistuvat.	Ks. edellä.	Ks. edellä.
--	--	-------------	-------------

TULOSKORTTI 2017			
Toiminnallinen osasto, jumalanpalvelus ja yhteiskunta			
Kirkkohallituksen strategia 2015-2020: Strategiset painopisteet	Strategian painopisteisiin liittyvät tavoitteet vuodelle 2017	Keinot vuoden 2017 tavoitteisiin pääsemiseksi	Miten tavoitteen toteutumista mitataan?
<i>Nostamme kirkon sanoman esiin:</i> Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Jumalanpalveluselämän vahvistuminen seurakuntatyön keskukseksi. Sakastin ja kirkkovuosikalenterin monimuotoiset ja erikieliset jumalanpalvelusaineistot ajantasaisiksi. Verkkovirsikirjan uudistaminen. Sosiaalisen median näkyvyydessä ydinsanoma pysyy esillä Aktiivista keskustelua eri yhteiskunnallisilla foorumeilla ja kirkon arvopohjaan perustuvien näkökulmien esilläpito.	Jaetut eväät -liikkeen leviäminen. Kirkkoherrojen roolin vahvistaminen. Riittävät resurssit jatkuvaan ylläpitoon ja uudistustyöhön. Liitymme KT:n verkkovirsikirjahankkeeseen. Työryhmä selvittää ns. matalan kynnyksen viestinnän materiaali- ja tukimuoto-tarpeen. Kehitämme työntekijöiden some-osaamista. Keskustelemme yhteistyökumppaniemme kanssa arvoista ja uskonnosta. Osallistumme keskusteluihin muilla kuin kirkon omilla foorumeilla. Vahvistamme yhteistyötä olemassa olevissa verkostoissa ja rakennamme vuorovaikutusta uusien sidosryhmien kanssa.	Uusia seurakuntia mukaan koulutusyhteistyöhön. Verkkopalveluiden kävijämääriä ja palautetta seurataan. Materiaali alkaa valmistua ja sitä on verkossa saatavana Aikuistyön hyviä käytäntöjä sisältävä materiaali valmistuu.

<i>Kohtaaminen koskettaa:</i> Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Työntekijöiden ja seurakuntalaissuuden yhteistyö messun toimitamisessa vahvistuu.	Yhteistyötahojen kanssa laadukkaat Jaetut eväät -jumalanpalveluspäivät Oulussa 24.–25.3.	Jaetut eväät -päivien vaikuttavuus palautteen perusteella ja vertaaminen edellisiin päiviin Erityisen paljon kiinnitämme siihen kuinka paljon seurakuntalaisia osallistuu Oulun päiville.
<i>Rakastamme lähimmäistä:</i> Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestävä kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Kirkon työ heikoimmassa asemassa olevien kanssa ja puolesta. Yhteiskunnallisten yhteistyöverkostojen jatkuvuus. Toimimme rakentavan kriittisenä äänenä yhteiskunnan muutoksissa. Tuemme ihmisten hyvinvointia, osallisuutta ja toimijuutta heidän omissa yhteisöissään ja verkostoissaan. Kirkon työ kestävä kehityksen puolesta vahvistuu.	Varustamme ja rohkaisemme seurakuntia osallistamaan ja vaikuttamaan työhön työttömien ja köyhtyvien sekä maahanmuuttajien parissa. Taataan kehitysvammatyön asema (SOTE) Jäsenämme paperittomien henkilöiden tukitoimia yhteistyössä pääkaupunkiseudun seurakuntien kanssa. Vaikuttamistoiminta ihmisoikeuksien puolesta. Tuotamme kaudella 2017–2018 uutta ajankohtaismateriaalia ihmisoikeustyöhön kirkon ja yhteiskunnan käyttöön Kirkon yhteiskunnallisen työn viestintä tehostuu. Yhteistyö koulutustahojen, järjestöjen ja organisaatioiden kanssa säilytetään laadukkaana; tasavertaisia koulutusmahdollisuutta ja sivistysaatetta puolustetaan Vahvistamme tiedotusta kirkon ympäristödiplomista.	Kirkon työn medianäkyvyys kestävä kehityksen ja heikoimmassa asemassa olevien puolesta. Seurakuntien työkokeiluissa olevien, kuntouttavaan työhön otettujen ja tukityöllistettyjen tilastointi. Kytkin-lehden artikkeleiden määrä ja laatua, FB-ryhmän keskusteluja ja Kytken twittertuotantoa arvioidaan. Merkittävien yhteistyötahojen käsitys yhteistyön laadusta. Ympäristödiplomien määrän lisäntyminen ja kirkon ympäristötyön medianäkyvyys.

<i>Arvostamme jäsenyyttä:</i> Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Seurakuntalaiset kokevat messun entistä enemmän omakseen. Kehitämme seurakuntalaisten omia vaikuttamisen mahdollisuuksia kirkossa.	Vahvistamme koulutuksissa työntekijöiden roolia mahdollistajiksi ja valmentajiksi. Olemme mukana luomassa ihmisten välistä yhteyttä ja luottamusta vahvistavia kohtaamisen, keskustelun ja toiminnan tiloja.	Seurakuntalaisten lukumäärän lisääminen järjestämissämme koulutuksissa. Koulutusten palautteiden analyysi ja pitkäaikainen seuranta. Seurakuntalaisten itsensä järjestämien tilaisuuksien ja ryhmien lukumäärän lisääntyminen.
---	--	--	---

TULOSKORTTI 2017			
Toiminnallinen osasto, Kirkon kasvatusta ja perheasiat			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Teemme kirkon toimintaa lasten, nuorten ja perheiden parissa tunnetuksi ja asetumme heidän puolelleen vaikuttamistyössämme. Kasvatus ja perheasiat (KKP) on arvostettu yhteistyökumppani.	Viestimme kirkon toiminnasta lasten, nuorten ja perheiden parissa monikanavaisesti, toimimme aktiivisesti yhteistyöverkostoissa sekä tuotamme dokumenttielokuvan ja toteutamme tavoitteeseen liittyvän viestintäkampanjan. Keräämme toiminnastamme palautetta yhteistyökumppaneiltamme.	Toimenpiteiden ja kontaktien lukumäärä: luennot, esitelmät, alustukset, asiantuntijakirjoitukset, lausunnot, yhteistyöneuvottelut, työryhmät, tiedotteet, radio/TV, vierailut, somekanavat. Viestintäkampanjan tavoitavuus ja dokumenttielokuvan tunnettuus. Sidosryhmäanalyysi.
Seurakuntien toiminnan tukeminen	Vahvistamme kokonaisvaltaisen kasvun huomioonottamista ja perhelähtöisyyttä. Tuemme seurakuntia arjen verkostoissa tapahtuvassa työssä ja kohtaamisessa. Vahvistamme lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta ja luterilaista identiteettiä kirkossa. Tuemme erityistyömuotoja (partio, perheneuvonta, erityisnuorisotyö) ja niiden työntekijöitä	Tuotamme seurakuntien toimintaa ja strategista kehittämistä linjaavia asiakirjoja ja niihin liittyvää koulutusta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (isostoiminnan linjaus, Rippikoulusuunnitelma 2017 ja rippikoulun kokonaisuudistus, perheneuvonnan suuntaviivat, erityisnuorisotyön linjaus, perhelähtöisyyden, varhaiskasvatuksen (VASU2017) ja 10–14-vuotiaiden seurakuntalaisuuden kehittäminen). Osallistumme Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman työryhmätyöskentelyihin (hallituksen kärkihanke) ja kannustamme seurakuntia yhteistyöhön.	Linjausten ja suuntaviivojen tunnettuus ja niiden hyödyntäminen seurakuntien omassa kehittämistyössä (palautekysely), konsultaatioiden ja tukitoimien määrä. Työryhmäjäsenyyksien määrä, seurakuntien osallisuus muutosohjelman syventävissä hankkeissa Yhteistyössä mukana olevien seurakuntien määrä, koresitteen menneki. Merkkivuoden näkyvyys yksikön toimialaan kuuluvissa tapahtumissa ja nettisivuilla .

		Edesautamme seurakuntien verkostoitumista yhteiskunnan erilaisten toimijoiden kanssa (mm. Nuori2017 tapahtuma, koriesite, Liikkuva srk toimintamalli). Viestimme reformaation merkkivuodesta. Edistämme lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoa ja soveltamista kirkon kasvatustoiminnassa. Kehitämme ja edistämme seurakuntalaisten vapaaehtoisuutta tukevia toimintamalleja (mm. 72 h -hanke, Pilotti) . Tuemme yksikön toimialaan kuuluvien erityistyömuotojen kehittämistä ja alueellisia tukijärjestelmiä muuttuvissa rakenteissa (mm. sote) ja järjestämme neuvottelupäiviä sekä erikois- ja täydennyskoulutusta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Viestimme erityisnuorisotyön juhluvuodesta (50 v.).	Tukitoimien määrä ja eri muodot . Kehittämisen- ja tukijärjestelmien toimivuus, erityistyömuotojen neuvottelupäiville ja koulutuksiin osallistuneiden määrä ja palaute.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Edistämme moninaisuuden tunnistamista ja hyväksymistä sekä avointa, yhteyttä rakentavaa keskustelukulttuuria kirkossa ja yhteiskunnassa (mm. kulttuurinen, uskonnollinen, seksuaalinen).	Valmistelemme keskustelumallin avuksi seksuaalisuuden ja avioliiton merkityksen käsittelyyn ja tuotamme siihen liittyvän aineiston.	Keskustelumallin jatkotyöstäminen, keskustelujen määrä, osallistuneiden määrä ja palaute. Artikkelien, tilaisuuksien ja yhteistyöverkoston lukumäärä.

	Tuemme ulkopuolisuuden ehkäisemiseen liittyvää kehittämistyötä	Osallistumme positiivista uskonnonvapautta edistävään keskusteluun ja kehitämme sitä tukevia toimintamalleja. Huomioimme tavoitealueen teemat koulutuksissamme. Aloitamme Rauha-teemavuosien 2018–2019 valmistelun yhteistyössä Kirnu-järjestöjen kanssa. Julkaisemme ”Turvallinen seurakunta”-verkkosivuston. Kehitämme hankkeita, joissa ehkäistään ulkopuolisuutta.	Koulutusten toteutuminen ja tavoitavuus. Yhteistyöneuvottelut, kokonaissuunnitelman valmistuminen, materiaali-tuotanto. Verkkosivuston kävijämäärä. Ulkopuolisuuden ehkäisemiseen liittyvien hankkeiden määrä ja seurakuntien osallistuminen hankkeisiin.
--	---	---	---

TULOSKORTTI 2017			
Kirkon koulutuskeskus (KK)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen <i>KK:n vaikuttamistoiminnan perimmäisenä tavoitteena on turvata kirkon työntekijöiden koulutuksen säilyminen osana yhteiskunnan koulutusjärjestelmää ja varmistaa sekä määrällinen että laadullinen riittävyys.</i> <i>Vaikuttamistoiminnan keskeinen yhteistyöelin on Ammatillisen koulutuksen ryhmä (AKR), joka työskentelee osana laajaa yhteistyöverkostoa, johon kuuluvat TO:n yksiköiden ohella mm. KiT/TMO, piispainkouksen kanslia, koulutuksen seurantaryhmät ja kouluttavat laitokset.</i>	Vaikutamme hallitusohjelman osamisen ja koulutuksen kärkihankkeisiin seurakuntien ja kirkon henkilöstön edun näkökulmasta.	Selkiytämme ja teemme läpinäkyviksi koulutuspoliittisen vaikuttamistoiminnan prosessit Kirkkohallituksessa.	Koulutuspoliittisen vaikuttamistoiminnan ja edunvalvonnan kartan valmistuminen. Tehtävien, vastuuryhmien ja -henkilöiden selkeytyminen. Koulutuspoliittisen foorumin kehittyminen.
		Hyödynnämme kirkon henkilöstöstä saatua laadullista ja määrällistä ennakointitietoa.	Ajantasaiset ennakointimateriaalit on toimitettu Sakastiin ja niitä käytetään.
		Koulutuspoliittisiin ryhmiin osallistuvat Kirkkohallituksen asiantuntijat tekevät yhteistyötä ja hyödyntävät yhteisiä työskentelyalustoja (Novum, intran työalustat).	Novumin työtila on aktiivisessa käytössä ja sitä hyödynnetään johtopäätösten tekemisessä ja yhteisten linjausten muodostamisessa.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen <i>Kirkon omana henkilöstökoulutuksen tarjoajana tunnemme kirkon toimintaympäristön, kykenemme ennakoidaan tulevaisuuden koulutustarpeita sekä toteuttamaan kustannustehokkaasti kentän tarpeita ja arjen työtä palvelevaa koulutustarjontaa.</i>	Saavutamme kohderyhmät suunnitellusti: - Koulutukset toteutuvat suunnitellussa laajuudessa ja riittävän suurina ryhminä. - Viestinnässä tavoitamme kohderyhmät kattavasti.	Ajantasaistamme asiakastiedot (eMaileri). Kohdennamme asiakasviestinnän ja markkinoinnin.	Arvioimme KK:n koulutustarjonnan hyödyntäen uutta mittaria. Arvioimme viestinnän kattavuuden (eMailerin mittaristot).
	Kykenemme hyödyntämään koulutusohjelmien toteutuksen ja vaikutavuuden arviointia kaikilla alueilla.	Kehitämme koulutuksen laatua kuvaavan arviointimittarin (mm. sisältö, toteutustapa, vaikuttavuus).	Mittari valmistuu (koe)käyttöön. Koulutusten toteutuminen (ohjelmat, osallistujamäärät)

	Uudistamme koulutustarjontaa vastaamaan entistä paremmin seurakuntien tarpeita.	Kehitämme koulutusohjelmiamme vuorovaikutteisesti yhteistyössä asiakkaiden (seurakunnat ja koulutuksiin osallistujat) ja yhteistyöverkoston kanssa.	Kuvaukset uusista ja uudistetuista koulutusohjelmista valmistuvat ja niihin ilmoittaudutaan.
Koko kirkon yhteiset tehtävät <i>KK koordinoi kirkon henkilöstökoulutusta ja järjestää koulutuksia sekä omissa tiloissaan että muualla Suomessa.</i> <i>KK edistää henkilöstön kehittämistä sekä tukee ja kannustaa investointeja henkilöstöön.</i> <i>KK myös tukee innostavan ilmapiirin kehittymistä kirkon työyhteisöissä.</i> <i>”Kouluttajien kouluttaja”: KK on kirkollisen kouluttajaverkoston luonteva, kouluttajakollegoiden arvostama solmukohta.</i> <i>KK kokoaa ja tarjoaa luotettavan tiedon sekä toimintamallit kirkollisen koulutuksen toteutuksesta.</i>	Seurakunnat ovat entistä tietoisempia osaamisen johtamisen, henkilöstön kehittämisen ja koulutuksen merkityksestä ja varaavat siihen myös resursseja.	HR-kysymykset ovat vahvasti esillä kaikissa kirkon johtamiskoulutuksissa. Suunnitellaan ja toteutetaan henkilöstöjohtamisen erityiskoulutuksia.	Henkilöstöjohtamisen koulutusten osallistumisaste ja palaute. Pidemmällä aikavälillä: Henkilöstön kehittämiseen käytettävien varojen %-osuus seurakunnissa/-yhtymissä.
	Kirkon henkilöstökoulutusta pidetään tärkeänä ja työn kehittämiseen kannustavana.	Vahvistetaan yhteistyöverkostojen (mm. hiippakunnat ja muut koulutusorganisaatiot) toimintaa kaikilla sisältö- ja työalueilla aktivoimalla olemassa olevat verkostot, varmistamalla yhteystiedot ja -kanavat sekä hyödyntämällä Apajaa.	Verkoston jäsenten antama sisällöllinen palaute kouluttajakoulutuksesta ja verkostoyhteistyöstä.
	Kirkon sähköisen henkilöstökoulutuskalenterin järjestelmän uudistaminen vuosina 2017–2019.	Valmistellaan yhteistyössä tietohallinnon kanssa järjestelmän kehittämisuunnitelma.	Suunnitelma järjestelmän kehittämisestä on valmistunut
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Koulutuskeskus edistää yhteisten strategisten tavoitteiden toteuttamista niiltä osin kuin ne liittyvät KK:n perustehtävään.</i>	Koulutusverkoston tehtäväjako ja yhteistyö selkiytyy.	Neuvotellaan keskeisten yhteistyökumppanien kanssa yhteistyön mahdollisuuksista, tehtävien jaosta ja rooleista sekä mahdollisista taloudellisista vaikutuksista (hiippakun-	Neuvottelut on käyty ja keskeisistä periaatteista on sovittu. Tulokset näkyvät v. 2018 koulutusten suunnittelussa.

		nat, osa suurista seurakuntayhtymistä, Kiko- ja Järki-yhteistyökumppanit).	
	Vahvistetaan seurakuntalaisten osallisuuden toteutumista.	Seurakuntalaisten osallisuuden edistäminen sisältyy koulutuksiin läpäisyperiaatteella vahvistaen työntekijöiden kykyä toimia yhdessä seurakuntalaisten kanssa.	Tavoite on kirjattu koulutusten sisältökuvauksiin ja sen toteutuminen näkyy palautteessa.
	Koulutuskeskus edistää omalta osaltaan kestävän kehityksen toteutumista Kirkkohallituksen toiminnassa.	Koulutuskeskus hyödyntää Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus -aineistoja oman toiminnan kehittämisessä.	Tehdään vähintään yksi koulutuskeskuksen toiminnalle luonteva sitoumus kestävän kehityksen puolesta.

Ulkoasiain osasto

Johdanto

Ulkoasiain osaston tehtäviin kuuluvat kirkon ekumeeniset suhteet ja niihin liittyvät teologiset asiat, kirkon suhteet muihin uskontoihin, ulkomailla asuvien suomalaisten parissa tehtävä kirkollinen työ sekä kirkon lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun yhteistyön koordinaointi.

Kristittyjen määrän kasvu globaalissa etelässä edellyttää yhteyksien vahvistamista etelän kirkoihin. Kristittyjen voimakkain määrällinen kasvu tapahtuu helluntailaisiin, karismaattisiin ja uuskarismaattisiin yhteisöihin kuuluvissa liikkeissä. Ekumeenista liikettä ja kirkkoja jakavaksi kysymykseksi on muodostunut suhtautuminen seksuaalivähemmistöihin.

Kirkon ulkosuomalaistytöä tehdään lähes 40 maassa. Ulkosuomalaiset koostuvat useista erilaisista ryhmistä, joiden tarpeet ja odotukset poikkeavat toisistaan. Tämä edellyttää työn painopisteiden jatkuvaa arviointia ja resurssien uudelleen kohdentamista tarpeen mukaan. Kausisiirtolaisten määrän voi odottaa kasvavan merkittävästi suomalaisten ikärakenteen seurauksena.

Uskontojen välisen vuoropuhelun ja yhteistyön merkitys on lisääntynyt ja tämä kehityksen voidaan ennakoida jatkuvan lisääntyneen muuttoliikkeen ja muiden uskontojen jäsenmäärien lisääntyessä.

Vuoden 2017 toimintasuunnitelma

Luterilaisen maailmanliiton yleiskokous järjestetään Namibiassa reformaation merkkivuonna 2017. Kirkkomme delegaatio valmistautuu yleiskokoukseen ja laatii yhteiset tavoitteet yleiskokoukseen sekä huolehtii kokoukseen liittyvästä viestinnästä kotimaahan. Monet kirkkoliitot esittävät kannanottoja, jotka ovat merkittäviä sekä globaalisti että suomalaisen yhteiskunnan kannalta. Kannanotoista viestintää tehostetaan kotimaassa. Ekumeenista tietoisuutta pyritään lisäämään koulutusten, yliopistoyhteyksien, stipendivaihdon ja viestinnän avulla. Reformaation merkkivuosi luo hyvät edellytykset vahvistaa tietoisuutta luterilaisuuden globaalista ja ekumeenisesta luonteesta. Luterilais-katolinen dialogiraportti julkaistaan vuoden 2017 aikana.

Uskontojen välisen dialogin näkökulmasta aktiivinen osallistuminen Uskot-foorumin toimintaan on keskeistä. Vuonna 2017 järjestetään eurooppalaisen uskontodialogiverkoston kokous Turun kirkkopäivien yhteydessä.

Ulkosuomalaistytössä tavoitteena on järjestää Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhliin liittyvät tapahtumat yhteistyössä muiden ulkomailla olevien suomalaisten toimijoiden kanssa.

Lähetysten peruslinjausta pyritään tekemään entistä tunnetummaksi. Sitä käsitellään hiippakuntien kansainvälisen työn seminaareissa. Lähetysjärjestöjen ja Kirkon Ulkomaanavun kanssa solmittu perussopimusta päivitetään ennen sopimuskauden päättymistä.

Vuosien 2018–2019 toimintasuunnitelma

Vuonna 2018 järjestetään Euroopan kirkkojen konferenssin yleiskokous, joka edellyttää huolellista valmistautumista. Myös Euroopan protestanttisten kirkkojen yhteisön yleiskokous järjestetään vuonna 2018. Vaikka kirkkomme ei ole yhteisön jäsen, yleiskokous edellyttää valmistautumista. Niin ikään All Africa Conference of Churches (AACC) -järjestön pitää yleiskokouksen todennäköisesti vuonna 2018. Kokoukseen osallistuminen on tärkeää erityisesti yhteyksien vahvistamiseksi etelän kirkkoihin.

Konsultaatio Saksan evangelisen kirkon kanssa (EKD) kanssa järjestetään vuonna 2018. Teologisen työskentelyn lisäksi konsultaatio on merkittävä ulkosuomalaistyön näkökulmasta. Vuonna 2018 on tarkoitus järjestää konsultaatio Kiinan Kristittyjen Neuvoston kanssa yhteistyöasiakirjan linjausten mukaisesti.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Ulkoasiain osasto	Toimintatuotot	-69 388,98				
Ulkoasiain osasto	Maksutuotot	-24,80				
Ulkoasiain osasto	Kolehdit, keräykset ja lah- joitusvarat	-57 235,24				
Ulkoasiain osasto	Muut toimintatuotot	-11 838,94				
Ulkoasiain osasto	Sisäiset tuotot	-290,00				
Ulkoasiain osasto	Toimintakulut	1 485 004,25	1 482 500,00	1 490 900,00	1 490 900,00	1 490 900,00
Ulkoasiain osasto	Henkilöstökulut	1 136 180,32	1 142 300,00	1 165 100,00	1 165 100,00	1 165 100,00
Ulkoasiain osasto	Palkat ja palkkiot	862 298,33	865 300,00	886 200,00	886 200,00	886 200,00
Ulkoasiain osasto	Henkilösivukulut	282 410,19	277 000,00	278 900,00	278 900,00	278 900,00
Ulkoasiain osasto	Henkilöstökulujen oikai- suerät	-8 528,20				
Ulkoasiain osasto	Palvelujen ostot	264 345,91	277 500,00	248 100,00	248 100,00	248 100,00
Ulkoasiain osasto	Palvelun ostot - sisäiset	8 506,00		6 000,00	6 000,00	6 000,00
Ulkoasiain osasto	Vuokrakulut	595,20		500,00	500,00	500,00
Ulkoasiain osasto	Aineet ja tarvikkeet	19 638,80	9 800,00	11 400,00	11 400,00	11 400,00
Ulkoasiain osasto	Ostot tilikauden aikana	19 638,80	9 800,00	11 400,00	11 400,00	11 400,00
Ulkoasiain osasto	Annetut avustukset	51 325,73	50 000,00	52 000,00	52 000,00	52 000,00
Ulkoasiain osasto	Muut toimintakulut	4 412,29	2 900,00	7 800,00	7 800,00	7 800,00
Ulkoasiain osasto	TOIMINTAKATE	1 415 615,27	1 482 500,00	1 490 900,00	1 490 900,00	1 490 900,00
KUO, yhteinen	Toimintatuotot	-11 873,85				
KUO, yhteinen	Muut toimintatuotot	-11 583,85				
KUO, yhteinen	Sisäiset tuotot	-290,00				
KUO, yhteinen	Toimintakulut	357 309,90	341 400,00	341 400,00	341 400,00	341 400,00
KUO, yhteinen	Henkilöstökulut	254 552,14	235 300,00	245 100,00	245 100,00	245 100,00
KUO, yhteinen	Palkat ja palkkiot	197 810,92	176 900,00	186 900,00	186 900,00	186 900,00
KUO, yhteinen	Henkilösivukulut	63 961,46	58 400,00	58 200,00	58 200,00	58 200,00
KUO, yhteinen	Henkilöstökulujen oikai- suerät	-7 220,24				
KUO, yhteinen	Palvelujen ostot	82 286,15	100 000,00	77 100,00	77 100,00	77 100,00
KUO, yhteinen	Palvelun ostot - sisäiset	8 368,00		6 000,00	6 000,00	6 000,00
KUO, yhteinen	Vuokrakulut	595,20		500,00	500,00	500,00
KUO, yhteinen	Aineet ja tarvikkeet	5 480,41	4 500,00	4 200,00	4 200,00	4 200,00
KUO, yhteinen	Ostot tilikauden aikana	5 480,41	4 500,00	4 200,00	4 200,00	4 200,00
KUO, yhteinen	Annetut avustukset	2 000,00		2 000,00	2 000,00	2 000,00
KUO, yhteinen	Muut toimintakulut	4 028,00	1 600,00	6 500,00	6 500,00	6 500,00
KUO, yhteinen	TOIMINTAKATE	345 436,05	341 400,00	341 400,00	341 400,00	341 400,00
Teologiset asiat	Toimintatuotot	-1,59				
Teologiset asiat	Muut toimintatuotot	-1,59				
Teologiset asiat	Toimintakulut	264 298,17	296 500,00	296 500,00	296 500,00	296 500,00
Teologiset asiat	Henkilöstökulut	209 251,08	213 100,00	213 100,00	213 100,00	213 100,00
Teologiset asiat	Palkat ja palkkiot	156 936,70	160 100,00	160 100,00	160 100,00	160 100,00

Teologiset asiat	Henkilösivukulut	52 314,38	53 000,00	53 000,00	53 000,00	53 000,00
Teologiset asiat	Palvelujen ostot	25 378,05	31 400,00	31 400,00	31 400,00	31 400,00
Teologiset asiat	Aineet ja tarvikkeet	810,86	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Teologiset asiat	Ostot tilikauden aikana	810,86	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Teologiset asiat	Annetut avustukset	28 815,56	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Teologiset asiat	Muut toimintakulut	42,62				
Teologiset asiat	TOIMINTAKATE	264 296,58	296 500,00	296 500,00	296 500,00	296 500,00
Ulkosuomalaistyö	Toimintatuotot	-57 511,34				
Ulkosuomalaistyö	Maksutuotot	-24,80				
Ulkosuomalaistyö	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-57 235,24				
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintatuotot	-251,30				
Ulkosuomalaistyö	Toimintakulut	377 581,20	322 800,00	331 200,00	331 200,00	331 200,00
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulut	276 326,93	271 300,00	279 600,00	279 600,00	279 600,00
Ulkosuomalaistyö	Palkat ja palkkiot	208 726,52	203 000,00	211 000,00	211 000,00	211 000,00
Ulkosuomalaistyö	Henkilösivukulut	67 600,41	68 300,00	68 600,00	68 600,00	68 600,00
Ulkosuomalaistyö	Palvelujen ostot	69 031,69	49 600,00	47 800,00	47 800,00	47 800,00
Ulkosuomalaistyö	Aineet ja tarvikkeet	12 082,76	1 300,00	3 200,00	3 200,00	3 200,00
Ulkosuomalaistyö	Ostot tilikauden aikana	12 082,76	1 300,00	3 200,00	3 200,00	3 200,00
Ulkosuomalaistyö	Annetut avustukset	20 160,17				
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintakulut	-20,35	600,00	600,00	600,00	600,00
Ulkosuomalaistyö	TOIMINTAKATE	320 069,86	322 800,00	331 200,00	331 200,00	331 200,00
KLK	Toimintatuotot	-2,20				
KLK	Muut toimintatuotot	-2,20				
KLK	Toimintakulut	485 814,98	521 800,00	521 800,00	521 800,00	521 800,00
KLK	Henkilöstökulut	396 050,17	422 600,00	427 300,00	427 300,00	427 300,00
KLK	Palkat ja palkkiot	298 824,19	325 300,00	328 200,00	328 200,00	328 200,00
KLK	Henkilösivukulut	98 533,94	97 300,00	99 100,00	99 100,00	99 100,00
KLK	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 307,96				
KLK	Palvelujen ostot	87 650,02	96 500,00	91 800,00	91 800,00	91 800,00
KLK	Palvelun ostot - sisäiset	138,00				
KLK	Aineet ja tarvikkeet	1 264,77	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
KLK	Ostot tilikauden aikana	1 264,77	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
KLK	Annetut avustukset	350,00				
KLK	Muut toimintakulut	362,02	700,00	700,00	700,00	700,00
KLK	TOIMINTAKATE	485 812,78	521 800,00	521 800,00	521 800,00	521 800,00

TULOSKORTTI 2017			
Kirkon ulkoasiain osasto (KUO)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Suomen evl.lut. kirkko on aktiivinen toimija kansainvälisissä kirkkoliitoissa.	Osallistumme päätöksentekoon ja keskeisiin työryhmiin, lausuntojen antamiseen kehittämishankkeista sekä verkostoidumme keskeisten toimijoiden kanssa.	Edustajien määrä päätöksentekoliikemissä, vaikuttaminen kirkkoliittojen lausuntoihin.
		Huolehdimme asetettujen tavoitteiden läpisaattamisesta Luterilaisen maailmanliiton yleiskokouksessa.	Asetetut tavoitteet on saavutettu.
	Kansainvälisten kirkkoliittojen kannanotot tunnetaan kotimaassa.	Huolehdimme keskeisten kannanototien kääntämisestä suomeksi ja niistä viestimisen.	Lukukerrat, vastaanotto mediassa (media-analyysi).
	Uskontojen välinen myönteinen yhteistyö toimii hyvin Suomessa.	Osallistumme Uskot-foorumin toimintaan.	Uskot-foorumin rahoitus saadaan vakaalle pohjalle.
		European Council of Religious Leaders (ECRL) -konferenssin järjestäminen Kirkkopäivien yhteydessä.	Konferenssin saama julkisuus (media-analyysi), osallistumismäärä.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Ekumeeninen toiminta on vilkasta seurakunnissa.	Tuemme seurakuntien ekumeenista työtä yhteistyössä Suomen ekumeenisen neuvoston kanssa. Toimimme aktiivisesti Suomen ekumeenisessa neuvostossa.	Osallistujien määrä koulutuksissa, stipendiaatit keskeisissä kohteissa, käyntikerrat verkkosivuilla, ekumeenisten tilaisuuksien määrä.
	Ystävyyseurakuntatyön koordinoiti ja kehittäminen.	Luomme ystävyyseurakuntatyötä koskevan sähköisen palautejärjestelmän kotisivuille.	Palautteen tulokset.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Kirkot lähentyvät toisiaan.	Pidämme yhteyttä eri kirkkoihin kahdenvälisesti sekä kansainvälisten	Ekumeenisten dialogien tulokset: erityisesti luterilais-katolinen dialogi ja kaste keskustelun eteneminen va-

		kirkkoliittojen, Suomen ekumeenisen neuvoston ja Suomen Lähetysneuvoston kautta.	paakirkkojen kanssa, yhteyksien säilyminen Venäjän ortodoksisen kirkon kanssa
	Näkemyks kirkon lähetystehtävästä on selkeä ja yhteinen.	Esittelemme lähetystyön peruslinjauksen hiippakuntien kansainvälisen työn seminaareissa.	Peruslinjauksen toimintaperiaatteet on otettu huomioon seurakuntien ja järjestöjen toimintasuunnitelmissa
		Käymme ohjauskeskustelut kirkon lähetysjärjestöjen ja kirkon ulkomaanavun kanssa ja tiedotamme niistä, keräämme palautetta seurakunnilta.	Ohjauskeskustelut on käyty kaikkien järjestöjen kanssa.
	Ulkomailla oleville suomalaisille on tarjolla seurakunnan toimintaa omalla äidinkielellään.	Toteutamme ulkosuomalaisyötä tärkeimmissä suomalaiskohteissa ja viestimme siitä eri kanavien kautta.	Osallistujamäärät jumalanpalveluksissa ja muissa tilaisuuksissa, käyntikerrat verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Nostamme kirkon sanoman esiin:</i> Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti	Tietoisuus luterilaisuuden ominaispiirteistä ja vaikutuksesta kulttuuriin ja yhteiskuntaan lisääntyy sekä käsitys luterilaisuuden globaalista ja ekumeenisesta luonteesta vahvistuu.	Järjestämme Ekumeenisilla kirkkopäivillä toukokuussa merkkipäivien teemoihin ja Luterilaisen maailmanneuvoston yleiskokouksen antiin liittyvä ulkoasian osaston tapahtuman.	Osanottajien määrä sekä uutisoinnin näkyvyys kirkkopäivien tilaisuudesta.
		Huolehdimme luterilaisen maailmanliiton yleiskokouksen ja sen teemojen esillä pitämisestä reformaation merkkipäivien viestinnässä.	Luterilaisen maailmanliiton yleiskokouksen ja sen teemojen näkyminen kirkollisessa ja muussa mediassa (media-analyysi).
		Valmistelemme luterilais-katolisen dialogiraportin ja julkaisemme sen loppuvuodesta 2017.	Luterilais-katolisen dialogiraportin julkaisun vastaanotto ja näkyvyys mediassa (media-analyysi).

		Pidämme sillä reformaatioon liittyviä näkökulmia artikkeleissa, esitelmässä, blogeissa ja sosiaalisessa mediassa.	Artikkelien julkaisu ja vastaanotto, käyntikerrat verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa.
		Tuemme ulkosuomalaisseurakuntia toteuttamaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa reformaation merkivuotta ja itsenäisyyden juhluvuotta.	Tapahtumat saadaan järjestettyä yhdessä muiden ulkomailla toimivien tahojen kanssa.
<i>Kohtaaminen koskettaa:</i> Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Kirkko toimii aktiivisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa lähettyksen ja kansainvälisen diakonian kysymyksissä.	Käynnistämme lähettyksen ja kansainvälisen diakonian perussopimusten päivittämisen.	Perussopimusten linjaukset valmis- tuvat.
<i>Rakastamme lähimmäistä:</i> Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestäväen kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Kirkon työ heikoimmassa asemassa olevien puolesta tulee nykyistä näkyvämmäksi.	Tuomme esiin kirkon kansainvälisesti tekemää työtä heikoimmassa asemassa olevien hyväksi.	Kirkon kansainvälisen työn näkökulmat ovat esillä julkisessa keskustelussa ihmisten arjesta ja hyvinvoinnista (media-analyysi).

Kirkon tiedotuskeskus

Suuret uudistushankkeet valmiiksi 2019 mennessä

Lukkarin kehitys- ja ylläpitotoimien ohella Kirkon tiedotuskeskusta (KT) työllistävät perustuvuustomme evl.fi:n sekä kirkon sisäisen viestinnän peruskiven Sakastin uudistushankkeet. Rahallisten resurssien ohella nämä hankkeet pakottavat pohtimaan KT:n sisäisiä työjärjestelyjä. Toimintakaudelle ajoittuu myös seurakuntavaalit 2018, minkä järjestelmällinen pohjustustyö on aloitettava jo 2017. Seurakuntavaalien viestintäresursointi on syksyn 2015 kirkolliskokouksen päätöksellä jaettu koko vaalikaudelle eikä vaaliviestintää varten osoiteta enää erillistä vaalibudjettia.

Lapsille, varhaisnuorille ja nuorille suunnattujen palvelujen kehittämistä selvitetään yhteistyössä Nuori Kirkko ry:n kanssa. Tämä hanke saattaa tarvita lähitulevaisuudessa erillisrahoituksen, joka vielä auki.

Viestintä on koko kirkon tehtävä

Vuonna 2017 KT pyrkii omalta osaltaan huolehtimaan koko kirkon strategian viestintätajunnan jalkauttamisesta. Uusi viestintäohjelma julkistettiin kesällä 2016. Sen viestinnällistä perusajatusta – kaikki kirkon työntekijät ja luottamushenkilöt ovat kirkon viestijöitä – pidetään esillä monissa käytännön hankkeissa. Tämä nousee esille mm. pastoraalikulssien viestintäkoulutuksessa ja siinä, että kirkossa toteutetaan jatkossa yhä enemmän suoratoistoja eri tilaisuuksista. Viestinnän kokonaisvaltaisuutta ja asiantuntijoiden vastuuta tuodaan esille erityisesti päivitettäessä kirkon sisäisen viestinnän toimintatapoja.

Yleisön moninaisuus haaste

Hartausohjelmien asemaan ja laatuun on panostettava suunnittelukaudella tilanteessa, jossa Ylen toimintaan ja tehtävään kohdistuu entistä enemmän ulkoista painetta ja Ylen rahoituskehys todennäköisesti niukkenee.

2017-19 panostetaan audiovisuaalisten verkkosisältöjen tuottamiseen sekä tuottamisen ja jakamisen mahdollistamiseen yhdessä seurakuntien ja kristillisten järjestöjen kanssa Lukkarissa ja erityisesti sen Verkkokirkko-osiossa. Verkkotuotantoihin liittyvät tekijänoikeuskysymykset selvitetään yhdessä Teoston kanssa ja niiden soveltaminen pyritään tekemään mahdollisimman yksinkertaiseksi kaikille seurakunnille.

Reformaation merkkivuosi iso viestintähaaste

KT:ssa panostetaan reformaation merkkivuoden näkymiseen Ylen kanavilla sekä muualla mediassa kehittämällä tuotantoprosesseja. Merkkivuoden viestinnällistä toteutumista rasittaa vastaanottajatahon varsin ohut tietoisuus 500 vuoden takaisista konkreettisista saavutuksista, kun emme puhu tutummasta käsitteestä eli uskonpuhdistuksesta. Tämän aiheen viestintäsuunnittelun keskiössä ovat paljolti pääteeman armon ohella konkreettiset seuraukset

yhteiskunnissa, joissa protestanttisuus on vaikuttanut myönteisesti mm. lukutaidon, koulutusjärjestelmän ja hyvinvointivaltion perusteisiin.

Kaikkien tulokortin tavoitteiden mittaamisessa pyrimme käytännöllisimpiin ratkaisuihin, mikä erityisesti viestinnällisissä toimissa kuuntelija- ja katselijalukuja lukuun ottamatta on erittäin haasteellista.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Kirkon tiedotuskeskus	Toimintatuotot	-187 687,51	-130 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00
Kirkon tiedotuskeskus	Korvaukset		-90 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Kirkon tiedotuskeskus	Maksutuotot	-18,60	-40 000,00	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Kirkon tiedotuskeskus	Muut toimintatuotot	-186 478,91				
Kirkon tiedotuskeskus	Sisäiset tuotot	-1 190,00				
Kirkon tiedotuskeskus	Toimintakulut	2 742 221,52	3 214 500,00	3 420 200,00	3 523 800,00	3 366 100,00
Kirkon tiedotuskeskus	Henkilöstökulut	2 167 269,30	2 138 000,00	2 395 300,00	2 406 400,00	2 338 700,00
Kirkon tiedotuskeskus	Palkat ja palkkiot	1 647 620,48	1 583 000,00	1 812 100,00	1 821 100,00	1 769 700,00
Kirkon tiedotuskeskus	Henkilösivukulut	547 813,25	555 000,00	583 200,00	585 300,00	569 000,00
Kirkon tiedotuskeskus	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-28 164,43				
Kirkon tiedotuskeskus	Palvelujen ostot	501 415,04	964 500,00	921 700,00	1 008 700,00	923 700,00
Kirkon tiedotuskeskus	Palvelun ostot - sisäiset	704,07				
Kirkon tiedotuskeskus	Vuokrakulut	62,00	27 000,00	13 000,00	13 000,00	13 000,00
Kirkon tiedotuskeskus	Aineet ja tarvikkeet	27 724,91	48 000,00	52 000,00	57 500,00	52 500,00
Kirkon tiedotuskeskus	Ostot tilikauden aikana	27 724,91	48 000,00	52 000,00	57 500,00	52 500,00
Kirkon tiedotuskeskus	Annetut avustukset	43 700,00	35 000,00	36 200,00	36 200,00	36 200,00
Kirkon tiedotuskeskus	Muut toimintakulut	1 346,20	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Kirkon tiedotuskeskus	TOIMINTAKATE	2 554 534,01	3 084 500,00	3 320 200,00	3 423 800,00	3 266 100,00
Hallintopalvelut	Toimintatuotot	-958,97	-40 000,00	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Hallintopalvelut	Maksutuotot	0,00	-40 000,00	-30 000,00	-30 000,00	-30 000,00
Hallintopalvelut	Muut toimintatuotot	-958,97				
Hallintopalvelut	Toimintakulut	253 495,88	591 900,00	519 600,00	519 600,00	519 600,00
Hallintopalvelut	Henkilöstökulut	238 288,91	206 900,00	246 100,00	246 100,00	246 100,00
Hallintopalvelut	Palkat ja palkkiot	180 330,36	154 900,00	192 400,00	192 400,00	192 400,00
Hallintopalvelut	Henkilösivukulut	59 527,79	52 000,00	53 700,00	53 700,00	53 700,00
Hallintopalvelut	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-1 569,24				
Hallintopalvelut	Palvelujen ostot	15 076,97	300 000,00	213 500,00	213 500,00	213 500,00
Hallintopalvelut	Vuokrakulut		20 000,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00
Hallintopalvelut	Aineet ja tarvikkeet		28 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00
Hallintopalvelut	Ostot tilikauden aikana		28 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00
Hallintopalvelut	Annetut avustukset		35 000,00	35 000,00	35 000,00	35 000,00
Hallintopalvelut	Muut toimintakulut	130,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Hallintopalvelut	TOIMINTAKATE	252 536,91	551 900,00	489 600,00	489 600,00	489 600,00
Media- ja tied.palv.	Toimintatuotot	-6,20				
Media- ja tied.palv.	Maksutuotot	-6,20				
Media- ja tied.palv.	Toimintakulut	387 152,88	462 900,00	527 300,00	529 800,00	473 200,00
Media- ja tied.palv.	Henkilöstökulut	350 793,57	404 400,00	460 600,00	460 600,00	404 000,00
Media- ja tied.palv.	Palkat ja palkkiot	264 681,12	303 000,00	347 400,00	347 400,00	305 000,00
Media- ja tied.palv.	Henkilösivukulut	88 219,48	101 400,00	113 200,00	113 200,00	99 000,00
Media- ja tied.palv.	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-2 107,03				

Media- ja tied.palv.	Palvelujen ostot	34 101,41	53 500,00	61 000,00	63 000,00	63 000,00
Media- ja tied.palv.	Vuokrakulut	0,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Media- ja tied.palv.	Aineet ja tarvikkeet	1 037,90	3 000,00	2 500,00	3 000,00	3 000,00
Media- ja tied.palv.	Ostot tilikauden aikana	1 037,90	3 000,00	2 500,00	3 000,00	3 000,00
Media- ja tied.palv.	Annetut avustukset	1 200,00		1 200,00	1 200,00	1 200,00
Media- ja tied.palv.	Muut toimintakulut	20,00				
Media- ja tied.palv.	TOIMINTAKATE	387 146,68	462 900,00	527 300,00	529 800,00	473 200,00
Ohjelmapalvelut	Toimintatuotot	-650,00	-90 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Ohjelmapalvelut	Korvaukset		-90 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Ohjelmapalvelut	Sisäiset tuotot	-650,00				
Ohjelmapalvelut	Toimintakulut	726 962,81	916 500,00	841 800,00	841 800,00	841 800,00
Ohjelmapalvelut	Henkilöstökulut	655 810,74	793 000,00	740 800,00	740 800,00	740 800,00
Ohjelmapalvelut	Palkat ja palkkiot	495 860,87	594 000,00	557 000,00	557 000,00	557 000,00
Ohjelmapalvelut	Henkilösivukulut	164 758,38	199 000,00	183 800,00	183 800,00	183 800,00
Ohjelmapalvelut	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-4 808,51				
Ohjelmapalvelut	Palvelujen ostot	58 139,96	109 500,00	84 500,00	84 500,00	84 500,00
Ohjelmapalvelut	Vuokrakulut	0,00	5 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Ohjelmapalvelut	Aineet ja tarvikkeet	12 992,11	9 000,00	12 500,00	12 500,00	12 500,00
Ohjelmapalvelut	Ostot tilikauden aikana	12 992,11	9 000,00	12 500,00	12 500,00	12 500,00
Ohjelmapalvelut	Muut toimintakulut	20,00				
Ohjelmapalvelut	TOIMINTAKATE	726 312,81	826 500,00	771 800,00	771 800,00	771 800,00
Verkkopalvelut	Toimintakulut	911 233,60	1 143 200,00	1 270 300,00	1 270 300,00	1 270 300,00
Verkkopalvelut	Henkilöstökulut	694 645,87	733 700,00	861 600,00	861 600,00	861 600,00
Verkkopalvelut	Palkat ja palkkiot	530 709,11	531 100,00	650 300,00	650 300,00	650 300,00
Verkkopalvelut	Henkilösivukulut	176 625,55	202 600,00	211 300,00	211 300,00	211 300,00
Verkkopalvelut	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-12 688,79				
Verkkopalvelut	Palvelujen ostot	210 468,90	401 500,00	397 700,00	397 700,00	397 700,00
Verkkopalvelut	Aineet ja tarvikkeet	6 101,83	8 000,00	11 000,00	11 000,00	11 000,00
Verkkopalvelut	Ostot tilikauden aikana	6 101,83	8 000,00	11 000,00	11 000,00	11 000,00
Verkkopalvelut	Muut toimintakulut	17,00				
Verkkopalvelut	TOIMINTAKATE	911 233,60	1 143 200,00	1 270 300,00	1 270 300,00	1 270 300,00
Seurakuntavaalit	Toimintakulut	6 000,00		161 200,00	262 300,00	161 200,00
Seurakuntavaalit	Henkilöstökulut			86 200,00	97 300,00	86 200,00
Seurakuntavaalit	Palkat ja palkkiot			65 000,00	74 000,00	65 000,00
Seurakuntavaalit	Henkilösivukulut			21 200,00	23 300,00	21 200,00
Seurakuntavaalit	Palvelujen ostot	6 000,00		65 000,00	150 000,00	65 000,00
Seurakuntavaalit	Aineet ja tarvikkeet			10 000,00	15 000,00	10 000,00
Seurakuntavaalit	Ostot tilikauden aikana			10 000,00	15 000,00	10 000,00
Seurakuntavaalit	TOIMINTAKATE	6 000,00		161 200,00	262 300,00	161 200,00
Lukkari	Toimintakulut	35 075,14	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Lukkari	Palvelujen ostot	35 075,14	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Lukkari	TOIMINTAKATE	35 075,14	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00

TULOSKORTTI 2017			
Kirkon tiedotuskeskus KT			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkon arvoperustalta nouseva osallistuminen yhteiskunnalliseen keskusteluun mediassa on aktiivista ja avointa.	Tuemme kirkon johdon ja Kirkkohallituksen sekä sen osastojen viestintää ja vaikuttamistoimintaa.	Tyytyväisyys yhteistyöverkostossa (palautekysely).
			Keskustelut piispojen kanssa.
			Kirkkohallituksen sisäinen palaute johtoryhmätyöskentelyn kautta.
		Tunnistamme kirkon viestinnän kanalta merkityksellisiä yhteiskunnallisia keskustelunaiheita ja reagoimme niihin proaktiivisesti.	Media-analyysin tulokset. Sisäinen arviointi.
		Tuemme esimerkillämme rakentavaa ja kunnioittavaa viestintää kirkossa ja yhteiskunnassa, jotta epäasiallinen viestintä vähenisi. Järjestämme teemaan liittyviä koulutuksia kirkon työntekijöille.	Toteutuneet koulutukset ja osallistujamäärät.
	Kirkon viestintä on uskottavaa ja tavoitettavaa jatkuvasti muuttuvassa viestintätodellisuudessa.	Tunnistamme kirkon viestinnän kanalta merkityksellisiä yhteiskunnallisia keskustelunaiheita ja reagoimme niihin proaktiivisesti.	Media-analyysin tulokset. Sisäinen arviointi.
		Tuemme rakentavaa ja kunnioittavaa viestintää kirkossa ja yhteiskunnassa.	Teemaan liittyvät koulutukset, seminaarit ja käytetyt puheenvuorot.
		Etsimme uusia yleisöjä ja kokeilemme erilaisia ilmaisutapoja.	Toteutuneet kokeilut ja niiden määrä sekä sisällöllinen arviointi.
Turvaamme yhdessä Ylen kanssa hartausohjelmien aseman julkisessa viestinnässä.		Hartausohjelmien määrä ja katsoja- ja kuuntelijaluvut	
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen		Päivitämme kirkon sisäisen viestinnän toimintaohjelman yhteistyössä	Toimintaohjelma on laadittu ja hyväksytty yhteistyössä.

	Seurakuntien ja kapitulien työntekijät, luottamushenkilöt sekä vapaaehtoiset saavat viestinnässä tarvitsemansa tuen.	seurakuntien, kapitulien sekä kristillisten järjestöjen kanssa.	
		Sakasti uudistetaan kirkon työntekijöiden yhteistä tekemistä tukevaksi sisäisen viestinnän perustyökaluksi.	Sakastin uudistaminen on edennyt aikataulussa.
		Tarjoamme seurakuntien käyttöön Lukkari-alustaa ja kehitämme sitä vastaamaan seurakuntien muuttuviin tarpeisiin.	Lukkari-seurakuntien määrä on kasvanut ja niiden tyytyväisyys pysynyt hyvänä kyselyselvityksen perusteella.
		Kehitämme julkista ja kirkon sisäistä kriisiviestintää päivittämällä kriisiviestintäohjelman sekä tuemme seurakuntien ja hiippakuntien kriisiviestintää tekemällä kriisiviestintäohjelman tunnetuksi.	Kriisiviestintäohjelma on päivitetty yhteistyössä ja se on tunnettu sekä käytössä.
		Tuemme seurakuntia suoratoistojen kehittämisessä ja audiovisuaalisten sisältöjen tuottamisessa sekä näiden jakamisessa. Neuvottelemme seurakuntien yhteisistä tekijänoikeuskäytännöistä.	Ohjeistus on tunnettu ja käytössä. Teoston kanssa on neuvoteltu yhteinen sopimus, jonka piirissä ovat kaikki Lukkari-seurakunnat.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Ihmiset kohtaavat kirkon ja sen sanoman median kautta. Kirkon ydinviesti pidetään esillä ja kirkon toiminnan tunnettuus vahvistuu.	Tuemme kirkon ja sen järjestöjen yhteisiä viestintäkampanjoita vakiinnuttamalla kampanjapäällikön ja vahvuustyöryhmän toiminnan. Jatkamme Suuremman suojassa -kampanjaa, huolehdimme osaltamme kirkon ja kirkon johdon mediaviestinnästä SuomiAreena 2017 -tapahtumassa.	SuomiAreena 2017 on toteutettu menestyksellisesti. Media-analyysi. Seurakuntavaaleihin 2018 valmistautuminen on käynnistynyt.
		Kehitämme evl.fi-palvelua ja selkeytämme sen sekä sosiaalisen median	Kävijämäärät, tavoitavuus.

		roolia palveluina, joissa kirkko kohdataan verkossa.	
		Vahvistamme kirkon kaikkien työntekijöiden ymmärrystä omasta roolistaan viestijöinä pitämällä uutta viestintäohjelmaa aktiivisesti esillä sosiaalisessa mediassa, viestintäpäivillä ja koulutuksissa.	Viestintäohjelma on tunnettu ja kirkon työntekijöiden käytössä.
KKH - strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Nostamme kirkon sanoman esiin:</i> Huolehdimme kirkon valtakunnallisesta viestinnästä yhteistyössä seurakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Reformaation merkkivuosi on näkyvästi esillä seurakuntien toiminnassa yhteistyössä muiden paikallisten toimijoiden kanssa.	Osallistumme Kirkkohallituksen vastuulla olevien reformaation merkkivuoden hankkeiden viestintään.	Reformaatioteema näkyy viestinnässä. Armoa-hankkeen medianäkyvyys. Media-analyysin tulokset.
	Tietoisuus luterilaisuuden ominaispiirteistä ja vaikutuksesta 100-vuotiaan Suomen kulttuuriin ja yhteiskuntaan lisääntyy sekä käsitys luterilaisuuden globaalista ja ekumeenisesta luonteesta vahvistuu.	Nostamme viestinnässä esiin luterilaista kirkkoa yhteiskunnallisena vaikuttajana 100-vuotiaassa Suomessa.	Luther-animaation valmistuminen.
<i>Kohtaaminen koskettaa:</i> Keräämme järjestelmällisesti palautetta suunnitelmistamme ja työstämme. Vahvistamme kirkon eri toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja selkeytämme työnjakoa.	Viestintäyhteistyö kirkon eri toimijoiden välillä vahvistuu.	Viestintähankkeiden yhteinen toteuttaminen: Lukkari, Sakasti, Evl.fi ja kampanjat.	Hankkeiden toteuttaminen.
<i>Rakastamme lähimmäistä:</i>	Kirkon työ kestävän kehityksen puolesta vahvistuu.	Toteutetaan Eko-paasto -hanke.	Eko-paasto toteutettu onnistuneesti.

Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestäväen kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	Kirkon työ heikoimmassa asemassa olevien puolesta tulee nykyistä näkyvämmäksi.	Tuemme Kirkkohallituksen viestintää kestävästä kehityksestä ja työstä jota kirkko tekee heikoimmassa asemassa olevien puolesta. Nostamme viestinnässä esiin marginalisoitujen ryhmien asemaa ja ääntä.	Teemat ovat näkyneet viestinnässä.
<i>Arvostamme jäsenyyttä:</i> Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Suomessa asuvat ovat tietoisia kirkkoon liittymisen ja seurakunnan toimintaan osallistumisen mahdollisuudesta.	Viestimme kirkkoon liittymisen ja seurakuntaan toimintaan osallistumisen mahdollisuudesta. Pidämme viestinnässä esillä totuudellista kuvaa kirkosta ja tarjoamme hyviä syitä kuulua kirkkoon.	Liitykirkkoon.fi -palvelun käyttöaste on lisääntynyt.
			Kirkon medianäkyvyys ja kirkon julkisuuskuva (media-analyysi).
			Kirkkoon liittyvien määrä.

Kirkon tutkimuskeskus

Johdanto

Maahanmuutto, uskontojen kohtaaminen, yhteiskunnallisen keskustelun polarisoituminen, mediaympäristön nopea muutos sekä hyvinvointivaltion murros tulevat vaikuttamaan merkittävästi kirkon ja seurakuntien työhön lähitulevaisuudessa. Tämän vuoksi Kirkon tutkimuskeskus tulee vuosina 2017–2019 painottamaan erityisesti seuraaviin aihepiireihin liittyviä tutkimushankkeita: (1) uskontojen moninaisuus ja uskontojen kohtaaminen, (2) luterilaisten arvojen ja perinteiden merkitys yhteiskunnassa ja osana julkisia instituutioita, (3) kirkon auttamyö ja hyvinvointiyhteiskunnan murros, sekä (4) viestintäympäristön muutos ja kirkon rooli yhteiskunnallisena vaikuttajana.

Vuoden 2017 toimintasuunnitelma

Kirkon nelivuotiskertomus vuosilta 2012–2015 valmistuu syksyllä 2016, mutta siihen liittyvä hanke jatkuu vuoden 2017 puolelle, jolloin valmistuvat ruotsin- ja englanninkieliset versiot ja projektin vaiheena on tutkimustuloksista tiedottaminen sekä sähköisten julkaisuvälineiden jatkokehittäminen. Keväällä 2017 järjestettävä tutkimuskeskuksen seminaari rakentuu nelivuotiskertomuksen keskeisten tulosten pohdinnan ympärille. Tutkimuskeskus on myös mukana reformaation merkkivuotta 2017 ja Suomi 100 vuotta -juhlavuotta valmistelemissa hankkeissa ja tuo osaamistaan merkkivuoden tapahtumiin ja niiden organisointiin.

Uskonnollisen monimuotoisuuden ja sen vaikutusten kartoittamista koskeva työ jatkuu. Tutkimuskeskus koordinoi Uskonnot Suomessa -tutkimushanketta, jonka sähköiseen tietokantaan (uskonnot.fi) kerätään jatkuvasti uutta tietoa Suomessa toimivista uskonnollisista yhteisöistä.

Tutkimuskeskus osallistuu edelleen Kasvu kirkon työntekijäksi -tutkimusryppääseen kuuluvien hankkeiden toteuttamiseen. Seurantatutkimus vuonna 2014 opintonsa aloittaneista lapsi- ja perhetyön perustutkinnon opiskelijoista valmistuu vuonna 2017. Vuosina 2017–2019 tutkimuskeskus on osallisena Kirkon koulutuskeskuksen rahoittamassa Kirkon musiikin ammattilaisena kasvaminen -tutkimushankkeessa, jossa tutkitaan kanttoreiden ja muiden kirkon musiikkityöntekijöiden ammatillista identiteettiä ja muuttuvia osaamisvaatimuksia.

Tutkimuskeskus on mukana vuoden 2017 European Values Study (EVS) -kyselyn Suomen aineiston keräämisessä. Kyseessä on vuodesta 1981 lähtien yhdeksän vuoden välein kerätty kansainvälinen kyselytutkimusaineisto, joka mahdollistaa suomalaisen arvomaailmassa tapahtuneen muutoksen seuraamisen ja vertaamisen muihin maihin. Vuoden 2017 kyselyn teemana on identiteetti ja yhteiskunnallinen solidaarisuus.

Tutkimuskeskus koordinoi kirkolliskokouksen toimeksiannosta saatua tutkimushanketta, jonka tarkoituksena on tutkia perheen ja avioliittokäsityksen muutoksia kirkossa, kulttuurissa ja yhteiskunnassa. Hankkeessa tuotetaan artikkelikokoelma, joka valmistuu syksyn 2017 kirkolliskokoukseen.

Tutkimuskeskuksen seminaareissa käsitellään ajankohtaisia kirkon kysymyksiä tuoreen tutkimustiedon valossa. Kirkkoa koskevan tiedon saatavuuden lisäämiseksi on kehitetty nopearytmistä tilastotiedon julkaisuvälineitä internetissä. Tutkimuskeskuksen tutkijat kirjoittavat blogeja kuukausittain Kirkonkello-julkaisussa. Sähköisen uutiskirjeen avulla levitetään tietoa uusimmista tutkimustuloksista.

Vuosien 2018–2019 toimintasuunnitelma

Tutkimuskeskus tulee perustamaan nelivuotiskertomuksen havaintojen pohjalta uuden tutkimushankkeen jonkin kirkon kannalta keskeisen teeman ympärille vuosiksi 2018–2019. EVS-kyselyaineistojen pohjalta analysoidaan suomalaisen arvomaailman ja uskonnollisuuden muutoksia kansainvälisessä perspektiivissä. Suunnitteilla on lisäksi yhteispohjoismainen tutkimushanke, jossa keskitytään uskonnon asemaan julkisissa instituutioissa.

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Kirkon tutkimuskeskus	Toimintatuotot	-10 858,62	-17 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Kirkon tutkimuskeskus	Myyntituotot	-9 160,22	-15 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Kirkon tutkimuskeskus	Maksutuotot	-1 593,40	-2 000,00			
Kirkon tutkimuskeskus	Sisäiset tuotot	-105,00				
Kirkon tutkimuskeskus	Toimintakulut	924 263,02	1 024 500,00	1 017 500,00	1 017 500,00	1 017 500,00
Kirkon tutkimuskeskus	Henkilöstökulut	528 497,55	551 600,00	551 500,00	551 500,00	551 500,00
Kirkon tutkimuskeskus	Palkat ja palkkiot	408 016,75	414 500,00	415 000,00	415 000,00	415 000,00
Kirkon tutkimuskeskus	Henkilösivukulut	135 767,17	137 100,00	136 500,00	136 500,00	136 500,00
Kirkon tutkimuskeskus	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-15 286,37				
Kirkon tutkimuskeskus	Palvelujen ostot	82 257,68	100 000,00	97 000,00	97 000,00	97 000,00
Kirkon tutkimuskeskus	Palvelun ostot - sisäiset	138,00				
Kirkon tutkimuskeskus	Vuokrakulut	57 080,16	67 400,00	65 000,00	65 000,00	65 000,00
Kirkon tutkimuskeskus	Aineet ja tarvikkeet	13 338,49	15 000,00	13 500,00	13 500,00	13 500,00
Kirkon tutkimuskeskus	Ostot tilikauden aikana	13 338,49	15 000,00	13 500,00	13 500,00	13 500,00
Kirkon tutkimuskeskus	Annetut avustukset	242 809,84	290 000,00	290 000,00	290 000,00	290 000,00
Kirkon tutkimuskeskus	Muut toimintakulut	141,30	500,00	500,00	500,00	500,00
Kirkon tutkimuskeskus	TOIMINTAKATE	913 404,40	1 007 500,00	1 007 500,00	1 007 500,00	1 007 500,00

TULOSKORTTI 2017			
Kirkon tutkimuskeskus (KTK)			
Tehtäväalue	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	Kirkkoa ja uskontoa koskevan tutkimustiedon viestintä yhteiskunnan eri tahoille on tarkoituksenmukaista ja kohdennettua.	Käsitlemme KTK:n seminaarissa kirkon ajankohtaisia kysymyksiä ja reformaation perintöä nelivuotiskertomuksen havaintojen valossa.	KTK:n kevätseminaari tavoittaa kirkon työntekijöitä, luottamushenkilöitä, seurakuntalaisia ja esiteltäviin tutkimusaiheisiin liittyviä asiantuntijoita.
		Teemme yhteistyötä median kanssa tutkimustulosten julkaisemisessa.	Tutkimustulosten näkyvyys erilaisissa tiedotusvälineissä lisääntyy.
		Jaamme tietoa uusimmista tutkimustuloksista sähköisen uutiskirjeen, sosiaalisen median ja blogien avulla.	Sosiaalinen media otetaan käyttöön sähköisistä tilastoaineistoista tiedottamisessa.
Seurakuntien toiminnan kehittämisen ja tukeminen	Seurakunnilla on käytettävissä tutkimustulokset ja aineistot toimintansa kehittämiseksi	Jatkamme tilastotiedon sähköisten julkaisuvälineiden kehittämistä.	Sähköisten aineistojen käyttöä seurataan ja siitä kerätään palautetta seurakunnista.
		Jaamme tietoa esitelmöimällä ja sisäisen viestinnän välineillä.	Jaamme 3-4 uutiskirjettä ja tutkijat vierailevat seurakunnissa esitelmöimässä.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Laaja-alaisten ja syvälisten yhteiskunnallisten muutosten vaikutuksia kirkkoon tunnetaan.	Tutkimme yhteiskunnallisten muutostrendien vaikutuksia kirkkoon pitkäjänteisellä tutkimushankkeilla.	Käynnissä on vähintään yksi pitempiaikainen hanke.
		Nelivuotiskertomuksen loppuunsaattaminen: tiedotamme havainnoista ja teemme myös ruotsin- ja englanninkieliset versiot.	Ruotsin ja englanninkieliset versiot valmistuvat.

	Kirkon kannalta tärkeisiin ja ajan-kohtaisiin tutkimustarpeisiin reagoi- daan joustavasti ja nopeasti.	Tutkimuskeskus avustaa sähköisten kyselyjen toteuttamisessa kirkon keskushallinnon tarpeisiin.	KTK on onnistunut palvelemaan muuta yksiköitä niiden tiedonhankin- nassa.
		Toteutamme kirkon toimintaa ja päättöksentekoa tukevia julkaisuja.	KTK:n julkaisusarjoissa ilmestyy 1-2 julkaisua ja 3-4 verkkojulkaisua.
			Perhetutkimushankkeen artikkeliko- koelma julkaistaan.
	Tutkimuskeskuksella on laajat ver- kostot kotimaisia ja kansainvälisiä tutkimusyhteistyökumppaneita.	Ylläpidämme ja kehitämme Uskon- not Suomessa -tietokantaa sekä jul- kaisemme raportin.	Tietokantaan tehdään kokonaispäi- vitys ja siitä julkaistaan raportti.
		Olemme yhteistyötahona kansainvä- lisessä European Values Study -tutki- muksen aineistonkeruussa.	European Values Study -tutkimusai- neisto on kerätty Suomesta.
		Olemme mukana lastenohjaajia kos- kevassa tutkimushankkeessa.	Hankkeen loppuraportti valmistuu.
		Olemme mukana kirkon musiikki- työntekijöitä koskevassa tutkimus- hankkeessa.	Hankkeen tutkijaverkosto on muo- dostettu ja se kokoontuu ensimmäi- seen symposiumiin.
		Suunnittelemme nelivuotiskerto- muksen havaintojen pohjalta tutki- mushankkeen ja luomme tutkijaver- koston.	Hankkeen teema on päätetty ja ver- kosto luotu.
KKH –strategiset painopisteet	Tavoite	Keinot	Avainmittarit
<i>Nostamme kirkon sanoman esiin:</i> Huolehdimme kirkon valtakunnalli- sesta viestinnästä yhteistyössä seu- rakuntien ja muiden toimijoiden kanssa monikanavaisesti.	Suomalaisilla on tietoa luterilaisuus- den merkityksestä nyky-Suomessa.	Järjestämme luterilaisuutta käsitte- levän seminaarin sekä jaamme tutki- mustietoa uutiskirjeiden, sosiaalisen median, blogikirjoitusten sekä säh- köisten tilastoraporttien avulla. Käymme pyydettyä esitel- möimässä erilaisilla foorumeilla.	KTK:n luterilaisuutta käsitteleviä tut- kimustuloksia raportoidaan medi- assa ja ne herättävät laajempaa kes- kustelua.
<i>Rakastamme lähimmäistä:</i>	Suomalaisilla on ajankohtaista tietoa seurakunnissa tehtävästä kirkon	Julkaisemme verkkojulkaisusarjassa yhteistyössä Diakin tutkijoiden kanssa raportin seurakuntien työstä	Raportti maahanmuuttajatyöstä seurakunnissa on julkaistu ja siitä on tiedotettu mediassa.

Edistämme heikoimmassa asemassa olevien ja kestäväen kehityksen puolesta tehtävää työtä kirkossa.	työstä heikommissa asemassa olevien puolesta.	maahanmuuttajien parissa ja tiedotamme tutkimustuloksista eri kanavilla.	
<i>Arvostamme jäsenyyttä:</i> Selvitämme keinoja helpottaa kirkkoon liittymistä ja vahvistamme osallisuuden toteutumista kirkossa.	Kirkolla on työnsä tueksi tutkimustietoa suomalaisten kirkkoon kuulumisen perusteista	Julkaisemme tilastokatsauksen kirkkoon kuulumisesta verkkopalvelussa ja tiedotamme siitä.	Tilastokatsaus on julkaistu ja tietoa siitä on jaettu sosiaalisessa mediassa.

Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)

Under åren 2017-2019 fokuserar KCSA huvudsakligen på de grunduppgifter som centralen har; att i samarbete med Yle tillhandahålla svenska andakts- och gudstjänstprogram i radio och TV samt ge ut material för och utbilda och inspirera församlingarnas anställda i deras arbete.

Utöver detta strävar centralen efter att genom olika projekt och nysatsningar utveckla församlingsarbetet och ge församlingsanställda redskap att utföra sitt arbete i en föränderlig samhällssituation. Under åren 2017-2019 kommer KCSA att ägna särskild uppmärksamhet åt märkesåret 2017 och församlingsvalet samt de finlandssvenska diakonidagarna 2018. KCSA avser även att under åren 2017-2019 satsa på ett intensifierat arbete med att synliggöra kyrkan i olika medier.

Verksamhetsplan 2017

Under 2017 avser KCSA att – vid sidan av sina grunduppgifter – satsa speciellt på följande tyngdpunkts-områden; märkesåret 2017, ökad medial och samhällelig synlighet, religionsundervisningen, stöd till kyrkans och församlingarnas kommunikation samt den kristna fostran i församling och skola.

Märkesåret 2017 utgör en central del av verksamheten 2017. KCSA informerar om och tillhandahåller relevant material om märkesåret för de svenska och tvåspråkiga församlingarna. Exempel på detta är material för firande av Kristi himmelsfärdsdag och spikande av nya tesar. I anslutning till märkesåret ordnar KCSA bl.a. ett religionspedagogiskt seminarium "Från läskunnighet till läsplatta" och erbjuder församlingar och skolor en Luthermonolog. Den största satsningen under märkesåret utgörs av de Finlandssvenska ekumeniska kyrkodagarna i Åbo 19-21.5 som ordnas samtidigt som de finska kyrkodagarna (Kirkkopäivät).

Under året gör KCSA också en ökad satsning på kampanjer i anslutning till de stora kyrkliga helgerna och lyfter teman och ämnen som ger en positiv bild av kyrkan och dess arbete. I detta arbete strävar centralen att engagera lokala församlingar och inomkyrkliga aktörer som samarbetspartners. Ett led i denna strävan är centralens medverkan i Stafettkarnevalen, Suomi-Areena och Helsingfors bokmässa.

Arbetet med webbverktyget Klockaren fortsätter och målet är att 40 av Borgå stifts församlingar skall använda verktyget 2017. Förnyelsen av sacrista och evl.fi genomförs planerligt i samarbete med Kyrkans informationscentral.

KCSA stöder religionsundervisningen och åskådningsfostran genom att anordna religionspedagogiska dagar och utbildning för mentorer kring skolsamverkan och småbarnsfostran, samt genom att tillhandahålla relevant material för detta arbete.

Församlingsanställda stöds i sitt arbete genom lanseringen av den nya konfirmandplanen och den materialbank som utarbetas i anslutning till den. De utmaningar som mottagande och integrering av flyktingar utgör uppmärksammas och församlingar erbjuds relevant utbildning i dessa frågor.

Verksamhetsplan 2018-2019

I verksamhetsplanen för 2018-2019 står församlingsvalet i fokus 2018. KCSA ansvarar för att de svenska församlingarna har tillgång till material och anvisningar för ett smidigt genomförande av valet. År 2018 arrangeras även de vart fjärde år återkommande Finlandssvenska diakonidagarna som behandlar aktuella samhällseliga, sociala och diakonala frågor i ett kyrkligt perspektiv. Under åren 2018-2019 sker även en fortsatt medveten satsning på att informera om och synliggöra kyrkan i olika medier. Dessutom inleds arbetet med en strategi för det svenska kyrkliga arbetet under 2020-talet.

Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK)

Vuosina 2017–2019 Kirkon ruotsinkielisen työn keskus keskittyy pääasiassa perustehtäviinsä, Ylen kanssa yhteistyössä tarjottaviin radion ja television ruotsinkielisiin hartaus- ja jumalanpalvelusohjelmiin sekä tuottamaan materiaalia henkilöstökoulutukseen ja työntekijöiden kannustamiseen tehtävissään.

Lisäksi keskus pyrkii erilaisin hankkein ja uusin panostuksin kehittämään seurakuntatyötä ja tarjoamaan työntekijöille työkaluja, joiden avulla he suoriutuvat työtehtävistään muuttuvassa yhteiskunnallisessa tilanteessa. Vuosina 2017–2019 KRTK aikoo kiinnittää erityistä huomiota juhluvuoteen 2017, seurakuntavaaleihin ja vuoden 2018 ruotsinkielisiin diakoniapäiviin. KRTK aikoo myös panostaa intensiivisesti kirkon näkyvyyteen eri tiedotusvälineissä vuosina 2017–2019.

Toimintasuunnitelma 2017

Vuonna 2017 KRTK aikoo keskittyä – perustehtäviensä ohella – erityisesti seuraaviin painopistealueisiin: juhluvuosi 2017, parempi näkyvyys mediassa ja yhteiskunnassa, uskonnonopetus, kirkon ja seurakuntien viestinnän tukeminen sekä kristillinen kasvatus seurakunnissa ja kouluissa.

Keskeinen osa toimintaa on juhluvuosi 2017. KRTK informoi juhluvuodesta ja tarjoaa siihen liittyvää materiaalia ruotsinkielisille ja kaksikielisille seurakunnille. Tästä esimerkkinä ovat Helatorstain päivän viettoa varten laadittu materiaali ja uudet teesit. Juhlavuoden merkeissä KRTK järjestää mm. uskontopedagogisen seminaarin "Från läskunnighet till läsplatta" (Lukutaidosta taulutietokoneeseen) ja tarjoaa seurakunnille ja kouluille Luther-monologin. Turussa 19.–21.5. pidettävät ruotsinkieliset ekumeeniset kirkkopäivät, jotka järjestetään yhtä aikaa suomenkielisten kirkkopäivien kanssa, ovat juhluvuoden merkittävin hanke.

Vuoden aikana KRTK panostaa entistä enemmän myös suuriin kirkkovuoden pyhiin liittyviin kampanjoihin ja tuo esiin kirkosta ja sen työstä myönteisiä kuvia herättäviä teemoja ja aiheita. Tässä työssä keskus pyrkii saamaan paikalliset seurakunnat ja kirkon sisäiset toimijat yhteistyökumppaneikseen. Osana työtä KRTK on mukana koulujen Stafettkarnevalen-viestijuoksukilpailussa, Suomi-Areenalla ja Helsingin kirjamessuilla.

Klockaren-verkkotyökalun kehittäminen jatkuu, ja sen tavoitteena on saada Porvoon hiippakunnasta 40 seurakuntaa käyttämään työkalua vuonna 2017. Sacrista- ja evl.fi-sivustot uusiin suunnitelmien mukaan yhteistyössä Kirkon tiedotuskeskuksen kanssa.

KRTK tukee uskonnonopetusta ja elämänskatsomustiedon opetusta järjestämällä uskontopedagogiset päivät ja mentorikoulutusta kouluyhteistyön ja varhaiskasvatuksen tarpeisiin, samoin kuin tarjoamalla asiaankuuluvaa materiaalia tähän työhön.

Seurakunnan työntekijöitä tuetaan heidän työssään ottamalla käyttöön uusi rippikoulutyösuunnitelma ja sitä varten kehitetty materiaalitietokanta. Pakolaisten vastaanoton ja kotouttamisen synnyttämät haasteet otetaan huomioon ja seurakunnille tarjotaan asiasta koulutusta.

Toimintasuunnitelma 2018–2019

Vuosien 2018–2019 toimintasuunnitelman keskiössä ovat vuoden 2018 seurakuntavaalit. KRTK vastaa siitä, että ruotsinkieliset seurakunnat saavat materiaalia ja ohjeet vaalien sujuvaan toteuttamiseen. Vuonna 2018 järjestetään myös neljän vuoden välein pidettävät ruotsinkieliset diakoniapäivät, joissa käsitellään ajankohtaisia, sosiaalisia ja diakoniaan liittyviä asioita kirkon näkökulmasta. Vuosina 2018–2019 panostetaan myös tietoisesti kirkosta tiedottamiseen ja kirkon näkyväksi tekemiseen eri tiedotusvälineissä. Lisäksi aloitetaan strategiatyö 2020-luvun ruotsinkielistä kirkollista työtä varten.

		Före gående år 2015	På gående år 2016	BU 2017	EP 2018	EP 2019
KCSA	Toimintatuotot	-144 540,63	-82 000,00	-112 000,00	-112 000,00	-112 000,00
KCSA	Maksutuotot	-85 840,00	-55 000,00	-85 000,00	-85 000,00	-85 000,00
KCSA	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-45 369,47	-27 000,00	-27 000,00	-27 000,00	-27 000,00
KCSA	Tuet ja avustukset	-2 638,82		0,00		
KCSA	Muut toimintatuotot	-6 651,63		0,00		
KCSA	Sisäiset tuotot	-4 040,71				
KCSA	Toimintakulut	1 348 145,54	1 296 440,00	1 341 127,00	1 341 127,00	1 341 127,00
KCSA	Henkilöstökulut	1 108 466,20	1 103 466,00	1 103 727,00	1 103 727,00	1 103 727,00
KCSA	Palkat ja palkkiot	837 109,60	827 820,00	826 580,00	826 580,00	826 580,00
KCSA	Henkilösivukulut	277 951,54	277 086,00	277 147,00	277 147,00	277 147,00
KCSA	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-6 594,94	-1 440,00			
KCSA	Palvelujen ostot	226 420,69	176 100,00	225 100,00	225 100,00	225 100,00
KCSA	Palvelun ostot - sisäiset	1 295,50				
KCSA	Vuokrakulut	50,00	4 000,00	2 600,00	2 600,00	2 600,00
KCSA	Aineet ja tarvikkeet	9 920,32	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00
KCSA	Ostot tilikauden aikana	9 920,32	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00
KCSA	Annetut avustukset	1 962,00	500,00			
KCSA	Muut toimintakulut	30,83	5 674,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
KCSA	TOIMINTAKATE	1 203 604,91	1 214 440,00	1 229 127,00	1 229 127,00	1 229 127,00
Central kansliet	Toimintatuotot	-128 709,38	-17 500,00	-47 500,00	-47 500,00	-47 500,00
Central kansliet	Maksutuotot	-85 840,00	-10 000,00	-40 000,00	-40 000,00	-40 000,00
Central kansliet	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-29 545,38	-7 500,00	-7 500,00	-7 500,00	-7 500,00
Central kansliet	Tuet ja avustukset	-2 638,82		0,00		
Central kansliet	Muut toimintatuotot	-6 644,47		0,00		
Central kansliet	Sisäiset tuotot	-4 040,71				
Central kansliet	Toimintakulut	448 089,84	353 801,00	399 227,00	399 227,00	399 227,00
Central kansliet	Henkilöstökulut	373 473,83	310 227,00	310 227,00	310 227,00	310 227,00
Central kansliet	Palkat ja palkkiot	284 368,01	232 380,00	232 380,00	232 380,00	232 380,00
Central kansliet	Henkilösivukulut	95 700,76	77 847,00	77 847,00	77 847,00	77 847,00
Central kansliet	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-6 594,94				
Central kansliet	Palvelujen ostot	67 472,51	35 500,00	85 500,00	85 500,00	85 500,00
Central kansliet	Palvelun ostot - sisäiset	1 295,50				
Central kansliet	Vuokrakulut	-550,00	1 400,00			
Central kansliet	Aineet ja tarvikkeet	4 461,89	3 500,00	3 500,00	3 500,00	3 500,00
Central kansliet	Ostot tilikauden aikana	4 461,89	3 500,00	3 500,00	3 500,00	3 500,00
Central kansliet	Annetut avustukset	1 912,00	500,00			
Central kansliet	Muut toimintakulut	24,11	2 674,00			
Central kansliet	TOIMINTAKATE	319 380,46	336 301,00	351 727,00	351 727,00	351 727,00
Kommunikation	Toimintatuotot	-5 294,94	-7 500,00	-7 500,00	-7 500,00	-7 500,00

Kommunikation	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-5 294,94	-7 500,00	-7 500,00	-7 500,00	-7 500,00
Kommunikation	Toimintakulut	345 839,45	402 239,00	401 900,00	401 900,00	401 900,00
Kommunikation	Henkilöstökulut	322 215,54	351 239,00	351 900,00	351 900,00	351 900,00
Kommunikation	Palkat ja palkkiot	242 655,13	263 340,00	263 300,00	263 300,00	263 300,00
Kommunikation	Henkilösivukulut	79 560,41	88 539,00	88 600,00	88 600,00	88 600,00
Kommunikation	Henkilöstökulujen oikaisuerät		-640,00			
Kommunikation	Palvelujen ostot	22 481,83	48 000,00	47 000,00	47 000,00	47 000,00
Kommunikation	Vuokratkulut	600,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00
Kommunikation	Aineet ja tarvikkeet	542,08	1 200,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00
Kommunikation	Ostot tilikauden aikana	542,08	1 200,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00
Kommunikation	Muut toimintakulut		500,00	500,00	500,00	500,00
Kommunikation	TOIMINTAKATE	340 544,51	394 739,00	394 400,00	394 400,00	394 400,00
Verksamhet	Toimintatuotot	-10 536,31	-57 000,00	-57 000,00	-57 000,00	-57 000,00
Verksamhet	Maksutuotot		-45 000,00	-45 000,00	-45 000,00	-45 000,00
Verksamhet	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-10 529,15	-12 000,00	-12 000,00	-12 000,00	-12 000,00
Verksamhet	Muut toimintatuotot	-7,16				
Verksamhet	Toimintakulut	554 216,25	540 400,00	540 000,00	540 000,00	540 000,00
Verksamhet	Henkilöstökulut	412 776,83	442 000,00	441 600,00	441 600,00	441 600,00
Verksamhet	Palkat ja palkkiot	310 086,46	332 100,00	330 900,00	330 900,00	330 900,00
Verksamhet	Henkilösivukulut	102 690,37	110 700,00	110 700,00	110 700,00	110 700,00
Verksamhet	Henkilöstökulujen oikaisuerät		-800,00			
Verksamhet	Palvelujen ostot	136 466,35	92 600,00	92 600,00	92 600,00	92 600,00
Verksamhet	Vuokratkulut	0,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00	1 300,00
Verksamhet	Aineet ja tarvikkeet	4 916,35	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Verksamhet	Ostot tilikauden aikana	4 916,35	2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Verksamhet	Annetut avustukset	50,00				
Verksamhet	Muut toimintakulut	6,72	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Verksamhet	TOIMINTAKATE	543 679,94	483 400,00	483 000,00	483 000,00	483 000,00

RESULTATKORT 2017			
Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA)			
	Mål	Medel	Mått
Intressebevakning och påverkan	KCSA och skolorna håller aktivt kontakt.	Vi håller kontakt med ämneslärarna i religion.	Nätverkets omfattning och antalet kontakter. Respons från religionslärarna.
		Vi arrangerar ett seminarium om religionsdialog.	Seminariet har hållits. Deltagarantal. Kvalitativ utvärdering av seminariet utgående från deltagarnas respons.
		Vi fungerar som konsulter för församlingarnas medarbetare och mentorer. Vi informerar och utbildar inom området skolsamarbete och småbarnsfostran.	Antalet kontakter, konsultationer och utbildningar.
	Kyrkans budskap och värderingar syns och påverkar samhället och svenska gemenskaper.	Vi synliggör kyrkans verksamhet och budskap vid stora riksomfattande och svenskspråkiga evenemang. Vi informerar om deltagandet i evenemangen.	Deltagande i SuomiAreena 2017, Stafettkarnevalen och bokmässan i Helsingfors. Deltagarantal och respons. Nyhetsförmedling i olika medier.
		Vi arrangerar två flyktingseminarier.	Seminarierna har hållits. Deltagarantal och deltagarrespons.
		Vi erbjuder medierna svenskspråkiga nyheter via ePress och publicerar nyheter på evl.fi och Sacrista.	Nyheterens genomslagskraft i medierna. Besökarantal på webbplatserna evl.fi och Sacrista.
		Vi verkställer Ekumeniska ansvarsveckans tema "Kvinnor, fred, ekonomi". Vi arrangerar ett seminarium och publicerar ansvarsveckans material.	Deltagarantal och respons på seminariet och materialet.
		Vi ansvarar för de svenskspråkiga andakts- och gudstjänstprogrammen på svenska Yles kanaler och publicerar svenskspråkiga webbartiklar för Yles webbplats Tro. Vi producerar	Månatliga tittar-, lyssnar- och besöksiffror på Svenska Yles kanaler och webbplats. Följare, gillanden och delningar samt antalet enskilda besökare.

		15 alternativa tv-andaktsprogram (Himlaliv) för Svenska Yles programutbud.	
Stöd för och utveckling av församlingarnas verksamhet	Barn och unga blir sedda och hörda och upplever sig vara delaktiga i församlingslivet och församlingens verksamhet.	Vi publicerar aktuella artiklar i ämnet.	Antalet artiklar och publikationernas upplagor.
		Vi följer utvecklingen av webbplatsen Lasten-kirkko/Barnens kyrka och utvecklar en svensk version.	Mottagandet av den svenska versionen av Barnens kyrka i församlingarna.
		Vi utvecklar och marknadsför det virtuella spelet Fisucraft bland församlingarna.	Antalet Fisucraftanvändare i församlingarnas fostrande verksamhet.
		Vi arrangerar Ungdomens kyrkodagar 2017.	Utvärdering av och deltagarantal vid Ungdomens kyrkodagar 2017.
		Vi besvarar ungas frågor om kristen tro i webbtjänsten Fråga prästen.	Antalet svar i webbtjänsten Fråga prästen.
	Funktionshindrade har möjlighet till ett fullvärdigt andligt liv på svenska.	Vi arrangerar läger, gudstjänster, utbildningar och andra samlingar.	Respons. Antalet deltagare i evenemangen.
		Vi producerar lämpligt material.	Användning av materialet. Respons på materialet.
	Reformationens märkesår 2017 är synligt i svenskspråkiga sammanhang och medier.	Vi arrangerar svenskspråkiga ekumeniska kyrkodagar i Åbo 19–21.5.2017. Vi informerar massmedierna och distribuerar en del av programmet via webben.	Deltagarantal, respons och synlighet i medierna. Tittar- och lyssnarsiffror.
		Vi producerar specialandakter och gudstjänster.	Andakternas och gudstjänsternas lyssnar- och tittarsiffror och respons på innehållet.
		Vi producerar material för två huvudteman – nåd och Bibeln.	Utvärdering med hjälp av responsen.
		Vi arrangerar ett pedagogiskt seminarium.	Deltagarantal. Respons på seminariet.

		Tillsammans med regissören och skådespelaren Johan Fagerudd producerar vi en Luthermonolog för skolor och församlingar.	Respons på Luthermonologen.
	Par och familjer får förebyggande stöd för att sköta parrelationer och andra mänskliga relationer.	Vi arrangerar utbildning och tar fram svenskspråkigt material som stöder parrelationer och föräldraskap.	Respons på materialet, deltagarantal och respons från utbildningarna.
	Vi erbjuder stöd för svenskspråkiga församlingars verksamhet och utveckling.	Vi utvecklar webbredskapet Klockaren.	Minst 40 svenskspråkiga församlingar använder webbverktyget Klockaren 2017.
		Vi förnyar Sacrista.	Nya Sacrista är klar och publiceras enligt kyrkans informationscentrals tidplan 2017.
		Vi skapar förutsättningar för församlingarna att arbeta i sociala medier. Vi arrangerar två utbildningsträffar under året.	Utbildningarna har genomförts. Deltagarantal och deltagarrespons.
Hela kyrkans gemensamma uppgifter	Svenskspråkig konfirmandundervisning håller hög kvalitet och utförs med känsla för vår tid.	Vi presenterar en ny plan för konfirmandarbetet och stöder tillämpningen av den i församlingarna. Vi planerar utbildningar.	Presentation på kyrkoherdedagarna och Forum för fostran.
Kyrkostyrelsens strategiska prioriteringar:	Mål	Medel	Mått
Vi värdesätter medlemskapet i kyrkan: Vi stärker delaktigheten i kyrkan och utreder möjligheterna att underlätta deltagande.	Bilden av kyrkan är bilden av en öppen gemenskap som inbjuder till deltagande.	Vi lyfter fram kyrkoårets helgdagar och aktuella teman via kampanjer under året.	Ekofasta, påsk, välsignelse inför skolstarten, allhelgona, advent och jul har synts i sociala medier och materialproduktionen.

TULOSKORTTI 2017			
Kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KRTK)			
	Tavoite	Menettelytapa	Mittarit
Edunvalvonta ja vaikuttaminen	KRTK:n ja koulujen yhteydenpito on aktiivista.	Pidämme yhteyttä uskonnon aineenopettajiin.	Verkoston laajuus ja yhteydenpidon määrä. Palaute uskonnonopettajilta.
		Järjestämme uskontopedagogiset päivät.	Seminaari on järjestetty. Osallistujamäärä. Laadullinen uskontopedagogisten päivien arviointi osallistujien palautteella.
		Toimimme konsultteina seurakunnan työntekijöille ja mentoreille sekä tiedotamme ja koulutamme kouluyhteistyön ja varhaiskasvatuksen alueella.	Yhteydenpidon, konsultoinnin ja koulutustilaisuuksien määrä.
	Kirkon sanoma ja arvot ovat esillä ja vaikuttavat yhteiskunnassa ja ruotsinkielisissä yhteisöissä.	Teemme näkyväksi kirkon toimintaa ja viestiä suurten valtakunnallisten ja ruotsinkielisten tapahtumien yhteydessä. Viestimme osallistumisesta tapahtumiin.	Osallistuminen SuomiAreena 2017 ja Stafettkarnevalen -tapahtumiin ja Helsingin kirjamessuille. Osallistujamäärä ja palaute. Uutisointi eri tiedotusvälineissä.
		Järjestämme kaksi pakolaisseminaaria.	Seminaarit on järjestetty. Osallistujamäärä ja osallistujien palaute.
		Tarjoamme tiedotusvälineille ruotsinkielisiä uutisia ePressin kautta ja julkaisemme uutisia evl.fi- ja Sacrista -sivustolla.	Uutisten käyttö tiedotusvälineissä. evl.fi- ja Sacrista -sivustojen kävijämäärät.
		Toteutamme Ekumeenisen vastuuviikon teemaa "Naiset, rauha, talous". Järjestämme seminaarin ja julkaisemme vastuuviikon materiaalia.	Osallistujamäärä ja palaute seminaarista ja materiaalista.
		Vastaamme ruotsinkielisistä hartaus- ja jumalanpalvelusohjelmista Svenska Ylen kanavilla ja julkaisemme ruotsinkielisiä verkkoartikkeleita Ylen Usko-sivustolla. Tuotamme 15 vaihtoehtoista TV-hartausohjelmaa (Himlaliv) Svenska Ylen ohjelmistoon.	Kuukausittaiset katsoja-, kuuntelija- ja kävijämäärät Svenska Ylen kanavilla ja verkkosivustolla. Seuraajien, tykkääjien, jakojen ja yksittäisten kävijöiden määrät.

		Vastaamme ruotsinkielisistä hartaus- ja jumalanpalvelusohjelmista Svenska Ylen kanavilla ja julkaisemme ruotsinkielisiä verkkoartikkeleita Ylen Usko-sivustolla. Tuotamme 15 vaihtoehtoista TV-hartausohjelmaa (Himlaliv) Svenska Ylen ohjelmistoon.	Kuukausittaiset katsoja-, kuuntelija- ja kävijämäärät Svenska Ylen kanavilla ja verkkosivustolla. Seuraajien, tykkääjien, jakojen ja yksittäisten kävijöiden määrät.
Seurakuntien toiminnan tukeminen ja kehittäminen	Lapset ja nuoret tulevat nähdä, kuulla ja tuntea olevansa osallisia seurakuntaelämässä ja seurakunnan toiminnassa.	Julkaisemme ajankohtaisia artikkeleita aiheesta.	Artikkelien määrä ja julkaisujen levikki.
		Seuraamme Lastenkirkko-verkkokokonaisuuden kehittymistä ja kehitämme siitä ruotsinkielisen version.	Lastenkirkko-sivuston ruotsinkielisen version vastaanotto seurakunnissa.
		Kehitämme ja markkinoimme Virtuaalipeli Fisucraftia seurakuntiin.	Fisucraftin käyttömäärä seurakuntien kasvatustyössä.
		Järjestämme nuorten kirkkopäivät 2017.	Nuorten kirkkopäivien 2017 arviointi ja kävijämäärä.
		Vastaamme nuorten kysymyksiin kristinuskosta Kysy papilta -verkkopalvelussa.	Vastausten määrä Kysy papilta -verkkopalvelussa.
	Vammaisilla on mahdollisuus täysipainoiseen hengelliseen elämään ruotsinkielellä.	Järjestämme leirejä, jumalanpalveluksia, koulutustilaisuuksia ja muita kokoontumisia.	Palaute. Tapahtumien osallistujamäärät.
		Tuotamme sopivaa materiaalia.	Materiaalin käyttö. Palaute materiaalista.
	Reformaation merkkivuosi 2017 on esillä ruotsinkielisissä yhteisöissä ja mediassa.	Järjestämme ruotsinkieliset ekumeeniset kirkkopäivät Turussa 19.–21.5.2017. Informoimme tiedotusvälineitä, välitämme osan ohjelmasta verkossa.	Osallistujamäärät, palaute ja medianäkyvyys. Katsoja- ja kuuntelijamäärät.
		Tuotamme erityishartauksia ja jumalanpalveluksia.	Tuotettujen hartauksien ja jumalanpalvelusten kuuntelija- ja katsojamäärät ja palaute sisällöstä.
		Valmistamme materiaalia kahteen pääteemaan – armo ja Raamattu.	Arviointi palautteen pohjalta.

		Järjestämme pedagogisen seminaarin.	Osallistujamäärä. Palaute seminaarista.
		Tuotamme ohjaaja/näyttelijä Johan Fagerud-din kanssa Luther-monologin kouluja ja seurakuntia varten.	Palaute Luther-monologista.
	Parit ja perheet saavat ennaltaehkäisevästi tukea pari- ja ihmissuhteiden hoitamiseen.	Järjestämme koulutusta ja ruotsinkielistä materiaalia parisuhteen ja vanhemmuuden tueksi.	Palaute materiaalista ja koulutustilaisuuksien kävijämäärät sekä palaute niistä.
	Tarjoamme tukea ruotsinkielisten seurakuntien toimintaan ja sen kehittämiseen.	Kehitämme Klockaren-verkkotyökalua.	Vähintään 40 ruotsinkielistä seurakuntaa käyttää Klockaren-verkkotyökalua 2017.
		Uudistamme Sacristaa.	Uusi Sacrista on valmis ja julkaistaan KT:n aikataulun mukaan 2017.
		Luomme seurakunnille edellytykset some-työskentelyyn. Järjestämme kaksi koulutusta-paamista vuoden aikana	Toteutetut koulutukset. Osallistujamäärä ja osallistujien palaute.
Koko kirkon yhteiset tehtävät	Ruotsinkieliset rippikoulut toteutetaan hyvin ja ajan hengessä.	Esittelemme uuden rippikoulutyösuunnitelman ja edistämme sen käyttöönottoa seurakunnissa. Suunnittelemme koulutuksia.	Esittely kirkkoherrojen päivillä ja kasvatuksen Foorumilla.
KKH - strategiset painopisteet:	Tavoite	Menettelytapa	Mittarit
Arvostamme kirkon jäsenyyttä: Vahvistamme osallisuutta kirkossa ja selvitämme mahdollisuuksia tehdä osallistumisesta helpompaa.	Kuva kirkosta on kuva avoimesta ja osallistumiseen kutsuvasta yhteisöstä.	Nostamme kirkkovuoden pyhiä ja ajankohtaisia teemoja esiin vuoden aikana järjestettävissä kampanjoissa.	Ekopaasto, pääsiäinen, lukuvuoden aloituksen siunaus, pyhäinpäivä, adventti ja joulukuukin ovat olleet esillä sosiaalisessa mediassa ja materiaalintuotannossa.

Jäsenmaksut ja erityisavustukset kirkkojen kansainvälisille yhteistyöjärjestöille

EUR	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 esitys
Luterilainen maailmanliitto (LML)	188 000	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000	220 000	235 000	220 000	220 000	250 000
Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN)	153 000	175 000	175 000	175 000	175 000	175 000	175 000	175 000	175 000	175 000	178 500
Euroopan kirkkojen konferenssi (EKK)	132 000	135 000	135 000	135 000	135 000	135 000	135 000	80 000	80 000	80 000	80 000
EKK:n Kirkko ja yhteiskunta-komissio (CSC)	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	0	0	0
Ekumenia Pohjolassa -verkosto	72 000	72 000	72 000	72 000	72 000	25 000	25 000	0			
Euroopan kirkkojen siirtolaisuustoimikunta (CCME)	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500	8 500
Kirkko ja juutalaisuus -komissio (LEKKJ)	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	0
Life and Peace -instituutti	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100
Euroopan kristittyjen naisten ekum. forum	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
Euroopan protestanttisten kirkkojen yhteisö (ent. Leuenberg) (CCPE)	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100
The Anglican Lutheran Society	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Barentsin alueen kirkkojen neuvosto	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Global Christian Forum							10 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Yhteensä	659 100	716 100	716 100	716 100	716 100	669 100	679 100	619 100	529 100	529 100	559 100

Erityisohjelmat:

KMN:n Faith and Order-komisio	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	27 000	27 000	27 000	27 000
LML:n teologian ja julkisen todistuksen osasto								50 000	50 000	50 000	50 000
Strasbourg'n ekumeeninen tutkimusinstituutti	31 500	31 500	31 500	31 500	31 500	31 500	31 500	31 500	31 500	31 500	31 500
EKK:n yleiskokousrahasto	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	0	0	0
LML:n yleiskokousrahasto	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
KMN:n yleiskokousrahasto	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Theobalt (Itämeren alueen kirkkojen verkosto)	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
Yhteensä	200 700	200 700	200 700	200 700	200 700	200 700	200 700	260 700	210 700	210 700	210 700
Molemmat yhteensä	859 800	916 800	916 800	916 800	916 800	869 800	879 800	879 800	739 800	739 800	769 800

Kirkon ulkomaiset yhteydet

		Edellinen TP 2015	Kuluva vuode- n TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Kirkon ulkomaiset yht.	Toimintatuotot	-32,36				
Kirkon ulkomaiset yht.	Muut toimintatuotot	-32,36				
Kirkon ulkomaiset yht.	Toimintakulut	917 062,87	983 800,00	1 005 800,00	1 005 800,00	1 005 800,00
Kirkon ulkomaiset yht.	Henkilöstökulut	2 324,86				
Kirkon ulkomaiset yht.	Palkat ja palkkiot	1 744,00				
Kirkon ulkomaiset yht.	Henkilösivukulut	580,86				
Kirkon ulkomaiset yht.	Palvelujen ostot	190 589,36	244 000,00	236 000,00	236 000,00	236 000,00
Kirkon ulkomaiset yht.	Aineet ja tarvikkeet	5 664,72				
Kirkon ulkomaiset yht.	Ostot tilikauden aikana	5 664,72				
Kirkon ulkomaiset yht.	Annetut avustukset	711 525,00				
Kirkon ulkomaiset yht.	Muut toimintakulut	6 958,93	739 800,00	769 800,00	769 800,00	769 800,00
Kirkon ulkomaiset yht.	TOIMINTAKATE	917 030,51	983 800,00	1 005 800,00	1 005 800,00	1 005 800,00
Ulkomainen edustus	Toimintatuotot	-32,36				
Ulkomainen edustus	Muut toimintatuotot	-32,36				
Ulkomainen edustus	Toimintakulut	198 627,87	244 000,00	236 000,00	236 000,00	236 000,00
Ulkomainen edustus	Henkilöstökulut	2 324,86				
Ulkomainen edustus	Palkat ja palkkiot	1 744,00				
Ulkomainen edustus	Henkilösivukulut	580,86				
Ulkomainen edustus	Palvelujen ostot	190 589,36	244 000,00	236 000,00	236 000,00	236 000,00
Ulkomainen edustus	Aineet ja tarvikkeet	5 664,72				
Ulkomainen edustus	Ostot tilikauden aikana	5 664,72				
Ulkomainen edustus	Muut toimintakulut	48,93				
Ulkomainen edustus	TOIMINTAKATE	198 595,51	244 000,00	236 000,00	236 000,00	236 000,00
Kirkkojen kv. yht.t.	Toimintakulut	718 435,00	739 800,00	769 800,00	769 800,00	769 800,00
Kirkkojen kv. yht.t.	Annetut avustukset	711 525,00				
Kirkkojen kv. yht.t.	Muut toimintakulut	6 910,00	739 800,00	769 800,00	769 800,00	769 800,00
Kirkkojen kv. yht.t.	TOIMINTAKATE	718 435,00	739 800,00	769 800,00	769 800,00	769 800,00

Kirkon ulkosuomalaistyö

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Ulkosuomalaistyö	Toimintatuotot	-30 014,38	-102 400,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Ulkosuomalaistyö	Vuokratuotot	-29 979,97	-32 400,00			
Ulkosuomalaistyö	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintatuotot	-34,41				
Ulkosuomalaistyö	Toimintakulut	1 600 832,04	1 664 900,00	1 657 900,00	1 657 900,00	1 657 900,00
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulut	579 555,52	547 300,00			
Ulkosuomalaistyö	Palkat ja palkkiot	412 031,60	425 100,00			
Ulkosuomalaistyö	Henkilösivukulut	173 052,28	122 200,00			
Ulkosuomalaistyö	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-5 528,36				
Ulkosuomalaistyö	Palvelujen ostot	76 753,17	66 800,00			
Ulkosuomalaistyö	Aineet ja tarvikkeet	216,00				
Ulkosuomalaistyö	Ostot tilikauden aikana	216,00				
Ulkosuomalaistyö	Annetut avustukset	941 823,10	1 050 800,00	1 657 900,00	1 657 900,00	1 657 900,00
Ulkosuomalaistyö	Muut toimintakulut	2 484,25				
Ulkosuomalaistyö	TOIMINTAKATE	1 570 817,66	1 562 500,00	1 587 900,00	1 587 900,00	1 587 900,00
Saksa	Toimintakulut	122 629,11	116 000,00	114 000,00	114 000,00	114 000,00
Saksa	Palvelujen ostot	6 629,11				
Saksa	Annetut avustukset	116 000,00	116 000,00	114 000,00	114 000,00	114 000,00
Saksa	TOIMINTAKATE	122 629,11	116 000,00	114 000,00	114 000,00	114 000,00
Norja	Toimintakulut	6 054,84	6 000,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00
Norja	Palvelujen ostot	1 054,84				
Norja	Annetut avustukset	5 000,00	6 000,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00
Norja	TOIMINTAKATE	6 054,84	6 000,00	4 500,00	4 500,00	4 500,00
Tanska	Toimintakulut	17 000,00	47 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00
Tanska	Palvelujen ostot		30 000,00			
Tanska	Annetut avustukset	17 000,00	17 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00
Tanska	TOIMINTAKATE	17 000,00	47 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00
Itävalta	Toimintakulut	26 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00
Itävalta	Annetut avustukset	26 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00
Itävalta	TOIMINTAKATE	26 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00
Sveitsi	Toimintakulut	77 951,22	40 000,00	39 000,00	39 000,00	39 000,00
Sveitsi	Palvelujen ostot	10 035,95				
Sveitsi	Annetut avustukset	67 915,27	40 000,00	39 000,00	39 000,00	39 000,00
Sveitsi	TOIMINTAKATE	77 951,22	40 000,00	39 000,00	39 000,00	39 000,00
USA	Toimintakulut	273 357,23	280 000,00	320 000,00	320 000,00	320 000,00
USA	Palvelujen ostot	3 603,63				
USA	Annetut avustukset	267 333,04	280 000,00	320 000,00	320 000,00	320 000,00
USA	Muut toimintakulut	2 420,56				

USA	TOIMINTAKATE	273 357,23	280 000,00	320 000,00	320 000,00	320 000,00
Kanada	Toimintatuotot	-34,41				
Kanada	Muut toimintatuotot	-34,41				
Kanada	Toimintakulut	19 560,40	36 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00
Kanada	Annetut avustukset	19 496,71	36 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00
Kanada	Muut toimintakulut	63,69				
Kanada	TOIMINTAKATE	19 525,99	36 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00
Australia	Toimintakulut	145 246,86	162 000,00	151 000,00	151 000,00	151 000,00
Australia	Palvelujen ostot	834,48				
Australia	Annetut avustukset	144 412,38	162 000,00	151 000,00	151 000,00	151 000,00
Australia	TOIMINTAKATE	145 246,86	162 000,00	151 000,00	151 000,00	151 000,00
Kanarian saaret	Toimintatuotot	-11 446,68	-12 100,00			
Kanarian saaret	Vuokratuotot	-11 446,68	-12 100,00			
Kanarian saaret	Toimintakulut	162 980,96	153 600,00	138 200,00	138 200,00	138 200,00
Kanarian saaret	Henkilöstökulut	97 139,51	95 600,00			
Kanarian saaret	Palkat ja palkkiot	76 504,40	71 700,00			
Kanarian saaret	Henkilösivukulut	20 635,11	23 900,00			
Kanarian saaret	Palvelujen ostot	16 931,45	15 000,00			
Kanarian saaret	Annetut avustukset	48 910,00	43 000,00	138 200,00	138 200,00	138 200,00
Kanarian saaret	TOIMINTAKATE	151 534,28	141 500,00	138 200,00	138 200,00	138 200,00
Manner-Espanja	Toimintatuotot	-8 776,38	-8 000,00			
Manner-Espanja	Vuokratuotot	-8 776,38	-8 000,00			
Manner-Espanja	Toimintakulut	299 899,24	289 800,00	277 200,00	277 200,00	277 200,00
Manner-Espanja	Henkilöstökulut	231 172,45	220 900,00			
Manner-Espanja	Palkat ja palkkiot	178 915,86	165 800,00			
Manner-Espanja	Henkilösivukulut	57 784,95	55 100,00			
Manner-Espanja	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-5 528,36				
Manner-Espanja	Palvelujen ostot	9 115,07	10 300,00			
Manner-Espanja	Annetut avustukset	59 611,72	58 600,00	277 200,00	277 200,00	277 200,00
Manner-Espanja	TOIMINTAKATE	291 122,86	281 800,00	277 200,00	277 200,00	277 200,00
Ranska	Toimintakulut	107 298,51	99 400,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00
Ranska	Henkilöstökulut	87 910,51	74 400,00			
Ranska	Palkat ja palkkiot	26 451,44	74 400,00			
Ranska	Henkilösivukulut	61 459,07				
Ranska	Palvelujen ostot	2 088,00				
Ranska	Annetut avustukset	17 300,00	25 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00
Ranska	TOIMINTAKATE	107 298,51	99 400,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00
Moskova ja lähial.	Toimintakulut		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Moskova ja lähial.	Annetut avustukset		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Moskova ja lähial.	TOIMINTAKATE		2 000,00	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Italia	Toimintakulut	4 080,73		5 000,00	5 000,00	5 000,00
Italia	Henkilöstökulut	327,00				
Italia	Palkat ja palkkiot	245,30				

Italia	Henkilösivukulut	81,70				
Italia	Palvelujen ostot	3 753,73				
Italia	Annetut avustukset			5 000,00	5 000,00	5 000,00
Italia	TOIMINTAKATE	4 080,73		5 000,00	5 000,00	5 000,00
Viro	Toimintatuotot		-2 100,00			
Viro	Vuokratuotot		-2 100,00			
Viro	Toimintakulut	108 911,32	115 300,00	111 000,00	111 000,00	111 000,00
Viro	Henkilöstökulut	85 390,83	80 500,00			
Viro	Palkat ja palkkiot	64 079,07	57 800,00			
Viro	Henkilösivukulut	21 311,76	22 700,00			
Viro	Palvelujen ostot	3 520,49	3 000,00			
Viro	Annetut avustukset	20 000,00	31 800,00	111 000,00	111 000,00	111 000,00
Viro	TOIMINTAKATE	108 911,32	113 200,00	111 000,00	111 000,00	111 000,00
Muut maat, uud.proj.	Toimintakulut	67 911,54	118 000,00	109 000,00	109 000,00	109 000,00
Muut maat, uud.proj.	Henkilöstökulut	1 293,09				
Muut maat, uud.proj.	Palkat ja palkkiot	991,90				
Muut maat, uud.proj.	Henkilösivukulut	301,19				
Muut maat, uud.proj.	Palvelujen ostot	11 908,47				
Muut maat, uud.proj.	Aineet ja tarvikkeet	216,00				
Muut maat, uud.proj.	Ostot tilikauden aikana	216,00				
Muut maat, uud.proj.	Annetut avustukset	54 493,98	118 000,00	109 000,00	109 000,00	109 000,00
Muut maat, uud.proj.	TOIMINTAKATE	67 911,54	118 000,00	109 000,00	109 000,00	109 000,00
Ulkosuom.työn yht.	Toimintatuotot		-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Ulkosuom.työn yht.	Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat		-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Ulkosuom.työn yht.	TOIMINTAKATE		-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00	-70 000,00
Belgia	Toimintakulut	43 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Belgia	Annetut avustukset	43 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Belgia	TOIMINTAKATE	43 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00
Kreikka, Rhodos	Toimintatuotot	-5 571,62	-6 100,00			
Kreikka, Rhodos	Vuokratuotot	-5 571,62	-6 100,00			
Kreikka, Rhodos	Toimintakulut	67 537,31	78 900,00	69 800,00	69 800,00	69 800,00
Kreikka, Rhodos	Henkilöstökulut	43 832,80	44 400,00			
Kreikka, Rhodos	Palkat ja palkkiot	36 979,22	31 800,00			
Kreikka, Rhodos	Henkilösivukulut	6 853,58	12 600,00			
Kreikka, Rhodos	Palvelujen ostot	2 854,51	4 500,00			
Kreikka, Rhodos	Annetut avustukset	20 850,00	30 000,00	69 800,00	69 800,00	69 800,00
Kreikka, Rhodos	TOIMINTAKATE	61 965,69	72 800,00	69 800,00	69 800,00	69 800,00
Kypros	Toimintatuotot	-4 185,29	-4 100,00			
Kypros	Vuokratuotot	-4 185,29	-4 100,00			
Kypros	Toimintakulut	51 412,77	52 900,00	52 200,00	52 200,00	52 200,00
Kypros	Henkilöstökulut	32 489,33	31 500,00			
Kypros	Palkat ja palkkiot	27 864,41	23 600,00			
Kypros	Henkilösivukulut	4 624,92	7 900,00			

Kypros	Palvelujen ostot	4 423,44	4 000,00			
Kypros	Annetut avustukset	14 500,00	17 400,00	52 200,00	52 200,00	52 200,00
Kypros	TOIMINTAKATE	47 227,48	48 800,00	52 200,00	52 200,00	52 200,00

Muut yhteiset tarpeet

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuoden TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Muut yhteiset tarpeet	Toimintakulut	668 179,87	883 000,00	802 393,00	802 393,00	802 393,00
Muut yhteiset tarpeet	Henkilöstökulut	3 516,15	0,00	81 293,00	81 293,00	81 293,00
Muut yhteiset tarpeet	Palkat ja palkkiot	3 245,33	0,00	61 323,00	61 323,00	61 323,00
Muut yhteiset tarpeet	Henkilösivukulut	1 080,82		19 970,00	19 970,00	19 970,00
Muut yhteiset tarpeet	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-810,00				
Muut yhteiset tarpeet	Palvelujen ostot	529 092,34	555 400,00	573 600,00	573 600,00	573 600,00
Muut yhteiset tarpeet	Palvelun ostot - sisäiset	5 940,00				
Muut yhteiset tarpeet	Aineet ja tarvikkeet	5 615,38				
Muut yhteiset tarpeet	Ostot tilikauden aikana	5 615,38				
Muut yhteiset tarpeet	Annetut avustukset	120 450,00	222 600,00	144 000,00	144 000,00	144 000,00
Muut yhteiset tarpeet	Muut toimintakulut	3 566,00	105 000,00	3 500,00	3 500,00	3 500,00
Muut yhteiset tarpeet	TOIMINTAKATE	668 179,87	883 000,00	802 393,00	802 393,00	802 393,00
Nelivuotiskertomus	Toimintakulut	36 487,00	105 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00
Nelivuotiskertomus	Palvelujen ostot	36 487,00		25 000,00	25 000,00	25 000,00
Nelivuotiskertomus	Muut toimintakulut		105 000,00			
Nelivuotiskertomus	TOIMINTAKATE	36 487,00	105 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00
Euroopan yhd.keh.	Toimintakulut	26 819,29	58 200,00	127 793,00	127 793,00	127 793,00
Euroopan yhd.keh.	Henkilöstökulut			81 293,00	81 293,00	81 293,00
Euroopan yhd.keh.	Palkat ja palkkiot			61 323,00	61 323,00	61 323,00
Euroopan yhd.keh.	Henkilösivukulut			19 970,00	19 970,00	19 970,00
Euroopan yhd.keh.	Palvelujen ostot	22 944,39	58 200,00	43 000,00	43 000,00	43 000,00
Euroopan yhd.keh.	Aineet ja tarvikkeet	308,90				
Euroopan yhd.keh.	Ostot tilikauden aikana	308,90				
Euroopan yhd.keh.	Muut toimintakulut	3 566,00		3 500,00	3 500,00	3 500,00
Euroopan yhd.keh.	TOIMINTAKATE	26 819,29	58 200,00	127 793,00	127 793,00	127 793,00
Syrjäyt. auttaminen	Toimintakulut	61 500,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
Syrjäyt. auttaminen	Annetut avustukset	61 500,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00

Syrjäyt. auttaminen	TOIMINTAKATE	61 500,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
Projektimääräraha	Toimintakulut	34 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00
Projektimääräraha	Palvelujen ostot	20 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Projektimääräraha	Annetut avustukset	14 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00
Projektimääräraha	TOIMINTAKATE	34 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00
Muut yht. tarpeet	Toimintakulut	509 373,58	515 800,00	445 600,00	445 600,00	445 600,00
Muut yht. tarpeet	Henkilöstökulut	3 516,15	0,00			
Muut yht. tarpeet	Palkat ja palkkiot	3 245,33	0,00			
Muut yht. tarpeet	Henkilösivukulut	1 080,82				
Muut yht. tarpeet	Henkilöstökulujen oikaisuerät	-810,00				
Muut yht. tarpeet	Palvelujen ostot	449 660,95	437 200,00	445 600,00	445 600,00	445 600,00
Muut yht. tarpeet	Palvelun ostot - sisäiset	5 940,00				
Muut yht. tarpeet	Aineet ja tarvikkeet	5 306,48				
Muut yht. tarpeet	Ostot tilikauden aikana	5 306,48				
Muut yht. tarpeet	Annetut avustukset	44 950,00	78 600,00			
Muut yht. tarpeet	TOIMINTAKATE	509 373,58	515 800,00	445 600,00	445 600,00	445 600,00

Kiinteistöt

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Kiinteistöt	Toimintatuotot	-175 830,70	-175 000,00	-168 000,00	-168 000,00	-168 000,00
Kiinteistöt	Vuokratuotot	-168 330,70	-175 000,00	-168 000,00	-168 000,00	-168 000,00
Kiinteistöt	Muut toimintatuotot	-7 500,00				
Kiinteistöt	Toimintakulut	433 414,83	358 800,00	280 700,00	280 700,00	280 700,00
Kiinteistöt	Palvelujen ostot	199 633,41	189 800,00	175 200,00	175 200,00	175 200,00
Kiinteistöt	Vuokrakulut	11 495,70	12 000,00	11 500,00	11 500,00	11 500,00
Kiinteistöt	Aineet ja tarvikkeet	117 862,14	119 000,00	94 000,00	94 000,00	94 000,00
Kiinteistöt	Ostot tilikauden aikana	117 862,14	119 000,00	94 000,00	94 000,00	94 000,00
Kiinteistöt	Muut toimintakulut	104 423,58	38 000,00			
Kiinteistöt	TOIMINTAKATE	257 584,13	183 800,00	112 700,00	112 700,00	112 700,00
Sipoo	Toimintatuotot	-568,17				
Sipoo	Vuokratuotot	-568,17				
Sipoo	Toimintakulut	13 651,70	22 600,00			
Sipoo	Palvelujen ostot	3 526,02	9 300,00			
Sipoo	Aineet ja tarvikkeet	8 467,12	11 500,00			
Sipoo	Ostot tilikauden aikana	8 467,12	11 500,00			
Sipoo	Muut toimintakulut	1 658,56	1 800,00			
Sipoo	TOIMINTAKATE	13 083,53	22 600,00			
Koulutuskeskus	Toimintatuotot	-167 762,53	-175 000,00	-168 000,00	-168 000,00	-168 000,00
Koulutuskeskus	Vuokratuotot	-167 762,53	-175 000,00	-168 000,00	-168 000,00	-168 000,00
Koulutuskeskus	Toimintakulut	322 856,50	336 200,00	280 700,00	280 700,00	280 700,00
Koulutuskeskus	Palvelujen ostot	179 863,24	180 500,00	175 200,00	175 200,00	175 200,00
Koulutuskeskus	Vuokrakulut	11 495,70	12 000,00	11 500,00	11 500,00	11 500,00
Koulutuskeskus	Aineet ja tarvikkeet	95 436,12	107 500,00	94 000,00	94 000,00	94 000,00
Koulutuskeskus	Ostot tilikauden aikana	95 436,12	107 500,00	94 000,00	94 000,00	94 000,00
Koulutuskeskus	Muut toimintakulut	36 061,44	36 200,00			
Koulutuskeskus	TOIMINTAKATE	155 093,97	161 200,00	112 700,00	112 700,00	112 700,00

Rahastot

		Edellinen TP 2015	Kuluvan vuo- den TA 2016	TA 2017	TS1 2018	TS2 2019
Rahastot	Toimintatuotot	-72 641,93	-100 000,00	-125 000,00	-125 000,00	-125 000,00
Rahastot	Maksutuotot	-72 639,13	-100 000,00	-125 000,00	-125 000,00	-125 000,00
Rahastot	Muut toimintatuotot	-2,80				
Rahastot	Toimintakulut	149 684,38	200 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Rahastot	Henkilöstökulut	108 668,64	89 900,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Rahastot	Palkat ja palkkiot	87 576,44	71 500,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Rahastot	Henkilösivukulut	21 092,20	18 400,00			
Rahastot	Palvelujen ostot	38 705,95	110 100,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00
Rahastot	Aineet ja tarvikkeet	269,00				
Rahastot	Ostot tilikauden aikana	269,00				
Rahastot	Annetut avustukset	2 000,00				
Rahastot	Muut toimintakulut	40,79				
Rahastot	TOIMINTAKATE	77 042,45	100 000,00	-25 000,00	-25 000,00	-25 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Toimintatuotot	-72 641,93	-100 000,00	-125 000,00	-125 000,00	-125 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Maksutuotot	-72 639,13	-100 000,00	-125 000,00	-125 000,00	-125 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Muut toimintatuotot	-2,80				
Tekijänoikeusrahasto	Toimintakulut	146 684,38	200 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Henkilöstökulut	108 668,64	89 900,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Palkat ja palkkiot	87 576,44	71 500,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Henkilösivukulut	21 092,20	18 400,00			
Tekijänoikeusrahasto	Palvelujen ostot	37 705,95	110 100,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00
Tekijänoikeusrahasto	Aineet ja tarvikkeet	269,00				
Tekijänoikeusrahasto	Ostot tilikauden aikana	269,00				
Tekijänoikeusrahasto	Muut toimintakulut	40,79				
Tekijänoikeusrahasto	TOIMINTAKATE	74 042,45	100 000,00	-25 000,00	-25 000,00	-25 000,00
Saarikon rahasto	Toimintakulut	2 000,00				
Saarikon rahasto	Annetut avustukset	2 000,00				
Saarikon rahasto	TOIMINTAKATE	2 000,00				
Kirkon mus.juhlat	Toimintakulut	1 000,00				
Kirkon mus.juhlat	Palvelujen ostot	1 000,00				
Kirkon mus.juhlat	TOIMINTAKATE	1 000,00				

